οὐκ ἐμερίσαντο σῶμα, καὶ τελευτήσαντος τοῦ ἁγίου, οὐ τοῖς Αἰγυπτίοις καὶ τοῖς λοιποῖς ἐκοινώνησαν, πρὶν τοῦ ἐνταγῆναι τὸ ὄνομα τοῦ ἁγίου ἐν τοῖς διπτύχοις, βιβλίῳ πέμπτῳ. καὶ αὐτὸς ὁ Χρυσόστομος πρὸς τοὺς Ἐπισκόπους Μακεδονίας γράφων, ἐπαινεῖ αὐτῶν τὴν ὑπὲρ αὐτοῦ ἀνδρείαν, ἐπιστολὴ εἰκοστὴ ἑβδόμη. καὶ Αὐρηλίῳ Καρθαγένης γράφει, ὅτι πόνον πολὺν καὶ ἱδρῶτα ὑπὲρ τῶν κατὰ τὴν Οἰκουμένην Ἐκκλησιῶν ἐλόμενος, μεγίστους ἑαυτῷ παρὰ τῷ φιλανθρώπῳ Θεῷ προαπέθου τοὺς στεφάνους, καὶ σὲ παρακαλοῦμεν μέζω τὸν καλὸν τοῦτον ἀγῶνα ἀγωνιζόμενον, καὶ τὰ ἑξῆς, ἐπιστολὴ τεσσαρακοστὴ ἑβδόμη. καὶ Εὐλογίῳ Ἐπισκόπῳ, παρακαλοῦμεν τὸν αὐτὸν παραμεῖναι ζῆλον ἐπιδεικνύμενον καὶ μένειν ἀκλινῆ, τούτους ἀποστρεφόμενον μετὰ τῆς προσηκούσης ἀνδρείας, ὅτι αἱ τῆς σῆς εὐλαβείας εἰς τοῦτο διακειμένης, πάντες οἱ κατὰ τὴν Παλαιστίνην κύριοί μου Ἐπίσκοποι ἕψονταί σου τοῖς ἴχνεσιν, ἐπιστολὴ ἐννενηκοστὴ πρώτη. καὶ Ἡσυχίῳ Ἐπισκόπῳ, καὶ σὲ παρακαλοῦμεν τὴν προσήκουσαν ὑπὲρ τῶν Ἐκκλησιῶν τῶν κατὰ τὴν Ἀνατολὴν ποιήσασθαι σπουδήν, οἶσθα γὰρ ἡλίκος ἐστὶν ὁ μισθὸς Ἐκκλησίαις πονουμέναις χεῖρα ὀρέγειν, καὶ ταραχὴν τοσαύτην εἰς γαλήνην μεταθεῖναι, καὶ πόλεμον οὕτω σφοδρὸν καταλῦσαι, ἐπιστολὴ ἐννενηκοστὴ πέμπτη. τὰ αὐτὰ καὶ Θεοδοσίῳ Σκυθοπόλεως, ἐπιστολὴ ἐννενηκοστὴ ἐνάτη. Ἰωάννῃ δὲ τῷ Ἱεροσολύμων εὐχαριστεῖ, ἀποστρεφομένῳ τοὺς ἐμπλήσαντας σκανδάλων τὰς Ἐκκλησίας, καὶ ἀσφαλίζοντι τὰς [illegible] πρὸς τὸ μὴ κοινωνεῖν

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ζ'.

Ὅτι ὁ Ῥώμης Ἰννοκέντιος πρὸς τῷ μηδὲν ἰσχῦσαι ὑπὲρ τοῦ Χρυσοστόμου, μακροτέρας ἐξορίας αἴτιος αὐτῷ καθέστηκεν ἐν τῷ ἱκετεύειν ὑπὲρ αὐτοῦ.

Ὅτι οὐδὲν ἐδυνήθη ὁ Ἰννοκέντιος πολλὰ κοπιάσας, οὔτε ὑπὲρ τῆς ἀνακλήσεως τοῦ Χρυσοστόμου, οὔτε ὑπὲρ ἀθροίσεως Οἰκουμενικῆς Συνόδου, καίτοι ἔχων βοηθὸν τὸν Βασιλέα τῆς Δύσεως Ὀνώριον, καὶ μάλιστα ἐπὶ τρισὶν ἔτεσιν ἐν οἷς ὁ Χρυσόστομος ἦν ἐν τῇ ἐξορίᾳ σπουδάζων ὡς φαίνεται ἀπὸ τῆς δευτέρας ἐπιστολῆς τοῦ Χρυσοστόμου πρὸς αὐτὸν τὸν Ἰννοκέντιον, ἥτις ἐστὶν ἐπιστολὴ ἑκατοστὴ εἰκοστὴ τρίτη. καὶ ὁ Σωζόμενος φησίν, Ἰννοκέντιος δὲ ὁ Ῥώμης Ἐπίσκοπος καθὰ πρότερον ἔγραψα, ἐπανελθεῖν αὐτὸν σπουδάζων σὺν τοῖς ἐκ τῆς Ἕω περὶ τούτου πρεσβευομένοις Ἐπισκόποις, πέπομφεν Ἐπισκόπους πέντε, καὶ Πρεσβυτέρους δύο τῆς Ῥωμαίων Ἐκκλησίας πρὸς Ὀνώριον καὶ Ἀρκάδιον τὸν Βασιλέα Συνόδου αἰτήσοντας καὶ καιρὸν ταύτης καὶ τόπον, οἱ δὲ ἐπὶ Κωνσταντινουπόλεως ἀπεχθανόμενοι Ἰωάννῃ, ὡς ἐπὶ ὕβρει τῆς ἐνταῦθα Βασιλείας τούτων γενομένων διαβολὴν κατεσκεύασαν, καὶ τοὺς μὲν ὡς ὑπερορίαν ἀρχὴν ἐνοχλήσαντας ἀτίμως ἐκπεμφθῆναι παρεσκεύασαν, αὐτὸν δὲ Ἰωάννην ψήφῳ Βασιλέως πορρωτέρω μετοικισθῆναι εἰς Πιτυοῦντα κατώρθωσαν, βιβλίῳ ὀγδόῳ κεφαλαίῳ ἐσχάτῳ. πρὸς τούτοις ὁ Ἰννοκέντιος ἐν τῇ πρὸς τὸν Κλῆρον Κωνσταντινουπόλεως ἐπιστολῇ μόνους δέχεται τοὺς ἐν Νικαίᾳ Κανόνας, τὸν δὲ τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ λέγοντα, τὸν ἀποβληθέντα Ἐπίσκοπον καὶ αὖθις συνοδικῆς ἐπικρίσεως λαβόντα τὸν θρόνον ἀπόβλητον εἶναι, ὡς ὑπὸ αἱρετικοῦ συγγραφέντα τυχόν, παραγράφων οὐκ εἰσηκούσθη, καίτοι μεγάλῃ τῇ φωνῇ λέγων ἅπερ ἐβούλετο.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Η'.

Ὅτι τὸ ἀφορισθῆναι τὸν Βασιλέα Ἀρκάδιον παρὰ τοῦ Ἰννοκεντίου Ῥώμης καὶ τὴν Βασίλισσαν, καὶ καθαιρεθῆναι τὸν Κωνσταντινουπόλεως Ἀρσάκιον, καίτοι πλάσματά εἰσι καὶ παριστορία Γεωργίου Ἀλεξανδρείας, οὐ παρέχουσιν ὅμως τῷ Ῥώμης μοναρχικὸν ἀξίωμα, ὡς ἐνταῦθα δείκνυται.

Ἀλλὰ αὖθις ὑποφέρουσι οἱ Λατῖνοι λέγοντες, ὅτι ὁ Πάπας Ἰννοκέντιος ἀφώρισε τὸν Βασιλέα Ἀρκάδιον καὶ τὴν Βασίλισσαν, τὸν Κωνσταντινουπόλεως Ἀρσάκιον καθαιρέσει ὑπέβαλεν, ὅπερ οὐκ ἐποίει εἰ μὴ εἴη καθόλου Ἡγεμὼν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ. Ἀλλὰ ῥητέον ὅτι ταῦτα πάντα πλάσματά εἰσι, καθότι οὔτε οἱ ἀρχαῖοι ἱστορικοὶ Σωκράτης, Θεοδώρητος, Σωζόμενος, Θεοφάνης καὶ Ζωναρᾶς, οὔτε τις τῶν ἀρχαίων πατέρων εἶπον αὐτά, ἀλλ᾽ ὁ μόνος Γεώργιος ὁ Ἀλεξανδρείας πρῶτος, καὶ παρ᾽ αὐτοῦ λαβόντες εἶπον ὁ Ἀνώνυμος ἐν τῷ βίῳ τοῦ Χρυσοστόμου καὶ οἱ ἀσκέπτως ἀκολουθήσαντες αὐτῷ Κεδρηνός, Γλυκᾶς καὶ Κάλλιστος, ὡς ἠκολούθησαν οἱ αὐτοὶ καὶ ἄλλοις περὶ τοῦ βαπτίσματος καὶ τοῦ θεσπίσματος τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου. ἡμεῖς ὅμως τοῖς ἀρχαίοις ἱστορικοῖς προσανέχομεν, καὶ οὐ τοῖς ἠπατημένοις. δεύτερον, οἱ εἰρημένοι ἀρχαῖοι ἱστορικοὶ καὶ τὰ φανερὰ γράμματα Ἰννοκεντίου πρὸς Χρυσόστομον καὶ Χρυσοστόμου πρὸς τὸν Ἰννοκέντιον οὐδὲν τοιοῦτον οὔτε ἀνεπτυγμένως οὔτε συνεπτυγμένως διαλαμβάνουσι. τρίτον, ὁ Φώτιος λέγει περὶ τοῦ Γεωργίου ὅτι τινὰ παριστορεῖ, ὅθεν καὶ τοῦτο παριστορίαν τοῦ Γεωργίου γινώσκοντες ἀποβάλλομεν. τέταρτον, ὅτι καὶ ἐκ τοῦ ταῦτα πρώτου ἀπόντος Γεωργίου λαμπρῶς δείκνυται ὅτι οὐκ ἔστιν ὁ Πάπας μονάρ-

μονάρχης, ἀλλ' ἰσότιμος τοῖς λοιποῖς Προέδροις τῶν Ἐκκλησιῶν, λέγει γάρ, οἱ δὲ συνθέντες εἰκοσιπέντε Ἐπίσκοποι γράμματα ἔγραψαν εἰς Ἰννοκέντιον Ῥώμης διὰ Θεοτέκνου Πρεσβυτέρου Κωνσταντινουπόλεως, ᾧτινι δίδωσιν ὁ Πάπας κοινωνικὰ γράμματα πρὸς Ἰωάννην καὶ πρὸς τοὺς αὐτῷ κοινωνοῦντας, παρακαλῶν μετὰ δακρύων μακροθυμεῖν: βοηθεῖν τότε ὡς οὐ δυνάμενος διὰ τὸ ἀντιπράττειν τινὰς τῶν κακῶν, δυναμένων ἐν Κωνσταντινουπόλει. καὶ κατωτέρω, καὶ περὶ τῆς δευτέρας ἐξορίας μαθὼν ὁ Ἰννοκέντιος, καὶ λυπηθεὶς σφόδρα, ἀναφέρει τῷ Βασιλεῖ Ὁνωρίῳ, λυπηθεὶς δὲ ὁ Βασιλεὺς ἐπὶ τούτῳ, ἐχρήσατο ἐλεγκτικοῖς γράμμασι πρὸς τὸν Ἀρκάδιον. Καί, Ἰννοκέντιος συναγαγὼν τοὺς Ἐπισκόπους καὶ Κληρικούς, οἵτε Ἐπίσκοποι τῆς Ἰταλίας καὶ αὐτοὶ παρακαλοῦσι τὸν Βασιλέα γράψαι πρὸς Ἀρκάδιον ἐν Θεσσαλονίκῃ γενέσθαι Σύνοδον, ὥστε δυνηθῆναι εὐκόλως συνδραμεῖν τὰ μέρη Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως πρὸς τὸ τελείαν Σύνοδον γενέσθαι. Καί, ὁ δὲ σκοπὸς τῆς Ἐκκλησίας Ῥωμαίων οὗτος ἦν ἕως τέλους μὴ κοινωνῆσαι τοῖς Ἀνατολικοῖς Ἐπισκόποις, καὶ μάλιστα Θεοφίλῳ, ἕως ἂν Οἰκουμενικὴ Σύνοδος γένοιτο ἰατρεύουσα τὰ σεσηπότα μέλη τῶν ταῦτα ἐργασαμένων.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Θ'.

Ὅτι ἐκ τῶν ἀνωτέρω εἰρημένων, καὶ ἐκ παραθέσεως τούτων ὁμοίων προγεγονότων, ἐπ' ἀκὶς δείκνυται οὔτε μονάρχην, οὔτε ἐπὶ τῶν Βασιλέων εἶναι τὸν Ῥώμης, οὔτε Σύνοδον Οἰκουμενικὴν μόνῳ τῷ μέρει τῆς Δύσεως, ἀλλὰ μερικὴν δύνασθαι ποιεῖν.

Ἐν τούτοις σημείωσαι πρῶτον, ὅτι οὐ μόνον ὁ Ῥώμης οὐκ ἐκοινώνει τοῖς ἐχθροῖς τοῦ Χρυσοστόμου, ἀλλὰ καὶ ἕτεροι πολλοὶ ὡς εἴρηται ἀνωτέρω. δεύτερον, ὅτι παρεκάλει ὁ Πάπας τὸν Χρυσόστομον, καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν μακροθυμεῖν, ἐπεὶ οὐκ ἐδύνατο βοηθεῖν αὐτοῖς. καὶ εἰ οὐκ ἐδύνατο βοηθεῖν, πῶς ἦν μονάρχης; καὶ πῶς ἦν καὶ ἐστὶν ἐπὶ τῶν Βασιλέων; τρίτον, ὡς ὁ Ἰούλιος πολλὰ διαπραξάμενος καὶ μὴ δυνηθεὶς βοηθῆσαι οὐδ' ὁπωσοῦν τοῖς περὶ τὸν μέγαν Ἀθανάσιον, ἀνέφερε τὰ κατ' αὐτοὺς τῷ Βασιλεῖ τῆς Δύσεως Κώνσταντι, οὕτως ὁ Ἰννοκέντιος μηδὲν δυνηθείς, ἀνέφερε τὰ κατὰ τοῦ Χρυσοστόμου τῷ Βασιλεῖ τῆς Δύσεως Ὁνωρίῳ. τέταρτον, ὡς ὁ Ἰούλιος καὶ οἱ περὶ αὐτὸν ἐδεήθησαν τοῦ Κώνσταντος ἵνα γράψῃ πρὸς τὸν Κωνστάντιον Σύνοδον γενέσθαι Οἰκουμενικήν, οὕτως ἐδεήθη ὁ Ἰννοκέντιος καὶ οἱ Ἐπίσκοποι τῆς Ἰταλίας τῷ Ὁνωρίῳ γράψαι πρὸς τὸν Ἀρκάδιον Σύνοδον Οἰκουμενικὴν γενέσθαι ἐν Θεσσαλονίκῃ. ἀλλ' ὁ Κώνστας τοῦτο ἀποκατέστησε φοβήσας τὸν Κωνστάντιον, ὁ δὲ Ὁνώριος διὰ τὴν συνοῦσαν αὐτῷ μαλακότητα οὐκ ἐδυνήθη τοῦτο ποιῆσαι. πέμπτον, ὅτι εἰ τὰ μέρη τῆς Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως Σύνοδον τελείαν ποιοῦσι, δῆλον ὅτι τὰ μέρη τῆς Δύσεως ὧν Ἡγεμὼν ὁ Πάπας μερικὴν Σύνοδον ποιοῦσι καὶ οὐ τελείαν, ἤτοι Οἰκουμενικήν. ἕκτον, ὅτι κόμπος ἐστὶ τό, ὅτι ἀφώρισεν ὁ Ἰννοκέντιος τὸν Ἀρσάκιον, ὅτι μὲν γὰρ οὐκ ἐκοινώνει ἡ Ἐκκλησία Ῥωμαίων Ἀρσακίῳ, Θεοφίλῳ καὶ τοῖς λοιποῖς ἐχθροῖς τοῦ Χρυσοστόμου, δῆλον, ἀλλ' οὐ μόνη ὡς εἴρηται. ἕβδομον, ὅτι εἰ καθῄρηκε τὸν Ἀρσάκιον ὁ Ἰννοκέντιος, ἐχειροτονήθη ἂν ἕτερος Κωνσταντινουπόλεως Πατριάρχης, εἰ οὖν μονάρχης, καθῄρηκεν ἂν τὸν Θεόφιλον, καὶ ἐποίησεν ἄλλον Ἀλεξανδρείας, ἀλλ' οὐκ ἐδυνήθη καθῃρηκέναι, ἐπειδὴ οὐκ ἦν μονάρχης, ἀκοινωνησίαν δὲ μόνον ἐποίησε, καὶ ἐντεθέντος τοῦ ὀνόματος τοῦ Χρυσοστόμου τοῖς Διπτύχοις, εἰρήνευσε μετὰ Θεοφίλου καὶ τοῦ μετὰ Ἀρσάκιον Ἀττικοῦ ὡς καὶ οἱ λοιποὶ φίλοι τοῦ Χρυσοστόμου.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ι'.

Ὅτι τὸ τοὺς ἐκ μέρους τῆς Βασιλίσσης ἀφελομένους ἀπὸ τῶν παρ' Ὁνωρίου καὶ Ἰννοκεντίου κομισάντων τὰ ὑπὲρ τοῦ Χρυσοστόμου γράμματα σφοδρῶς τιμωρηθῆναι, δείκνυται ἐκ τῶν ἐνταῦθα λεγομένων ψευδέστατον.

Λέων ὁ σοφὸς ἐν τῷ εἰς τὸν Χρυσόστομον Ἐγκωμίῳ λέγει, ὅτι ὁ Ἰννοκέντιος τῷ Ὁνωρίῳ ἀνέφερε τὰ κατὰ τοῦ Ἰωάννου, ὁ δὲ Ὁνώριος πρὸς τὸν ἀδελφὸν ἔγραψε περὶ ἀποκαταστάσεως Ἰωάννου, ἡ δὲ Βασιλὶς ἀφεῖλε τῶν κομιζόντων βίᾳ τὰ γράμματα. καὶ ὁ Μεταφραστής φησιν, ὁ Ἀρκάδιος ἔγραψεν Ὁνωρίῳ καὶ Ἰννοκεντίῳ περὶ Συνόδου ἀθροίσεως δηλονότι ὡς ἐζήτησαν, καὶ ὅτι ἔγραψαν ἤτοι Ὁνώριος καὶ Ἰννοκέντιος Σύνοδον ἐν Θεσσαλονίκῃ γενέσθαι καὶ ἀνακληθῆναι τὰ κατὰ τοῦ Χρυσοστόμου, τὰ δὲ γράμματα ἔλαβον οἱ ἀπὸ Εὐδοξίας καὶ Ἀττικοῦ. ἔτι ὁ Λέων γράφει, ὅτι ὁ Ὁνώριος μαθὼν παρὰ τοῦ Προέδρου, ἤτοι τοῦ Ἰννοκεντίου τὰ κατὰ τοῦ Χρυσοστόμου, γράφει τῷ Ἀρκαδίῳ φρονίμως αὐτὸν ἐλέγχων καὶ αἰτιώμενος. Καί, ἐπιτιμᾷ, παραινεῖ καὶ συμβουλεύει ἀνακληθῆναι τὸν ἅγιον. οὐ λέγει δὲ οὔτε αὐτός, οὔτε ὁ Μεταφραστὴς ἐκεῖνα ἅπερ οἱ περὶ Γεώργιον τὸν Ἀλεξανδρείας φασίν, ἤτοι ὅτι τοὺς κομίζοντας τὰ γράμματα οἱ λαβόντες ταῦτα βίᾳ ἐκ μέρους τῆς Βασιλίσσης ἐπαιδεύθησαν ἰσχυρῶς.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΙΑ΄.

Ὅτι καὶ ἐκ τῆς ἀσυμφωνίας τῶν χρόνων, καὶ ἐκ τοῦ σοφοῦ Λέοντος καὶ τοῦ Μεταφραστοῦ καὶ Ζωναρᾶ, Σωκράτους, Σωζομένου καὶ Παλλαδίου ἄντικρυς πλάσματα καὶ ἀνύπαρκτα τὰ ἱστορούμενα ὑπὸ Γεωργίου Ἀλεξανδρείας περὶ ἀφορισμοῦ Ἰννοκεντίου πρὸς Ἀρκάδιον καὶ τὴν Βασίλισσαν καὶ τῶν λοιπῶν δείκνυται.

Ταῦτα καὶ ἀπὸ τῆς ἀσυμφωνίας τῶν χρόνων ψευδῆ ἀποδείκνυται. ἐπιλεγόμεθα οὖν ὅτι ὁ Γεώργιος λέγει ἐν κεφαλαίῳ ἑξηκοστῷ ὀγδόῳ, θανόντος τοῦ Χρυσοστόμου, δύο εἰς τὴν Ῥώμην πρεσβύτεροι παραγίνονται μετὰ Διακόνου, οἳ καὶ συνῆσαν ἐν τῇ ἐξορίᾳ αὐτῷ, καὶ τῷ Ἰννοκεντίῳ περὶ τῶν συμβεβηκότων ἐν ταῖς ἐξορίαις ἀναφέρουσιν, ὅστις λυπηθεὶς τρέχει εἰς Ὀνώριον, καὶ ἀμφότεροι πέμπουσιν ἐπιστολὰς πρὸς Ἀρκάδιον, ὁ μὲν τὴν, Φωνὴ αἵματος, ἐν ᾗ ἀφορίζει καὶ αὐτὸν καὶ τὴν Εὐδοξίαν, ὁ δὲ Ὀνώριος τὴν, Οὐκ οἶδα ποίαν ἀντικειμένην ἐνέργειαν, ἃς δεξάμενος ὁ Ἀρκάδιος, λέγει ὁ αὐτὸς ἐν κεφαλαίῳ ἑξηκοστῷ ἐνάτῳ, οὐ μόνον τοὺς Ἰωάννου ἐχθροὺς ἐτιμωρήσατο, ἀλλὰ καὶ τὴν Εὐδοξίαν καθεῖρξε, καὶ ὡς ὁ Ἀνώνυμος λέγει καὶ πληγαῖς καθύβρισέ ποτε, ἀλλὰ καὶ Ἀκάκιον καὶ Σεβηριανὸν καὶ Θεόφιλον καὶ τοὺς ἀνεψιούς αὐτοῦ πρὸς Ἰννοκέντιον ἔπεμψε, γράψας πρὸς αὐτὸν καὶ ἐπιστολὴν τὴν, Πάντες ἄνθρωποι ἴσασι. καὶ ἐπιστολὴν ἄλλην πρὸς τὸν ἀδελφόν. ἔπεμψε δὲ καὶ Εὐδοξία ἑτέραν ἐπιστολὴν πρὸς Ἰννοκέντιον. ἐζήτουν οὖν καὶ οἱ δύο μετὰ ταπεινώσεως τὴν συγχώρησιν, ἣν δὴ καὶ παρέσχεν ὁ Ἰννοκέντιος, καὶ ἀντέγραψεν αὐτοῖς ἐπιστολὴν τὴν, Ἀναδεξάμενοι τὴν κατὰ Θεὸν ὑμῶν σπουδήν. ἔγραψε δὲ καὶ πρὸς τὸν Κυζίκου Πρόκλον ἵνα ἀπέλθῃ εἰς Κωνσταντινούπολιν, τὸ μὲν, ἵνα δώῃ τοῖς Βασιλεῦσι τὴν ἄφεσιν, τὸ δὲ, ἵνα ἔχῃ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἐκκλησίας τὴν διοίκησιν, ἕως ἂν ἀναθεωρηθῇ παρὰ τοῦ Ἀττικοῦ. ταῦτα ὁ Γεώργιος, ἅτινα καὶ οἱ παπισταὶ ἡδέως ἀποδέχονται, νομίζοντες συνιστάναι πρὸς σύστασιν τοῦ παπισμοῦ. Ἀλλ' εἰ καὶ ἐκ τῶν ἀνωτέρω ὡς εἴρηται ταῦτα πάντα δείκνυται ψευδῆ, ὅμως ῥητέον καὶ ἐνταῦθα ὅτι ἀσύμφωνά εἰσι κατὰ τοὺς χρόνους, ὅθεν καὶ ἀσύστατα, πρῶτον, ὅτι ὁ θάνατος τῆς Εὐδοξίας ἐγένετο πρὸ τῆς κοιμήσεως τοῦ Χρυσοστόμου ἔτη σχεδὸν τρία, ὡς συμφώνως οἱ τὰς ἱστορίας συγγράψαντες ἀποφαίνονται. ὁ δὲ Σωκράτης λέγει ὅτι τῇ εἰκοστῇ τοῦ Ἰουνίου ἐξεβλήθη τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐξωρίσθη ὁ Χρυσόστομος, καὶ τῇ τριακοστῇ τοῦ ἐξῆς Σεπτεμβρίου κατηνέχθη ἡ χάλαζα, τετάρτῃ δὲ ἡμέρᾳ μετὰ τὸ κατενεχθῆναι τὴν χάλαζαν ἐτελεύτησεν ἡ Βασιλίς, βιβλίῳ ἕκτῳ κεφαλαίῳ δεκάτῳ ὀγδόῳ καὶ δεκάτῳ ἐνάτῳ. ὅπερ ἐστὶν ὅτι μετὰ ἑβδομηκονταπέντε ἡμέρας τῆς ἐξορίας τοῦ ἁγίου τέθνηκεν ἡ Βασιλίς. Λέων δὲ ὁ σοφὸς καὶ ὁ Μεταφραστὴς εἶπον ἀνωτέρω, ὅτι ὅτε ἦλθον τὰ γράμματα Ὀνωρίου καὶ Ἰννοκεντίου (ἐκεῖνα δηλονότι ἅπερ λέγει ὁ Σωζόμενος βιβλίῳ ὀγδόῳ ἐν τοῖς ἐσχάτοις κεφαλαίοις) πρὸς Ἀρκάδιον, ἔζη ἡ Βασιλίς. ἀλλὰ καὶ ὁ Ζωναρᾶς λέγει, ὅτι μετὰ τρεῖς μῆνας τῆς κοιμήσεως τοῦ ἁγίου ἀπέθανεν ἡ Βασιλίς. εἰ οὖν δοτέον τὴν Σωκράτους ἀλήθειαν, πάντα τὰ περὶ τῶν εἰρημένων γραμμάτων καὶ ἀφορισμῶν καὶ τοῦ Πρόκλου λεγόμενα μάταιά εἰσι καὶ ψευδῆ, εἰ δὲ ἀληθεύει ὁ Λέων καὶ καθεξῆς ὁ Ζωναρᾶς, ἤγουν ὅτι ἐπέζησεν ἡ Βασιλὶς μετὰ τὴν ἐξορίαν τοῦ ἁγίου πολύ, καὶ ἕως ἐγγὺς τοῦ θανάτου αὐτοῦ, λέγομεν, ὅτι θανούσης τῆς Εὐδοξίας μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Χρυσοστόμου τῷ τρίτῳ μηνί, εἶτα καὶ ὁ θάνατος τοῦ Ἀρκαδίου ὡς ἐκ τῶν κοινῶν σημειώσεων φαίνεται, καὶ ὁ Σωκράτης μαρτυρεῖ βιβλίῳ ἑβδόμῳ κεφαλαίῳ πρώτῳ ἐγένετο Μαΐου πρώτῃ ἐπὶ τῶν ὑπάτων Φιλίππου καὶ Βάσσου, ὅπερ ἐστὶν ἔτος ἀπὸ Χριστοῦ τετρακοσιοστὸν ὄγδοον, καὶ μετὰ τὴν κοίμησιν τοῦ Χρυσοστόμου μῆνες πέντε, καὶ ἡμέραι δεκαέξ, ὁ γὰρ Χρυσόστομος κεκοίμηται ὡς λέγει ὁ Σωκράτης βιβλίῳ ἕκτῳ κεφαλαίῳ εἰκοστῷ πρώτῳ τῇ δεκάτῃ τετάρτῃ τοῦ Νοεμβρίου. ὁ δὲ Ἀρκάδιος ὡς φησιν ὁ αὐτὸς Μαΐου πρώτῃ. τούτων οὖν οὕτως ἐχόντων, ἔμειναν εἶναι τὰ εἰρημένα παριστορούμενα μῦθοι γραϊδίων, ἐπεὶ θανόντος τοῦ ἁγίου οἱ δύο Πρεσβύτεροι καὶ ὁ Διάκονος ἔμειναν ἱκανὸν καιρὸν ἐν Κομάνοις ἕως οὗ δηλονότι πληρωθῶσι τὰ ἔθιμα τῷ ἁγίῳ, ἕως οὗ οἱ συνελθόντες ἀπὸ διαφόρων τάξεων ἕνεκα τῆς κοιμήσεως τοῦ ἁγίου ἀποπεμφθῶσι, καὶ τὰ ἀναγκαῖα διὰ τὴν ὁδοιπορίαν ἑτοιμασθῶσι, καὶ συνοδίαν εὕρωσιν εἰς Κωνσταντινούπολιν ἀπελθεῖν, ἐπειδὴ διὰ Βυζαντίου ἀπῆλθον λέγει ὁ Ἀνώνυμος καὶ ὁ Νικηφόρος. ἀπὸ Κομάνων δὲ ἕως Βυζαντίου πόσοι σταθμοί εἰσι, καὶ ὅτι πολλοί, ἐξ ὧν ἔστιν εἰκάσαι ὅτι τὴν Εὐδοξίαν ζῶσαν οὐχ εὗρον. εἶτα ἀπάραντες Κωνσταντινουπόλεως εἰς πόσον καιρὸν ἔφθασαν εἰς Ῥώμην, καὶ πόσος καιρὸς παρῆλθεν ἕως οὗ συνῆλθον πρὸς Ἰννοκέντιον, ἕως οὗ διηγήσωσι τὰς συμφοράς, ἕως οὗ ἐκεῖνος ἀναφέρει τῷ Ὀνωρίῳ τὰ γινόμενα, καὶ μάλιστα εἰ οὐκ ἦν ἐν Ῥώμῃ, ἀλλ' ἐν Ῥαβέννῃ, ἕως οὗ γραφῶσιν αἱ ἐπιστολαὶ καὶ ἀπέλθωσιν εἰς Κωνσταντινούπολιν, καὶ εἶτα ἀντιγράψαι τὸν Ἀρκάδιον καὶ τὴν Εὐδοξίαν τὰς ἀμοιβαίας καὶ παρακλητικὰς εἰς Ῥώμην, καὶ ἀπελθεῖν ταύτας ἐκεῖ, καὶ γραφῆναι ἐν Ῥώμῃ τὰς συγχωρητικάς, καὶ εἰς τὸν Πρόκλον ἐλθεῖν ἀπὸ Ῥώμης εἰς Κύζικον, καὶ τὸν Πρόκλον ἐκπλεῦσαι εἰς Κωνσταντινούπολιν, καὶ τοὺς Βασιλεῖς ζῶντας εὑρεῖν καὶ τὴν συγχώρησιν δοῦναι, ἅτινα πάντα οὐκ εἰς πέντε ἢ ἑπτὰ μῆνας ἐδύνατο γενέσθαι, ἀλλ' οὐδὲ ἐπὶ δύο ἔτη σχεδόν. ἔστι καὶ τοῦτο εἰπεῖν, ἀλλ' οὔτε ἐπὶ δύο, ὅτι αἱ ἀπὸ Δύσεως εἰς τὴν Ἀνατολὴν βοήθειαι

οὐδέ-

οὐδέποτε ταχεῖαν ἐγίνοντο. ὅθεν ὁ μέγας Βασίλειος μέμφεται τῶν Δυτικῶν τὴν βραδύτητα, καὶ ἡ δευτέρα Οἰκουμενικὴ ἠρέμα ἐλέγχει αὐτοὺς ὅτι βραδέως ἐπεσκέψαντο τὰς Ἐκκλησίας τῆς Ἀνατολῆς. ἔπειτα μετὰ τὴν δευτέραν ἐξορίαν αἱ γραφαὶ περὶ τοῦ Χρυσοστόμου παρὰ Ὀνωρίου περὶ ὧν διέλαβον ἀνωτέρω Λέων ὁ σοφὸς, καὶ αἱ παρὰ Ἰννοκεντίου περὶ ὧν ἱστορεῖ ὁ Σωζόμενος οὐκ ἔφθασαν εἰς Βυζάντιον πρότερον, ἀλλὰ μετὰ δύο ἔτη ὡς μαρτυρεῖ ὁ Γεώργιος καὶ ὁ Παλλάδιος, καὶ γὰρ ὡς φησιν ὁ Παλλάδιος καὶ Λέων ὁ σοφὸς, ὁ Ἀττικὸς ἦν ἐν Κωνσταντινουπόλει Πατριάρχης ὅτε οἱ Λεγάτοι τοῦ Ἰννοκεντίου ἦλθον εἰς Ἀθύραν, μετὰ γὰρ τὴν κοίμησιν τοῦ Χρυσοστόμου εἰς ὀλίγον χρόνον ἐπατριάρχευσεν ὁ Ἀρσάκιος, ἀπέθανε γὰρ τὸ δεύτερον ἔτος τῆς χειροτονίας αὐτοῦ τῇ ἑνδεκάτῃ τοῦ Νοεμβρίου, Σωκράτης βιβλίῳ ἕκτῳ κεφαλαίῳ εἰκοστῷ. μετὰ δὲ τέσσαρας μῆνας τοῦ θανάτου αὐτοῦ ἐχειροτονήθη ὁ Ἀττικὸς, Σωζόμενος βιβλίῳ ὀγδόῳ κεφαλαίῳ εἰκοστῷ ἑβδόμῳ. καὶ ἐπὶ Ἀττικοῦ ἦλθον οἱ πρέσβεις τοῦ Ἰννοκεντίου εἰς Ἀθύραν, ὥστε παρεῤῥύη τὰ δύο ἔτη μετὰ τὴν δευτέραν ἐξορίαν, καὶ λοιπὸν οἱ δύο Πρεσβύτεροι καὶ ὁ Διάκονος οἱ ποιήσαντες τοσαύτην ὁδοιπορίαν, καὶ μετὰ τούτων περιστατικῶν, μόλις μετὰ δύο ἔτη διήνυσαν. πρὸς τούτοις, τῶν εἰρημένων ἐπιστολῶν ὡς εἴρηται ἀνωτέρω οὐ μνημονεύουσιν οἱ ἀρχαῖοι Σωκράτης, Θεοδώρητος, Σωζόμενος, Φώτιος, Λέων, Ζωναρᾶς, Μεταφράστης, Παλλάδιος, ἀλλὰ μεταγενέστεροί τινες, καὶ οὗτοι οὐχ ὡσαύτως, ἀλλὰ μετὰ μεγάλης διαφορᾶς, ἄλλως γὰρ ταῦτα ὁ Γεώργιος λέγει, ὁ Γλυκᾶς καὶ ὁ Νικηφόρος, καὶ ἄλλως ὁ Ἀνώνυμος, καὶ ἄλλος ἄλλως. εἶτα ἔδει τοῖς παλαιοτέροις γνωριμώτερον τὸ πρᾶγμα εἶναι, ἤτοι τῷ Παλλαδίῳ, ὅστις ἐν Ῥώμῃ πολὺν χρόνον διέτριψε κατ᾽ ἐκεῖνον τὸν καιρὸν, καὶ τῷ Σωζομένῳ, ὃς φαίνεται πάσας τὰς Ἐκκλησίας ἀκριβῶς ἠρευνηκέναι, καὶ τέλος πάντων εἴτις ἄλλος ἀρχαῖος, ἐν οἷς οὐδεμία μνήμη τοιούτων τεράτων, οὐδὲ γὰρ τὸ πρᾶγμα μικρὸν ἦν, ὥστε καὶ καταφρονεῖσθαι, τὸ δηλονότι τοὺς Αὐτοκράτορας τῆς Ἀνατολῆς ὑπὸ τοῦ Πάπα ἀφορισθῆναι, εἰ γὰρ τὴν κλεῖσιν τῶν πυλῶν τοῦ Ναοῦ, ἣν ἐποίησεν ὁ Ἀμβρόσιος τῷ Θεοδοσίῳ συνέγραψαν, πολλῷ μᾶλλον τοῦτο ἔδει γραφῆναι εἴπερ ἐγένετο. ἔτι αἱ ἐπιστολαὶ ἃς ἔπεμπεν ὁ Ἰννοκέντιος εἰς τὴν Ἀνατολὴν εἰς γλῶσσαν λατινικὴν ἔγραφεν, ὡς μαρτυρεῖ ὁ Σωζόμενος, αἱ παροῦσαι δὲ ὅτι ἑλληνικῶς ἐγράφησαν, ἀναμφίβολόν ἐστιν, ὅθεν καὶ ψευδεῖς εἰσιν. ἀλλὰ καὶ τὸ, ὅτι ὁ Πρόκλος ἔλαβε τὴν ἐπιστασίαν Κωνσταντινουπόλεως πλάσμα ἐστι, καὶ γὰρ εἴκοσιν ἔτη ἐπατριάρχευσεν ὁ Ἀττικὸς, καὶ μετ᾽ αὐτὸν ἐγένοντο Σισίνιος, Νεστόριος, Μαξιμιανὸς, εἶτα ὁ Πρόκλος. ὅτι δὲ ὁ Γεώργιος καὶ ἄλλα τινὰ παριστορῶν φαίνεται, δῆλον, ὑποτίθησι γὰρ προτεθνηκέναι τὸν Ἰννοκέντιον τοῦ Θεοφίλου, ὅπερ ψευδός ἐστιν, ὁ γὰρ Θεόφιλος ὡς σημειοῖ ὁ Σωκράτης βιβλίῳ ἑβδόμῳ κεφαλαίῳ ἑβδόμῳ, τέθνηκεν ἐν ὑπατείᾳ Ὀνωρίου τὸ ἔνατον καὶ Θεοδοσίου τὸ πέμπτον, ὅπερ ἐστὶν ἔτος τετρακοσιοστὸν δωδέκατον. ὁ δὲ Ἰννοκέντιος ἐκοιμήθη ὡς φαίνεται ἐκ τῶν ἀρχιερατικῶν σημειώσεων τῷ ἔτει τετρακοσιοστῷ δεκάτῳ ὀκτῷ. καὶ ἐκεῖνο, ὅτι ὁ Ἰννοκέντιος προσέταξεν ἵνα γένηται βεβαίως ἡ Σύνοδος ἐν Θεσσαλονίκῃ κρῖναι τὸν Θεόφιλον, πρὸς ὃν καὶ ὁ Ἀρκάδιος ἔγραψε πρόσταγμα, οὗ ἡ ἀρχὴ, Πάντα τὰ κλίματα τῆς Οἰκουμένης ἐτάραξας, ὁ θάνατος ὅμως ὁ ταχὺς τοῦ Ἀρκαδίου, καὶ ἡ αἰχμαλωσία τῆς Ῥώμης ὑπὸ τῶν Γότθων γέγονεν ἐμπόδιον, ψεῦδός ἐστιν, ὁ γὰρ Ἰννοκέντιος τοιοῦτόν τι ποιῆσαι οὐκ ἐδύνατο ὡς μαρτυρεῖ ὁ Σωζόμενος βιβλίῳ ἕκτῳ κεφαλαίῳ ἐσχάτῳ. εἶτα πρότερον ὁ Ῥώμης καὶ ὁ Θεόφιλος ἐμάχοντο τοσαῦτα ἔτη, ἀλλ᾽ ὡς τότε οὐκ ἐδυνήθη ποιῆσαί τι κατὰ τοῦ Θεοφίλου ὁ Πάπας, οὕτως οὐδὲ ἄρτι ἐδύνατο. ἔπειτα ὁ Θεόφιλος οὐδέποτε κατεκρίθη, ὡς γὰρ οἱ εἰρημένοι προσεχῶς ἀνωτέρω πάντες ἱστοροῦντες τὰ κατ᾽ αὐτὸν οὐδὲν τοιοῦτον λέγουσι, μάλιστα ὁ Ἰουστινιανὸς καὶ ἡ ἕκτη Οἰκουμενικὴ εὐφήμως αὐτοῦ μέμνηνται, καὶ μάρτυρα παραλαμβάνουσιν ἐν τοῖς περὶ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως συμπεράσμασιν. ἔτι ὁ Θεοδώρητος φησὶν, ὅτι οἱ Δυτικοὶ καὶ ἄλλοι πολλῶν ἐθνῶν Ἐπίσκοποι τὸν Ἀρσάκιον οὐδὲ προσρήσεως ἠξίωσαν, Ἀττικὸν δὲ πολλάκις πρεσβευσάμενον, πολλάκις δὲ καὶ εἰρήνης τυχεῖν ἀξιώσαντα, χρόνῳ ὕστερον ἐδέξαντο, τὴν προσηγορίαν ἐγγράψαντα, ἤτοι τὸ ὄνομα τοῦ Χρυσοστόμου εἰς τὰ Δίπτυχα, λόγῳ πέμπτῳ κεφαλαίῳ τριακοστῷ τετάρτῳ. ἔτι ὁ Ἀττικὸς παρὰ Σωκράτους, Θεοδωρήτου καὶ Σωζομένου λίαν ἐπαινεῖται, καὶ ὁ Πάπας Κελεστῖνος ἐν τῇ πρὸς Κωνσταντινουπολίτας κατὰ Νεστορίου ἐπιστολῇ ἐπαινεῖ αὐτὸν, ὥστε οὐδέποτε ἐκρίθη ἢ κατεκρίθη, καὶ λοιπὸν ὅτι ὁ Πρόκλος ἔλαβε τὴν ἐπιστασίαν Κωνσταντινουπόλεως ἕως οὗ ἀνακριθῇ ὁ Ἀττικὸς, προφανέστατόν ἐστι ψεῦδος. κορωνίδα δὲ τῆς παρούσης ὑποθέσεως ῥητέον, ὅτι περὶ τῶν μὴ κοινωνούντων Θεοφίλῳ καὶ Ἀρσακίῳ καὶ Πορφυρίῳ Ἀντιοχείας ἕνεκεν τοῦ Χρυσοστόμου, ἐπειδὴ τῶν ἐν τοῖς Βασιλείοις δυναμένων Νόμος ἐτέθη τοὺς ὀρθοδόξως δοξάζοντας ἐκτὸς τῶν Ἐκκλησιῶν μὴ συνιέναι, τοὺς δὲ μὴ κοινωνοῦντας αὐτοῖς ἐλαύνεσθαι, Σωζόμενος βιβλίῳ ὀγδόῳ κεφαλαίῳ ὀγδόῳ. καὶ εἰ οἱ μὴ κοινωνοῦντες τοῖς ἄλλοις καὶ Θεοφίλῳ ὑπὲρ τοῦ Χρυσοστόμου παρὰ τῆς βασιλικῆς ἐξουσίας ἐτιμωροῦντο, πῶς ὁ Θεόφιλος ὑπὸ τοῦ Πάπα κατεκρίνετο, καὶ ὁ Βασιλεὺς αὐτὸν ἤθελε κατακρῖναι; πρὸς τούτοις ὁ Θεοδώρητος ἱστορεῖ, ὅτι ὁ Θεοδόσιος κομίσας τὸ λείψανον τοῦ Χρυσοστόμου ἀπὸ Κομάνων εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἐπιθεὶς τῇ λάρνακι καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τὸ μέτωπον ἱκετείαν ὑπὲρ τῶν γεγεννηκότων προσήνεγκε, συγγνῶναι τοῖς ἐξ ἀγνοίας ἠδικηκόσιν ἀντιβολήσας, λόγῳ πέμπτῳ κεφαλαίῳ τριακοστῷ ἕκτῳ.

ἐνοῖς

ἐν οἷς σημείωσαι εἰ ὁ Ἀρκάδιος καὶ ἡ Εὐδοξία ἐλάμβανον τὴν συγχώρησιν παρὰ τοῦ Ἰννοκεντίου τοῦ ἄκρου Ἀρχιερέως καὶ ταύτης μόνου δυναμένου καὶ ἐν τῷ Οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ γῇ, πῶς πάλιν ὁ Θεοδόσιος ἐζήτει παρὰ τοῦ Χρυσοστόμου τὴν συγχώρησιν; δεύτερον, ὅτι τοῦ Γεωργίου καὶ τῶν λοιπῶν τούτων τὰ ἀνωτέρω εἰρημένα πλάσματά εἰσι καὶ διόλου ἀνύπαρκτα, ἐπειδὴ οὐδέποτε γεγόνασι. σημείωσαι ὅτι καὶ ὁ Ἀκάκιος πολλοὺς ἔχει τοὺς ἐπαίνους ἐν τῇ τρίτῃ Οἰκουμενικῇ, καὶ εἰς Ῥώμην ἀπῆλθε μὲν, ἀλλὰ πρεσβευτὴς τοῦ Θεοφίλου, ἄλλοτε δὲ οὐδέποτε. καὶ ἄλλα πολλὰ ἔχομεν εἰπεῖν, ἀλλ' ἀρκεῖ τὰ εἰρημένα μόνα εἰς βεβαίωσιν τοῦ προκειμένου ἡμῶν σκοποῦ.

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ ΙΒ'.

Ὅτι εἰ δώσωμεν ὑποθετικῶς ἀληθείαν τὸ τὸν Ἰννοκέντιον ἀφορίσαι τοὺς Αὐτοκράτορας, καὶ ὅσα τοῖς ἠπατημένοις εἴρηται, οὔτε τοῦτο τῇ τοῦ Ῥώμης μοναρχίᾳ βοηθεῖ, ὡς ἐκ παραθέσεως ἐνταῦθα πολλῶν Πατριαρχῶν καὶ Μητροπολιτῶν τοιαῦτα ἐνεργησαμένων δείκνυται.

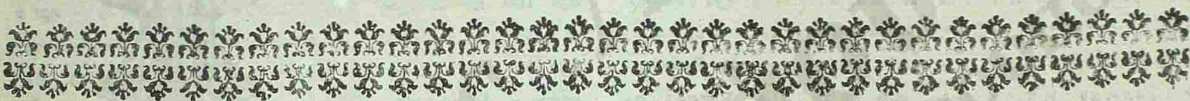
Εἰ καὶ καθ' ὑπόθεσιν ἀληθές ἐστιν ὅτι ὁ Ἰννοκέντιος ἀφώρισε τοὺς Αὐτοκράτορας τῆς Ἀνατολῆς, καὶ τὰ λοιπὰ ἅπερ εἴρηται ἀνωτέρω τοῖς ἠπατημένοις, ἀλλὰ ῥητέον ὅτι οὐδὲ τοῦτο βοηθεῖ τῇ μοναρχίᾳ τοῦ Ῥώμης, καὶ ἕτεροι γὰρ ἤλεγξαν οὐ μόνον Πατριάρχαι ἀλλὰ καὶ Μητροπολῖται καὶ Ἐπίσκοποι καὶ Πρεσβύτεροι καὶ μοναχοὶ Αὐτοκράτορας, καὶ ἴδε βιβλίου τετάρτου κεφάλαιον δέκατον τέταρτον. εἰ δὲ εἴπωσιν οἱ παπισταὶ ὅτι ἤλεγξαν οἱ τοιοῦτοι Βασιλεῖς καὶ ἔκριναν Ἐπισκόπους, ἀλλ' ἐν τῇ ἰδίᾳ Ἐπαρχίᾳ, ὁ δὲ Ῥωμαίων Ἐπίσκοπος ἀφώρισε καὶ καθῄρηκεν εἰς ἀλλοτρίαν Ἐπαρχίαν, ῥητέον ὅτι καὶ ἄλλοι τοιαῦτα πεποιήκασι, καὶ ἴδε ἀνωτέρω βιβλίου πρώτου κεφάλαιον ἔσχατον πόσοι ἀπ' ἄλλων Ἐπαρχιῶν ἀντέπιπτον καὶ ἔκριναν τοὺς Πάπας τῆς Ῥώμης, καὶ κατωτέρω ἴδε βιβλίου τετάρτου κεφάλαιον δέκατον πόσοι παρ' ἐνορίαν οὐ μόνον Πατριάρχαι, ἀλλὰ καὶ Ἐπίσκοποι ἀνεθεμάτισαν τὸν Ἀντιοχείας Πέτρον τὸν Κναφέα, καὶ βιβλίου τοῦ αὐτοῦ κεφαλαίου δεκάτου τρίτου παράγραφον τέταρτον πῶς μόνοι δύο Ἐπίσκοποι καθῃρήκασι τὸν Ἀντιοχείας Σεβῆρον, ὃν καὶ ὁ Ἱεροσολύμων Ἠλίας ἀνεθεμάτισε, καὶ ἴδε βιβλίου τοῦ αὐτοῦ κεφάλαιον δέκατον τρίτον. καὶ ὁ Κωνσταντινουπόλεως Ἰωάννης ὁ Καππάδοξ καθεῖλε τὸν αὐτὸν Ἀντιοχείας Σεβῆρον, καὶ Πέτρον Μητροπολίτην Ἀπαμείας, οὓς καὶ ὁ Ἱεροσολύμων Ἰωάννης καὶ ὁ Τύρου Ἐπιφάνιος συνοδικῶς καθῃρήκασι καὶ ἀνεθεμάτισαν, ἀλλὰ δὴ καὶ ὁ Κωνσταντινουπόλεως Μηνᾶς καὶ ὁ Ἱεροσολύμων Πέτρος τὰ αὐτὰ πεποιήκασι, καὶ πάντων τούτων τὰ συνοδικὰ παρέλαβε πᾶσα ἡ Οἰκουμένη. καὶ ὁ ἅγιος Κύριλλος ἔγραφεν εἰς Κωνσταντινούπολιν ὅτι ἐδύνατο ἀναθεματίσαι τὸν Νεστόριον, καὶ εἰς τοὺς Πατριάρχας καὶ εἰς πολλοὺς ἄλλους ἔγραψε τὴν κατάκρισιν αὐτοῦ, καὶ ἴδε κατωτέρω τῆς Συνόδου τὸν τόπον. καὶ ὁ Ἀντιοχείας Πέτρος ἀπολογεῖται εἰς τὸν Κωνσταντινουπόλεως Ἀκάκιον ὑπὲρ τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου, Εὐάγριος βιβλίῳ τρίτῳ κεφαλαίῳ δεκάτῳ ἑβδόμῳ. οὐκ ἐποίει δὲ τοῦτο ὁ Πέτρος, ἢ μόνον διότι ἐφοβεῖτο τὴν παρὰ τοῦ Ἀκακίου κατάκρισιν. καὶ ὁ Φώτιος συνοδικῶς καθεῖλε τὸν Πάπαν Νικόλαον, καὶ ὁ Ἱεροσολύμων Σωφρόνιος συνοδικῶς ἀνεθεμάτισε τοὺς Μονοθελήτας ἐν οἷς ἦν φανερὸς Μονοθελήτης ὁ Ἀλεξανδρείας Κῦρος καὶ ὁ Οἰκουμενικὸς Πάπας καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης. καὶ οἱ ἐν Ἀφρικῇ Ἐπίσκοποι κατέκριναν Παῦλον τὸν Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ἴδε κατωτέρω βιβλίῳ ἑκτῳ τὴν ἐπὶ Μαρτίνου Σύνοδον. καὶ ὁ Χρυσόστομος ἔκρινε πολλοὺς Ἐπισκόπους καὶ Μητροπολίτας παρ' ἐνορίαν, ἐπειδὴ κανονικῶς οὐχ ὑπέκειντο αὐτῷ. καὶ τέως, ἴδε τινὰ παρ' ἐνορίαν ἐνεργηθέντα κατωτέρω βιβλίου πέμπτου κεφαλαίου δεκάτου πρώτου Παραγράφῳ τριακοστῷ δευτέρῳ. ἴδε καὶ τὰ περὶ Βιγιλίου βιβλίου πέμπτου κεφαλαίῳ δεκάτῳ πέμπτῳ.

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ ΙΓ'.

Ὅτι ἐκ τοῦ ζητῆσαι τοὺς Ἀσκητὰς κριθῆναι μετὰ τοῦ Θεοφίλου Ἀλεξανδρείας παρὰ τῷ Βασιλεῖ καὶ τῷ Χρυσοστόμῳ, καὶ ἐκ τῆς τοῦ Χρυσοστόμου πρὸς Θεόφιλον περὶ τούτου ἐπιστολῆς, καὶ ἐκ τῆς πρὸς τὸν Κωνσταντινουπόλεως Νεκτάριον τοῦ Ἀμβροσίου περὶ τοῦ γεροντίου ἐπιστολῆς, δείκνυται μὴ μόνον τὸν Ῥώμης ἔκκλητον ἔχειν, ἀλλὰ καὶ ἄλλους, ὅθεν ψεῦδος περίδοξον τὸ μόνον τὸν Ῥώμης ταύτην ἔχειν.

Ἐντεῦθεν λύεται καὶ ἐκεῖνο τὸ τῶν Παπιστῶν, ὅτι οὐδεὶς ἄλλος ἔχει τὴν ἔκκλητον ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, εἰ μὴ μόνος ὁ Ῥώμης. ῥητέον γὰρ, ὅτι ὁ Σωκράτης λέγει, Ἰσίδωρος ἅμα τοῖς περὶ Διόσκορον ἦλθον ἐν Κωνσταντινουπόλει, ὅπως ἐπ' αὐτῇ τε τῷ βασιλεῖ καὶ τῷ Ἐπισκόπῳ Ἰωάννῃ τὰ καθ' αὐτῶν ἐσκευωρημένα ἐξελεγχθείη, βιβλίῳ ἕκτῳ κεφαλαίῳ ἐνάτῳ. καὶ ὁ Σωζόμενος φησὶν, οἱ ἀμφὶ Ἀμμώνιον ἀπέπλευσαν εἰς Κωνσταντινούπολιν, σὺν αὐτοῖς δὲ καὶ Ἰσίδωρος, κοινῇ τε ἐσπούδαζον παρὰ Βασιλεῖ κριτῇ καὶ Ἰωάννῃ τῷ Ἐπισκόπῳ ἐλέγχεσθαι τὰς κατ' αὐτῶν ἐπιβουλὰς, ᾤοντο γὰρ ἐνδίκου παρ'

παῤῥησίας αὐτὸν ἐπιμελούμενον τὰ δίκαια, βοηθεῖν αὐτοῖς. καὶ κατωτέρω, ὁ Ἰωάννης ἔγραφε τῷ Θεοφίλῳ κοινωνίαν αὐτοῖς ἀποδοῦναι, ὡς ὀρθῶς περὶ Θεοῦ δοξάζουσιν, εἰ δὲ δίκη δέοι κρίνεσθαι τὰ κατ᾽ αὐτοὺς, ἀποστέλλοι οὓς αὐτῷ δοκεῖ δικασομένους, βιβλίῳ ὀγδόῳ κεφαλαίῳ δεκάτῳ τρίτῳ. ἐν τούτοις σημείωσαι πρῶτον, ὅτι οἱ Ἀσκηταὶ ἦλθον εἰς Βυζάντιον, καὶ οὐκ εἰς τὴν Ῥώμην, ἀπῆλθον κριθῆναι ὑπὸ τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως μετὰ τοῦ Ἀλεξανδρείας, καὶ οὐχ ὑπὸ τοῦ Ῥώμης. δεύτερον, ὅτι ὁ Χρυσόστομος ἔγραψε τῷ Θεοφίλῳ ἵνα πέμψῃ τὸν μετ᾽ αὐτῶν κριθησόμενον, ὅτι καὶ ὁ Χρυσόστομος οὐκ ἰδίᾳ αὐθεντίᾳ, ἀλλὰ τῇ προσταγῇ τοῦ Βασιλέως ἔλεγον ἵνα στείλῃ ὁ Θεόφιλος τὸν μετὰ τῶν κατηγόρων αὐτοῦ κριθησόμενον. ἔτι σημείωσαι, ὅτι ὁ ἅγιος Ἀμβρόσιος περὶ τοῦ ἐν Μεδιολάνῳ γέροντος ἀναφανέντος καὶ ἄλλως κακοτρόπου Γεροντίου, καὶ εἰς Κωνσταντινούπολιν ἐλθόντος, καὶ ἀπάτῃ χειροτονηθέντος ὑπὸ τοῦ Καισαρείας Ἑλλαδίου καὶ Νικομηδείας Ἐπισκόπου, οὐκ εἰς τὸν Πάπαν ἀνέφερε τὴν κρίσιν καὶ τὴν ἐκδίκησιν, ἀλλ᾽ εἰς τὸν Κωνσταντινουπόλεως ὡς γειτνιάζουσαν ἔχοντα τὴν Νικομήδειαν, καὶ παρὰ τῷ Βασιλεῖ δυνάμενον διὰ τὸν θρόνον καὶ διὰ τὴν πρὸς αὐτὸν συνήθειαν, ὡς ἐδύνατό ποτε παρὰ τῷ μεγάλῳ Κωνσταντίνῳ ὁ Νικομηδείας Εὐσέβιος διὰ τὴν μετ᾽ ἐκείνου δηλονότι βοήθειαν, φησὶ γὰρ ὁ Σωζόμενος, μαθὼν δὲ ταῦτα ὁ Ἀμβρόσιος (ἤτοι ἅπερ διεπράξατο ἐν τῇ Ἀνατολῇ ὁ Γερόντιος) ἔγραψε Νεκταρίῳ τῷ προϊσταμένῳ Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως ἀφελέσθαι Γεροντίου τὴν ἱερωσύνην, καὶ μὴ περιϊδεῖν αὐτὸν ὑβρισμένην καὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴν τάξιν. Νεκταρίῳ δὲ καὶ μάλα τοῦτο σπουδάσαντι γέγονεν ἄπρακτον, πανδημεὶ τῶν Νικομηδέων ἀνδρικῶς ἀνθισταμένων. ὁ δὲ Ἰωάννης καθελὼν αὐτὸν, ἐχειροτόνησε Πανσόφιον, ὃς παιδαγωγὸς ἐγεγόνει τῆς τοῦ Βασιλέως γαμετῆς. συμπεραίνομεν λοιπὸν, ὅτι οὐ μόνος ὁ Ῥώμης ἔχει τὴν ἔκκλητον, ἀλλὰ καὶ ἄλλοι, καὶ ψεῦδός ἐστι παράδοξον ὅτι ὁ Ῥώμης ἔχει μόνος αὐτήν. ἴδε καὶ κατωτέρω βιβλίου τετάρτου κεφάλαιον πέμπτον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑʹ.

Περὶ τῆς βασιλείας τοῦ νέου Θεοδοσίου, καὶ τῆς κατὰ διαθήκην Ἀρκαδίου ἐπ᾽ αὐτῷ ἐπιτροπῆς τοῦ Περσάρχου Ἰσδιγέρδου, καὶ τῆς αἰτίας τοῦ διωγμοῦ ἐν Περσίᾳ Χριστιανῶν, καὶ τοῦ πολέμου πρὸς τοὺς Πέρσας καὶ νίκης τοῦ Θεοδοσίου, εἶτα καὶ εἰρήνης τοῦ Βασιλέως μετὰ τῶν Περσῶν. καὶ ὅτι οὐ δεῖ ἀνάγκης δίχα ἀντιτείνειν τῇ ἀσεβείᾳ.

Ἐβασίλευσεν ὁ νέος Θεοδόσιος σέψας καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ τὴν Πουλχερίαν Αὐγοῦσταν, ἥτις ἐγένετο αἰτία τῷ Βασιλεῖ μαθεῖν ἑλληνικὰ γράμματα καὶ λατῖνα, ὃν καὶ εἰς τὴν εὐσέβειαν καθωδήγει, πείσασα αὐτὸν νηστεύειν ὅλας τὰς Τετράδας καὶ τὰς Παρασκευάς, ὥς φησιν ὁ Σωκράτης εἰς τὸ ἕβδομον τῆς ἱστορίας αὐτοῦ, κατὰ τὸν ἀποστολικὸν Κανόνα, εἰ καὶ ὁ Πάπας τῆς Ῥώμης κἀνταῦθα ἐκαινοτόμησε, τὴν Τετράδα συγχωρῶν ἐσθίειν, καὶ τὸ Σάββατον νηστεύειν παγκοσμίως, ἵνα πλείους ποιῶν καινοτομίας, μεῖζον ποιῇ καὶ τὸ σχίσμα. μέλλων δὲ ἀποθνήσκειν ὁ Ἀρκάδιος, καὶ φοβούμενος ἵνα μὴ γένηται νεωτερισμὸς εἰς τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν Θεοδόσιον, ἐποίησε διαθήκην καὶ ἀφῆκε τὸν Περσάρχην τὸν Ἰσδιγέρδην τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Θεοδοσίου ἐπίτροπον, ὃς ἐστερέωσε τὴν ἀγάπην μετὰ τῶν Ῥωμαίων κατὰ τὸν Σωζόμενον χρόνους ἑκατὸν, ὄντος ἀποκρισιαρίου τοῦ Ἐπισκόπου Μαρουθᾶ, ὃς ἦν ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ κατὰ ἀλήθειαν. ἡ ἀγάπη ὅμως διελύθη πρὸ τῆς συμφωνίας, καθότι Ἀβδαᾶς τις Ἐπίσκοπος καύσας τὸ Ναὸν τοῦ πυρὸς, ἐγένετο αἰτία καὶ ἐκρημνίσθησαν αἱ Ἐκκλησίαι εἰς τὴν Περσίαν ὑπὸ τοῦ Περσάρχου, ὅστις καὶ διωγμὸν μέγαν ἐκίνησεν εἰς πέντε χρόνους τόσον, ὥστε τοὺς Μάγους ζητεῖν τοὺς Χριστιανοὺς ἀφ᾽ ἑκάστου τόπου, καὶ πολλοὶ ἐφανεροῦντο αὐτοθελήτως, ἵνα μὴ νομισθῶσιν ἀρνεῖσθαι τὸν Χριστιανισμὸν, τινὲς δὲ ἔφυγον καὶ ἦλθον εἰς τὴν γῆν τῶν Ῥωμαίων. ὁ δὲ εἰρημένος Περσάρχης Οὐαραράνης υἱὸς τοῦ Ἰσδιγέρδου ἀπέστειλεν εἰς τὸν Θεοδόσιον καὶ ἐζήτει τοὺς φυγάδας, ὅθεν ὁ Θεοδόσιος κινεῖ πόλεμον κατὰ τοῦ Οὐαράνου ὑπὲρ τῶν Χριστιανῶν, καὶ πέμπει στρατηγὸν Ἀρδαβούριον, πέμπει δὲ καὶ ὁ Οὐαραράνης τὸν Ἄρσιον, καὶ πορθεῖ ὁ Ἀρδαβούριος τὴν Ἀρζανηνὴν Ἐπαρχίαν Περσίδος, κακεῖθεν ἔρχεται εἰς Μεσοποταμίαν ἐν ᾗ ἦλθε καὶ ὁ Ἄρσιος, νομίσαντες δὲ οἱ Πέρσαι ἐλθεῖν κατ᾽ αὐτῶν τοὺς Ῥωμαίους, ὑπὸ τοῦ φόβου αὐτῶν ὡς ἦσαν ἔνοπλοι ἀπεπνίγησαν εἰς τὸν Εὐφράτην χιλιάδες ἑκατὸν, καὶ δὴ καὶ οἱ Ῥωμαῖοι ἀνεῖλον τοὺς Ἀθανάτους λεγομένους καὶ τοὺς στρατηγοὺς, καθότι ἐπαίδευσεν ὁ Θεὸς τοὺς Πέρσας διὰ τὸν πρὸς τοὺς Χριστιανοὺς δεινότατον διωγμὸν, ὕστερον ὅμως διὰ τὴν ἀγάπην τῶν ἐν Περσίδι ἐναπολειφθέντων πιστῶν, εἰρήνευσεν ὁ Θεοδόσιος μετὰ τῶν Περσῶν, Θεοδώρητος λόγῳ πέμπτῳ κεφαλαίῳ τριακοστῷ ἐνάτῳ. σημείωσαι ὅμως ὅτι χωρὶς ἀνάγκης οὐκ ἔστιν εὔλογον ἀντιτείνειν τινὰ προφανῶς εἰς τὴν ἀσέβειαν ὡς ἐποίησεν ὁ Ἀβδαᾶς, ἀλλὰ διάγειν μετὰ πάσης ὑπομονῆς καὶ μακροθυμίας κατὰ τὸν θεῖον Ἀπόστολον. ὅθεν καὶ

ὁ ἅγιος Ἀντώνιος πολλάκις βουληθεὶς μαρτυρῆσαι, παρῃτήθη, ἵνα μὴ ποιήσῃ τὸ σκάνδαλον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β΄.

Περὶ τῆς εὑρέσεως τοῦ λειψάνου Ζαχαρίου τοῦ πατρὸς τοῦ Προδρόμου, καὶ οὗ ἦν ἐνδεδυμένον ἱματισμοῦ, καὶ τῆς αἰτίας διʼ ἣν ἀνῃρέθη ὑπὸ τοῦ Ἡρῴδου.

Εἰς τούτου τοῦ Βασιλέως τὸν καιρὸν εὑρέθη τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου Ζαχαρίου εἰς τὸ χωρίον Καφὰρ τῆς Ἐλευθερουπόλεως τῆς Παλαιστίνης ὑπό τινος ὀνομαζομένου Καλημέρου, τῆς καλῆς ἡμέρας τοῦ ἀνθρώπου. ἐφόρει δὲ ὁ Προφήτης ἁπλοϊκὸν ἔνδυμα, χρυσῆν μίτραν εἰς τὴν κεφαλήν, καὶ εἰς τοὺς πόδας σανδάλια χρυσοΰφαντα, ὅτι εὑρίσκετο εἰς τὸ θυσιαστήριον ὅτε ἀπέστειλεν ὁ Βασιλεὺς Ἰωὰς ἀποκτεῖναι αὐτόν. οὐ λανθάνει πολλῶν ἁγιογράφων ἡ γνώμη τῶν θελόντων εἶναι τὸν Ζαχαρίαν περὶ οὗ γράφει ὁ Ματθαῖος εἰς τὸ εἰκοστὸν τρίτον κεφάλαιον φονευθῆναι ἀναμεταξὺ τοῦ ἱεροῦ καὶ τοῦ θυσιαστηρίου, τουτέστιν εἰς τὸ περιαύλιον τῶν ἱερέων ὑπὸ τοῦ βρεφοκτόνου Ἡρῴδου, καθότι τὴν Θεοτόκον Μαρίαν μετὰ τὴν Χριστοῦ γέννησιν πάλιν ἔβαλεν εἰς τὸν χορὸν τῶν παρθένων, ὡς γράφει ὁ Νικηφόρος εἰς τὸ δεύτερον τῆς ἱστορίας αὐτοῦ, φέρων τὸν Ἱππόλυτον μάρτυρα, ὅθεν καὶ θῦμα τῆς παρθενίας φημίζεται ὁ πατὴρ τοῦ Ἰωάννου, ὁ μισηθεὶς ὑπὸ πάντων τῶν ἱερέων διὰ τὸ κηρύττειν τὴν παρουσίαν τοῦ Μεσσία, ἐπειδὴ ἔλεγε, Καὶ σὺ παιδίον Προφήτης ὑψίστου κληθήσῃ, προπορεύσῃ γὰρ πρὸ προσώπου Κυρίου ἑτοιμάσαι ὁδοὺς αὐτοῦ. ὅμως τὸν Ζαχαρίαν ὑπάρξαι υἱὸν τοῦ Βαραχίου ἀμφίβολόν ἐστιν, μόνον δὲ ὁ Ζαχαρίας ἐκεῖνος ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ Ἰωδαὲ ὁ λεγόμενος ἄλλως κατὰ τὴν ἑβραϊκὴν συνήθειαν καὶ υἱὸς Βαραχίου, καθὼς εὑρίσκομεν τοῦτο εἰς τὸ εἰκοστὸν τέταρτον τῆς δευτέρας τῶν Παραλειπομένων, Καὶ ἐπέθεντο αὐτῷ καὶ ἐλιθοβόλησαν αὐτὸν λίθοις διʼ ἐντολῆς Ἰωὰς τοῦ Βασιλέως ἐν αὐλῇ οἴκου Κυρίου.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ΄.

Περὶ τοῦ καύσαντος τὸ λείψανον τοῦ Προδρόμου, καὶ ὧν ὑπελείφθησαν μερῶν αὐτοῦ, καὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ ὅθεν ἤχθη εἰς Βυζάντιον, καὶ πότε, καὶ ποῦ νῦν κεῖται τὰ μέρη αὐτῆς, καὶ περὶ τοῦ ἐν θαλάσσῃ καταποντισθέντος Ἰωσὴφ τοῦ Ἴβηρος μεθʼ οὗ εἶχε λάρυγγος τοῦ Προδρόμου, καὶ περὶ τῆς τοῦ Προδρόμου χειρός, καὶ ποῦ νῦν ἐστι, καὶ περὶ τοῦ λειψάνου τοῦ Θεολόγου Γρηγορίου.

Ἐπειδὴ δὲ τοῦ Ζαχαρίου ἐμνήσθημεν, μνημονευτέον καὶ τοῦ Προδρόμου. τὸ λείψανον τοίνυν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ ὁ παραβάτης Ἰουλιανὸς ἔκαυσεν εἰς τὴν Σεβάστειαν. εἰς πολλοὺς δὲ τόπους φαίνονται νῦν λειψάνων μέρη λεγόμενα τοῦ Προδρόμου, ὥστε καὶ ὁ Θεοφάνης ἱστορεῖ, ὅτι ἐπὶ Ἀρκαδίου τὰ λείψανα τοῦ Προδρόμου ἔφερον εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν τινές, καὶ ἴσως ἐφύλαξαν ταῦτα τότε τινὲς πιστοί. ἡ σεβασμία αὐτοῦ ὅμως κάρα ἐφυλάχθη, καὶ εὑρέθη σώα, ἣν κατὰ τὸν Κωδινὸν τινὲς τῶν ἀπὸ τῆς Μακεδονίου Αἱρέσεως (καίπερ ὁ Μεταφραστὴς οὐ λέγει ὑπάρξαι αὐτοὺς Αἱρετικοὺς) εὑρόντες εἰς τὴν Παλαιστίνην, ἔφερον εἰς Κιλικίαν, ὁ Βασιλεὺς δὲ Οὐάλης Μαρδονίῳ τῷ Ἀρχιευνούχῳ τῷ ὄντι εἰς τὴν Κιλικίαν ἐμήνυσεν ἀποστεῖλαι αὐτὴν εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἀλλʼ ἡ τιμία κάρα ἐλθοῦσα εἰς τὸ Παντείχιον ἐστάθη, μὴ δυνάμενοι δὲ φέρειν αὐτὴν εἰς τὰ πρόσω, ἀφῆκαν εἰς χωρίον Κωλάου λεγόμενον, ὁ δὲ μέγας Θεοδόσιος πορευθεὶς ἐκεῖσε ἔβαλεν αὐτὴν εἰς τὴν ἀλουργίδα αὐτοῦ καὶ ἔφερεν αὐτὴν εἰς Κωνσταντινούπολιν εἰς τὸ Ἕβδομον, ὅπου καὶ ναὸν ἐγείρας περιβόητον, ἔβαλεν ἐκεῖ αὐτήν. σημείωσαι δέ, ὅτι ἤδη εἰς τὸ ὄρος τοῦ Ἄθωνος εἰς τὸ μοναστήριον τὸ λεγόμενον τοῦ Διονυσίου ἐστὶ μέρος τῆς σεβασμίας κάρας, καὶ ἕτερος μέρος ἦν εἰς τὴν Οὐγγροβλαχίαν εἰς τὸ μοναστήριον ἐπιλεγόμενον Καλούη, ὅπερ μοναστήριον ἡμεῖς ἐλάβομεν ἀφιέρωμα τοῦ ἁγίου τάφου, τὸ δὲ μέρος τῆς σεβασμίας κάρας, διὰ τὸ συμβεβηκέναι εἰς Οὐγγροβλαχίαν πολλὰς περιστάσεις ὑπὸ Γερμανῶν, Οὔγγρων καὶ Ταττάρων, ἵνα μὴ ἀπολεσθῇ, ὡς ἦν ἐγκεκοσμημένον μετὰ θήκης λιθοκολλήτου ἐλάβομεν, καὶ εὑρίσκεται ἔνδον ἐν τῷ Ναῷ τοῦ ἁγίου τάφου. ἐκεῖνο δὲ ὅπερ λέγει ὁ ἱερὸς Θεοφάνης ὅτι ἡ κάρα τοῦ Βαπτιστοῦ μετετέθη ἐκ τοῦ σπηλαίου εἰς τὸν Ναὸν αὐτοῦ εἰς τὴν Ἔμεσαν, ἴσως ἦν ἡ ἡμίσεια. σημείωσαι δεύτερον, ὅτι Ἰωσήφ τις ἀπὸ τῆς Ἰβηρίας ἐκ τῶν περιχώρων τοῦ Τιφλιζίου τὸ γένος Παραταφίλης περίπου τὸ χιλιοστὸν ἑξακοσιοστὸν ἑβδομηκοστὸν πέμπτον ἔτος ἐρχόμενος εἰς τὸ Βυζάντιον ἵνα ἐκεῖθεν ἀπέλθῃ διὰ θαλάσσης εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐπιβὰς ἐπὶ ἀκατίου λαζικοῦ, εἶχε καὶ εἰκόνα τοῦ Προδρόμου μετὰ πολυτιμήτων λίθων, καὶ περιχρύσων, ἥτις ἦν ἐσκαμμένη ὄπισθεν καὶ εἶχεν ἔνδον τὸν λάρυγγα τοῦ Προδρόμου, ἀλλὰ ἐγγὺς τοῦ Κυτώρου ἐπνίγη καὶ τὸ ἀκάτιον μετὰ τοῦ Ἰωσήφ, καὶ ὅλοι ὅσοι ἦσαν ἔνδον, καὶ ἔμεινε καὶ ἡ εἰκὼν μετὰ τοῦ λάρυγγος εἰς τὸν θαλάττιον βυθόν. ὁ δὲ Ἰωὴλ φησὶν εἰς τὸ χρονικὸν αὐτοῦ, ὅτι ἐπὶ τοῦ πορφυρογεννήτου Κωνσταντίνου ἐξηνέχθη ἐξ Ἀντιοχείας ἡ χεὶρ τοῦ Προδρόμου ἀποκλαπεῖσα παρά τινος Διακόνου Ἰὼβ καλουμένου, καὶ τὸ λείψανον

τοῦ Ναζιανζηνοῦ. λέγει δὲ ὁ Κεδρηνὸς ὅτι ὁ Βασιλεὺς προϋπάντησεν αὐτὴν εἰς τὴν Χαλκηδόνα μετὰ μεγάλης τιμῆς, τῆς Συγκλήτου, τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ λαοῦ, πατριαρχοῦντος Πολυεύκτου. φαίνεται δὲ τὸν Πορφυρογέννητον ἐμβαλεῖν αὐτὴν εἰς τὸ βασιλικὸν Παλάτιον, περί που γὰρ τὸ χιλιοστὸν ἑξακοσιοστὸν ὀγδοηκοστὸν ἔτος τοῦ Σωτῆρος, ὁ Βεζύρης Μουσταφᾶ πασσᾶς ὁ στρατεύσας ὕστερον κατὰ τῆς Βιέννης καταγράφων τὰ εἰς τὸ βασιλικὸν θησαυροφυλάκιον πολύτιμα, ηὗρεν εἰς ἓν ὁλόχρυσον κιβώτιον μίαν χεῖρα εὐωδιάζουσαν, καὶ ἰδὼν εἰς τὸ κιβώτιον ἑλληνικὰ γράμματα ἀνέγνω ταῦτα διὰ Ῥωμαίου τινός, ἃ ἔλεγον εἶναι τὴν χεῖρα τοῦ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου, ὅθεν κλείσας τὸ κιβώτιον εὐλαβῶς, καὶ κατασφραγίσας, ἔβαλεν αὐτὸ πάλιν εἰς τὸ ἴδιον θησαυροφυλάκιον. ἐκεῖνο δὲ ὅπερ λέγει ὁ Θεοφάνης ὅτι ἐπὶ τοῦ Κοπρωνύμου ἡ χεῖρα τοῦ Βαπτιστοῦ μετετέθη ἀπὸ τῆς μονῆς τοῦ σπηλαίου εἰς τὸν Ναὸν τὸν μέγιστον αὐτοῦ ἐν Ἐμέσῃ, φωτίσει ὁ Θεὸς ἄλλον ἑρμηνεῦσαι αὐτό, ἐμοὶ γὰρ οὔπω δῆλον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒʹ.

Περὶ τοῦ πολλάκις κατὰ πραγματείαν βαπτισθέντος Ἑβραίου, καὶ δὶς ἐκλελοιπότος τοῦ ὕδατος ἐν τῷ ὑπὸ Ναυατιανῶν βαπτίζεσθαι αὐτόν· καὶ περὶ τοῦ εἰπόντος Ἀρειανοῦ Ἐπισκόπου βαπτίζεται Βάρβαρος εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς δι' Υἱοῦ ἐν ἁγίῳ Πνεύματι, καὶ ἐξηράνθη ἡ κολυμβήθρα.

Ἔτυχεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ Ἑβραῖός τις κατὰ πραγματείαν ἐβαπτίζετο πλειστάκις, καὶ τόσον, ὥστε καὶ ἐκέρδησεν τούτῳ τῷ τρόπῳ πολλότατα ἀργύρια. μετέβαινε δὲ ἀπὸ Αἱρέσεως εἰς Αἵρεσιν, ἀπὸ τῶν Ἀρειανῶν εἰς τοὺς Μακεδονίτας, ἐν ὑστέροις δὲ ἦλθε καὶ εἰς τὸν Παῦλον τῶν Ναυατιανῶν τὸν Ἐπίσκοπον, προσποιούμενος καὶ πλάττων ὅτι ἤθελε βαπτισθῆναι καὶ τελείως χριστιανίσαι, καὶ ὁ Παῦλος θέλων πρῶτον κατηχῆσαι αὐτόν, παρήγγειλεν αὐτῷ νηστεῦσαι. ὁ Ἑβραῖος ὅμως προσποιούμενος ὅτι ὀρέγεται βαπτισθῆναι ὅτι τάχιστα, ἦλθον εἰς τὸν τόπον τοῦ βαπτίσματος, καὶ ἐμβληθέντος τοῦ ἀναγκαίου ὕδατος ἐν τῇ κολυμβήθρᾳ, καὶ εἰσελθόντος ἔσω εἰς τὸ φωτιστήριον τοῦ Ἑβραίου, φεῦ τοῦ θαύματος, ἐξηράνθη ἡ κολυμβήθρα, καὶ τὸ ὕδωρ τελείως ἐξηφανίσθη. ἐθαύμασαν δὲ οἱ πάντες ἐπὶ τὸ γεγονός. ἐμφράξαντες ὅμως ὅλας τὰς τρύπας τὰς διδούσας ὑποψίαν μερικήν, ἐγέμισαν πάλιν τὸ βαπτιστήριον, καὶ φορέσαντος τοῦ Ἑβραίου τὴν λευκὴν στολὴν τοῦ βαπτίσματος ὡς βαπτισθησομένου, καὶ εἰσελθόντος ἐκ δευτέρου εἰς τὴν κολυμβήθραν, πάλιν τὸ ὕδωρ ἀφανὲς ἐξέλιπε, καὶ ὅλοι ἐξεστηκότες ἐγένοντο. τοῦτο ὅλον διηγεῖται ὁ Σωκράτης εἰς τὸ ἕβδομον τῆς ἱστορίας αὐτοῦ, τοῦτο γέγονεν εἰς σωφρονισμὸν τῶν διπλασιαζόντων τὸ βάπτισμα ἐναντίον τοῦ ἁγίου Συμβόλου τοῦ διατάσσοντος ἡμᾶς ὁμολογεῖν ἓν βάπτισμα εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν ἡμῶν. ἐκ τούτου τοῦ διηγήματος ἔχομεν εἰδέναι τὴν τελετὴν τοῦ μυστηρίου καὶ οὐχὶ τὸν δρῶντα ἱερέα εἶναι τῆς θαυματουργίας τὸ αἴτιον, ὃν τρόπον καὶ ἡ προφητεία ἐδόθη ὀργανικῶς εἰς τὸν Καϊάφαν τὸν Ἀρχιερέα τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου. οἱ δὲ Ναυατιανοὶ τῷ ὁμολογεῖν ἀπροσχηματίστως τὸ μυστήριον τῆς ἁγίας Τριάδος, ἐλευθέρως κατῴκουν εἰς τὰ κάστρα, καὶ τὸ βάπτισμα αὐτῶν ἐδέχετο ἡ καθολικὴ Ἐκκλησία. ἐξ ἐναντίας πάλιν οἱ Ἀρειανοὶ (ὡς καὶ ὁ δεύτερος τῶν Ἀρειανῶν Ἐπίσκοπος ὁ ἀποτολμήσας εἰπεῖν ἰδοὺ ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει βαπτίζεται Βάρβαρος εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς δι' Υἱοῦ ἐν ἁγίῳ Πνεύματι, καὶ τὸ ὕδωρ τῆς κολυμβήθρας γέγονεν ἀφανές) καὶ μάλιστα οἱ Εὐδοξιανοὶ καὶ οἱ Μακεδονιανοὶ οἱ ἀθετοῦντες τὴν ἐπίκλησιν τῆς ἁγίας Τριάδος εἰς τὴν βάπτισιν, ἐδιώκοντο καὶ κατεφρονοῦντο πανταχοῦ, καὶ τὸ βάπτισμα αὐτῶν ἦν ἀντὶ μολύσματος, καθότι οὐκ ἠκολούθει τῇ παραδόσει τῆς Ἐκκλησίας ἀπ' αὐτοῦ τοῦ Κυρίου παραδεδομένῃ εἰς τοὺς αὐτόπτας αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ Λόγου καὶ πνευματοκήρυκας τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν τῷ ὄρει τῆς Γαλιλαίας.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Βʹ.

Περὶ τῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἐπιβουλῆς τῶν Ἑβραίων κατὰ τῶν Χριστιανῶν, καὶ ἐκδικήσεως κατ' αὐτῶν τοῦ ἁγίου Κυρίλλου, καὶ ἀφαιρέσεως τῶν Ἐκκλησιῶν τῶν Ναυατιανῶν. καὶ περὶ τοῦ σταυρωθέντος παιδὸς ὑφ' Ἑβραίων, καὶ τῆς κατ' αὐτῶν ἐκδικήσεως ὑπὸ τῶν Χριστιανῶν. καὶ περὶ τοῦ ἐν Κρήτῃ φανέντος ψευδομεσσίου, καὶ ὧν ἔπραξε.

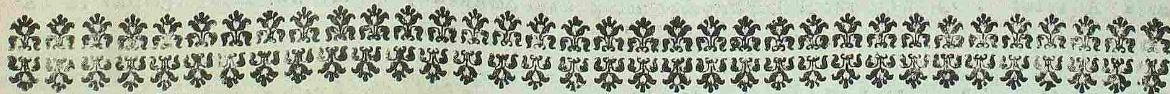
Πολλάκις οἱ Ἑβραῖοι ἔπραξαν καὶ ἔπαθον κακά, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ εἰς τὸν δῆμον Ἀλεξανδρείας ἐπαιρόμενοι, καὶ συνεργήσαντες εἰς τὸν Ἔπαρχον Ἀλεξανδρείας Ὀρέστην ἵνα βασανίσῃ ἰσχυρῶς Ἱέρακα τὸν κληρικὸν τοῦ ἁγίου Κυρίλλου, καὶ διὰ τὸ μιᾷ νυκτὶ εἰπεῖν αὐτοὺς ὅτι καίεται ἡ

Ἐκκλησία, καὶ πολλοὺς τῶν ἐξελθόντων Χριστιανῶν ἐπὶ τὸ σβέσαι τὴν πυρκαϊὰν ἀποκτάνωσι, ὁ ἅγιος Κύριλλος λαμβάνει τὰς συναγωγὰς αὐτῶν τῶν Ἰουδαίων, ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ τὸν λαόν, καὶ διώκει τοὺς Ἰουδαίους, οἳ ἦσαν ἐγκάτοικοι ἐκεῖ ἀπὸ τῶν καιρῶν Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνος, καὶ ἀφίνει τὸν λαὸν καὶ ἁρπάζουσι τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν, καὶ τελείως ἐκεῖθεν ἠφάνισαν αὐτούς. εἶτα διὰ τὸ τὸν Ἔπαρχον Ὀρέστην γλωσσαλγίᾳ κεχρῆσθαι κατὰ τοῦ ἁγίου, ἔρχονται Ἀσκηταὶ πεντακόσιοι ἀπὸ τοῦ ὄρους τῆς Νιτρίας, καὶ εὑρίσκουσιν ὀχούμενον τὸν Ὀρέστην, καὶ λιθάζουσιν αὐτὸν καὶ τοὺς περὶ αὐτόν, φεύγει ὅμως καὶ σώζεται. ἀλλὰ καὶ γυναῖκα Ὑπατίαν ὀνόματι θυγατέρα Θέωνος τοῦ φιλοσόφου, καὶ προϊσταμένην τῆς σχολῆς τῶν ἀπὸ Πλωτίνου, ὑποπτευσάμενοι τινὲς ὅτι ἐχθραίνει τὸν Ὀρέστην κατὰ τοῦ Κυρίλλου, ἐπαναστρέφουσαν ἀπὸ τοῦ Ἐπάρχου κατέκοψαν μεληδόν. καὶ δὴ καὶ τῶν Ναυατιανῶν τὰς Ἐκκλησίας ἔλαβεν ὁ Κύριλλος, καὶ τὰ κειμήλια ἅπερ εἶχεν ὁ Ἐπίσκοπος αὐτῶν Θεόπεμπτος. καὶ δὴ καὶ ὁ Ῥώμης Ἰννοκέντιος ἐδίωξε τοὺς Ναυατιανοὺς ἀπὸ τῆς Ῥώμης, καὶ ἔλαβε τὰς Ἐκκλησίας αὐτῶν. καὶ ὁ Χρυσόστομος τῷ Γαϊανῷ Ἀρειανῷ οὐκ ἔδωκεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν Ἐκκλησίαν, καὶ ἕτεροι Πατριάρχαι τοιαῦτα πολλάκις ἔπραξαν, ὡς καὶ Νεστόριος ἔλαβε τὰς Κωνσταντινουπόλεως καὶ Ἑλλησπόντου Ἐκκλησίας τῶν Μακεδονιανῶν, καὶ διὰ τοῦτο πολλοὶ προσετέθησαν τῷ Ὁμοουσίῳ. οἱ Ἑβραῖοι ὅμως εἰς ἐκείνους τοὺς καιροὺς ἀναμεταξὺ Ἀντιοχείας καὶ Χαλκίδος παίζοντες, ἦλθον εἰς μέθην καὶ ἐχλεύαζον τὸν Σταυρόν, καὶ σταυροῦσι παιδίον Χριστιανόν, καὶ χλευάσαντες αὐτὸ ἀπέκτειναν, καὶ τοὺς ἐμποδίζοντας Χριστιανοὺς ἠμύναντο, καὶ πάσχουσι πάλιν τὰ μυρία κακὰ ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων. εἰς αὐτοὺς τοὺς καιροὺς ἐφάνη ὁ ψευδομεσσίας. Ἰουδαῖός τις εἰς τὴν Κρήτην ὑπεκρίθη εἶναι ὁ Προφήτης Μωϋσῆς ὁ ἐλευθερώσας τοὺς Ἑβραίους ἀπὸ τῆς Αἰγύπτου. καὶ δὴ πείθει τοὺς Ἑβραίους καταλιπεῖν καὶ τὰ χρήματα, καὶ πάντα ὅσα εἶχον, καὶ ἀπελθεῖν διὰ θαλάσσης εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ἀκολουθούντων αὐτῷ πάντων σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις, εἴς τι ἀκρωτήριον ἔπεισεν αὐτοὺς καὶ ἐπήδων εἰς τὴν θάλασσαν ἀπὸ κρημνοῦ δυσκόλου, καὶ νομίζοντες οἱ λοιποὶ τοὺς πηδῶντας περιπατεῖν ἐν τῇ θαλάσσῃ, ἐπήδων καὶ ἐκεῖνοι. ἁλιεῖς δὲ βλέποντες ἀπὸ τῆς θαλάσσης πηδᾷν τινὰς ἀνθρώπους καὶ κατακόπτεσθαι εἰς τοὺς κρημνούς, καὶ πνίγεσθαι ἐν τῇ θαλάσσῃ, ἐβόησαν, καὶ ἐκώλυσαν τοὺς λοιπούς, οἵτινες θέλοντες ἀποκτεῖναι τὸν ψευδομωϋσῆν, οὐχ εὗρον αὐτόν, καὶ ἐνόμισαν ὑπάρξαι Δαίμονα, ὅμως οἱ περισσότεροι ἐν Κρήτῃ Ἰουδαῖοι ἐχριστιάνισαν, Σωκράτης βιβλίῳ ἑβδόμῳ κεφαλαίῳ τριακοστῷ ὀγδόῳ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ'.

Περὶ τοῦ Ἀπεσβήτου τοῦ Στρατηγοῦ τῶν Σαρακηνῶν, καὶ τοῦ χριστιανισμοῦ αὐτοῦ, καὶ περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Τερέβου.

Καιρός ἐστιν εἰπεῖν διὰ ἐφύμνιον τῆς Ἱερουσαλὴμ περὶ τοῦ ἐθνικοῦ Ἀπεσβήτου ὅπως ἐχριστιάνισε διὰ τοῦ ἁγίου Εὐθυμίου, καθὼς ἱστορεῖ τοῦτο ὁ Κύριλλος, καὶ ἐξ αὐτοῦ Συμεὼν ὁ Μεταφραστής. οὗτος ὁ Ἀπέσβητος ἦν Στρατηγὸς τῶν Σαρακηνῶν, καὶ ὅτε οἱ Μάγοι τῶν Περσῶν ἐδίωκον τοὺς Χριστιανούς, σπλαγχνιζόμενος ἠδίει αὐτούς, καὶ μετ' αὐτῶν ἔφυγεν εἰς τοὺς Ῥωμαίους, ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ καὶ τὸν Τέρεβον τὸν ἡμίξηρον υἱὸν αὐτοῦ. καὶ λοιπὸν δι' ἀποκαλύψεως ἀπῆλθεν ἐντυχεῖν τῷ μεγάλῳ Εὐθυμίῳ μετὰ ὀλίγων στρατιωτῶν, καὶ βλέποντες οἱ μοναχοὶ Πέρσας εἰς τὰ κελλία αὐτῶν, ἐφοβήθησαν σφόδρα. ἐξῆλθεν ὅμως ὁ θεῖος Θεόκτιστος εἰς συνάντησιν αὐτοῦ, καὶ ἐρωτήσας τὴν αἰτίαν τῆς ἀφίξεως αὐτοῦ, καὶ μαθὼν ταύτην εἶναι πρὸς τὸν ἀναχωρητὴν Εὐθύμιον διὰ ὑγείαν καὶ θεραπείαν ψυχῆς τε καὶ σώματος, ἐχάρη. καὶ ὁ Ἀπέσβητος ἐλθὼν πρὸς τὸν ἅγιον ἐδιηγήθη καὶ τὴν ἀποκάλυψιν ἣν εἶδεν ὁ Τέρεβος, καὶ εὐθὺς ὁ Εὐθύμιος προσδεξάμενος, καὶ ἐπιθεὶς τὸν τύπον τοῦ Σταυροῦ εἰς τὸν ἡμίξηρον παῖδα καὶ ἡμιθνῆτα, ἰάτρευσεν αὐτὸν τοῦ Θεοῦ τῇ χάριτι καὶ τῇ βοηθείᾳ. καὶ βλέποντες τὸ θαῦμα οἱ περὶ βάρβαροι ἐβαπτίσθησαν. καὶ τὸν μὲν Ἀπέσβητον βαπτίσας ὁ ἅγιος Εὐθύμιος ὠνόμασε Πέτρον, ὁ δὲ Ἰουβενάλιος ὁ Ἱεροσολύμων ἐχειροτόνησεν αὐτὸν πρῶτον Ἀρχιερέα τῶν Σαρακηνῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'.

Περὶ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Συνόδου περὶ Ἀγαπίου καὶ Βαγαδίου, καὶ τῶν ἐν αὐτῇ πατέρων, ἐν οἷς καὶ Θεόδωρος Μοψουεστίας. καὶ περὶ τῆς Αἱρέσεως Κελεστίου καὶ Νεστορίου.

Εἰς τὴν ἀθροισθεῖσαν Σύνοδον ἐν Κωνσταντινουπόλει αὐτὰ τριακοσιοστῷ ἐννενηκοστῷ τετάρτῳ ὑπὸ Νεκταρίου Κωνσταντινουπόλεως, Θεοφίλου Ἀλεξανδρείας, Φλαβιανοῦ Ἀντιοχείας, Ἑλλαδίου Καισαρείας Καππα-

Καππαδοκίας, Γελασίου Καισαρείας τῆς Παλαιστίνης, Γρηγορίου Νύσσης, Ἀμφιλοχίου Ἰκονίου, καὶ ἑτέρων ὀνομαστῶν Ἐπισκόπων δεκατελῶν, καὶ ἀνωνύμων πολλῶν περὶ Ἀγαπίου καὶ Βαγαδίου τῶν ἀντεχομένων τῆς Ἐπισκοπῆς Βόστρης, παρῆν καὶ Θεόδωρος ὁ Μοψουεστίας. Δεῖ δὲ εἰδέναι ὅτι ἦσαν δύο μεγάλοι ἄνθρωποι οὗτος ὁ Μοψουεστίας καὶ ὁ Ταρσοῦ Διόδωρος, οἵτινες ἠγωνίσθησαν εἰς καιρὸν χρείας κατὰ Ἀρείου, Μακεδονίου, Ἀπολιναρίου καὶ Εὐνομίου, καὶ ὑπεμνημάτισαν τὴν γραφήν, καὶ ζῶντες ἐτιμῶντο, καὶ θανόντες ἐνεκωμιάσθησαν ὑπό τινων πατέρων. ἀλλὰ κινηθείσης Νεστορίου, καὶ ἐκ τῶν συγγραμμάτων αὐτῶν ἐνεὶς ἀγωνιζόμενοι εἶπον δύο φύσεις καὶ δύο ὑποστάσεις διϊσχυριζόμενοι βεβαιῶσαι τὴν Αἵρεσιν αὐτοῦ, ὁ Ἀλεξανδρείας Κύριλλος ὃς πρότερον αὐτοὺς τρόπῳ τινὶ ἐπῄνει, ὕστερον ἐπελάβετο αὐτῶν ἀγωνιζόμενος διὰ τὸ δίκαιον τῆς ὀρθοδοξίας. σύμφωνοι δὲ ἦσαν εἰς τὴν Αἵρεσιν ὅ,τε Νεστόριος καὶ Κελέστιος, ὁ μὲν εἰς τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, ὁ δὲ εἰς τὸ πανάγιον Πνεῦμα βλασφημήσαντες, ὡς ὁ Ἀλεξανδρείας Κύριλλος ἔγραψε πρὸς Θεοδόσιον τὸν μικρόν, ἐπειδὴ ὁ μὲν Κελέστιος ἑπόμενος τῷ Διδασκάλῳ αὐτοῦ Πελαγίῳ ἔλεγεν, ὅτι οὐχὶ ὁ Θεός, ἤγουν τὸ πανάγιον Πνεῦμα τὴν πίστιν καὶ πάντα τὰ πρὸς εὐσέβειαν καὶ σωτηρίαν διαιρεῖ ἑκάστῳ καθὼς βούλεται, ἀλλ' ὅτι ἡ καταπεταγμένη τοῦ ἀνθρώπου φύσις, ἡ διὰ τὴν παράβασιν καὶ τὴν ἁμαρτίαν τῆς μὲν μακαριότητος ἐκπεσοῦσα, τοῦ δὲ Θεοῦ χωρισθεῖσα, καὶ τῷ θανάτῳ παραδοθεῖσα, αὐτὴ κατὰ τὴν τῆς προαιρέσεως ἀξίαν τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον προσκαλεῖται καὶ ἀπωθεῖται, καὶ ὅτι προηγεῖται τὸ αὐτεξούσιον τῆς χάριτος, ὅθεν τὸ θέλημα τοῦ ἀνθρώπου ἱκανὸν εἰς πλήρωσιν τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ. ταῦτα ὁ Κελέστιος. ὁ δὲ Νεστόριος ἔλεγεν, ὅτι ἐπειδὴ τῆς ἡμετέρας φύσεώς ἐστιν ὁ Χριστός, ὁ δὲ Θεὸς θέλει πάντας σωθῆναι, καὶ τῇ προαιρέσει αὐτοῦ ἕκαστον διορθῶσαι τὸ πταῖσμα αὐτοῦ, καὶ διὰ τοῦτο οὐχ ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ ἐστιν ὁ τεχθείς, ἀλλ' ὁ γεννηθεὶς ἄνθρωπος ἐκ τῆς Μαρίας διὰ τὴν ἀξίαν τῆς φυσικῆς αὐτοῦ προαιρέσεως εἶχε τὸν Λόγον τοῦ Θεοῦ ἑπόμενον αὐτῷ, μόνῃ τῇ ἀξίᾳ καὶ τῇ ὁμωνυμίᾳ κεκοινωνικὼς τῆς θεότητος, Φωτίου ἀναγνώσει πεντηκοστῇ τετάρτῃ. ἐπαναλαμβάνοντες τὸν λόγον λέγομεν, ὅτι μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Θεοδώρου τούτου, κινηθείσης τῆς Αἱρέσεως τοῦ Νεστορίου, καὶ γνωσθέντων τῶν συγγραμμάτων τοῦ Θεοδώρου συμφώνων τῇ Αἱρέσει, μοναχοί τινες ἐλθόντες ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀπὸ τῆς Ἀνατολῆς παρηνώχλουν Θεοδόσιον τὸν μικρὸν περὶ αὐτῶν κατὰ τὸν Θεοφάνην. ὁ δὲ ἐπέτρεψε τῷ Κωνσταντινουπόλεως Πρόκλῳ ἐρωτῆσαι τοὺς Ἀνατολικούς. τότε ἐρωτηθεὶς Ἰωάννης ὁ Ἀντιοχείας καὶ ἡ περὶ αὐτὸν Σύνοδος, ὀρθοδοξίαν ἐμαρτύρησαν τοῦ Θεοδώρου, ὅμως τοι Πρόκλος ἰδὼν ταῦτα αἱρετικά, ἠβουλήθη αὐτὸν ἀναθεματίσαι, ἀλλ' ὁ ἅγιος Κύριλλος ἐκώλυσεν αὐτὸν διὰ οἰκονομίαν, ἵνα μὴ γένηται τυχὸν σύγχυσις, ἐπειδὴ οἱ Ἀνατολικοὶ εἶχον αὐτὸν εἰς τιμήν. ὕστερον ὅμως ἡ πέμπτη Οἰκουμενικὴ ἀνεθεμάτισεν αὐτόν, καθὼς τὸν Νεστόριον ἡ τρίτη. Σημείωσαι δὲ ὅτι ὁ Φώτιος λέγει τοῦ Πελαγίου μαθητὴν τὸν διαληφθέντα τοῦτον Κελέστιον, καὶ διὰ τοῦτο οἱ ἀπὸ τῆς Αἱρέσεως ποτὲ μὲν Κελεστιανοί, ποτὲ δὲ Πελαγιανοὶ ὀνομάζονται.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β'.

85

Περὶ τῆς ἐν Ἱερουσαλὴμ Συνόδου κατὰ Πελαγίου.

Ἠθροίσθη κατὰ τοῦ Πελαγίου πρώτη Σύνοδος εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου Ἰωάννου μετὰ μόνου τοῦ ἰδίου Πρεσβυτερίου τῇ τριακοστῇ τοῦ Ἰουλίου πρὸ τεσσαράκοντα καὶ πέντε ἡμερῶν τῆς ὑψώσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ, ὡς ἱστορεῖ ὁ μοναχὸς Ὀρόσιος εὐλαβὴς καὶ φίλος τοῦ Πατριάρχου Ἰωάννου, ὅστις παρῆν εἰς τὴν Σύνοδον, καὶ ἔγραψε καὶ τὰς πράξεις αὐτῆς.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ'.

Περὶ τῆς ἐν Λύδδῃ Συνόδου κατὰ Πελαγίου, καὶ ἀθῳώσεως ἐξ ὑποκρίσεως αὐτοῦ, καὶ αὖθις φανερᾶς αὐτοῦ Αἱρέσεως. καὶ περὶ τῆς ἐν Καρθαγένῃ Συνόδου κατὰ Δονατιστῶν, καὶ τῶν κατ' αὐτῶν ὁρισμῶν τοῦ Βασιλέως, καὶ κατὰ Κελεστίου καὶ Πελαγίου.

Μετὰ τὴν Σύνοδον τὴν ἐν Ἱερουσαλὴμ ἠθροίσθη Σύνοδος δευτέρα δεκατεσσάρων Ἐπισκόπων ἐν ἔτει τετρακοσιοστῷ δεκάτῳ πέμπτῳ κατὰ τοῦ αὐτοῦ Πελαγίου εἰς τὴν Λύδδαν, ἥτις καὶ Διόσπολις ὠνομάσθη ἀπὸ τοῦ τόπου (ὅτι καὶ Διὸς πόλις ἡ Λύδδα ἐκλήθη) ἐν ᾗ Συνόδῳ ἦσαν ὅ,τε Ἱεροσολύμων Ἰωάννης, Εὐλόγιος ὁ Καισαρείας τῆς Παλαιστίνης Μητροπολίτης, Ἐλευθέριος ὁ Σεβαστείας, ἤτοι Σαμαρείας, ὁ Γαζαίων Πορφύριος, Ζεβεννὼν ὁ τῆς Ἐλευθερουπόλεως, ᾧ κατὰ τὸν Σωζόμενον ἀπεκαλύφθησαν τὰ λείψανα τῶν Προφητῶν Μιχαίου καὶ Ἀββακούμ, Φίδος Ἰόππης, Ἀμμωνιανός, Εὐνόμιος, ἕτερος Πορφύριος, Ζωσῖνος, Νυμφίδιος, Ἐβεσμάτιος, Ἰοβῖνος καὶ Κλημέντιος. κατηγόρουν δὲ τοῦ Πελαγίου δύο Ἐπίσκοποι

ἐπίσκοποι ἀπὸ Γαλλίας, Νέπορος καὶ Λάζαρος, ἡ δὲ ἀπεκεφαλαιώθη εἰς ἐκείνην τὴν Σύνοδον, ὁ θεόφρων Αὐγουστῖνος διηγεῖται ὑποκριθῆναι τὸν Πελάγιον, καὶ ἀναθεματίσαι ἐνώπιον τῆς Συνόδου τὰ κεφάλαια τῶν Αἱρέσεων αὐτοῦ τὰ δώδεκα, καὶ τὰ λοιπὰ αὐτοῦ συγγράμματα περὶ τῆς Αἱρέσεως αὐτοῦ, ὅθεν καὶ συνεχωρήθη ὡς μετανενοημένος καὶ διωρθωμένος κατὰ τὸ ἐξωτερικὸν, πλὴν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν ἔμεινε πάλιν ὁ Κολοιὸς Κολοιὸς κατὰ τὸ θρυλλούμενον, τουτέστιν ὁ Αἱρεσιάρχης Αἱρεσιάρχης ὡς καὶ τὸ πρότερον. ὅθεν θλίβεται ὁ ἱερὸς Αὐγουστῖνος διὰ τὸ ὀφθῆναι τὸν Πελάγιον προβατόσχημον λύκον εἰς πολλοὺς, καὶ ἔγραψε καὶ πολλὰ κατ᾽ αὐτοῦ τῷ Ἱεροσολύμων Ἰωάννῃ, ἀλλ᾽ ὁ Πελάγιος λίαν ὑποκριθεὶς, ἐνομίσθη μετανενοηκέναι τελείως τόσον, ὥστε τῷ Ῥώμης Ἰννοκεντίῳ γράψαντι τῷ Ἱεροσολύμων Πραΰλλῳ κατ᾽ αὐτοῦ, τὸν Πραΰλιον ἀντιγράψαι αὐτῷ βεβαιοῦντα τοῦ Πελαγίου τὴν ἀθώωσιν· ὅμως μετ᾽ οὐ πολὺ φανερωθείσης πάλιν τῆς Αἱρέσεως αὐτοῦ, ἀγωνίζονται κατ᾽ αὐτοῦ ὁ Ῥώμης Ἰννοκέντιος, καὶ ὁ Ἀλεξανδρείας Θεόφιλος, καὶ πάλιν ὁ ἱερὸς Αὐγουστῖνος. ἀλλὰ πλεονασάσης τῆς Αἱρέσεως εἰς τὴν Ἀφρικὴν, καὶ ἐνοχλούσης ἐκεῖ καὶ τῆς Αἱρέσεως τοῦ Δονάτου, ἀθροίζεται Σύνοδος, ἐν ᾗ ἦσαν Ἐπίσκοποι κατὰ μέν τινας, διακόσιοι δεκατέσσαρες, κατὰ δὲ τὸν Φώτιον, διακόσιοι εἰκοσιπέντε, κατὰ δὲ τὰς εὑρισκομένας πράξεις τῆς Συνόδου, διακόσιοι δεκαεπτὰ, ἐν οἷς ἦσαν καί τινες Τοποτηρηταὶ Ἐπισκόπων, καὶ Τοποτηρηταὶ ὅλης Ἐπαρχίας καὶ ἔθνους. ἦν δὲ ἡ ἄθροισις ἐν τῷ δωδεκάτῳ ἔτει τῆς Ὑπατείας Ὁνωρίου καὶ τῷ ὀγδόῳ Θεοδοσίου εἰς τὴν πόλιν Καρθαγένην, εἰς τὸ Σεκρέτον τῆς Ἐκκλησίας Φαύστου περὶ τὸ τετρακοσιοστὸν δέκατον ὄγδοον ἔτος. προεκάθητο δὲ Αὐρήλιος ὁ Καρθαγένης. ἦσαν δὲ οἱ συναχθέντες ἀπὸ τῶν Ἐπαρχιῶν τῆς Ἀφρικῆς, ἦσαν δὲ καὶ Τοποτηρηταὶ τοῦ Ῥώμης Ζωσίμου Φαυστῖνος Πικένου Ἰταλίας Ἐπίσκοπος καὶ Φίλιππος καὶ Ἄσελλος οἱ πρεσβύτεροι. περιέχεται δὲ ἡ πρᾶξις αὐτῆς εἰς κεφάλαια ἑκατὸν τριάκοντα καὶ ὀκτὼ, ἔγραψαν δὲ καὶ οἱ Βασιλεῖς εἰς τὴν Σύνοδον κατὰ Δονατιστῶν Κελεστίου καὶ Πελαγίου, καὶ Κωνσταντῖνος ὁ ἀνὴρ Πλακιδίας καὶ τῶν Βασιλέων γαμβρὸς ἔγραψεν ἐξορισθῆναι τῆς Ἀφρικῆς τὸν Κελέστιον πρὸς Βολουσιανὸν Ἔπαρχον τὸν πατέρα τῆς ἁγίας Μελάνης Ἕλληνα ὄντα τότε, ἀλλ᾽ ὕστερον ἐλθόντα πρεσβύτην εἰς Κωνσταντινούπολιν, καὶ εὑρόντα καὶ τὴν ἁγίαν ἐλθοῦσαν ἐκεῖσε ἀπὸ τῆς Ἱερουσαλὴμ, καὶ χριστιανίσαντα καὶ βαπτισθέντα ὑπὸ Πρόκλου Κωνσταντινουπόλεως.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Δ'.

Περὶ τῆς ἐν τῇ ἐν Καρθαγένῃ Συνόδῳ ἀρχῆς τοῦ Κομμονιτωρίου τοῦ Ῥώμης, καὶ ἀναθεματισμοῦ τῶν Αἱρέσεων Δονατιστῶν, Κελεστίου καὶ Πελαγίου.

Εἰς τὴν ἀρχὴν ἐζήτησεν ὁ Αὐρήλιος ἀναγνωσθῆναι κατὰ τὴν συνήθειαν τὰ πρακτικὰ τῆς ἐν Νικαίᾳ Συνόδου, ἀλλ᾽ ὁ Τοποτηρητὴς τῆς Ῥωμαϊκῆς Ἐκκλησίας Φαυστῖνος διελάλησε θεωρηθῆναι πρῶτον τὰς προσταγὰς ἃς εἶχεν ἀπὸ τῆς Ῥώμης, καὶ ὕστερον θεωρηθῆναι τὰς ὑποθέσεις τῆς Συνόδου. ἀναγνωσθέντος τοίνυν τοῦ Κομμονιτωρίου τοῦ Ῥώμης Ζωσίμου περιέχοντος τέσσαρα κεφάλαια κείμενα εἰς τὸ ἑκατοστὸν τριακοστὸν πέμπτον κεφάλαιον τῆς Συνόδου, οἱ πατέρες εἶπον, ὅτι αὐτὰ ἡμεῖς οὔτε εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς ἐν Νικαίᾳ Συνόδου τὰ κομισθέντα ἐκεῖθεν ὑπὸ τῶν πατέρων ἡμῶν, οὔτε εἰς τὰ ὅσα ἔχομεν ἑλληνικὰ εὑρίσκομεν, ὅθεν διωρίσθη ἀποστεῖλαι ἄνθρωπον εἰς τὸν Κωνσταντινουπόλεως Ἀλεξανδρείας καὶ Ἀντιοχείας καὶ ἀγαγεῖν αὐτοῖς ἐκεῖθεν τὰ ἴσα τῶν αὐθεντικῶν, καὶ ὅταν ἔλθωσιν ἐκεῖνα, εἶπον, θεασόμεθα τὰ τοῦ Κομμονιτωρίου. κατὰ τὸ παρὸν δὲ ἤρξαντο διερευνᾶν διαφόρους ὑποθέσεις τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Ἀφρικῆς, καὶ περὶ τῶν τριῶν Αἱρετικῶν Δονάτου, Κελεστίου καὶ Πελαγίου ἀπ᾽ ἀρχῆς ἕως τοῦ ἑκατοστοῦ τριακοστοῦ πέμπτου κεφαλαίου. τὰς δὲ Αἱρέσεις τοῦ Κελεστίου καὶ Πελαγίου ἀνεθεμάτισαν εἰς ὀκτὼ κεφάλαια, ἀπὸ ἑκατοστοῦ δεκάτου, ἕως ἑκατοστοῦ δεκάτου ἑβδόμου. συνάγεται δὲ ἀπὸ τῶν πεπραγμένων γεγονέναι καὶ ἄλλας Συνόδους εἰς τὴν Ἱππῶνα καὶ λοιπὴν Ἀφρικὴν, εἰς δὲ τὴν Σύνοδον ταύτην ἐγένοντο διάφοροι συνελεύσεις, ἃς τὰ πρακτικὰ Συνόδους ἀποκαλοῦσι.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ε'.

Περὶ τῶν γυμνασθέντων κεφαλαίων τῶν ἐν τῷ Κομμονιτωρίῳ τοῦ Ῥώμης ὑπὸ τῆς ἐν Καρθαγένῃ Συνόδου, καὶ τῆς ἀπολογίας αὐτῆς περὶ αὐτῶν καὶ τοῦ Ἀπιαρίου πρὸς τὸν Ῥώμης. καὶ περὶ τῆς μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν ἐν Νικαίᾳ αὐθεντικῶν προσταγῆς καὶ ἐπιπλήξεως τῆς Συνόδου πρὸς τὸν Ῥώμης ἕνεκα τοῦ ψευδοκομμονιτωρίου καὶ τῆς Ἐκκλήτου, καὶ ὧν ἐζήτει παρὰ Κανόνας.

Εἰς τὰ τρία τελευταῖα κεφάλαια γυμνάζεται τὰ τέσσαρα κεφάλαια τοῦ Κομμονιτωρίου, καὶ ἐξετάζεται τὰ κατὰ Ἀπιάριον Πρεσβύτερον, καὶ γίνεται ἡ πρὸς τὸν Ῥώμης περὶ τοῦ Κομμονιτωρίου ἀπόκρισις. συμβέβηκε δὲ χρηματίσαι εἰς ὅλον τὸν καιρὸν τῆς Συνόδου τρεῖς εἰς τὴν Ῥώμην Πάπας Ζώσιμον, Βονι-

φάτιον

φάτιον καὶ Κελεστῖνον. τῶν δὲ τεσσάρων κεφαλαίων πρῶτον μὲν περὶ Ἐκκλήτων Ἐπισκόπων πρὸς τὸν τῆς Ῥωμαϊκῆς Ἐκκλησίας ἱερέα. δεύτερον, ἵνα ἐπὶ τὸ Κομμιτᾶτον Ἐπίσκοποι ὡς ἔτυχε μὴ πλέωσι. τρίτον, περὶ τοῦ τὰς αἰτίας τῶν Πρεσβυτέρων καὶ Διακόνων ζητεῖσθαι παρὰ τοῖς ὁμόροις Ἐπισκόποις, ἐὰν ἐκ τῶν ἰδίων ἀποκοινωνησίας προπετῶς γένωνται. τέταρτον, περὶ Οὐρβανοῦ τοῦ Ἐπισκόπου ἀποκοινωνητέου, ἢ ἔτι μὴν ἐν Ῥώμῃ κλητέου. Εἰς τὸ Πρῶτον κεφάλαιον, ἐπειδὴ ὁ Ζώσιμος προεκεκοίμητο, ἔγραψαν τῷ μετ᾽ ἐκεῖνον Βονιφατίῳ, ὅτι νομίσουσι τὴν πρὸς τὸν Ῥώμης Ἔκκλητον, ἕως ὅμως τοῦ ἐλθεῖν τὰ ἴσα τῶν αὐθεντικῶν ἀπὸ τῶν Ἀρχιερέων τῶν Ἑλλήνων, Ἀντιοχείας, Ἀλεξανδρείας καὶ Κωνσταντινουπόλεως, πρὸς οὓς καὶ ἐκεῖνον τὸν Βονιφάτιον δηλονότι ἔφασκον γράψαι τοῦ πλεῦσαι αὐτοὺς τὸ ζητούμενον. ἔστειλαν δὲ τὸ γράμμα τῷ Βονιφατίῳ μετὰ τῶν Τοποτηρητῶν αὐτοῦ. περὶ δὲ τοῦ δευτέρου, ὅπερ κεῖται ἐν τῷ ἑκατοστῷ τριακοστῷ πέμπτῳ κεφαλαίῳ, φέρονται αἱ ἐπιστολαὶ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως Ἀττικοῦ καὶ τοῦ Ἀλεξανδρείας Κυρίλλου εἰς τὴν Σύνοδον, ἃς ἔφερεν ὁ Πρεσβύτερος Ἰννοκέντιος, καὶ ὁ Ὑποδιάκονος τοῦ Κυρίλλου Μάρκελλος, αἵτινες ἔφερον καὶ τὰ ἴσα τῶν αὐθεντικῶν τῆς ἐν Νικαίᾳ Συνόδου καὶ ἀναγινώσκονται. ἐν τῷ τρίτῳ περιέχονται δύο τινά, ἓν μέν, ὅτι ὁ ῥηθεὶς Ἀπιάριος πάλιν ἀπῆλθεν εἰς τὴν Ῥώμην δυσχεραίνων ὅτι ἠδικήθη εἰς τὴν Ἀφρικήν, καὶ ἐζήτει ὁρίσαι τὸν Ῥώμης ἵνα μετακληθῇ, ὅθεν ὁ Κελεστῖνος ὁ γεγονὼς μετὰ Βονιφάτιον Πάπας ἀπέστειλε μετ᾽ αὐτοῦ τὸν εἰρημένον Φαυστῖνον εἰς τὴν Ἀφρικήν, ὃς ἐπὶ Συνόδου ἐζήτει δικαιῶσαι δυναστικῶς τὸν Ἀπιάριον. δεύτερον δέ, ὅτι ἡ Σύνοδος ἔγραψεν εἰς τὸν Κελεστῖνον, καὶ περιέχει ἡ ἐπιστολὴ πρῶτον, ὅτι ἠθροίσαμεν Σύνοδον τοῦ θεωρηθῆναι τὰ κατὰ Ἀπιάριον. δεύτερον, ὅτι ὁ Φαυστῖνος εἰς τὴν Σύνοδον ἐφάνη εἶναι προστάτης καὶ βοηθὸς τοῦ Ἀπιαρίου. καὶ τρίτον, ὅτι εἶχε τόπον φίλου καὶ συμμάχου ὁ Φαυστῖνος δηλονότι, καὶ οὐ κριτοῦ. τέταρτον, ὅτι διαφόροις ὕβρεσιν ἐλοιδόρησεν ὁ αὐτὸς τὴν Σύνοδον, ὡς δῆθεν ἀδικοῦν τὰ πριβιλέγια τῆς Ῥωμαϊκῆς Ἐκκλησίας. πέμπτον, ὅτι ἠγωνίσθη ποιῆσαι τὸν Ἀπιάριον δεκτὸν εἰς κοινωνίαν, ἀλλ᾽ οὐκ ἐδυνήθη. ἕκτον, κατατρέχει ἡ Σύνοδος τοῦ Φαυστίνου καὶ Ἀπιαρίου ὡς κακοτρόπων. ἕβδομον λέγει ὅτι βιασθεὶς ὁ Ἀπιάριος ὑπὸ Θεοῦ, ὡμολόγησε τὰς ἁμαρτίας αὐτοῦ εἰς τὸ κοινόν, καὶ ἐφάνη ἄθλιος ὁ παρὰ τοῦ Φαυστίνου Λεγάτου Ῥώμης δικαιούμενος. ὄγδοον, προσάπτουσιν αὐτῷ τῷ Ῥώμης μηκέτι δέχεσθαι τοὺς ἀπὸ τῶν Ἀφρικανῶν Ἐκκλησιῶν ἀκοινωνήτους. ἔνατον, λέγουσιν αὐτῷ ὅτι αὐτὴ ἡ συνήθεια ἡ περιεχομένη εἰς τὸ πρῶτον κεφάλαιον τοῦ Κομμονιτωρίου, εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς ἐν Νικαίᾳ ὡς ἔγραψεν ὁ Ζώσιμος οὐχ εὑρίσκεται. δέκατον, ὅτι ἡ ἐν Νικαίᾳ Σύνοδος τὰ ἐναντία διδάσκει τῆς γνώμης ταύτης, ἐπειδὴ καὶ Κληρικῶν καὶ Ἐπισκόπων τὰ ψηφίσματα ἡ ἐν Νικαίᾳ ἔδωκε πλεῖον τῷ Μητροπολίτῃ τῆς Ἐπαρχίας μετὰ τῆς Συνόδου αὐτοῦ. ἑνδέκατον, ὅτι ἂν ἡ τῆς Συνόδου τῆς Ἐπαρχίας ψῆφος δυσαρεστῆται, ἐκκαλεῖσθαι Οἰκουμενικὴν Σύνοδον, καὶ οὐκ εἰς τὴν Ῥώμης γίνεσθαι τὴν ἀνάκλησιν δηλονότι. δωδέκατον, ὅτι τίς πιστεύσει δύνασθαι τὸν Θεὸν ἐμπνεῦσαι τὴν δικαιοσύνην ἑνὶ καὶ μόνῳ τῷ Ἐπισκόπῳ τῆς Ῥώμης, τοῖς πολλοῖς δὲ καὶ ἀναριθμήτοις Ἐπισκόποις μὴ δύνασθαι; δέκατον τρίτον, καὶ πῶς αὐτὴ ἡ περαματικὴ κρίσις ἔρχεσθαι δηλαδὴ καὶ κρίνεσθαι ἀπὸ τῆς Ἀφρικῆς εἰς τὴν Ῥώμην, βεβαία ἔσται; πρὸς μὲν τῶν μαρτύρων τὰ ἀναγκαῖα πρόσωπα ἢ δι᾽ ἀσθένειαν, ἢ διὰ γῆρας, ἢ καὶ δι᾽ ἄλλας πολλὰς αἰτίας ἀπελθεῖν οὐ δύνανται; δέκατον τέταρτον, αὐτὸ δὲ τὸ τινὰς ὡσανεὶ ἀπὸ τοῦ πλευροῦ σου ἐκέλευσε Πάπα Ῥώμης καὶ ἀπὸ τῶν οἰκείων σου πέμπεσθαι εἰς τὴν Ἀφρικὴν κριτὰς οὐδεμιᾷ τῶν πατέρων Συνόδῳ ὁρισθὲν εὑρίσκομεν. δέκατον πέμπτον, ἐκεῖνα ἅπερ ἀπέσταλκε αὐτόθεν ὡσανεὶ Κανόνες τῆς ἐν Νικαίᾳ Συνόδου διὰ τοῦ Φαυστίνου, παρεβάλομεν τοῖς αὐθεντικοῖς τῆς ἐν Νικαίᾳ Συνόδου ἅπερ ἔστειλεν ἡμῖν ὁ Ἀττικὸς διὰ τοῦ Ἰννοκεντίου, καὶ ὁ Κύριλλος διὰ τοῦ Μαρκέλλου, καὶ τοιοῦτόν τι οὐχ εὕρομεν, ἅπερ ἀπεστάλκαμεν καὶ τῷ πρὸ σοῦ Βονιφατίῳ ἰδεῖν. δέκατον ἕκτον, ἐκβιβάσας τοίνυν Κληρικοὺς ἡμῶν τινων αἰτούντων μὴ θέλετε ἀποστέλλειν ἐνταῦθα, μήτε συγχωρεῖτε ἔρχεσθαι ἵνα τὸν καπνώδη τύφον τοῦ κόσμου δόξητε εἰσάγειν τῇ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίᾳ, ἥτις τὸ φῶς τῆς ἁπλότητος καὶ τῆς ταπεινοφροσύνης τὴν ἡμέραν τοῖς τὸν Θεὸν ἰδεῖν ἐπιθυμοῦσι προσφέρει. δέκατον ἕβδομον, ὅτι ταῦτα ἂν καὶ ἄλλο τι βουληθῆτε ποιεῖν, περαιτέρω ἡ Ἀφρικὴ οὐδαμῶς ὑπομένει, ἀλλὰ τυχὸν ἀθετεῖ αὐτά, καὶ καταφρονεῖ ὡς ἀδίκων καὶ παραλόγων.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ϛʹ.

Οἴησις τοῦ Ῥώμης Ζωσίμου, ἀτελέστους εἶναι τὰς πασῶν τῶν Συνόδων ἀποφάσεις ἄνευ γνώμης τῆς Ῥωμαίων Ἐκκλησίας νομίζοντος, καὶ ἀναίρεσις αὐτῆς διὰ μυρίων παραδειγμάτων καὶ Συνόδων, διορισασῶν καὶ κρινασῶν ἄνευ γνώμης τοῦ Ῥώμης καὶ κατὰ τοῦ Ῥώμης καὶ ἀποδείξεις εἰκοσιμίαν, ἐν αἷς οἱ Παπισταὶ παραχαράκται τῶν ἁγίων καὶ τῶν Συνόδων καὶ ἀναίσχυντοι καὶ ψευδοπλάσται, καὶ ὁ Πάπας αὐτῶν ὁ μόναρχος δείκνυται. καὶ ὅτι οὐκ ἠπατήθη ἡ ἐν Καρθαγένῃ Σύνοδος, ἀλλ᾽ οἱ Ῥωμαῖοι καὶ ὁ πλαστολόγος Βελλαρμῖνος. καὶ περὶ τοῦ τίνι τρόπῳ ἐνοσφίσατο τὸ ἐκβιβάζειν ἢ ὁ Ῥώμης, ἢ ἄλλος τις τῶν Ἐπισκόπων.

Ἐν τῇ ζωῇ τοῦ Ζωσίμου Ῥώμης, ὁ Πλάτινας λέγει καὶ τοῦτο, ὅτι αὐτὸς ὁ Ζώσιμος ἔστειλεν εἰς ταύτην τὴν Σύνοδον Φαυστῖνον τὸν Ἐπίσκοπον μετὰ δύο πρεσβυτέρων ἵνα δείξῃ πανταχοῦ ὅτι χωρὶς τῆς γνώμης τῆς Ῥωμαϊκῆς Ἐκκλησίας οὐ δύνανται ἄλλοι διορίσαι τι εἰς τὸ κοινὸν τῆς Ἐκκλησίας. Ἀλλὰ ῥητέον πρῶτον, ὅτι ὡς εἴρηται εἰς τὸ πρῶτον βιβλίον ὁ Πολυκράτης Ἐφέσου καὶ ὁ Κυπριανὸς Καρθαγένης, Φιρμιλιανὸς καὶ Ἕλενος οὐ μόνον ἤθροισαν Συνόδους χωρὶς τῆς γνώμης τοῦ Ῥώμης, ἀλλὰ καὶ κατὰ τῆς γνώμης τοῦ Ῥώμης, καὶ τὸ δὴ μεῖζον, ὅτι δυσανασχετούντων τῶν Παπῶν καὶ ἐπαρωμένων, οὐ μόνον εἰς οὐδὲν ἐλογίσαντο αὐτούς, ἀλλὰ καὶ ἐπετίμησαν αὐτοῖς. καὶ ἡ ἐν Ἀντιοχείᾳ κατὰ τοῦ Σαμοσατέως Παύλου χωρὶς τῆς γνώμης τοῦ Ῥώμης καὶ ἠθροίσθη, καὶ τὸν Αἱρετικὸν ἔκρινε καὶ καθῄρηκεν. ὁμοίως καὶ εἰς Διόσπολιν τῆς Παλαιστίνης, καὶ εἰς τὸ Ἰκόνιον ἠθροίσθησαν Σύνοδοι διὰ τὸ βάπτισμα καὶ διὰ τὸ Πάσχα χωρὶς τῆς γνώμης τοῦ Ῥώμης. καὶ ὁ Ἀλεξανδρείας Ἀλέξανδρος χωρὶς τῆς γνώμης τοῦ Ῥώμης συνοδικῶς ἔκρινε καὶ καθῄρηκε τὸν Ἄρειον. καὶ ὑπὲρ Ἀθανασίου πόσαι Σύνοδοι συνῆλθον εἰς Παλαιστίνην καὶ Αἴγυπτον χωρὶς γνώμης τοῦ Ῥώμης. καὶ ἡ ἐν Ἀντιοχείᾳ καὶ Νεοκαισαρείᾳ καὶ Λαοδικείᾳ καὶ Γάγγρᾳ καὶ Ἀγκύρᾳ χωρὶς τῆς γνώμης τοῦ Ῥώμης καὶ ἠθροίσθησαν καὶ ἔκριναν εἰς τὸ κοινόν, καὶ Κανόνας ἐξέθεντο τοῖς Πάπαις καὶ πάσῃ τῇ Ἐκκλησίᾳ δεκτούς· καὶ εἰς τὴν Ἀνατολὴν καὶ εἰς τὴν Δύσιν. καὶ δὴ καὶ αὐτὴ ἡ δευτέρα Οἰκουμενικὴ Σύνοδος χωρὶς ἐπιταγῆς τοῦ Ῥώμης ἠθροίσθη, ἔκρινεν εἰς τὸ κοινόν, καὶ κατὰ τὸν Ἡσαΐαν ἐθεμελίου, καὶ ἐξερρίζου, καὶ δὴ καὶ τὸν Κωνσταντινουπόλεως Ἐπίσκοπον εἰς Πατριαρχικὸν ἀνήγαγε θρόνον, καὶ διωρίσατο καὶ εἰς τὴν τάξιν δεύτερον, καὶ αὐτὸν τὸν ἀποτρόπαιον Λατίνοις Φλαβιανὸν ἐστήριξεν εἰς τὸν θρόνον Ἀντιοχείας, ἀποβαλοῦσα τὸν τοῖς Ῥωμαίοις καταθύμιον Εὐάγριον τὸν Παυλίνου διάδοχον, καὶ ὁ Ῥώμης Δάμασος εἰς οὐδὲν ἀντέλεγεν, ἀλλὰ καὶ ἐβεβαίου τῆς Συνόδου τὴν ψῆφον. Νεκτάριος, Θεόφιλος καὶ Φλαβιανὸς χωρὶς τῆς γνώμης τοῦ Ῥώμης ἔκριναν εἰς τὸ κοινὸν τὰ Ἀγαπίου καὶ Βαγαδίου τῶν ἀντεχομένων Βόστρης. καὶ ἡ ἐν Παμφυλίᾳ Σύνοδος ἔκρινε τὴν Αἵρεσιν τῶν Μασσαλιανῶν ἄνευ εἰδήσεως τοῦ Πάπα, καὶ τὰ περὶ Ἀνθρωπομορφιτῶν μόνος ὁ Θεόφιλος διεπράξε καὶ ἀπέσβεσε. καὶ Ἐπιφάνιος ἐν Κύπρῳ ἤθροισε Σύνοδον καὶ ἀνεθεμάτισε τὸν Ὠριγένην χωρὶς τῆς τοῦ Ῥώμης αἰτήσεως καὶ γνώμης. καὶ ἡ εἰς Σινόεσσαν ἡ κρίνασα τὸν Ῥώμης Μαρκελλῖνον ἐκ τίνος Ῥώμης ἔλαβε τὴν ἐξουσίαν; καὶ ἡ τὸν Δάμασον κατηγορηθέντα μοιχὸν ἀθωώσασα, καὶ ἡ τὰ κατὰ Σύμμαχον καὶ Λαυρέντιον ἐν Ἰταλίᾳ θεωρήσασα τίνος Ῥώμης εἶχον γνώμην, ἢ τραγελάφους πλάττουσι Λατῖνοι τὸν αὐτὸν καὶ κρινόμενον καὶ κρίνοντα θέμενοι; καὶ Μαρκέλλου εἰδωλολατρήσαντος, καὶ Λιβερίου καὶ Φίληκος ἀρειανιζόντων, ὑπὸ ποίων Ῥωμαίων Ἐπισκόπων ἐλάμβανε γνώμην ἡ Ἀνατολὴ καὶ Δύσις εἰς τὴν τῆς Ἐκκλησίας κυβέρνησιν; καὶ ὁ Ἀντιοχείας Μελέτιος ὁ ἐπὶ Ἰοβιανοῦ Σύνοδον ἀθροίσας, οὐκ ἔκρινεν εἰς τὸ κοινόν, καὶ ἐδέξατο τὸν Καισαρείας Ἀκάκιον Ἀνόμοιον ὄντα, καὶ ἄλλους τοιούτους εἰς κοινωνίαν, τίνος Ῥωμαίου Ἐπισκόπου γνώμην εἶχε; καὶ οἱ καθαιρεθέντες ὑπὸ τῆς πρώτης Συνόδου, Εὐσέβιος, Μάρις, καὶ οἱ λοιποὶ οἱ δόντες ὕστερον οὐ τῷ Ῥώμης, ἀλλὰ τοῖς κορυφαίοις τῶν Ἐπισκόπων λιβέλλους, καὶ δεχθέντες εἰς κοινωνίαν, τίνος Ἐπισκόπου Ῥώμης γνώμην εἶχον; καὶ οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπὶ Γενναδίου καὶ Ταρασίου κατὰ τῶν σιμωνιακῶν, καὶ ἵνα ἐάσωμεν τὰ πολλά, ἡ πέμπτη Οἰκουμενικὴ οὐ μόνον χωρὶς τῆς γνώμης τοῦ Ῥώμης, ἀλλὰ καὶ κατὰ τοῦ Ῥώμης ἔκρινε. καὶ ταῦτα μὲν ἕως ὧδε ἐκ τῶν πολλῶν ὀλίγα, ὅτι καὶ χωρὶς τῆς γνώμης τοῦ Ῥώμης γίνονται Σύνοδοι καὶ κρίνουσιν εἰς τὸ κοινόν. δεύτερον, ὅτι εἰ ἡ Σύνοδος ἡ Οἰκουμενικὴ καὶ ἔστι χρεία τοῦ Ῥώμης, χρεία ἐξ ἀνάγκης καὶ τῶν λοιπῶν Πατριαρχῶν. τρίτον, ὅτι εἰ καὶ ἦσαν εἰς τὴν Καρθαγένην οἱ Τοποτηρηταὶ τοῦ Ῥώμης, ἀλλὰ καὶ καταφρονοῦνται περιττῶς, πρῶτον, ὅτι ἐζήτησεν ὁ Φαυστῖνος ἀναγνωσθῆναι τὸ Κομμονιτώριον, καὶ θεωρηθῆναι τὰς ἐπιταγὰς τοῦ Ῥώμης, ἀλλ' ἡ Σύνοδος ἀπέστειλε ζητεῖν εἰς τὴν Ἀνατολὴν τὰ αὐθεντικά, καὶ οὐκ ἤκουσαν αὐτοῦ. δεύτερον, ἐζήτησεν ἀθωῶσαι τὸν Ἀπιάριον, ἀλλὰ κατεφρονήθη. τρίτον, ὅτι ὁ Ῥώμης Ζώσιμος ἐψεύσθη εἰπὼν τινὰς Κανόνας τῆς ἐν Σαρδικῇ εἶναι Κανόνας τῆς ἐν Νικαίᾳ. τέταρτον, ὅτι οὐκ ἀπὸ τῆς γραφῆς, ἀλλ' ἀπὸ τῆς Συνόδου ἔχει ὁ Ῥώμης τὸ πρωτεῖον τῆς τάξεως, διὰ τοῦτο ἐζήτει καὶ τὸ πρωτεῖον τῆς ἐξουσίας ἀπ' αὐτῆς, εἰ καὶ ἀπέτυχε. πέμπτον, ὅτι οἱ Λατῖνοι εἰσὶ παραχαράκται τῶν Συνόδων καὶ τῶν πατέρων, φθείροντες τὰ βιβλία τῶν ἁγίων, προστιθέμενοι καὶ ἀφαιροῦντες, ὡς ἐνταῦθα ἐποίησαν, καὶ ἔστειλαν εἰς τὴν Καρθαγένην τὰ ἴσα τῶν πεπραγμένων ἐν Νικαίᾳ μετὰ προσθήκης. ἕκτον, ὅτι εἰσὶν ἀναίσχυντοι, καὶ ἐλεγχόμενοι οὐ διορθοῦνται, ὅθεν ἡ Σύνοδος ἔγραψε τῷ Βονιφατίῳ, ὅτι τὰ Ζωσίμου εἰσὶν ἀδρανῆ, ἀλλ' ὁ Κελεστῖνος πάλιν ἔστειλε τὸν Φαυστῖνον ἵνα κρίνῃ. ἕβδομον, ὅτι τὰ ἑλληνικὰ πεπραγμένα ἐν Νικαίᾳ πάντοτε ἦσαν ἀληθινά, ὅθεν καὶ οἱ Ἕλληνες ἀληθέστεροι Λατίνων, καὶ οὐκ εἰσὶ φθορεῖς τῶν ἁγίων. ὄγδοον, ὅτι οἱ Λατῖνοι εἰσὶ συκοφάνται τῆς πρώτης Συνόδου καὶ τῆς τετάρτης καὶ ἕκτης. ἔννατον, ὅτι ἡ Σύνοδος λέγει πρὸς τὸν Κελεστῖνον, τὴν πρώτην Σύνοδον μὴ δεδωκέναι τὸ πρωτεῖον τῷ Πάπᾳ, καὶ γὰρ ὡς ἀληθῶς τῆς δευτέρας ἀπούσης τὸν Κωνσταντινουπόλεως δεύτερον, ἐφάνη ὁ Ῥώμης πρῶτος, οὐ μὴν ὅτι ἦν καὶ πρότερον. δέκατον, ὅτι αὐτῷ τῷ Ῥώμης προστάσσει ἡ ἐν Καρθαγένῃ μηκέτι τοιοῦτον παράνομον ἔργον ποιῆσαι, μὴ προστάττει δη-

λαδὴ ἐν τῇ Ἀφρικῇ, καὶ ἰδὲ πῶς καὶ Τοπικὴ προσάπτει τῷ Ῥώμης. ἑνδέκατον, ὅτι τοῖς Τοποτηρηταῖς τοῦ Ῥώμης οὐκ ἔμελε τοσοῦτον διὰ τὴν εὐσέβειαν, ὅσον διὰ τὸν παπισμόν, διὰ τοῦτο ὑβρίζουσι καὶ ἀναισχυντοῦσιν εἰς τὰς Συνόδους, καταφρονοῦνται ὅμως εἰς τέλος. δωδέκατον, ἰδὲ ὅλον τὸ ἀνωτέρω κεφάλαιον. σημείωσαι δέκατον τρίτον, ὅπου ἡ Σύνοδος ἀναιρεῖ ἰδίως τοῦ Ῥώμης τὴν ἐξουσίαν, γράφουσα τῷ Κελεστίνῳ ὅτι ἡ πρώτη Σύνοδος ὥρισε θεωρεῖν τὸν Μητροπολίτην τὴν κρίσιν, καὶ διδόναι τὸ ἔσχατον πέρας τῶν ὑποθέσεων τῶν Ἐπισκόπων τὸν Μητροπολίτην, ὅπερ ἡ τετάρτη ἔδωκε τοῖς Πατριάρχαις, καὶ ἂν χρεία γένηται Ἐκκλήτου, γίνεσθαι Οἰκουμενικὴν Σύνοδον, καὶ οὐ τὸν Ῥώμης, ἢ ἄλλον Πατριάρχην ἔχειν τοιαύτην δύναμιν. δέκατον τέταρτον, λέγει αὐτῷ τὸ παρ' αὐτῇ ἀδύνατον, ὅτι ἕνα εἶναι κριτὴν καθόλου καὶ ἀναμάρτητον, καὶ τὴν Σύνοδον ἁμαρτάνειν, τὸν ἕνα δὲ μὴ ἁμαρτάνειν, ἐστὶ δηλονότι ἄλογον, καὶ ὁ λόγος πρόχειρος, ὅτι εἰ ὁ εἷς ἐδύνατο εἶναι καθόλου κριτής, τίς ἡ χρεία τῆς ἀθροίσεως τῶν Συνόδων; εἶτα ὁ Κύριος τῇ Συνόδῳ ἔδωκε τὸ ἀναμάρτητον, οὐ τῷ ἑνί. δέκατον πέμπτον, εἰς τὸ δέκατον ὄγδοον καὶ εἰκοστὸν τρίτον τὰ κεφάλαια πρώτας καθέδρας λέγει τὸ Μητροπολιτικὸν ἀξίωμα. δέκατον ἕκτον, εἰς τὸ εἰκοστὸν ὄγδοον κεφάλαιον λέγει, ὅστις Ἐπίσκοπος ὑπάγει πέραν θαλάσσης, ἤγουν εἰς τὸν Ῥώμης τοῦ ζητεῖν κρίσιν, τοῦτον μὴ δέχεσθαι εἰς τὴν Ἀφρικὴν εἰς κοινωνίαν. καὶ ἰδὲ πῶς τὸ νῦν τοῦ Πάπα λεγόμενον ἀξίωμα οὐκ ἦν, καὶ πῶς κατὰ προφητείαν ἀναιρεῖται τὸ μέλλον. δέκατον ἕβδομον λέγει, τὸν πρῶτον Ἐπίσκοπον μὴ ὀνομάζεσθαι Ἔξαρχον τῶν Ἱερέων, ἢ ἄκρον Ἱερέα. καὶ ἰδὲ ὅτι οἱ Λατῖνοι λέγοντες τὸν Ῥώμης ἄκρον Ἀρχιερέα, βλασφημοῦσι. δέκατον ὄγδοον, σημείωσαι ὅτι ἡ φιλαρχία τῶν Δυτικῶν καὶ ἐντεῦθεν προβᾶσα καὶ κορυφωθεῖσα εἰς τὸν Πάπαν Νικόλαον τὸν πρῶτον, ἐγένετο αἰτία τοῦ σχίσματος, καὶ οἱ αἴτιοι εἰσὶ καὶ οἱ σχισματικοί. ὅτι δὲ ἡ φιλαρχία αἰτία τοῦ σχίσματος, μαρτυρεῖ ὁ Ἀλεξανδρείας Διονύσιος γράφων τῷ Αἱρετικῷ Ναυάτῳ εἰπών, Διονύσιος Ναυάτῳ ἀδελφῷ χαίρειν. ἀνάγνωθι ὅλην τὴν ἐπιστολὴν παρ' Εὐσεβίῳ, καὶ μάθε τῆς φιλαρχίας τὰ ἔργα. καὶ ὁ Χρυσόστομος εἰς τὴν ἑνδεκάτην πρὸς Ἐφεσίους Ὁμιλίαν λέγει, οὐδὲν οὕτω δυνήσεται Ἐκκλησίαν σχίσαι ὡς φιλαρχία, οὐδὲν οὕτω παροξύνει Θεὸν ὡς τὸ Ἐκκλησίαν διαιρεθῆναι, αἴτιον δὲ ἡ φιλαρχία. οἱ δὲ σοφοὶ τῶν παπιστῶν λέγουσιν ὅτι ἐν τούτῳ ἠπατήθη ἡ παροῦσα Σύνοδος. ἀλλὰ ῥητέον, ὅτι πῶς ἠπατήθη ἡ τρισὶ Ῥωμαίων Ἐπισκόποις ἀγωνισθεῖσα τοιαύτη Σύνοδος εἰς τοσούτους χρόνους; ἀπὸ γὰρ τοῦ τετρακοσιοστοῦ δεκάτου ὀγδόου ἔτους ἀρξαμένη, ἔληξε τῷ τετρακοσιοστῷ εἰκοστῷ τετάρτῳ, μετὰ τοσούτων ἐξετάσεων καὶ διορισμῶν, ἐν ᾗ ἦσαν μεγάλοι καὶ χρήσιμοι καὶ σοφώτατοι καὶ ἁγιώτατοι πατέρες. ὥστε φαίνεται ὅτι οἱ Ῥωμαῖοι ἠπατήθησαν, καὶ θέλοντες ἀπατῆσαι, ἐπετιμήθησαν. ἀπατᾶται δὲ καὶ ὁ Βελλαρμῖνος ὁ βλασφημῶν εἰς τοὺς ἁγίους πατέρας, ἐν οἷς ἦν καὶ ὁ θαυμάσιος Αὐγουστῖνος, καὶ ἄλλοι ἀξιοτίμητοι πατέρες. εἶτα οἱ περὶ τὸν Βελλαρμῖνον ἄλλως ἔλεγον περὶ τῶν Κανόνων καὶ τῶν Συνόδων Νικαίας καὶ Σαρδικῆς καὶ τῆς παρούσης, ὡς εἴπομεν ἀνωτέρω βιβλίῳ δευτέρῳ κεφαλαίῳ πέμπτῳ Παραγράφῳ δεκάτῳ τετάρτῳ καὶ δεκάτῳ πέμπτῳ, καὶ μάλιστα κεφαλαίῳ ἕκτῳ, καὶ ἄλλως νῦν, καὶ τὸ αἴτιον ἐστὶν ἡ πλαστουργία, ὅθεν ψεύδονται καὶ ἐνταῦθα καὶ ἐκεῖ. δέκατον ἔννατον, ὅτι Τοπικὴ οὖσα Σύνοδος κρίνει τὸν Ῥώμης καὶ Θεόφιλον τοὺς δύο Πατριάρχας, καὶ ὁρίζει ἵνα γράψῃ περὶ τοῦ εἰρηνεῦσαι αὐτούς. ἰδὲ πῶς ποιεῖ ἰσοτίμους τοὺς δύο θρόνους, καὶ λέγει περὶ τῆς διχονοίας τῆς Ῥωμαϊκῆς καὶ Ἀλεξανδρινῆς Ἐκκλησίας, καὶ γνῶθι ὅτι ὁ Ῥώμης οὐκ ἔστι καθόλου Ἐπίσκοπος, ἀπὸ γὰρ τοῦ Ἀλεξανδρείας καταφρονεῖται, καὶ διανοούμενος ἐκδικηθῆναι, οὐ δύναται, καὶ ὑπὸ τῆς Τοπικῆς Συνόδου προστάττεται. εἰκοστόν, ὅτι ἐν τῇ Συνόδῳ ἦσαν οἱ Λεγάτοι τοῦ Ῥώμης, ἀλλ' οὐκ ἦν ἡ Σύνοδος Οἰκουμενική, ἐπειδὴ οὐκ ἦσαν ἐκεῖ οἱ Πατριάρχαι τῆς Ἀνατολῆς, ἢ οἱ Λεγάτοι αὐτῶν, καὶ γνῶθι καὶ ἐντεῦθεν, ὅτι ὡς ὁ Ῥώμης ὀρθοδοξῶν ἀναγκαῖος εἰς τὴν Οἰκουμενικὴν Σύνοδον, οὕτω καὶ οἱ λοιποὶ Πατριάρχαι ὡς εἴρηται. εἰκοστὸν πρῶτον, σημείωσαι εἰς τὰ προλεγόμενα τῆς Συνόδου λέγοντα τὸν Αὐρήλιον, ὅτι οἱ προηγησάμενοι ἡμᾶς ἐβεβαίωσαν τὴν ἐν Νικαίᾳ Σύνοδον, καὶ ἰδὲ ὅτι τὸ βεβαιῶ δηλοῖ τὸ στέργω καὶ συμφωνῶ καὶ δέχομαι, ὅθεν ὅταν ἀκούῃς ὅτι ὁ Ῥώμης, ἢ ὁ δεῖνα ἐβεβαίωσε τὴν ὁ δεῖνα Οἰκουμενικὴν Σύνοδον, γίνωσκε τίνι τρόπῳ ἐννοεῖται τὸ ἐβεβαίωσε.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ζ'.

Περὶ τοῦ Πρόσπερος, γράφοντος κατὰ τῶν Κελεστίου καὶ Πελαγίου Αἱρέσεων, καὶ τὸν κόσμον σὺν τοῖς Ἀφρικανοῖς δεξάμενον τὰς κατ' αὐτῶν τρεῖς Συνόδους συναναθεματίσαι τοὺς Αἱρετικοὺς λέγοντος, καὶ τοὺς Πάπας τῆς Ῥώμης, τήν τε τρίτην Οἰκουμενικὴν Σύνοδον τὰ αὐτὰ ποιῆσαι διαβεβαιοῦντος.

Γράφων ὁ Πρόσπερ κατὰ τῶν Αἱρέσεων τούτων λέγει, ὅτι ὁ κόσμος σὺν τοῖς Ἀφρικανοῖς δεχθεὶς τὰς τρεῖς Συνόδους ταύτας, συνανεθεμάτισε τοὺς Αἱρετικούς, καὶ ὅτι, ὁ μετὰ Ζώσιμον Βονιφάτιος Πάπας οὐ μόνον ἀποστολικῇ ἐξουσίᾳ, ἀλλὰ μάλιστα τῇ δυνάμει τῶν δύο Αὐτοκρατόρων ἐκινήθη κατὰ τῶν ἀναιρούντων τὴν χάριν, καὶ ὅτι ἐφανερώθησαν δύο ἐπιστολαὶ τῶν Πελαγιανῶν, ὧν ἦν

συγγρα-

συγγραφεὺς Ἰουλιανὸς Ἐπίσκοπος Καπύης, ὃς πέμψας ὁ Ῥώμης τῷ ἁγίῳ Αὐγουστίνῳ, ἔγραψεν ἐκεῖνος τέσσαρα βιβλία κατ᾽ αὐτῶν, καὶ ἀντέπεμψε πρὸς Βονιφάτιον. λέγει δὲ ὁ Πλάτινας τὸν Πελάγιον ἀπελθεῖν εἰς Βρεττανίαν, καὶ ἔχοντα συνεργὸν Ἰουλιανόν τινα Κόμητα, ἐπαρκέσαι τὴν Αἵρεσιν αὐτοῦ, οὗ θανόντος, ὁ Ῥώμης Κελεστῖνος ἀπέστειλεν Ἐπίσκοπόν τινα Πελάγιον καλούμενον εἰς ἀνατροπὴν τῆς Αἱρέσεως τοῦ Πελαγίου. ἀλλὰ καὶ ἡ τρίτη Οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἀνεθεμάτισε τὴν Αἵρεσιν ταύτην ἐν πολλοῖς. ἔγραψε καὶ ὁ Ῥώμης Γελάσιος εἰς Ὀνώριον Ἐπίσκοπον Δαλματίας ἵνα σπουδάσῃ ἀφανισθῆναι τὰ λείψανα τῶν Πελαγιανῶν, ἅπερ ἦσαν εἰς τὴν Δαλματίαν. ἀλλὰ καὶ Λέων ὁ μέγας διδαχθεὶς ὑπό τινος Ἐπισκόπου Σεπτίμου λεγομένου, ὅτι ἡ Αἵρεσις αὖθις λυμαίνεταί τινας, γενναίως ἀγωνισθεὶς τὴν Αἵρεσιν κατεμαράνωσε.

ΠΑΡΆΓΡΑΦΟΝ Η΄.

Ἀπαρίθμησις τῶν τῆς ἐν Καρθαγένῃ Συνόδου πατέρων ὑπὸ Πρέαπερος, καὶ ψευδολογία τοῦ αὐτοῦ ὑπὲρ Ἐκκλήτου τοῦ Ῥώμης ἐν Ἀφρικῇ, καὶ παγκοσμίου ἐπισκοπῆς αὐτοῦ ὡς μονάρχου, ἐξ ἐπιστολῶν καὶ τεμαχίων αὐτῶν καὶ ὅρων ἀποδεικνύναι πειρωμένου τὸ μοναρχικὸν τῶν Παπῶν. καὶ ἀπόδειξις ἐκ τῶν ἰδίᾳ καὶ κοινῇ Γραφέντων ὑπὸ τῶν πατέρων, καὶ ἐκ τῶν ἐν τῇ ἐν Καρθαγένῃ Συνόδῳ λεχθέντων, καὶ ἐκ παραθέσεων, καὶ ἐξ ὧν ἐψεύσαντο κατὰ τῶν ἐν Καρθαγένῃ λεχθέντων οἱ παπισταὶ καὶ ἐν Φλωρεντίᾳ, καὶ ἐκ τοῦ ἀπατηθῆναι τὸν Ζώσιμον Ῥώμης ὑπὸ Κελεστίου, ὅτι πρὸς τῷ μὴ εἶναι μονάρχην ἢ ἀναμάρτητον τὸν Ῥώμης, οὔτε ὁ Ζώσιμος ἐνόμιζεν ἑαυτὸν ἀναμάρτητον, οὔτε οἱ ἐν Ἀφρικῇ πατέρες τὸν Ῥώμης ἀναμάρτητον ἐφαντάσθησαν, ἢ διὰ ἀναφορῶν Ἔκκλητον ἐπ᾽ αὐτῶν ἔχειν ἐζήτησαν.

Ἐπιλέγει ὁ Πρέαπερ, ὅτι ἐν τῇ Συνόδῳ ταύτῃ ἦσαν πατέρες διακόσιοι δεκαεπτά, καὶ ὅτι οἱ Ἀφρικανοὶ Ἐπίσκοποι ἐνοχλούμενοι παρὰ τῶν Αἱρετικῶν τούτων, ἔγραψαν εἰς τὴν ἀποστολικὴν καθέδραν, ἵνα ἐὰν συμβῇ τι ἄτοπον ἐν τῇ Ἀφρικῇ, δέχεσθαι αὐτοὺς τὴν κρίσιν τῶν Ἐπισκόπων τῆς Ῥώμης, καὶ ἐπειδὴ τοῦτο ἐκηρύχθη περὶ τὸ τέλος τῆς ζωῆς τοῦ Πάπα Ἰννοκεντίου, ταύτην τὴν ὑπόσχεσιν αὐτῶν ἐφανέρωσαν οἱ αὐτοὶ τῷ διαδόχῳ τοῦ Ἰννοκεντίου Ζωσίμῳ, ὅστις κατὰ τὴν ἀρχαίαν συνήθειαν δεχθεὶς τὴν αἴτησιν, προσέταξεν αὐτοῖς ἕπεσθαι τῇ αὐτῇ κλήσει, καὶ ἔπεμψε τὴν ἀπόφασιν εἰς τὴν Ἀφρικήν, ἔγραψε δὲ καὶ ἐπιστολὴν κατὰ τῶν Αἱρετικῶν ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ, ἧς τῇ ἀπροσεξίᾳ τῶν ὀφειλόντων φυλάττειν αὐτὴν διαφθαρείσης, ὁ Πρέαπερ εὗρε μέρος τι τῆς ἐπιστολῆς ταύτης, καὶ ἐφύλαξεν αὐτό, ὥς φησιν αὐτὸς βιβλίῳ κατὰ Κολάτορος κεφαλαίῳ πέμπτῳ, ἐν ᾧ ἐπιλέγει, ὅτι διημαρτήκει ἡ ἐν Ἀφρικῇ Σύνοδος ἀντιγράψασα τῷ Ζωσίμῳ μὴ δέχεσθαι τὴν κρίσιν τῶν Ῥωμαίων Ἐπισκόπων ἐν Ἀφρικῇ. ταῦτα ὁ Πρέαπερ. Ἀλλὰ ῥητέον πρῶτον, ὅτι περὶ τῶν Ἐπιστολῶν τῶν Παπῶν ποίας δέχεσθαι χρή, καὶ ποίας μή, εἴρηται ἀνωτέρω βιβλίου πρώτου κεφαλαίου δεκάτου πρώτου Παραγράφῳ πέμπτῳ, καὶ βιβλίου δευτέρου κεφαλαίου πέμπτου Παραγράφῳ δεκάτῳ τετάρτῳ. δεύτερον, ὅτι ὁ ἐν ἁγίοις Γερμανὸς ὁ νέος ἐν ᾧ γράφει πρὸς Λατίνους περὶ τῆς ἐκπορεύσεως τοῦ ἁγίου Πνεύματος λέγει, δεῖ γινώσκειν ὅτι τὰ κατὰ τὴν κοινὴν συνέλευσιν τῶν ἁγίων πατέρων γραφέντα καὶ λαληθέντα καὶ κυρωθέντα κατὰ πολὺ εἰσὶν ἀσφαλέστερα καὶ βεβαιότερα τῶν καταμόνας γραφέντων, καὶ τὰ κοινῶς γραφέντα τῶν ἰδίως γραφέντων ἐπικρατέστερα, ἐπεὶ πολλὰ τῶν ἰδικῶς γραφέντων παρὰ τινων ἁγίων, παρανοθεύθησαν. εἰ οὖν καὶ κατὰ τοῦτον τὸν ἱεράρχην αἱ ἐπιστολαὶ καὶ τὰ συγγράμματα τῶν πατέρων οὐ πιστεύονται ἁπλῶς, καὶ χωρὶς τῆς κοινῆς δοκιμῆς τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας, πῶς ἡμεῖς πιστεύσωμεν τῷ Πρέαπερι περὶ τοῦ τεμαχίου τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Ζωσίμου; τρίτον, ἡμεῖς οἴδαμεν ὅτι τοῦ Ζωσίμου γράψαντος εἰς Ἀφρικὴν πεπλασμένους Κανόνας, ἐξήλεγξαν αὐτοῦ τὸ ἀπότομον οἱ τῆς Συνόδου πατέρες, καὶ εἰ γεγραφήκασι τῷ Ἰννοκεντίῳ καὶ αὐτῷ τῷ Ζωσίμῳ δέχεσθαι ἐν τῇ Ἀφρικῇ τὴν κρίσιν αὐτῶν, πῶς τὴν περὶ Ἐκκλήτου αὐτῶν ἀπόφασιν γενναίως ἀπέβαλον; εἶτα οἱ παπισταὶ λέγουσιν ὅτι ἀπὸ τοῦ Πέτρου ἔχει ὁ Πάπας τὴν Ἔκκλητον, καὶ πῶς ἐνταῦθα λέγουσι τοὺς Ἀφρικανοὺς Ἐπισκόπους δι᾽ ἰδίων ἀναφορῶν δεδωκέναι αὐτῷ ταύτην τὴν ἐξουσίαν; τέταρτον, ἐπὶ ἓξ ἐνιαυτοῖς συνέβη σταθῆναι τὴν ἄθροισιν τῆς Συνόδου, καὶ ἐν πᾶσι τούτοις μετὰ τῶν τριῶν Παπῶν Ζωσίμου, Βονιφατίου καὶ Κελεστίνου ἐθελομάχησαν ἐκεῖνοι ὅλοι οἱ πατέρες, ἀποδιοπομπούμενοι καὶ διὰ λόγων καὶ διὰ πράξεων καὶ διὰ ἐπιστολῶν ἐκεῖνο τὸ βλάσφημον, ὅτι ἔχει δηλαδὴ ὁ Ῥώμης Ἔκκλητον ἐν τῇ Ἀφρικῇ, καὶ πῶς οἱ τὰ τοιαῦτα γενναίως διαπραξάμενοι ἔγραψαν δέχεσθαι τὴν τῶν Παπῶν κρίσιν; καὶ πῶς τοῦτο οὐκ ὠνείδισαν αὐτοῖς οἱ παρ᾽ αὐτῶν ἀποδιοπομπούμενοι Πάπαι; προβάλλουσιν ἔτι τὸν Πρέαπερα λέγοντα, χρονικοῦ ἔτει τετρακοσιοστῷ δεκάτῳ ἐνάτῳ, ὅτι προστεθείσης ταύτης τῆς ἐν Καρθαγένῃ Συνόδου τῷ Πάπᾳ Ζωσίμῳ, οἱ συνοδικοὶ Ὅροι ἀνήχθησαν, ὧν στερχθέντων εἰς πᾶσαν τὴν Οἰκουμένην, ἡ τοῦ Πελαγίου Αἵρεσις κατεκρίθη. ἐκ τούτων οὖν βούλονται συμπεραίνειν, ὅτι διὰ τὸν Ὅρον τοῦ Ζωσίμου πᾶσα ἡ Οἰκουμένη κατέκρινε τὸν Πελάγιον, ὅπερ οὐκ ἐγίνετο, εἰ μὴ ἦν ὁ Ζώσιμος πάσης τῆς Οἰκουμένης Ἐπίσκοπος.

πος. Ἀλλὰ ῥητέον ὅτι εἴρηται ἀνωτέρω ποῖοι καὶ πόσοι ἄλλοι καὶ πρὸ κατέκρινον τὸν Πελάγιον, μεθ' ὧν καὶ ὁ Ζώσιμος, ἀλλ' ἡ Αἵρεσις ἔτι ἐφηπλοῦτο εἰς πολλὰ τῆς Οἰκουμένης κλίματα, ἐπεὶ δὲ ὁ Πάπας Κελεστῖνος ἀνέφερε τὰ τοῦ Κελεστίου, ταὐτόν ἐστι τὰ τοῦ Πελαγίου πρὸς τὴν τρίτην Οἰκουμενικήν, καὶ κατεκρίθησαν ὑπ' αὐτῆς, συγκατέκρινεν αὐτὰ καὶ ἡ οἰκουμένη, οὐ μὴν καὶ πρότερον. δεύτερον, δοτέον ὅτι ἡ ἐπιμέλεια τοῦ Ζωσίμου εἰς πᾶσαν τὴν Οἰκουμένην ἐδήλου τὴν Αἵρεσιν τοῦ Πελαγίου, οὐ παρὰ τοῦτο κρίνεται ἢ μονάρχης ἢ ἀναμάρτητος, τοῦτο γὰρ καὶ ἄλλοι πατέρες ἐποίησαν περὶ ἄλλων Αἱρέσεων διά τε ἐπιστολῶν καὶ διαφόρων συγγραμμάτων. τρίτον, ὅτι αὕτη ἡ ἐν Καρθαγένῃ Σύνοδος ἀνῄρηκε μάλιστα πολυτρόπως τῆς Ῥωμαϊκῆς Ἐκκλησίας ἀμφότερα, καὶ τὸ ἰδικὸν ἀξίωμα, καὶ τὸ ἀναμάρτητον δηλονότι, καὶ μάτην κοπιῶσιν οἱ παπισταὶ ὠφεληθῆναι παρ' αὐτῆς ἕνεκα τοῦ διαβολικοῦ ἀξιώματος. πέμπτον, Μάρκου τοῦ Ἐφέσου ἐν τῇ Φλωρεντίᾳ πράξει πέμπτῃ τῆς Συνόδου εἰπόντος ὅτι ὁ Πάπας Ζώσιμος ἔφθειρε τοὺς ἐν Νικαίᾳ κανόνας, ὁ πρὸς αὐτὸν διαλεγόμενος Ἰωάννης εἶπε πρῶτον, ὅτι ὁ ἅγιος Ἀθανάσιος ἐζήτησε τοὺς Κανόνας τῆς ἐν Νικαίᾳ Συνόδου, οὓς καὶ ἔπεμψεν αὐτῷ ὁ Λιβέριος. Ἀλλὰ περὶ τούτου, ὅτι ψεῦδός ἐστιν, ἴδε ἀνωτέρω βιβλίου δευτέρου κεφαλαίου πέμπτου Παράγραφον δέκατον ἕκτον. δεύτερον εἶπεν, ἐγίνωσκον οἱ ἐν Καρθαγένῃ πατέρες ὅτι ἦσαν διεφθαρμένοι ἐν τῇ Ἀνατολῇ οἱ Κανόνες τῆς ἐν Νικαίᾳ. ἀλλὰ καὶ τοῦτο ψεῦδός ἐστιν, ὁ γὰρ Κύριλλος καὶ Ἀττικὸς πιστότεροι Ἰωάννου καὶ πάντων ἁπαξαπλῶς τῶν Λατίνων. ἀλλὰ δὴ καὶ τὰ πρακτικὰ τῆς Συνόδου καθ' ἑαυτὰ ἀναμφιβόλως παρίστησιν ὅτι ἐγίνωσκον οἱ ἐν Καρθαγένῃ πατέρες μὴ εἶναι διεφθαρμένους τοὺς Κανόνας ἐν τῇ Ἀνατολῇ, ἀλλ' ἐν τῇ Ῥώμῃ. ἀντιλέγων ὁ οὖν Ἰωάννης τῷ Μάρκῳ, εἶπε τὰ ἀνωτέρω, οὐκ εἶπε δὲ ὅτι οἱ Κανόνες εἰσὶ τῆς ἐν Σαρδικῇ Συνόδου, ἢ ἡ ἐν Σαρδικῇ ἡ αὐτή ἐστι τῇ ἐν Νικαίᾳ, ἢ ὅτι οἱ ἐν Ἀφρικῇ πατέρες οὐκ ἐγίνωσκον τοὺς Κανόνας τοὺς ἐν Σαρδικῇ ὡς σοφιστεύονται οἱ ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς καιροῖς παπισταί. ἕκτον, ὁ Ἐφέσου εἶπεν, ὅτι μάρτυρας ἀξιολόγους ἔχουσιν οἱ Ἀνατολικοὶ κατὰ τοῦ φθείραντος Ζωσίμου τοὺς Κανόνας τῆς ἐν Νικαίᾳ καὶ οὐ τὰ πρακτικὰ τῆς Συνόδου, ὅθεν καὶ ἡμεῖς τὰ πρακτικὰ τῆς Συνόδου κατὰ τὴν κοινὴν συνέλευσιν τῶν ἐν τῇ Ἀφρικῇ ἁγίων πατέρων γραφέντα καὶ λαληθέντα, καὶ κυρωθέντα, καὶ παρὰ τῆς καθόλου Ἐκκλησίας δεχθέντα, ἀσφαλέστερα καὶ βεβαιότερα ἔχομεν πρὸς ἀναντίρρητον μαρτυρίαν τῶν ἐν Ἀφρικῇ γενομένων. τὰ δὲ τοῦ Πρόσπερος καὶ παρά τινων ἄλλων γραφέντα περὶ αὐτῆς ὡς ἀπόκρυφα καὶ παρανενοθευμένα οὐ παραδεχόμεθα. πρόσθες ὅτι ὁ Αἱρεσιάρχης Κελέστιος κατακριθεὶς παρὰ τοῦ Πάπα Ἰννοκεντίου, μετὰ τὸν θάνατον ἐκείνου νομίζων εὑρεῖν πρᾳότερον ἐν ἑαυτῷ τὸν Ζώσιμον, ἐπορεύθη πρὸς αὐτόν, καὶ ἔδωκε λίβελλον, ἐν ᾧ συστροφαῖς ὁμωνύμων λόγων ἐκάλυπτε τὰ λοιπὰ αὐτοῦ σφάλματα, ἠρνεῖτο ὅμως φανερῶς τὴν προπατορικὴν ἁμαρτίαν, ἔλεγε γὰρ ὡς μαρτυρεῖ Αὐγουστῖνος βιβλίῳ περὶ προπατορικῆς ἁμαρτίας, κεφαλαίῳ πέμπτῳ καὶ ἕκτῳ, τὰ νήπια οὐ βαπτίζεται εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν κατὰ τὸν Κανόνα τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας, καὶ κατὰ τοῦ Εὐαγγελίου τὴν ἀπόφασιν, ὁμολογοῦμεν γὰρ ὡς ὁ Κύριος ὥρισε τὴν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν οὐχ οἷόν τε δίδοσθαι, εἰ μὴ τοῖς βαπτισθεῖσιν εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, εἰς ἄφεσιν δὲ ἁμαρτιῶν βαπτίζεσθαι τὰ νήπια οὐ διὰ τοῦτο λέγομεν, ὡς τὴν ἐξ ἴσης ἁμαρτίαν βεβαιοῦν δοκοῦντες, ὃ μακρὰν ἀπέχει τῆς καθολικῆς δόξης, ἡ γὰρ ἁμαρτία μετὰ τοῦ ἀνθρώπου οὐ γεννᾶται, ὅτι οὐ τῆς φύσεως, ἀλλὰ τῆς θελήσεως πλάσμα ἐστί, ταῦτα ὁ Κελέστιος, ἅτινα μὴ σκεψάμενος καλῶς ὁ Ζώσιμος, οὐκ ἐνόμισε μάχεσθαι τῇ ὀρθοδόξῳ πίστει τῆς προπατορικῆς ἁμαρτίας τὴν ἄρνησιν, ὅθεν ἐδέχθη τὸν λίβελλον τοῦ Κελεστίου ὡς ὀρθόδοξον, καὶ τὴν ἐπιστολὴν ἣν ἔπεμψε τοῖς ἐν Ἀφρικῇ πατράσι (λέγει ὁ Βαρώνιος ὅτι ἀντέγραψεν αὐτὴν ἐκ τῶν ἰδιοχείρων τῆς ἐν Βατικανῷ βιβλιοθήκης) ἐν ᾗ λέγει τὸν Κελέστιον καὶ Πελάγιον εἶναι ἀνθρώπους τελείας πίστεως, καὶ τοὺς ἐν Ἀφρικῇ πατέρας μέμφεται ὡς ταχύναντας καὶ ἀνεξετάστως τὸν ἄνδρα κατακρίναντας καὶ ἀτιμάσαντας αὐτὸν ὡς Αἱρετικόν, παρακινεῖ δὲ αὐτοὺς δεχθῆναι αὐτὸν ὡς ὀρθόδοξον, ὅμως οἱ ἐν Ἀφρικῇ πατέρες καταφρονήσαντες τῆς κρίσεως τοῦ Ζωσίμου, Κανόνα ἐξέθεντο τὸν ἑκατοστὸν ἑνδέκατον, καὶ ἴδε τὸν τόπον ἐκεῖ. ὅθεν ὁ Ζώσιμος γνοὺς ὅτι ἠπατήθη καὶ διημάρτηκε, ἀθετήσας τὴν προτέραν αὐτοῦ κρίσιν, κατέκρινε τὸν Κελέστιον, ὡς ὁ Δάμασος τὸν Οὐϊτάλιον. ὁ οὖν Ζώσιμος πρῶτον τῇ Αἱρέσει βοηθήσας ἐξ ἀγνοίας, καὶ μεταταῦτα ἐπαναλαβὼν ἑαυτόν, καὶ θριαμβεύσας αὐτήν, συγγνώμης μὲν ἄξιος, οὐκ Αὐτοκράτωρ δὲ τῆς Ἐκκλησίας. εἶτα καὶ ἐκ τούτου δείκνυται ὅτι μήτε ὁ Ζώσιμος, μήτε οἱ ἐν Ἀφρικῇ πατέρες ἐνόμιζον τὸν Πάπαν τῆς Ῥώμης ἐκ καθέδρας ὁρίζοντα εἶναι ἀναμάρτητον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Θ'.

Ὅτι καὶ ἐκ τοῦ προκαθέζεσθαι τὸν Καρθαγένης Αὐρήλιον τῶν τοῦ Ῥώμης Λεγάτων, δείκνυται ἡ νῦν μοναρχία τοῦ Ῥώμης ψευδής.

Σημειωτέον ὅτι ἐν τῇ ἐν Καρθαγένῃ Συνόδῳ προεκάθητο πάντων τῶν πατέρων καὶ αὐτῶν τῶν

Τοποτηρητῶν τῆς Ῥωμαϊκῆς Ἐκκλησίας ὁ Καρθαγένης Αὐρήλιος. ἐπέμφθησαν δὲ ἐκεῖ οἱ Τοποτηρηταὶ καὶ ὡς μέρος εἶναι τῆς Συνόδου ὡς ἦσαν οἱ τοιοῦτοι καὶ ἐν ταῖς Οἰκουμενικαῖς Συνόδοις, καὶ ἵνα ὦσι καὶ κριταὶ τῆς Συνόδου, ὡς δηλοῖ τὸ Κομμονιτώριον, καὶ ἐπειδὴ προεκάθητο αὐτῶν ὁ Αὐρήλιος ὁ Καρθαγένης, προφανῶς δείκνυται καὶ ἐκ τούτου, ὅτι κατὰ πάντα τρόπον οὔτε ἐγίνωσκον οἱ τῆς Συνόδου ὡς ἐδέχοντο τὴν ἐν τῇ Ῥώμῃ ψευδομοναρχίαν.

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ Ι'.

Περὶ τοῦ ἁγίου Ἱερωνύμου, εἰπόντος τὴν ἐν Λύδδῃ κατὰ Πελαγίου Σύνοδον δυστυχῆ, καὶ τῆς αἰτίας δι' ἣν οὕτως αὐτὴν εἶπε, οὖσαν εὐτυχῆ καὶ ἐκ παραθέσεως ἑτέρων τοιούτων Συνόδων. καὶ ὅτι σφάλμα τοῦ Ἱερωνύμου ὡς ἐν ἄλλοις, καὶ ἐν τῇ Συνόδῳ ταύτῃ, καὶ ἐν τῷ ὑπόστασις ὀνόματι.

Ὁ ἅγιος Ἱερώνυμος τὴν ἀνωτέρω ῥηθεῖσαν ἐν Διοσπόλει Σύνοδον λέγει δυστυχῆ, διότι ὁ Πελάγιος ὃ ἐποίησεν ἐν αὐτῇ, ἐποίησε πρὸς τὸ ἀπατῆσαι αὐτὴν, καὶ διότι ἀπεδέχθη ἐν αὐτῇ ὑπαίτιος, ἐπειδὴ ἐβιάσθη καὶ μόνος ἀπεδοκίμασε τὰ περὶ τῆς Αἱρέσεως αὐτοῦ συγγράμματα, ἐπιστολῇ ἑβδομηκοστῇ ἐνάτῃ. Ἀλλὰ ῥητέον πρὸς ταῦτα, ὅτι ταῦτα τὰ ὀνόματα ἀσυνήθη εἰσὶν ἐν τῇ πράξει τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας. δεύτερον, ὅτι εὐτυχὴς ῥηθείη μᾶλλον ἡ Σύνοδος ὡς ἐλέγξασα τὸν Ἀλάστορα καὶ τὴν Αἵρεσιν αὐτοῦ. τρίτον, ὅτι Παῦλος ὁ Σαμοσατεὺς τὴν πρώτην κατ' αὐτοῦ ἐν Ἀντιοχείᾳ Σύνοδον ἠπάτησεν ὡς ὁ Πελάγιος τὴν παροῦσαν, ἀλλ' οὐκ ἐρρέθη ἐκείνη δυστυχὴς ἡ Σύνοδος. τέταρτον, ὅτι ἐν τῇ πρώτῃ Οἰκουμενικῇ Συνόδῳ τινὲς Ἐπίσκοποι Αἱρετικοὶ ἀναφανέντες, καθῃρέθησαν, καὶ μετὰ ταῦτα διὰ μετανοίας πεπλασμένης προσδεχθέντες ὑπὸ τῶν κορυφαίων τῶν Ἐπισκόπων, πάλιν ἐπὶ τὸν ἴδιον ἔμετον ἐπανεστράφησαν, ἀλλ' οὐκ ἐρρέθη διὰ τοῦτο ἡ Σύνοδος δυστυχής. πέμπτον, ἱστορεῖ ὁ Σωκράτης, ὅτι γνοὺς ὁ Νεστόριος εἰς ἀκοινωνησίαν προβᾶσαν τὴν φιλονεικίαν, ἐκ μεταμελείας Θεοτόκον τὴν Μαρίαν ἐκάλει λέγων, λεγέσθω καὶ Θεοτόκος ἡ Μαρία, καὶ παυσάσθω τὰ λυπηρά, βιβλίῳ ἑβδόμῳ κεφαλαίῳ τριακοστῷ τετάρτῳ. ἀλλ' ὡς ἡ τρίτη Σύνοδος ἡ βιάσασα τὸν Νεστόριον μεταμεληθῆναι οὐκ ἐκλήθη δυστυχής, οὕτως οὔτε ἡ ἐν Διοσπόλει ἡ βιάσασα τὸν Πελάγιον μεταμεληθῆναι ῥηθείη δυστυχής. ἕκτον, ἐν τῇ ἐν Χαλκηδόνι, καὶ ἐν τῇ ἑβδόμῃ ταῖς Οἰκουμενικαῖς Συνόδοις ἐβιάσθησαν πολλοὶ Αἱρετικοὶ, καὶ κατέγνωσαν καὶ τῆς Αἱρέσεως καὶ τῶν συγγραμμάτων αὐτῶν, καὶ πολλοὶ ὑποδεχόμενοι τὰς ἀποφάσεις τῶν Συνόδων Αἱρετικοὶ, μετὰ ταῦτα ἠθέτησαν, ἀλλ' οὐκ ἐκλήθησαν διὰ ταῦτα αἱ Σύνοδοι δυστυχεῖς. ἕβδομον, ὁ Ἱερώνυμος οὐ μόνον διὰ τὴν πρὸς τὸν Ἱεροσολύμων Ἰωάννην ἀπέχθειαν, ἀλλ' ἁπλῶς ἐμίσει τοὺς Ἀνατολικοὺς, καὶ ἔδειξεν ἡ πεῖρα, ὅπου τοῦ ἁγίου Μελετίου Ἀντιοχείας κατεφρόνει, ὅπου καὶ τοῦ Ἱεροσολύμων ἔπλασε μυρίας συκοφαντίας, ἃς καὶ ἐβούλετο συστῆσαι διὰ ψευδῶν ἱστοριῶν καὶ ἐπιχειρημάτων. ὄγδοον, τὸ περὶ οὐσίας καὶ ὑποστάσεως ζήτημα διέκρινεν ἡ ἐν Αἰγύπτῳ Σύνοδος ἐπὶ τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου ὡς εἴρηται ἀνωτέρω, καὶ ὁ μέγας Βασίλειος ἡρμήνευσε σαφέστατα ἐν τῇ περὶ οὐσίας καὶ ὑποστάσεως πρὸς τὸν ἀδελφὸν ἐπιστολῇ, καὶ ὁ Ναζιανζηνὸς ἐν τῷ εἰς τοὺς ἑκατὸν πεντήκοντα πατέρας λόγῳ, καὶ δὴ καὶ ὁ Νύσσης καὶ ὁ Ἐπιφάνιος παρεδέξαντο καὶ πεπλατυσμένως ἔγραψαν περὶ αὐτοῦ, καὶ ἡ ἐν τῷ Ἰλλυρικῷ Σύνοδος οὕτως ἐκήρυξεν ὡς μαρτυρεῖ ἡ Σάκρα τῶν τριῶν Βασιλέων πρὸς τοὺς ἐν Καροφρυγίᾳ Ἐπισκόπους, ἐξ ὧν δείκνυται ὅτι πᾶσα Ἀνατολὴ καὶ Δύσις ἐδέχθησαν τὴν τοιαύτην κρίσιν, ὁ δὲ Ἱερώνυμος μετὰ ταῦτα πάντα μαχόμενος τῇ τοιαύτῃ κρίσει ἔλεγεν, ὅτι ἐν τῷ τῆς ὑποστάσεως ὀνόματι ὥσπερ ἐν μέλιτι δηλητήριον κέκρυπται, ἐνδέχεται γὰρ διὰ τοῦ ὀνόματος τούτου τοὺς ἁπλουστέρους ἀπατωμένους, ὁμολογεῖν πλείους οὐσίας, ὡς καὶ πλείους ὑποστάσεις. εἰ οὖν ἐκεῖνο ὅπερ ἐκρίθη ὑπὸ τοσούτων ἁγίων Συνόδων καὶ ἁγίων ἐγκρίτων πατέρων ἐπελάβετο ὁ Ἱερώνυμος καὶ λέγει ὅτι δηλητήριον ἔχει κεκρυμμένον, τί θαυμαστὸν εἰ καὶ τῆς ἁγίας Συνόδου ταύτης καταφρονήσας, δυστυχῆ αὐτὴν εἶπεν; ἔστω δὲ ἡ ἀλήθεια αὐτοῦ αὕτη ἡ αὐτὴ μεθ' ἧς εἶπεν, ὅτι τὰ οὐράνια σώματα εἰσὶν ἔμψυχα.

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ ΙΑ'.

Πρόβλημα Εὐγενίου Λομπάρδου ὑπὲρ μοναρχίας τοῦ Ῥώμης ἐκ τῆς πρὸς τοὺς ἐν Ἀφρικῇ πατέρας ἐπιστολῆς Ἰννοκεντίου Ῥώμης, καὶ λύσις τοῦ προβλήματος τῇ τοῦ Ῥώμης μοναρχίᾳ ἀντικειμένη ἐκ τῆς αὐτῆς ἐπιστολῆς, καὶ περὶ ἔθους τῆς ΘΕΙ'Α φωνῆς ἐν τοῖς πατράσι.

Προβάλλει Εὐγένιος ὁ Λομπάρδος ἐκ τοῦ Ἰννοκεντίου τούτου λέγοντος ἐν τῇ ἐπιστολῇ πρὸς τοὺς ἐν Ἀφρικῇ Ἐπισκόπους, οἱ πατέρες ποτὲ οὐκ ἀνθρωπίνῃ, ἀλλὰ θείᾳ ὥρισαν γνώμῃ, ἵνα ὅ τι ἂν ἐν ταῖς κεχωρισμέναις καὶ ταῖς μακρὰν χώραις γίγνηται, οὐ πρότερον διορισθῇ ἂν μὴ πρὸς γνῶσιν ἔλθῃ ἐ-

κείνου τοῦ θρόνου, ἐν ᾧ τελείως κυρωθῇ, ὡς ἂν γένοιτο ἡ ἀπόφασι. Ἀλλὰ ῥητέον πρῶτον, ὅτι τοῦτο ἀντίκειται τῇ περὶ μοναρχίας δόξῃ, ὁ γὰρ Ἰννοκέντιος ὁμολογεῖ ἔχειν τοῦτο τὸ προνόμιον οὐκ ἀπὸ διαταγῆς τοῦ Χριστοῦ, ἀλλ᾽ ἀπὸ τῶν ὅρων τῶν πατέρων, λέγει γὰρ, οἱ πατέρες οὐκ ἀνθρωπίνῃ, ἀλλὰ θείᾳ ὥρισαν γνώμῃ. ἀλλ᾽ οἱ πατέρες ὅτι οὐκ ἔχουσι παρὰ τοῦ Χριστοῦ τοιαύτην ἐξουσίαν ὥστε ποιῆσαι τινὰ μονάρχην ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, πρόδηλόν ἐστι, καὶ ὁ ἀρνούμενος μαινόμενός ἐστι καὶ ταῖς διαταγαῖς τοῦ Χριστοῦ ἀντικείμενος. ἀλλ᾽ ἀνθυποφέρουσι ἡμῖν τὸν Ἰννοκέντιον θείαν ὀνομάζοντα ταύτην τῶν πατέρων τὴν γνώμην. ἀποκριτέον ὅμως ὅτι αὕτη ἡ λέξις συνειθισμένη ἐστὶ παρὰ τοῖς ἁγίοις πατράσιν, οἵτινες πάντας τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς Κανόνας καὶ πάσας διατάξεις τῶν πατέρων θείας καὶ ὅρους τοῦ παναγίου Πνεύματος ὀνομάζουσι. δεύτερον, ὅτι ἀνωτέρω λέγοντες περὶ τοῦ Χρυσοστόμου, ἐδείξαμεν τὸν Ἰννοκέντιον μὴ δεδυνῆσθαι ὁποσοῦν βοηθῆσαι αὐτῷ, ἐν ᾧ κεφαλαίῳ ἔτι ἐδείχθη ἡ ἀσθένεια τοῦ Ἰννοκεντίου καὶ μάλιστα ἡ ἀγιότης αὐτοῦ, ἐπειδὴ οὐδὲν ἐζήτησε παρὰ τῶν Ἀνατολικῶν καὶ Βασιλέων καὶ πατέρων ὑποτυποῦν μοναρχίαν ἢ ἀναμαρτησίαν τῆς Ῥωμαϊκῆς Ἐκκλησίας.

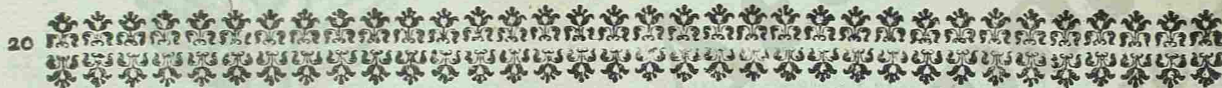
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ΄.

Περὶ τῆς Αἱρέσεως τῶν Μασσαλιανῶν, καὶ ὧν ἔλαχον κλήσεων οἱ αὐτοὶ, καὶ τοῦ καιροῦ καθ᾽ ὃν ἀνεφάνη αὕτη ἡ Αἵρεσις, καὶ τοῦ Ἀρχηγοῦ αὐτῆς, καὶ τῶν κατ᾽ αὐτῆς Συνόδων καὶ ἐπιστολῶν, καὶ περὶ τοῦ μιαρωτάτου Λαμπετίου.

Ἐπειδὴ ἡ Αἵρεσις τῶν Μασσαλιανῶν τρόπῳ τινὶ συμπίπτει τῇ Αἱρέσει τοῦ Πελαγίου, ἀμφότεραι γὰρ τὴν ἀρχὴν τῆς σωτηρίας οὐκ ἐν τῇ χάριτι πρώτως, ἀλλ᾽ ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ δυνάμει τίθενται, ὥστε ῥηθεῖσιν ἂν καὶ οἱ Πελαγιανοὶ Ἐνθουσιασταὶ καὶ οἱ Μασσαλιανοὶ, ῥητέον καὶ περὶ ταύτης ἐν συντόμῳ. ἐπὶ Οὐάλεντος τοίνυν καὶ Οὐαλεντινιανοῦ ἐφάνη ἡ Αἵρεσις τῶν Μασσαλιανῶν, οὓς ὁ Αὐγουστῖνος καὶ Ἐπιφάνιος Εὐχήτας καλοῦσιν, ἡ γὰρ φωνὴ συριακή ἐστι καὶ δηλοῖ ἑλληνικῶς τὴν εὐχὴν, λέγει ὁ Αὐγουστῖνος. ἡ δὲ τρίτη Οἰκουμενικὴ Σύνοδος πράξει ἑβδόμῃ Κελεστιανοὺς, Εὐχήτας καὶ Ἐνθουσιαστάς. λέγει δὲ ἡ Αἵρεσις ὅτι ἀπὸ τοῦ βαπτίσματος οὐδεμία ὠφέλεια γίνεται, μόνον ἡ σπουδαία εὐχὴ διώκει τὸν ἔνοικον Δαίμονα, ἐπειδὴ καθὼς ἕκαστος τῶν ἀνθρώπων ἔχει τὴν προπατορικὴν ἁμαρτίαν, οὕτως ἔχει καὶ τὴν πρὸς τοὺς Δαίμονας δουλείαν, ἀφ᾽ ἧς ἀπαλλάττεται μόνῃ τῇ σπουδαίᾳ εὐχῇ, καὶ ἔρχεται ὕστερον τὸ ἅγιον Πνεῦμα, αἰσθητῶς καὶ ὁρατῶς σημαῖνον τὴν παρουσίαν αὐτοῦ, ὅπερ καὶ τὸ σῶμα ἐλευθεροῖ τῶν παθῶν, καὶ οὐ χρήζει πλέον νηστειῶν, ἢ ἄλλων θεοφιλῶν ἀγώνων ὁ ἄνθρωπος, μάλιστα προορᾷ τὰ μέλλοντα, καὶ τὴν ἁγίαν Τριάδα βλέπει αὐτοῖς ὄμμασιν αὐτοῦ. ἴδε τὸ ἑνδέκατον κεφάλαιον τοῦ τετάρτου λόγου Θεοδωρήτου. ἦν δὲ Αἱρεσιάρχης Ἀδελφιός τις λαϊκὸς ἄνθρωπος καί τινες ἄλλοι. ἔζησε δὲ ὁ Ἀδελφιὸς ἕως Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου, ὅντινα Ἀδελφιὸν ἔφερον ὁ Ἀντιοχείας Φλαβιανὸς ἀπ᾽ Ἐδέσσης, ὅστις ἔκρυπτε τὴν Αἵρεσιν αὐτοῦ, ἐπειδὴ δὲ περιεποιήθη αὐτὸν ὁ Φλαβιανὸς, εἶπεν αὐτήν. διώκονται οὖν οἱ προκατάρξαντες τῆς Αἱρέσεως ἀπὸ τῆς Συρίας, καὶ συγκροτεῖται εἰς τὴν Σίδην πόλιν τῆς Παμφυλίας Σύνοδος κατ᾽ αὐτῶν, ἧς ἐξῆρχεν ὁ ἅγιος Ἀμφιλόχιος Ἰκονίου Ἐπίσκοπος, ἦσαν δὲ καὶ ἄλλοι Ἐπίσκοποι εἰκοσιπέντε. ἔγραψε δὲ ἡ Σύνοδος ἐπιστολὴν εἰς τὸν Ἀντιοχείας Φλαβιανὸν, ὅθεν καὶ ἐκεῖνος ἀθροίζει Σύνοδον τριῶν Ἐπισκόπων, καὶ Πρεσβυτέρων καὶ Διακόνων τριάκοντα. ἐζήτησε δὲ εἰς τὴν Σύνοδον ὁ Ἀδελφιὸς συγγνώμην, καὶ ἔτυχεν, ἀλλ᾽ ἐφωράθη ὕστερον ὑποκρινόμενος, κοινωνῶν ἐκείνοις, οὓς ἀνεθεμάτισε ἐγγράφως. ἔγραψε δὲ ὁ Φλαβιανὸς εἰς τὴν Ὀσροηνὴν τὰ κατ᾽ αὐτοὺς, καὶ ὅσοι ἦσαν ἐκεῖ τῆς μοίρας αὐτῶν ἐδαρθήσαν, καὶ ἀνεθεματίσθησαν. ἔγραψε καὶ Λητοΐῳ Ἐπισκόπῳ Μελιτηνῆς, ὅθεν ἐκεῖνος κατέκαυσε τὰ μοναστήρια καὶ τὰ σπήλαια τῶν Αἱρετικῶν. ἔγραψε καὶ εἰς Ἐπίσκοπον Ἀρμένιον κατ᾽ αὐτῶν. ἀλλὰ καὶ ὁ Κωνσταντινουπόλεως Ἀττικὸς τοῖς ἐν Παμφυλίᾳ ἔγραψεν ἵνα πανταχόθεν τοὺς Μασσαλιανοὺς ἐξελαύνωσι, καὶ ὕστερον ὁ Κωνσταντινουπόλεως Σισίνιος καὶ ὁ Ἀντιοχείας Θεόδοτος ἔγραψαν κοινὴν ἐπιστολὴν εἰς τοὺς Ἐπισκόπους τῆς Παμφυλίας, τοῖς θεοφιλεστάτοις συλλειτουργοῖς Τιβεριανῷ καὶ Ἀμφιλοχίῳ (τῷ Σίδης) καὶ πᾶσι τοῖς ἐν Παμφυλίᾳ Ἐπισκόποις Σισίνιος καὶ Θεόδοτος καὶ πᾶσα ἡ ἁγία Σύνοδος ἡ κατὰ θείαν χάριν συναθροισθεῖσα ἐν τῇ μεγαλοπόλει Κωνσταντινουπόλει τῆς χειροτονίας ἕνεκα τοῦ θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Σισινίου θεσπίσματι τοῦ εὐσεβεστάτου καὶ φιλοχρίστου ἡμῶν Βασιλέως Θεοδοσίου ἐν Κυρίῳ χαίρειν. ἐν τῇ ἐπιστολῇ ταύτῃ ἡ Σύνοδος ἐξεφώνησεν, εἴτις φωραθῇ ἀπὸ τοῦ νῦν οἱῳδήτινι τρόπῳ φανῆναι κοινωνὸς τῆς Αἱρέσεως, ἀνάκλησιν μὴ

δεί-

ευρίσκειν τῆς Ἐπισκοπῆς αὐτοῦ, ἢ ἄλλοι εἰσὶ τῆς τάξεως αὐτῶν. ἠγωνίσθησαν οὖν κατ' αὐτῶν καὶ Σύνοδοι καὶ πατέρες, ἀλλ' ὁ Θεοδώρητος λέγει, Λητόϊος Μελιτηνῆς καὶ Ἀμφιλόχιος Ἰκονίου τῶν Εὐθουσιαστῶν ἐξήλεγξαν τὴν Αἵρεσιν. ἐγράφη δὲ μετέπειτα ὑπὸ τοῦ Ἀντιοχείας Ἰωάννου εἰς τὸν Νεστόριον ἐπιστολή, ἡ δὲ τρίτη Οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἀνεθεμάτισε καὶ τὸ βιβλίον αὐτῶν ὅπερ ἔλεγον Ἀσκητικόν. ὁ δὲ Καισαρείας Καππαδοκίας Ἀρχέλαος ἔγραψεν ἀκοσιτέσσαρας ἀναθεματισμοὺς κατ' αὐτῶν. καὶ ὁ Νύσσης Ἡρακλείδας συνέταξε βιβλία δύο κατ' αὐτῶν περὶ τούτου. Λαμπέτιος δέ τις ἐφάνη τῶν τῆς Αἱρέσεως ταύτης μιαρώτατος, ὃν ὡρμίζεν ὁ Κομάνων Ἐπίσκοπος, κατηγοροῦντος Γεροντίου Πρεσβυτέρου ὅτι κόρην ὁ Λαμπέτιος ἐφίλησε κατὰ στόματος ἱερεὺς ὤν, καὶ ὅτι τινῶν ψαλλόντων ταῖς ὥραις κατεγέλα, ὡς δῆθεν ἔτι ὑπὸ Νόμον ὄντων, καθαιρέσει ὑπέβαλον. ἔγραψε δὲ καὶ μιαρώτατον λόγον ὁ Λαμπέτιος οὗτος, ὀνομάσας αὐτὸν Διαθήκην, ὃν ὕστερον Σεβῆρος ὁ Αἱρετικὸς ἀνέτρεψεν. ἔφθασε δὲ ἡ Αἵρεσις ἕως καὶ Ἀλεξανδρείας, ὥστε τὸν Ῥινοκορούρων Ἀλφειὸν καὶ Ἀλφειὸν Πρεσβύτερον καθαιρεθῆναι ὑπὸ Τιμοθέου Ἀλεξανδρείας, ἴδε Φώτιον ἀναγνώσει πεντηκοστῇ δευτέρᾳ. σὺ δὲ σημείωσαι κἀνταῦθα, ὅτι Σύνοδοι συγκροτοῦνται Πατριαρχῶν καὶ ἄλλων Ἐπισκόπων κατὰ διαφόρους πόλεις καὶ Ἐπαρχίας, καὶ Αἵρεσις κρίνεται, καὶ ἀναθεματισμοὶ συντάττονται, καὶ ταῦτα πάντα χωρὶς βουλῆς, ἢ γνώμης ἢ αἰτήσεως καὶ ἐπιστολῆς τοῦ Ῥώμης, ἐπειδὴ ἔλιπε τότε ἀπὸ τῆς Ῥώμης τὸ πρόσφατον τῆς ψευδομοναρχίας φύσημα τοῦτο.

ΚΕΦΑ'ΛΑΙΟΝ ΙΕ'.

Περὶ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Πατριαρχείας τοῦ Αἱρετικοῦ Νεστορίου, καὶ τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις Πατριαρχείας Ἰουβεναλίου μετὰ Πραΰλιον.

Ὥσπερ μετὰ τὸν Σισίνιον ἐπατριάρχευσεν ὁ Νεστόριος, οὕτω μετὰ τὸν Πραΰλιον τὸν κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦ Ζωναρᾶ κυβερνήσαντα τὸν θρόνον τῶν Ἱεροσολύμων χρόνους εἴκοσι (εἰ καὶ ἄλλοι ὡς εἴρηται διδόασιν αὐτῷ μόνα ἔτη ἑπτά) ἐκάθισεν ὁ Ἰουβενάλιος ὡς εἴπομεν, τοῦ Νεστορίου ὁ καθαιρέτης, καθότι ὁ τῶν ὅλων Θεὸς ὅταν κακόν τι ἀναφύῃ, εὐθὺς δίδωσι καὶ τὸ ἀντίδοτον καὶ τὸ ἀντιφάρμακον. ἦσαν ἄξιοι καὶ ἱεροπρεπεῖς ἄνδρες εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἵνα πατριαρχεύσωσιν, ὅμως ὁ Βασιλεὺς Θεοδόσιος παρακινηθεὶς ὑπό τινων, ἠθέλησεν ἀπὸ τῆς Ἀντιοχείας, ἀφ' ἧς ἐκράχθη ὁ Χρυσόστομος Ἰωάννης, κράξαι καὶ τὸν Νεστόριον ὄντα ἁπλῶς μοναχόν, ἀλλ' εὔφωνον καὶ εἰς τὸ λέγειν παρρησιαστικὸν κατὰ τὸν Σωκράτην εἰς τὸ ἕβδομον. Ὁ πρῶτος αὐτοῦ λόγος τοῦ Νεστορίου δηλονότι ἦν ἐκεῖνος πρὸς τὸν Θεοδόσιον, Βασιλεῦ καθάρισόν μοι τὸ Βασίλειόν σου ἀπὸ τῶν Αἱρετικῶν, καὶ ἐγώ σοι ὑπόσχομαι ἀπολαῦσαι τὴν οὐράνιον Βασιλείαν. βοήθησόν μοι ἐπὶ τὸ καταδαμασθῆναι τοὺς Αἱρετικούς, καὶ ἐγώ σοι συμπράξω ἐπὶ τὸ κατανικῆσαί σε τοὺς Πέρσας. ἦν δὲ λίαν ἐχθρὸς τῶν Ναυατιανῶν ὁ Νεστόριος, ὅθεν κατηγορεῖται ὑπὸ τοῦ Σωκράτους καὶ καταψέγεται ὡς παρακινήσας τὸν Αὐτοκράτορα ποιῆσαι βασιλικοὺς ὁρισμοὺς κατὰ πάντων τῶν κακοδόξων, ἐφάνη ὅμως ὑπερασπιστὴς τῶν Πελαγιανῶν. κατὰ δὲ σχῆμα ὁ Νεστόριος ὥς φησιν ὁ Θεοδώρητος ἦν φαιὸν περιβεβλημένος ἱμάτιον, ἐσυγνακῶς βαδίζων, τὰς ἀγοραῖς ἐκκλίνων θορύβους, ὠχρότητι σώματος τὸ δοκεῖν ἐγκρατὴς εἶναι θηρώμενος.

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ Β'.

Περὶ τῆς Αἱρέσεως τοῦ Νεστορίου, καὶ ἧς εἶχον μήνιδος πρὸς ἀλλήλους οἱ Ἀλεξανδρείας καὶ Κωνσταντινουπόλεως Πατριάρχαι.

Οὐ παρῆλθε πολὺς καιρός, καὶ ἐξήμεσε τὸν ἰὸν τῆς Αἱρέσεως ὁ Βασιλίσκος Νεστόριος, ὅστις ἐβλασφήμει εἰς τὴν Μαρίαν, λέγων γεννῆσαι αὐτὴν ψιλὸν ἄνθρωπον, καὶ οὐ Θεὸν ἀληθινόν, ὅθεν καὶ Χριστοτόκον ὠνόμαζεν αὐτὴν καὶ οὐ κυρίως Θεοτόκον. καὶ ἐγένετο ὁ διώκτης τῶν Αἱρετικῶν Αἱρεσιάρχης, καὶ ὁ Ποιμὴν εὐθὺς λύκος αἱμοβόρος. πλὴν ἀντέγραψεν αὐτῷ ὁ μακαριώτατος Κύριλλος, καὶ ἀνέφερεν αὐτῷ περὶ τοῦ μεγάλου Ἀθανασίου Ἀλεξανδρείας Ἐπισκόπου καὶ Ἄμμωνος Ἐπισκόπου Ἀδριανουπόλεως καὶ ἄλλων ῥητῶς, οἵτινες εἶπον καὶ ἐπίστευον καὶ ὡμολόγουν τὴν Παναγίαν ὡς Θεοτόκον, καθὼς δηλονότι καὶ ὁ Ἀλεξανδρείας Ἀλέξανδρος γράφων πρὸς τὸν Κωνσταντινουπόλεως Ἀλέξανδρον κατὰ Ἀρείου, Θεοτόκον εἶπε τὴν Παναγίαν. οὐκ ἤλεγξεν αὐτὸν ὅμως ὡς ἔπρεπεν αὐτῷ, ἵνα μὴ κατηγορηθῇ

ὡς ὁ θεῖος αὐτοῦ ὁ Θεόφιλος, ὅστις τοῦ Χρυσοστόμου ὄντος Κωνσταντινουπόλεως συνοδικῶς κατηγορηκὼς, ἀπέῤῥιπτε τοῦ καταλόγου τῶν ἁγίων Πατριαρχῶν. καὶ κατὰ ἀλήθειαν ὡς φαίνεται οἱ Πατριάρχαι τῆς Ἀλεξανδρείας εἶχον πάντοτε ἅμιλλάν τινα, ἵνα μὴ εἴπω μῆνιν πρὸς τοὺς Πατριάρχας τῆς Κωνσταντινουπόλεως. οὕτω Πέτρος ὁ Ἀλεξανδρείας ἠναντιώθη εἰς τὴν χειροτονίαν τοῦ Θεολόγου Γρηγορίου, καὶ ὁ Θεόφιλος εἰς τὴν τοῦ Χρυσοστόμου, καὶ ὁ Κύριλλος εἰς τὴν τοῦ Νεστορίου, καὶ ἄλλοι μεταγενέστεροι ὡς εὑρήσομεν κατωτέρω, ἂν καὶ οὐχ ὁμοίως, ἐπειδὴ ὁ μακάριος Κύριλλος εἶχε τὸ μεῖζον δίκαιον ἵνα ἀγωνισθῇ ὡς ἅγιος καὶ σοφώτατος κατὰ τοῦ ἀσεβοῦς Νεστορίου.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ'.

Περὶ ἀναθεματισμοῦ τῆς Αἱρέσεως τοῦ Νεστορίου ὑπὸ μερικῶν Συνόδων, καὶ περὶ τῆς τρίτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου, καὶ ὧν συνέβησαν μεταξὺ Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας καὶ Ἰωάννου Ἀντιοχείας, καὶ περὶ τῆς ἐξορίας Νεστορίου, καὶ τοῦ κακίστου θανάτου αὐτοῦ.

Ἐγένετο Σύνοδος μερικὴ ἔνδον ἐν τῇ Ῥώμῃ, καὶ ἀνεθεμάτισε τὸν Νεστόριον καθὼς μαρτυρεῖ ὁ αὐτὸς Κύριλλος εἰς τὴν ἐπιστολὴν ἣν ἔγραψε πρὸς τὸν Ἀντιοχείας Ἰωάννην, καὶ πρὸς τὸν Ἰουβενάλιον τῶν Ἱεροσολύμων, ὃν ὀνομάζει καὶ σεβασμιώτατον, παρακινῶν αὐτὸν λαβεῖν καὶ αὐτὸν τὴν πανοπλίαν τοῦ Πνεύματος κατὰ τοῦ Νεστορίου, καίπερ ὁ Ζωναρᾶς ἰσοτιμῶν τὸν Ῥώμης καὶ Ἀλεξανδρείας λέγει, τὸν Κελεστῖνον καὶ Κύριλλον γεγραφέναι Ἰωάννῃ Ἀντιοχείας καὶ Ἰουβεναλίῳ Ἱεροσολύμων περὶ τῆς Νεστορίου Αἱρέσεως. ἔγραψαν οὖν ὅλοι αὐτοὶ πρὸς τὸν Νεστόριον ἵνα ποιήσῃ παλινῳδίαν, καὶ ἀποδέξηται ἅμα τῇ Ἐκκλησίᾳ τὴν φωνὴν ἐκείνην τὴν Θεοτόκος, ἀλλ' ἐκεῖνος οὐκ ἤθελεν ἀκοῦσαι, ἀλλ' ἔλεγεν εἶναι λέξιν πρόσφατον τὴν φωνὴν, καθὼς ἔλεγον οἱ Ἀρειανοὶ περὶ τοῦ Ὁμοουσίου, καὶ νῦν οἱ Καλβινολουτηρανοὶ περὶ τῆς Μετουσιώσεως. ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Ἀντιόχειαν ἐγένετο Σύνοδος κατὰ Νεστορίου ὡς φαίνεται ἀπὸ τῆς πρὸς αὐτὴν ἐπιστολῆς τοῦ ἁγίου Κυρίλλου, καὶ δὴ καὶ οἱ Ἀλεξανδρινοὶ μετὰ τοῦ Κυρίλλου ἀθροίσαντες μεγάλην Σύνοδον, ἀνεθεμάτισαν τὰ δόγματα τοῦ Νεστορίου, καὶ ἐποίησαν καὶ τοὺς δώδεκα ἀναθεματισμοὺς, οὓς συντέθεικεν ὁ Πατριάρχης αὐτῶν, οἷς ἐναντίον ἔγραψεν ὁ Θεοδώρητος τῆς Κύρου Ἐπίσκοπος, ἀποδεικνύων τὸν Κύριλλον ὑποκεκλιμένον τοῖς δόγμασι τοῦ Ἀπολιναρίου, πλὴν ἡττώθη ὁ ἅγιος, καὶ δεύτερον γράψας καὶ ἐκβαλὼν πᾶν εἶδος ὑποψίας ἀπ' αὐτοῦ διὰ τῆς ἀπολογίας αὐτοῦ. λέγει δὲ ὁ Θεοφάνης καὶ ὁ Ζωναρᾶς, ὅτι γνοὺς ὁ Νεστόριος ὡς οὐκ ἀνέχονται οἱ Πατριάρχαι παρασιωπῆσαι (ἰδὲ, Πατριάρχας λέγουσι καὶ οὐ Πατριάρχην, ἢ Πάπαν ἕνα, ἀλλ' ὅλους κοινῶς) οὕτω τεταραγμένων τῶν Ἐκκλησιῶν, ἔπεισεν (ἀπατήσας) τὸν Βασιλέα πέμψαι Σάκραν Κυρίλλῳ πλήρη στιγμάτων ἵνα δῆθεν φοβηθῇ, ὁ δὲ μᾶλλον διανίσταται ὡς Λέων κατὰ τῆς Αἱρέσεως τοῦ ἀσεβοῦς, καὶ ἔγραψε καὶ τῷ Βασιλεῖ καὶ ταῖς Βασιλίσσαις ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας· ὥστε τὸν Βασιλέα καίπερ μεμψάμενον τῷ ἁγίῳ Κυρίλλῳ τῆς ἐλευθεροστομίας, προστάξαι μέντοι συναθροισθῆναι Σύνοδον Οἰκουμενικὴν ἐν τῇ Ἐφέσῳ ἵνα ἀπολογηθῇ ὁ Νεστόριος, ἐν ᾗ ἔδωκε τὴν αὐθεντίαν τῆς Συνόδου αὐτῷ τῷ ἁγίῳ Κυρίλλῳ, ὠργίσθη ὅμως ὁ Ἀντιοχείας Ἰωάννης μὴ προσμενάσης αὐτὸν ἐλθεῖν τῆς Συνόδου, ἀλλ' ὁ Ἀλεξανδρείας Κύριλλος καὶ ὁ Ἱεροσολύμων Ἰουβενάλιος καὶ ὁ Ἐφέσου Μέμνων τὸν Νεστόριον καθεῖλον. ὅθεν ἐποίησε φατρίαν μετὰ τῶν συνελθόντων Ἐπισκόπων ὁ Ἰωάννης, καὶ καθῄρηκε τὸν ἅγιον Κύριλλον καὶ τὸν Ἐφέσου Μέμνονα ὡς καταπατητὰς τῶν ἐκκλησιαστικῶν Κανόνων, καὶ ἐγένετο σχίσμα ἀναμεταξὺ τῶν Ἀνατολικῶν καὶ τῶν λοιπῶν πατέρων, ἡνώθησαν ὅμως ὕστερον διὰ τῆς τοῦ Βασιλέως ἐπιμελείας, καὶ ὅλοι ἀνεθεμάτισαν τὸν Νεστόριον, ὅστις ἐξωρίσθη εἰς τὴν Θάσον κατὰ τὸν Θεοφάνη, καὶ εἶτα εἰς τὴν Ὄασιν καταδεδικασμένος, ἥτις κράζεται καὶ Ἴβις, καὶ τουρκιστὶ Ἴπριμ. λέγει δὲ ὁ Ζωναρᾶς ὅτι ὁ Νεστόριος εἰς Ἐῴαν ἐξωρίσθη, καὶ βλασφημῶν, δι' ἀναφορᾶς τοῦ Ἀντιοχείας Ἰωάννου ἐξωρίσθη εἰς Ὄασιν. σαφέστερον δὲ γράφει ὁ Εὐάγριος λέγων, Νεστόριος δεήσει πρὸς Θεοδόσιον ἐπετράπη κατὰ τὸ οἰκεῖον ἐπαναζεῦξαι μοναστήριον, ὃ πρὸ τῶν πυλῶν Ἀντιοχείας διάκειται, ἐν ᾧ τετραετῆ χρόνον διέτριψε. μὴ ἠρεμῶν δὲ τῆς οἰκείας βλασφημίας, ἐμήνυσε ταῦτα ὁ Ἀντιοχείας Ἰωάννης τῷ Βασιλεῖ, ὅθεν ἐκεῖνος ἀειφυγίᾳ αὐτὸν εἰς Ὄασιν κατεδίκασε, βιβλίῳ πρώτῳ κεφαλαίῳ ἑβδόμῳ. ἱστορεῖ ὁ Ἀλεξανδρείας Εὐτύχιος λέγων, ὅτι τὸ τοῦ Νεστορίου ῥητὸν ἦν ἀμεληθὲν, ἀνενέωσε δὲ αὐτὸ ὕστερον μετὰ πολὺν χρόνον Βαρσουμᾶς τις Ἐπίσκοπος Νισίβεως ἐπὶ Ἰουστινιανοῦ Βασιλέως Ῥωμαίων καὶ Ἀμπὰλ υἱοῦ Φυρούζη Βασιλέως Περσῶν, ἁπλώσας αὐτὸ ἐν τῇ Ἀνατολῇ, ὅθεν καὶ ἐν τῇ Ἀνατολῇ πλεῖστοι Νεστοριανοὶ εἰσὶ, καὶ μάλιστα ἐν γῇ Περσῶν καὶ Ἀσσυρίων καὶ ἐν τῷ Εὐφράτῃ καὶ Νισίβει, μέρει δευτέρῳ κεφαλαίῳ δεκάτῳ τετάρτῳ. σημείωσαι δὲ, ὅτι ἐκεῖ, ἤτοι εἰς τὴν Ὄασιν ἐκακοχήθη ὁ Νεστόριος, ὥστε βεβαίως ἔζησεν ἵνα δοκιμάσῃ καὶ ἐνταῦθα τὰς θείας ἀγανακτήσεις, κατέστρεψε δὲ κακῶς εἰς τὴν ἄνω Θηβαΐδα τῆς Αἰγύπτου, καὶ ἐσάπη ἡ γλῶσσα αὐτοῦ κατὰ τὸν Εὐάγριον, καὶ ὅλον αὐτοῦ τὸ σῶμα κατὰ τὸν Κεδρηνὸν, καὶ Νικηφόρον εἰς τὸ δέκατον τέταρτον τῆς ἱστορίας αὐτοῦ.

αὐτοῦ. φοβερὸν ὅμως πρᾶγμα περὶ αὐτοῦ διηγεῖται ὁ ἅγιος Γερμανὸς Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως ἐν ᾧ γράφει περὶ τῶν ἁγίων ἓξ Οἰκουμενικῶν Συνόδων πρὸς Ἄνθιμον Διάκονον τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας, ὅτι ἐπὶ Μαρκιανοῦ συνεργείᾳ τινῶν αὐτοῦ φίλων, ἀνακλητικῶν γραμμάτων καὶ πρὸς αὐτὸν σταλέντων ἀξιωθεὶς ὁ Νεστόριος, καὶ εἰσελθὼν εἰς ἀφεδρῶνα, πρὶν ἢ καθίσαι ἔλεγεν, ὡς ἤκουσάν τινες ἱστάμενοι ἔξωθεν, Ἔδοξά σοι Μαρία ὅτι ἄνθρωπον ἔτεκες καὶ οὐ Θεόν, καὶ οἱ ἀκούσαντες ἀνεχώρησαν, ἐπειδὴ ἐκεῖνος δηλαδὴ ὁ Νεστόριος παρήγγειλε τοῖς περὶ αὐτὸν μὴ ἐᾶσαί τινα προσεγγίσαι αὐτοῦ τῷ κοιτῶνι, ἕως ἂν αὐτὸς προσκαλέσηται. εὐθὺς δὲ μετὰ τὴν βλασφημίαν ἐπάταξεν αὐτὸν Ἄγγελος Κυρίου, καὶ ἐχύθησαν τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ ὅλα εἰς τὸ ἀγγεῖον τῆς ἀκαθαρσίας αὐτοῦ, καὶ ἐξέψυξεν. ὡς δὲ ἐγένετο ὄρθρος, ὁ βασιλικὸς Ἄρχων ἐλθὼν ἔλεγεν, ὅτι ἡ βασιλικὴ προθεσμία αὐτὸν βιάζει μὴ βραδύνειν, καὶ ὡς παρῆλθεν ἡ ὥρα, καὶ ἐκεῖνος κατὰ τὴν παραγγελίαν οὐκ ἐκάλεσέ τινα, κρούουσι τὴν θύραν, καὶ μὴ ἀποκρινομένου τοῦ Νεστορίου, ἐξέσπασαν αὐτήν, καὶ εἰσελθὼν ὁ Ἄρχων καὶ οἱ περὶ αὐτόν, καὶ οἱ ὑπηρέται Νεστορίου, ηὗραν αὐτὸν ἄψυχον εἰς τὴν ἀμίδα αὐτοῦ, ἐν ᾗ ἔνδον ἦσαν τὰ ἔντερα καὶ σπλάγχνα αὐτοῦ κεχυμένα, ὅθεν οἱ ἀκούσαντες τὴν βλασφημίαν αὐτοῦ, εἶπον αὐτὴν τῷ Ἄρχοντι καὶ τοῖς παρευρεθεῖσι, καὶ ἔγνωσαν ὡς διὰ τὴν βλασφημίαν ἀπηνέγκατο τὸν τοιοῦτον θάνατον, καὶ εἶπον οἱ παρόντες, ὅτι διὰ τοῦτον προεῖπεν Ἡσαΐας ὁ προφήτης, Οὐαὶ ἐπὶ τὸν ἄνδρα τοῦτον, οὐ μὴ κλαύσονται αὐτόν, ὦ κύριε, οὐδ' οὐ μὴ εἴπωσιν αὐτῷ, οἴμοι ἀδελφὲ καὶ οἴμοι κύριε, ταφὴν νῦν οὐ μὴ ταφήσεται, ἀλλὰ συμψοφισθεὶς ῥιφήσεται ἐπέκεινα τῆς πύλης.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟ Δ΄.

Περὶ τοῦ ἀναθεματισμοῦ τοῦ Συμβόλου τῶν Νεστοριανῶν, καὶ κυρώσεως, μετὰ τοῦ πρὸς τοὺς παραχαράξοντας αὐτὸ ἀναθεματισμοῦ, τοῦ Συμβόλου τῆς πρώτης καὶ δευτέρας τῶν Οἰκουμενικῶν, ὑφ' ὃ ἀνάθεμα ὢν ὁ Ῥώμης πέπτωκε διὰ τὴν προσθήκην.

Ἐτεχνήσαντο οἱ Αἱρετικοὶ Νεστοριανοὶ Σύμβολον πίστεως, ὅπερ δοκιμάσασα ἡ Σύνοδος ἀνεθεμάτισεν, ἐβλασφήμει γὰρ εἰς τὸν Χριστόν, καὶ ἐθέσπισεν ἄλλο Σύμβολον πίστεως οὐδένα δυσσεβῆ τολμῆσαι συγγράψαι, ἀλλὰ μόνον ἐκεῖνο ὅπερ ἐξέδωκεν ἡ πρώτη καὶ ἡ δευτέρα αἱ Οἰκουμενικαὶ μένειν χωρίς τινος ἢ προσθήκης, ἢ ἀφαιρέσεως, καὶ δὴ καὶ ἀνεθεμάτισαν τοὺς παραβαίνοντας τὸ τοιοῦτον πρόσταγμα. λέγουσί τινες ὅτι διὰ τὸ διορισθῆναι εἰς τὴν Σύνοδον ταύτην λέγεσθαι τὴν Παναγίαν Θεοτόκον, ὡς καὶ εἶπον, ἠβουλήθη ὁ ἅγιος Κύριλλος ἐντεθεῖναι τοῦτο ἐν τῷ Συμβόλῳ, ἀλλ' εὐλαβείᾳ τοῦ Συμβόλου παρῃτήθη, μόνον δὲ ὅρον ἐξέθεντο οἱ πατέρες, Θεοτόκον τὴν παρθένον, καὶ ἕνα τὸν Χριστὸν καθ' ὑπόστασιν τὸν αὐτὸν καὶ Θεὸν καὶ ἄνθρωπον ἐν αὐτῷ δογματίσαντες, καὶ ἄλλο Σύμβολον μὴ γενέσθαι ποτέ, μήτε εἰς τὸ γεγονὸς γενέσθαι ἢ προσθήκην ἢ ἀφαίρεσιν. ἀλλὰ καὶ πᾶσαι αἱ μετέπειτα Σύνοδοι τὸ αὐτὸ διώρισαν μετὰ ἀναθεματισμῶν, ὧν ἀλογήσας ὁ Πάπας τῆς Ῥώμης, καὶ ἐνθεὶς προσθήκην καὶ λέξιν ἀσεβείας ἐν τῷ Συμβόλῳ τῶν πατέρων παρὰ Κανόνας, ἔσχισε τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ, καὶ εὗρεν ὃ τετόλμηκε ποιῆσαι παρὰ τοῦ Θεοῦ. ἴδε κατωτέρω Παράγραφον δέκατον τρίτον, καὶ τριακοστὸν τρίτον, καὶ βιβλίου ὀγδόου κεφάλαιον πρῶτον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ε΄.

Περὶ τῆς τελευτῆς τοῦ θείου Αὐγουστίνου, καὶ τῆς νοθεύσεως τῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ ὑπὸ τῶν Αἱρετικῶν, καὶ ὧν εὑρίσκονται ἀτόπων ἐν αὐτοῖς τοῖς συγγράμμασι, καὶ περὶ τῆς διττῆς ἐξηγήσεως τοῦ Σὺ εἶ Πέτρος, καὶ τῆς νηστείας κατ' Οὐρβίκιον τοῦ Σαββάτου, ἐξ ὧν ἄγνωστος τοῖς πάλαι ἡ τῆς Ῥώμης μοναρχία δείκνυται.

Προσέγραψεν ὁ Θεοδόσιος καὶ πρὸς τὸν ἱερὸν Αὐγουστῖνον ἐλθεῖν εἰς τὴν Σύνοδον, ὡς παρίστησιν ἡ ἐν τῇ Συνόδῳ ταύτῃ ἀποσταλεῖσα ἐπιστολὴ τοῦ Καρθαγένης Καπρεόλου. πρίν γε ὅμως ἢ προφθάσαι τὰ γράμματα, προέλαβεν ὁ θάνατος τὸν τοιοῦτον Θεολόγον τῆς Ἐκκλησίας εἰς αὐτὴν σχεδὸν τὴν ἅλωσιν τῆς Ἀφρικῆς ὑπὸ τῶν Βανδάλων λίαν λελυπημένον καὶ ἐῤῥωστημένον, καὶ ὅλως δι' ὅλου εἰς προσευχὴν εὑρισκόμενον, ἑβδομήκοντα καὶ ἓξ ἐτῶν ἄνθρωπον. καὶ εἰ καὶ ἡ χώρα ἡ Ἱππῶν κατεκάη, πλήνγε ὅμως ἡ βιβλιοθήκη αὐτῆς ἔμεινε σώα καὶ ἀβλαβὴς διαφυλάξει οὐκ ἀνθρωπίνῃ ἀλλὰ θεϊκῇ, ὅθεν ἐφυλάχθησαν καὶ τὰ συγγράμματα τοῦ ἁγίου, τὰ κέδρου ἀξιολογώτερα καὶ ἄκαυστα καὶ ἀνώλεθρα. οὐκ ἐδυνήθησαν ὅμως φυγεῖν τὴν πολεμίαν χεῖρα τῶν Αἱρετικῶν τῶν πλεῖστα νοθευσάντων καὶ τὰ ἀμίαντα καταμιανάντων ὡς παμμιαρῶν, καὶ διὰ τοῦτο οἱ Ἀνατολικοὶ ἁπλῶς καὶ ὡς ἔτυχον οὐ δέχονται τὰ συγγράμματα τοῦ Αὐγουστίνου, ἀλλὰ τὰ συμφωνοῦντα μόνον τῇ δόξῃ τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας, ὡς Γεωρ-

Γεώργιος ὁ Σχολάριος κάλλιστα λέγει εἰς τὸ Συνταγμάτιον αὐτοῦ. εἰ δὲ βούλει τινὰ εἰδέναι ἐξ ὧν λέγονται εἰς τὰ συγγράμματα αὐτοῦ ἄτοπα, ἰδὲ κεφάλαιον ἔνατον περὶ προορισμοῦ τῶν ἁγίων, καὶ πρὸς Σιμπλικιανὸν, καὶ εἰς τὴν πρὸς Ῥωμαίους ἑρμηνείαν, καὶ ἀλλαχοῦ, δίδοται λέγει χάρις ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, ἣν τὸ αὐτεξούσιον ἀποβάλλειν οὐ δύναται, εἴπομεν δὲ περὶ ταύτης ἀνωτέρω βιβλίου δευτέρου κεφαλαίου ἐσχάτου Παραγράφῳ πέμπτῳ, καὶ ἐξηγήσει εἰκοστῇ δευτέρᾳ εἰς τὸν Ἰωάννην, τὸν Φαραὼ ἔφη ἔχειν ἀδυναμίαν εἰς τὴν πρὸς τὴν χάριν πειθώ, τίθεται δὲ ἐν πολλοῖς καὶ τὸν προορισμὸν τῶν ἁγίων ὡς καὶ τὸν τοῦ Χριστοῦ χωρὶς ἔργων. καὶ ἐπιστολῇ τεσσαρακοστῇ ἐνάτῃ δοκεῖ μάχεσθαι ταῖς Εἰκόσι, καὶ ἐν τῇ ἐξηγήσει τοῦ ἔλαβον οἱ υἱοὶ τοῦ Θεοῦ τὰς θυγατέρας τῶν ἀνθρώπων, υἱοὺς Θεοὺς λέγει τοὺς Ἀγγέλους, καὶ ἐν τῇ ὁμολογίᾳ τῆς πίστεως ἥτις κεῖται ἐν τῷ κατὰ Λατίνων Τόμῳ ὅσπερ καὶ Ἀγάπη ἐκλήθη, λέγει ὁ Σχολάριος ὅτι ὁ Αὐγουστῖνος ἔλεγεν εἶναι ἔμψυχα τὰ οὐράνια σώματα. ἡμεῖς ὅμως τὰ τοιαῦτα, εἰ οὐκ ἀπατώμεθα, Αἱρετικῶν εἶναι παρενθήκας διαβεβαιούμεθα. προσφέρει δὲ ἀπ' αὐτοῦ ὁ Βελλαρμῖνος ἐκ τοῦ ψαλμοῦ κατὰ Δονάτου ταῦτα, ἀριθμήσατε τοὺς ἱερεῖς κἂν ἐξ αὐτῆς τῆς τοῦ Πέτρου καθέδρας, καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ τάξει ἴδετε τίς ὁ διάδοχος, αὕτη ἐστὶν ἡ πέτρα, ἧς οὐ κατισχύουσιν αὐταὶ αἱ πύλαι τοῦ ᾅδου. Ἀλλὰ ῥητέον ὅτι τὰ ῥήματα ἐκεῖνα, Σὺ εἶ Πέτρος, καὶ τὰ ἑξῆς, διττῶς ἐξηγοῦνται παρὰ τοῦ ἁγίου Αὐγουστίνου, ποτὲ μὲν γὰρ πέτραν ἐννοεῖ τὸν Πέτρον, ποτὲ δὲ τὸν Χριστὸν, ὃν ὁ Πέτρος ὡμολόγησε, καὶ ἄθρει τοὺς λόγους τοῦ Αὐγουστίνου ἐν τούτῳ τῷ βιβλίῳ (ἤτοι τῷ κατὰ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Δονάτου) εἶπον περὶ τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου ὅτι ἐν ἐκείνῳ ὡς ἐπὶ πέτρᾳ ᾠκοδομήθη ἡ Ἐκκλησία, οἶδα δὲ ἐγὼ ὅτι συχνάκις μετέπειτα οὕτως ἐξεθέμην τὸ ῥητὸν τοῦ Κυρίου, Σὺ εἶ Πέτρος, καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ Πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν Ἐκκλησίαν, ὥστε ἐννοεῖσθαι τὸ οἰκοδομήσω ἐπὶ τούτῳ, ὃν ὁ Πέτρος ὡμολόγησε, Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος. οὐ γὰρ ἐρρέθη αὐτῷ, Σὺ εἶ Πέτρα, ἀλλὰ Σὺ εἶ Πέτρος, ἡ δὲ πέτρα ἦν ὁ Χριστὸς, ὃν ὡμολόγησεν ὁ Πέτρος. ὅτε δὲ ἐννοεῖ αὐτὸν τὸν Πέτρον, οὐκ ἐννοεῖ καθ' ἑαυτὸν καὶ ἀπολελυμένως, ἀλλ' ὡς τύπον καὶ εἰκόνα φέροντα τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας, ὅθεν φησὶν ἐπιστολῇ ἑκατοστῇ ἑξηκοστῇ πέμπτῃ, εἰ θεωρητέα ἐστὶν ἡ τάξις τῶν ἀλλήλους διαδεχομένων Ἐπισκόπων, πόσον βεβαία ἐστὶν ὅτε ὑγιῶς παρ' αὐτοῦ ἀριθμοῦμεν ὡς πάσης τῆς Ἐκκλησίας τὸν τύπον φέροντος ὁ Κύριος εἶπεν, Ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν Ἐκκλησίαν. ἐν οἷς σημείωσαι πρῶτον, ὅτι οὐδὲν συνάγεται καὶ ἐκ τούτου τοῖς Ἰταλοῖς οἰκεῖον μοναρχίας. δεύτερον, ὅτι ὁ Αὐγουστῖνος ἀπὸ τοῦ Πέτρου ἀριθμεῖ τὴν διαδοχὴν τῶν Ἐπισκόπων, ἐπειδὴ ἔγραφεν ἐν τῇ Δύσει, ὁ δὲ Ἐπιφάνιος ἀριθμεῖ αὐτὴν ἀπὸ τοῦ Ἀδελφοθέου, καὶ ἰδὲ ἀνωτέρω βιβλίου δευτέρου κεφάλαιον δέκατον ὄγδοον. ὅτι δὲ ὁ Αὐγουστῖνος οὐκ εἶδεν ὅλως τὴν ἐν τῇ Ῥώμῃ ἤδη θρυλλουμένην ἀναμαρτησίαν, εἴπομεν ἀνωτέρω βιβλίου πρώτου κεφαλαίου δεκάτου ἕκτου Παραγράφῳ δεκάτῳ πρώτῳ, καὶ ἐροῦμεν κατωτέρω βιβλίου δεκάτου μέρους τρίτου κεφαλαίου τρίτου τμήματος τρίτου Παραγράφῳ ἕκτῳ, ῥητέον ὅμως εἰ δοκεῖ κἀνταῦθα μικρόν τι. Οὐρβίκιός τις διελέγετο πεῖσαι πάντας νηστεύειν τὸ Σάββατον κατὰ τὸ παράδειγμα τῆς Ῥωμαϊκῆς Ἐκκλησίας, ἔλεγε δὲ τοῦτο εἶναι διαταγὴν τοῦ μακαρίου Πέτρου, ἣν πεποίηκε μετὰ τὸν θάνατον Σίμωνος τοῦ μάγου, πρὸς ὃν ὁ Αὐγουστῖνος ἔφη ἐπιστολῇ ὀγδοηκοστῇ ἕκτῃ, ἆρα οὖν οἱ λοιποὶ Ἀπόστολοι ἀριστᾶν τοὺς Χριστιανοὺς κατὰ Πέτρον ἐδίδαξαν ἐν πάσῃ τῇ Οἰκουμένῃ; καθάπερ λοιπὸν ἀλλήλοις ἔζησαν συμφώνως ὁ Πέτρος καὶ οἱ συμμαθηταὶ αὐτοῦ, οὕτως ἀλλήλοις συμφώνως διαγέτωσαν οἱ ἐν τῷ Σαββάτῳ ἀριστῶντες, οὓς ἐφύτευσαν οἱ συμμαθηταὶ αὐτοῦ. ἐν οἷς σημείωσαι, ὅτι νηστεύοντες ἐν Ῥώμῃ κατὰ τὴν νομιζομένην τοῦ Πέτρου διαταγὴν, οὐ δύνανται βιάζειν τοὺς λοιποὺς, ἔχοντας ἄλλας διαταγὰς τῶν λοιπῶν Ἀποστόλων. λέγει δὲ ὁ αὐτὸς κατωτέρω, ἀλλ' εἰ ἀποδοθῇ τοιαύτη ἀπόκρισις, ὅτι τὸ αὐτὸ ἐδίδαξαν Ἰάκωβος ἐν Ἱεροσολύμοις, ὡς ἐν Ἐφέσῳ Ἰωάννης, ὃ καὶ Πέτρος ἐν τῇ Ῥώμῃ, ἤτοι ἵνα ἐν Σαββάτῳ νηστεύωμεν, καὶ ὅτι ταύτης τῆς διδασκαλίας αἱ μὲν ἄλλαι Ἐκκλησίαι παρώδευσαν, ἡ δὲ ἐν Ῥώμῃ ἐν ταύτῃ ἔμεινεν. ἐξεναντίας δὲ ὑπολαβόντι τις εἴπῃ, ὅτι τῆς Δύσεως μᾶλλον τόποι τινὲς, ἐν οἷς ἐστι καὶ ἡ Ῥώμη οὐκ ἐτήρησαν τὰ παρὰ τῶν Ἀποστόλων παραδοθέντα, ἀλλ' αἱ τῆς Ἀνατολῆς Ἐπαρχίαι, ἐξ ὧν ἤρξατο κηρύττεσθαι τὸ Εὐαγγέλιον ἔμειναν ἀπαραλλάκτως ἐν τοῖς παραδοθεῖσι παρὰ πάντων τῶν Ἀποστόλων σὺν αὐτῷ τῷ Πέτρῳ, δηλαδὴ ἵνα ἐν Σαββάτῳ μὴ νηστεύωμεν, ἀπέραντός ἐστιν ἡ φιλονεικία αὕτη, γεννῶσα ἔριδας, οὐ λύουσα τὰ ζητήματα. πῶς ἐστὶν ἀπέραντος καὶ ἀτελεύτητος ἡ φιλονεικία; οὐκ οἶδεν ἄρα ὁ Αὐγουστῖνος ὅτι ὅπου ἂν ἡ Ῥωμαϊκὴ Ἐκκλησία (ἥτις ἐστὶν ἀναμάρτητος) ὁρίσοι ὅτι δεῖ νηστεύειν ἐν Σαββάτῳ, τελευτᾷ πᾶσα φιλονεικία; καὶ λοιπὸν κατὰ τὸν Αὐγουστῖνον οὐ δύναται οὕτως εὐκόλως τελειωθῆναι τοῦτο τὸ ζήτημα, πότερον ἡ Ῥωμαϊκὴ Ἐκκλησία ἐνόθευσε τὰς παραδόσεις τοῦ ἁγίου Πέτρου; ἢ αἱ λοιπαὶ Ἐκκλησίαι τὰς παραδόσεις τῶν λοιπῶν Ἀποστόλων; ἐντεῦθεν δηλοῦται προφανῶς ὅτι ἡ γνώμη αὕτη περὶ τῆς τοῦ Πάπα μοναρχίας ἦν παντάπασιν ἄδηλος τῷ Αὐγουστίνῳ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ϛ'.

Περὶ τῶν σωζομένων πρακτικῶν τῶν ἁγίων Συνόδων, καὶ τῶν τοῦ Κυρίλλου ἐπιστολῶν τῶν ἐν τῷ πρώτῳ μέρει τῆς τρίτης Συνόδου περιεχομένων.

Τῶν ἁγίων Συνόδων τὰ πεπραγμένα πόσα εἰσὶν ἡμεῖς ἀγνοοῦμεν, ἐπειδὴ μόνα τὰ Γελασίου τῆς πρώτης καὶ τῆς τετάρτης τὰ πρακτικὰ ἔχομεν εἰς παλαιότατον βιβλίον ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ οὐδὲν ἕτερον, ἀπὸ δὲ τῶν τυπωθέντων εἰς Ῥώμην τῷ χιλιοστῷ ἑξακοσιοστῷ ὀγδόῳ ἔτει σημειοῦμεν τὰ πρακτικὰ τῶν Συνόδων ἐν ταῖς παρούσαις σημειώσεσι. Τῆς μὲν οὖν τρίτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου τῶν πρακτικῶν διαιρουμένων εἰς τρία μέρη, εἰς τὸ πρῶτον περιέχονται Πρόκλου Ὁμιλία, λεχθεῖσα καθεζομένου Νεστορίου ἐν τῇ μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ, ἐν ᾗ Θεοτόκον τὴν Παρθένον ἐκήρυξε, Κυρίλλου ἐπιστολὴ πρὸς μοναχοὺς Αἰγυπτίους, ἀγωνιζομένου κατὰ τῆς Αἱρέσεως Νεστορίου, Κυρίλλου ἀοίδιμοι ἐπιστολαὶ εἴς τε τὸν Βασιλέα Θεοδόσιον καὶ εἰς τὰς Βασιλίσσας περὶ ὀρθοδόξου πίστεως ἀπό τε τῶν ἁγίων γραφῶν καὶ τῶν προηγησαμένων πατέρων, ἐν αἷς μάλιστα Θεὸς ὁ Χριστὸς ὁ αὐτὸς καὶ ἄνθρωπος γνωριζόμενος ἐν δύο φύσεσιν ἀσυγχύτοις καὶ μιᾷ ὑποστάσει, Κυρίλλου πρὸς Νεστόριον πρώτη ἐπιστολή, Νεστορίου πρὸς αὐτὸν ἀπόκρισις, Κυρίλλου δευτέρα ἐπιστολὴ πρὸς Νεστόριον, καὶ Νεστορίου ἀπόκρισις πρὸς Κύριλλον, ἐν ᾗ καὶ τὴν Αἵρεσιν ὑποτυποῖ, ἕτεραι Κυρίλλου ἐπιστολαὶ τρεῖς, καὶ πρὸς τὸν Ῥώμης Κελεστῖνον, διδάσκοντες αὐτὸν τὰ κατὰ τὸν Νεστόριον, καὶ Κελεστίνου ἀπόκρισις πρὸς Κύριλλον, Κελεστίνου πρὸς Νεστόριον, καὶ δευτέρα τοῦ αὐτοῦ τοῖς Κωνσταντινουπολίταις, τρίτη Κελεστίνου Ἰωάννῃ Ἀντιοχείας, Κυρίλλου δύο ἐπιστολαὶ ἡ μία εἰς Ἰωάννην Ἀντιοχείας καὶ ἡ ἑτέρα εἰς τὸν Βεῤῥοίας τῆς Συρίας Ἀκάκιον, Ἀκακίου πρὸς Κύριλλον ἀπόκρισις, Κυρίλλου πρὸς Ἰουβενάλιον τὸν Ἱεροσολύμων, καὶ Ἰωάννου Ἀντιοχείας πρὸς Νεστόριον. ἀθροίζει Τοπικὴν Σύνοδον εἰς Ἀλεξάνδρειαν ὁ Κύριλλος, καὶ γράφει συνοδικῶς εἰς τὸν Νεστόριον ἐπιστολήν, ἐν ᾗ καὶ οἱ δώδεκα ἀναθεματισμοί, καὶ ἔτι συνοδικῶς γράφει δευτέραν ἐπιστολὴν εἰς τὸν Κλῆρον Κωνσταντινουπόλεως, καὶ τρίτην εἰς μοναχοὺς Κωνσταντινουπόλεως. δέησις Βασιλείου Διακόνου καὶ τινῶν μοναχῶν πρὸς τὸν Βασιλέα κατὰ Νεστορίου. Σάκρα Θεοδοσίου καὶ Οὐαλεντιανοῦ πρὸς Κύριλλον. τῶν αὐτῶν Βασιλέων γράμμα δεύτερον πρὸς Κύριλλον καὶ πρὸς τοὺς κατὰ χώραν τῶν μητροπόλεων Ἐπισκόπους ἵνα συναχθῇ Σύνοδος Οἰκουμενικὴ εἰς Ἔφεσον. Κύριλλος ἐξέρχεται ἀπὸ Ἀλεξανδρείας ἐλθεῖν εἰς Ἔφεσον, καὶ πέμπει εἰς τοὺς Ἀλεξανδρινοὺς ἀπὸ τῆς ὁδοῦ ἐπιστολήν. θεῖον γράμμα τοῦ Βασιλέως Θεοδοσίου εἰς τὴν Σύνοδον, ἐν ᾧ διορίζει τὸν καιρὸν τῆς προκαταρξέως, καὶ Κανδιδιανὸν Κόμητα Δομεστίκων πέμπει διὰ τὴν εὐταξίαν τῆς Συνόδου. ἐπιστολὴ Ἰωάννου Ἀντιοχείας πρὸς Κύριλλον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ζ'.

Περὶ τοῦ δευτέρου μέρους τῶν πρακτικῶν τῆς τρίτης Συνόδου, καὶ τῆς πρώτης πράξεως αὐτῆς κατὰ Νεστορίου.

Τόμος δεύτερος, πρᾶξις πρώτη, ἐν ᾗ ἀναγινώσκεται ἡ βασιλικὴ Σάκρα, καὶ πέμπονται Ἐπίσκοποι καὶ καλοῦσι τὸν Νεστόριον εἰς κρίσιν, οὐ μὴ ἐλθόντος, ἀπεστάλησαν Ἐπίσκοποι δεύτερον, ἔχοντες καὶ ὑπομνηστικὸν (ἤτοι ἔγγραφον κλῆσιν) πρὸς αὐτόν, πρὸς ὃν μὴ ἐλθόντα, ἐστάλησαν καὶ τρίτον Ἐπίσκοποι, καὶ τριταγνωστικόν, ἤτοι ἐντολὴ ἔγγραφος, καὶ ἐπειδὴ ὁ Νεστόριος ἐπερειδόμενος τοῖς μετ' αὐτοῦ στρατιώταις, καὶ γινώσκων ἑαυτὸν ἀναπολόγητον, οὐκ ἦλθεν εἰς ὁμιλίαν μετ' αὐτῶν, προφασιζόμενος ψευδῆ τινά. καὶ ἐπειδὴ ἔφθασεν ἡ διωρισμένη ἡμέρα ὑπὸ τοῦ Βασιλέως τῆς προκαταρξέως, πρὶν ἢ ἐλθεῖν τὸν Ἀντιοχείας Ἰωάννην μετὰ τῶν Ἀσιανῶν Ἐπισκόπων, ἡ Σύνοδος ἄρχεται καὶ δοκιμάζει τὰ τῆς πίστεως, προοιμιάζεται ὁ Ἱεροσολύμων Ἰουβενάλιος, ἀναγινώσκεται τὸ ἐν Νικαίᾳ Σύμβολον, εἶτα ἡ Κυρίλλου πρὸς Νεστόριον ἐπιστολή, ἧς ἡ ἀρχή, Καταφλυαροῦσι τινές. ἔπειτα ὁ Ἱεροσολύμων εἶπε, σύμφωνος ἡ ἐπιστολὴ τῇ ἐν Νικαίᾳ πίστει, καὶ διὰ τοῦτο συμφωνῶ αὐτῇ, καὶ οὕτως οἱ καθεξῆς πατέρες ὅλοι ἐβεβαίωσαν, καὶ δὴ καὶ ἐξεφώνησαν, Ἀνάθεμα Νεστορίῳ καὶ τοῖς ὁμόφροσιν αὐτοῦ. ἀναγινώσκεται ἡ Κελεστίνου πρὸς Νεστόριον ἐπιστολή, καὶ ἡ Κυρίλλου συνοδικὴ εἰς Νεστόριον. Φεῖδος Ἐπίσκοπος Ἰόππης ζητεῖ εἰπεῖν τὸν Ἀγκύρας Θεόδοτον καὶ Ἀκάκιον τὸν Μελιτηνῆς ὅσα ἤκουσαν διδάσκοντος Νεστορίου εἰς Ἔφεσον, καὶ ἐπιτρέψαντος Κυρίλλου, ἐμαρτύρησαν τὰς βλασφημίας Νεστορίου. ζητεῖ ὁ Φιλίππων Φλαβιανὸς καὶ ἀναγινώσκονται μαρτυρίαι προηγησαμένων ἁγίων πατέρων, συμφωνοῦσαι τῷ ὀρθοδόξῳ φρονήματι, Πέτρου δηλονότι Ἀλεξανδρείας, τοῦ μεγάλου Ἀθανασίου, Ἰουλίου καὶ Φίληκος Ῥωμαίων, Θεοφίλου Ἀλεξανδρείας, Κυπριανοῦ, Ἀμβροσίου, Ναζιανζηνοῦ, Βασιλείου, Νύσσης, Ἀττικοῦ καὶ Ἀμφιλοχίου. ἀναγινώσκονται καὶ τετράδια συγγραμμάτων Νεστορίου, καὶ γίνεται πασίδηλος ἡ ἄκρα αὐτοῦ βλασφημία. ἀναγινώσκεται ἐπιστολὴ Καπρεόλου Καρθαγένης ἐπὶ τῆς Συνόδου, εἶτα ἡ καθαίρεσις Νεστορίου, καὶ καθαιρετικὸν γράμμα κατὰ Νεστορίου πέμπεται ὑπὸ τῆς Συνόδου εἰς

Κωνσταντινούπολιν. Κυρίλλου ἐπιστολὴ πρὸς τινας εἰς Κωνσταντινούπολιν περὶ τῶν γενομένων. ἀναφορὰ Νεστορίου κατὰ τῆς Συνόδου εἰς τὸν Βασιλέα, ἀναφορὰ τῆς Συνόδου πρὸς τὸν Βασιλέα κατὰ Νεστορίου. ἐπιστολὴ τῆς Συνόδου εἰς τὸν Κλῆρον Κωνσταντινουπόλεως, Κυρίλλου ἐπιστολαὶ δύο, ἡ μία εἰς τὸν Κλῆρον καὶ λαὸν Ἀλεξανδρείας, ἡ ἑτέρα πρὸς τοὺς μονάζοντας. ῥήγιου Κύπρου ὁμιλία μετὰ τὴν καθαίρεσιν Νεστορίου, καὶ Κυρίλλου ὁμιλίαι ἑορταστικαὶ δύο.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Η΄.

Περὶ τῶν Ἰωάννου Ἀντιοχείας καὶ τῶν μετ᾽ αὐτοῦ Ἐπισκόπων κατὰ Κυρίλλου δόλων, καὶ τῆς καθαιρέσεως Κυρίλλου καὶ Μέμνονος ὑπ᾽ αὐτῶν, καὶ περὶ τῶν ἐπιστολῶν αὐτῶν κατὰ Κυρίλλου πρὸς τὴν Σύνοδον, καὶ Βασιλεῖς, καὶ τὸν Κωνσταντινουπόλεως Κλῆρον, καὶ τὴν Σύγκλητον, καὶ τὸν λαὸν, καὶ τὰς Βασιλίσσας.

Ἀλλὰ μετὰ ταῦτα ἔρχεται ὁ Ἰωάννης Ἀντιοχείας, καὶ τεσσαράκοντα δύο μετ᾽ αὐτοῦ Ἐπίσκοποι, καὶ νικηθέντες ὑπὸ κενοδοξίας καὶ φιλαρχίας, ὅσον ἔπρεπον εὐφρανθῆναι εἰς τὰ γενόμενα, καὶ βεβαιῶσαι αὐτὰ, ἔγραψαν δόλους, καίτοι ὀρθόδοξοι ὄντες, καὶ λοιπὸν συνιστῶσιν ἰδίαν Σύνοδον, ἐν ᾗ ὁ Κόμης Κανδιδιανὸς Νεστορίου ὢν ἐράσμιος εἶπεν, ὅτι ἔπρεπε τῇ Συνόδῳ ἵνα ἔχῃ ὑπομονὴν ἕως ἂν ἔλθωσι καὶ οὗτοι, καὶ ἀνεγίνωσκε καὶ τὴν Σάκραν, ἥτις περιεῖχεν εἶναι πάντας τοὺς κεκλημένους Ἐπισκόπους, ἀλλ᾽ ἀπεκρούσθη μὴ εἰσακουσθείς. μεμψάμενοι οὖν οἱ περὶ Ἰωάννην Ἐπίσκοποι Κύριλλον Ἀλεξανδρείας καὶ τὸν Μητροπολίτην Ἐφέσου Μέμνονα καὶ τοὺς δώδεκα ἀναθεματισμοὺς Κυρίλλου, καθαιροῦσι καὶ τοὺς δύο, εἶτα γράφουσιν εἰς τὴν Σύνοδον γράμμα, καὶ δεύτερον εἰς τοὺς Βασιλεῖς, καὶ τρίτον εἰς τὸν Κλῆρον Κωνσταντινουπόλεως, καὶ τέταρτον εἰς τὴν Σύγκλητον, καὶ πέμπτον εἰς τὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει λαὸν, καὶ ἕκτον εἰς τὰς Βασιλίσσας, ἐν οἷς φανεροῦσι πρῶτον, τὴν καθαίρεσιν Κυρίλλου καὶ Μέμνονος. δεύτερον, τὴν ἀπολογίαν τῆς βραδυτῆτος δι᾽ ἣν οὐκ ἔφθασαν εἰς τὴν προθεσμίαν, ἤτοι εἰς τὴν ἡμέραν ἐν ᾗ διώρισαν οἱ Βασιλεῖς ἀρχὴν ποιῆσαι τὴν Συνόδου θεωρεῖν τὰ ἀνήκοντα. τρίτον, ὅτι τὰ δώδεκα κεφάλαια Κυρίλλου γέμει τῆς κακοδοξίας Ἀπολιναρίου, Εὐνομίου καὶ Ἀρείου. τέταρτον, ἵνα θεωρηθῇ τὸ πρόβλημα καὶ δεύτερον κατὰ πρότασιν καὶ λύσιν καὶ πεῦσιν καὶ ἀπόκρισιν ἡσύχως.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Θ΄.

Περὶ τῆς δευτέρας πράξεως τῆς τρίτης Συνόδου, καὶ τῶν κατ᾽ αὐτήν.

Πρᾶξις δευτέρα. ἐλθόντες ἀπὸ τῆς Ῥώμης πρεσβευταὶ Ἐπίσκοποι Ἀρκάδιος καὶ Προΐεκτος, καὶ Φίλιππος Πρεσβύτερος, ᾔτησαν τὰ παρ᾽ αὐτοῖς γράμματα τοῦ Κελεστίνου ἀναγνωσθῆναι ἐπὶ Συνόδου, ὅθεν ἀνεγνώσθησαν διὰ Σιρικίου Νοταρίου Ῥώμης, εἶτα ὁ Ἰουβενάλιος εἶπεν ἐντεθῆναι αὐτὰ τοῖς ὑπομνήμασι. καὶ δὴ μεταφρασθέντα, ἀνεγνώσθησαν καὶ ἑλληνιστί. εὐφήμησεν ἡ Σύνοδος Κελεστῖνον καὶ Κύριλλον. ἐζήτησαν οἱ πρέσβεις τοῦ Ῥώμης ἀκοῦσαι τὰ τῆς Συνόδου πεπραγμένα.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ι΄.

Περὶ τῆς τρίτης πράξεως τῆς τρίτης Συνόδου, καὶ τῶν κατ᾽ αὐτήν.

Ἄρχεται ἡ τρίτη πρᾶξις, ἐν ᾗ ὁ Ἱεροσολύμων καὶ ὁ Ἐφέσου ἐπιτάττουσιν ἀναγνωσθῆναι καὶ δεύτερον τὰ Κελεστίνου γράμματα, καὶ ἀνέγνω Πέτρος πρεσβύτερος καὶ Πριμμικήριος Ἀλεξανδρείας, ἅπερ οἱ πρεσβευταὶ ὡς δίκαια καὶ ὀρθόδοξα ἐβεβαίωσαν καὶ ὑπέγραψαν, εἶτα γράφει ἡ Σύνοδος τοῖς μὲν Βασιλεῦσι τὰ κατὰ τοὺς πρέσβεις, εἰς δὲ τὸν λαὸν καὶ τὸν Κλῆρον Κωνσταντινουπόλεως πλατύτερον περὶ τῆς καθαιρέσεως τοῦ Νεστορίου.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΑ΄.

Περὶ τῆς τετάρτης πράξεως τῆς τρίτης Συνόδου, καὶ ὧν συμβεβήκασιν ἐν αὐτῇ.

Ἄρχεται ἡ τετάρτη πρᾶξις, ἐν ᾗ Κύριλλος καὶ Μέμνων λίβελλον ἔδωκαν τῇ Συνόδῳ, διὰ τὸ καθαιρεθῆναι αὐτοὺς ὑπὸ τῶν Ἀνατολικῶν, καὶ στέλλονται ὑπὸ τῆς Συνόδου τρεῖς Ἐπίσκοποι προσκαλοῦντες τὸν Ἀντιοχείας Ἰωάννην εἰς κρίσιν, ἀλλ᾽ ἐκώλυσαν αὐτοὺς διὰ στρατιωτῶν τοῦ ἐντυχεῖν αὐτῷ, στέλλει ὁ Σύνοδος

διὸ δεύτερον ἑτέρους Ἐπισκόπους τρεῖς, οἱ δὲ περὶ Ἰωάννην εἶπον αὐτοῖς οἱ κατάκειται πῶς ἡμᾶς εἰς κρίσιν καλοῦσι.

ΠΑΡΑ΄ΓΡΑΦΟΝ ΙΒ΄.

Περὶ τῆς πέμπτης πράξεως τῆς τρίτης Συνόδου, καὶ ὧν ἔπραξεν ἡ Σύνοδος κατὰ Ἰωάννου Ἀντιοχείας καὶ τῶν περὶ αὐτόν.

Ἄρχεται ἡ πέμπτη πράξις, ἐν ἧ πέμπονται καὶ ἄλλοι τρεῖς Ἐπίσκοποι καὶ ἀναγνωστικὸν, ὁ δὲ Ἀντιοχείας διὰ τοῦ Ἀρχιδιακόνου αὐτοῦ ἔπεμψε χάρτην περιέχοντα ἀπόκρισιν εἰς τὴν Σύνοδον, ἀλλ' οἱ Ἐπίσκοποι τὸν χάρτην οὐκ ἔλαβον, λέγοντες ὅτι ἡ Σύνοδος οὐ θέλει χάρτην, ἀλλ' ἐκεῖνον εἰς κρίσιν. τέλος ἐμήνυσεν αὐτοῖς, ὅτι περιμένει τοῦ Βασιλέως τὴν ἐπιταγὴν, ὅθεν ἡ Σύνοδος δικαιώσασα Κύριλλον καὶ Μέμνονα, καθῄρηκε τὸν Ἀντιοχείας καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν Ἐπισκόπους, ἐπειδὴ φρονοῦσι τὰ Νεστορίου καὶ Κελεστίου, καθότι μετὰ τῆς Συνόδου οὐκ ἠθέλησαν καθαιρέσει ὑποβαλεῖν καὶ ἀναθεματίσαι τὸν Νεστόριον, εἶτα ἀνέφερε τῷ Βασιλεῖ τὰ τῶν περὶ τὸν Ἀντιοχείας. ἔπειτα συνέγραψεν ἀναφορὰν περὶ τῶν πεπραγμένων εἰς τὸν Ῥώμης Κελεστῖνον κατὰ τὴν συνήθειαν τῶν Συνόδων εἰς τοὺς ἀπόντας Πατριάρχας.

ΠΑΡΑ΄ΓΡΑΦΟΝ ΙΓ΄.

Περὶ τῆς ἕκτης πράξεως τῆς τρίτης Συνόδου, καὶ ὧν περὶ τοῦ Συμβόλου διώρισε.

Ἄρχεται ἡ ἕκτη πράξις, ἐν ἧ Ἀντώνιος καὶ Ἰάκωβος Πρεσβύτεροι ὀνομαζόμενοι ἐλθόντες εἰς Λυδίαν ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως, εἶχον ἐπιστολὰς ἀπό τινων Πρεσβυτέρων Ἀναστασίου καὶ Φωτεινοῦ συμμύστων Νεστορίου, οἵτινες τὸ μὲν ἐν Νικαίᾳ Σύμβολον κακίζοντες ἠθέτουν, ἴδιον δὲ Σύμβολον συντάξαντες, παρεῖχον τοῖς ἀπὸ Αἱρέσεως ἐπιστρέφουσι καὶ τοῖς βαπτιζομένοις. ἔτυχον δὲ τότε τινὲς ἀπὸ τῆς Αἱρέσεως τῶν Τεσσαρεσκαιδεκατιτῶν ἐπιστρέφοντες εἰς τὴν ὀρθοδοξίαν, οἵτινες ἀπατηθέντες ὑπέγραψαν εἰς τὸ καινοτομηθὲν τῶν κακοτρόπων Σύμβολον. Χαρίσιος δέ τις Πρεσβύτερος καὶ οἰκονόμος Φιλαδελφείας ἔδωκε λίβελλον τῇ Συνόδῳ περὶ τοῦ τοιούτου Συμβόλου, ὅθεν ἡ Σύνοδος ἐθέσπισε μηδενὶ ἐξεῖναι παρὰ τὴν ἐν Νικαίᾳ πίστιν συντάττειν, ἢ διδάσκειν, καὶ τέλος ὁμιλεῖ Κύριλλος ἐπ' Ἐκκλησίας εἰς τὴν Ἔφεσον.

ΠΑΡΑ΄ΓΡΑΦΟΝ ΙΔ΄.

Περὶ δευτέρων πάλιν πρακτικῶν τοῦ περὶ τὸν Ἰωάννην Ἀντιοχείας ἀποστατικοῦ συνεδρίου, καὶ τῶν κατὰ τῆς Συνόδου καὶ Κυρίλλου καὶ Μέμνονος πρὸς τὸν Βασιλέα ἀναφορῶν.

Ἀναφορὰ τοῦ Ἀντιοχείας καὶ τῶν Ἀνατολικῶν πρὸς τὸν Βασιλέα κατὰ τῆς Συνόδου, αἰτοῦσα ἐλθεῖν ἀφ' ἑκάστης Ἐπαρχίας τρεῖς Ἐπισκόπους, καὶ γενέσθαι εἰς Νικομήδειαν δευτέραν τὴν Σύνοδον ἵνα ἀναθεωρηθῇ τὸ πρόβλημα, εἶτα προστιθέντες οἱ περὶ τὸν Ἀντιοχείας τὸ ἐν Νικαίᾳ Σύμβολον, μέμφονται ὡς ἀπᾴδοντα τὰ τοῦ Κυρίλλου δώδεκα κεφάλαια. γράμμα τοῦ Βασιλέως διορίζον οὐδένα Ἐπίσκοπον ἀποδημῆσαι ἀπὸ τῆς Ἐφέσου, ἕως ἂν κοινῶς θεωρηθῇ τὰ τῆς πίστεως. πάλιν τοῦ ἀποστατικοῦ συνεδρίου πρὸς τὸν Βασιλέα κατὰ τῆς Συνόδου, καὶ μάλιστα κατὰ τοῦ Κυρίλλου καὶ Μέμνονος ἐπιστολὴ, καὶ δευτέρα ἐπιστολὴ εἰς τὸν Ἔπαρχον καὶ Μάγιστρον, καὶ τρίτη εἰς τὸν Πραιπόσιτον, καὶ ἔτι ἀναφορὰ, μεθ' ἧς ἔστειλαν εἰς τὸν Βασιλέα καὶ Εἰρηναῖον τὸν Κόμητα, ὁ δὲ Εἰρηναῖος ἔγραψεν αὐτοῖς ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως ὅτι ἐνήργησε καὶ γίνεται ὡς ἐζήτησαν, καὶ τοῦ Βασιλέως ἀντιγραφὴ εἰς αὐτούς. ἐντολὴ τῶν ἀποστατῶν εἴς τινας πεμπομένους παρ' αὐτῶν εἰς Κωνσταντινούπολιν περὶ ἀναθεωρήσεως δῆθεν τῆς ὑποθέσεως, ἵνα παρὰ τὴν ἐν Νικαίᾳ πίστιν, καὶ τὰ κεφάλαια Κυρίλλου μὴ ἐνεργήσωσι, καὶ ἐπιστολὴ τῷ Ἐπισκόπῳ Ῥούφίνῳ εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἐν ᾗ πολλὰ κατατρέχουσι τῆς Συνόδου καὶ τοῦ Κυρίλλου, καὶ ὅτι Βιθυνοὶ καὶ Παφλαγόνες, Καππάδοκες, Πισίδαι, Θετταλοὶ, Μυσοὶ καὶ Ῥοδόπαι συμφωνοῦσιν αὐτοῖς. ἦσαν δὲ ὅσους ἔπεμψαν ἀπὸ μέρους αὐτῶν εἰς Κωνσταντινούπολιν ὀκτώ.

ΠΑΡΑ΄ΓΡΑΦΟΝ ΙΕ΄.

Περὶ τῶν κωλυόντων τὰ πρὸς τὸν Βασιλέα γράμματα τῆς Συνόδου, καὶ τοῦ τρόπου τῆς πέμψεως αὐτῶν

ωρὰ τῆς Συνόδου πρὸς τοὺς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἐπισκόπους, καὶ τῆς οὐρανόθεν ἐνεχθείσης φωνῆς πρὸς Δαλμάτιον ὑπὲρ τῆς Συνόδου, καὶ ὧν ἐποίησε Δαλμάτιος, καὶ περὶ τοῦ ἀναθεματισμοῦ Νεστορίου, καὶ πέρατος τοῦ ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας ἀγῶνος τῆς Συνόδου.

Τῆς ἁγίας Συνόδου γράμματα, ἐλέγχοντα τὰ ἀποστατικά, ὧν τὸ πρῶτον ἦν ἀναφορὰ εἰς τὸν Βασιλέα. ὁ δὲ Κανδιδιανὸς Κόμης καὶ ὁ Εἰρηναῖος ὄντες βοηθοὶ τῶν ἀποστατῶν, ἔπεμπον τὰ γράμματα αὐτῶν εἰς τὸν Βασιλέα, τὰ δὲ τῆς ἁγίας Συνόδου ἐκώλυον. στέλλει ἡ Σύνοδος δι' ἑνὸς πτωχοῦ ἔσωθεν ἐν κοίλῳ καλάμῳ γράμμα εἰς τοὺς ὀρθοδόξους Ἐπισκόπους τοὺς ἐν Κωνσταντινουπόλει. ἦν δὲ ἐν Κωνσταντινουπόλει ὁ Δαλμάτιος ὁ Ἀρχιμανδρίτης, ὅστις τεσσαράκοντα καὶ ὀκτὼ χρόνους οὐκ ἐξῆλθε τοῦ μοναστηρίου αὐτοῦ, ἀλλ' ὁ Βασιλεὺς ἀπήρχετο εἰς ἐκεῖνον. ἦλθεν οὖν φωνὴ ἐξ οὐρανοῦ καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἔξελθε, καὶ ἐξῆλθε. καὶ συνάγονται εἰς αὐτὸν οἱ λοιποὶ Ἀρχιμανδρῖται τῶν Κωνσταντινουπόλεως μοναστηρίων, καὶ μετὰ πλήθους μοναχῶν κρατούντων κηρία ἀνημμένα, καὶ ψαλλόντων ἀντίφωνα, καὶ τὸν τελευταῖον ψαλμόν, ἀπῆλθον εἰς τὸν Βασιλέα, μεθ' οὗ συνομιλήσαντες, ἐξῆλθον, οὓς προϋπήντησε πλῆθος λαοῦ, βοώντων οὖν αὐτῶν καὶ ψαλλόντων εἰς τὸν Ναὸν τοῦ ἁγίου Μωκίου, ἀνῆλθεν εἰς ὑψηλὸν τόπον ὁ ἅγιος Δαλμάτιος καὶ εἶπεν εἰς τὸν λαόν, ὅτι ὁ εὐσεβέστατος Βασιλεὺς κατὰ πάντα ἕπεται τῷ Θεῷ καὶ τῇ ἁγίᾳ Συνόδῳ, καὶ οὕτως ἐβόησαν ἅπαντες, Ἀνάθεμα Νεστορίῳ. εἰσὶν ἔτι γε αἱ ἐπιστολαὶ τῆς Συνόδου εἰς τὸν Βασιλέα, καὶ ἄλλων εἰς Κωνσταντινούπολιν, καὶ εἰς τὴν Σύνοδον πολλῶν, περὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως ἀγωνιζόμεναι. ἡ ἁγία Σύνοδος πέμπει εἰς τὸν Βασιλέα πρέσβεις τὸν Ἱεροσολύμων, καὶ ἐκ τῶν πρεσβευτῶν Ῥώμης τὸν Φίλιππον Πρεσβύτερον, καὶ Ἀρκάδιον Ἐπίσκοπον, καί τινας ἄλλους Ἐπισκόπους. ὅθεν καὶ ὁ ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας τῆς Συνόδου ἀγὼν πέρας λαμβάνει.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙϚʹ.

Περὶ ὧν ὥρισε καὶ ἐξέθετο ἐν τῇ ἑβδόμῃ πράξει ἡ τρίτη Σύνοδος.

Εἰς τὴν ἑβδόμην πρᾶξιν περὶ τῆς ἐλευθερίας τῶν Ἐπισκόπων Κύπρου ἀπὸ τοῦ Ἀντιοχείας, διορίζει ἡ ἁγία Σύνοδος, ἧς καὶ ἔκθεσις Κανόνων ἑπτά, καὶ ἐπιστολὴ περὶ Εὐσταθίου εἰς τὴν ἐν Παμφυλίᾳ Σύνοδον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΖʹ.

Περὶ τῶν περιεχομένων ἐν τῷ τρίτῳ μέρει τῶν πρακτικῶν τῆς τρίτης Συνόδου, καὶ τοῦ ἀναβιβασμοῦ εἰς τὸν Κωνσταντινουπόλεως θρόνον Μαξιμιανοῦ, καὶ τῆς εἰρηνοποιήσεως, συνεργείᾳ τοῦ Βασιλέως, Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας μετὰ Ἰωάννου Ἀντιοχείας.

Εἰς τὸ τρίτον μέρος περιέχεται ἑρμηνεία τοῦ ἁγίου Κυρίλλου εἰς τὰ δώδεκα κεφάλαια αὐτοῦ. ἀντίρρησις τῶν Ἀνατολικῶν εἰς τὴν ἑρμηνείαν Κυρίλλου, καὶ ἀπολογία Κυρίλλου. ἀνατροπὴ τῶν αὐτῶν κεφαλαίων ὑπὸ τοῦ Κύρου Θεοδωρήτου, καὶ πάλιν ἀπολογία Κυρίλλου. ὁμιλίαι τινῶν τῶν ἀπὸ τῆς Συνόδου. ἀπολογία Κυρίλλου πρὸς τὸν Βασιλέα. θεῖον θέσπισμα ἐξορίζον Νεστόριον, καὶ γράμμα πρὸς τὸν Ὕπατον Ἰσίδωρον δοθῆναι τὰ ὑπάρχοντα Νεστορίου τῇ Ἐκκλησίᾳ Κωνσταντινουπόλεως. χειροτονεῖται ἀντὶ Νεστορίου Μαξιμιανὸς Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως. Μαξιμιανοῦ καὶ Κυρίλλου εἰς ἀλλήλους γράμματα. γράμματα τῶν Βασιλέων εἰς Ἰωάννην Ἀντιοχείας περὶ εἰρήνης, καὶ εἰς τὸν στυλίτην Συμεώνα, καὶ εἰς τὸν Βεῤῥοίας Ἀκάκιον πεῖσαι τὸν Ἰωάννην εἰς τὴν εἰρήνην, πρὸς οὓς οἱ Βασιλεῖς ἔπεμψαν καὶ Τριβουνιανὸν καὶ Νοτάριον Ἄρχοντα Χρυσόλαον ὀνόματι. πέμπεται Παῦλος Ἐμέσης πρὸς Κύριλλον. γράμματα τοῦ Ἀντιοχείας Ἰωάννου εἰς Ξύστον Ῥώμης, εἰς Μαξιμιανὸν Κωνσταντινουπόλεως καὶ Κύριλλον Ἀλεξανδρείας ἑνωτικὰ καὶ εἰρηνικά. Ἰωάννης Ἀντιοχείας πρὸς Κύριλλον, καὶ Κυρίλλου πρὸς Ἰωάννην διὰ Παύλου Ἐμέσης, ἐν οἷς ἡ ἄκρα εἰρήνη καὶ ἕνωσις. πρὸς Ἀκάκιον Μελιτηνῆς Κυρίλλου ἐπιστολή, καὶ Κυρίλλου πρὸς Ἀκάκιον περὶ τοῦ Ἀποπομπαίου. Κυρίλλου ἄλλαι τινὰς ἐπιστολαί, καὶ ἑρμηνεία τοῦ Συμβόλου, καὶ ἀπολογία εἰς τὸν Αὐτοκράτορα Θεοδόσιον. διατάγματα βασιλικὰ ἵνα μὴ ἀναγινώσκωνται τὰ συγγράμματα Νεστορίου, Πορφυρίου, καὶ Εἰρηναίου Τυρίων.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΗʹ.

Περὶ τοῦ καιροῦ τῆς ἀθροίσεως τῆς τρίτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐν αὐτῇ πατέρων.

Ἠθροί-

Ἠθροίσθη δὲ ἡ Σύνοδος κατὰ τὸν Σωκράτη εἰς τὸ τριακοστὸν τέταρτον κεφάλαιον τοῦ ἑβδόμου βιβλίου αὐτοῦ, ἐπὶ τῆς ὑπατείας Βάσσου καὶ Ἀντιόχου, ὅπερ ἐστὶν ἀπὸ τοῦ Σωτῆρος ἔτος τετρακοσιοστὸν τριακοστὸν τέταρτον, κατὰ δὲ Ψελλὸν καὶ ἄλλους, ἀπὸ τῆς ἀθροίσεως τῆς δευτέρας Συνόδου ἕως τῆς τρίτης εἰσὶ χρόνοι τεσσαράκοντα, γίνονται δὲ ἔτος τὸ σωτήριον τετρακοσιοστὸν τριακοστὸν, ἢ τετρακοσιοστὸν τριακοστὸν πρῶτον. ἕτεροι δὲ λέγουσιν εἶναι τεσσαρακοστὸν πρῶτον, καὶ ἄλλοι πεντηκοστὸν πέμπτον ἔτος ἀπὸ τῆς δευτέρας ἕως εἰς τὴν τρίτην. ἦσαν δὲ πατέρες διακόσιοι.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΙΘʹ.

Ὅτι ἐκ τῶν συναγομένων ἀπὸ τῶν ἐν τῷ πρώτῳ τῶν πρακτικῶν τῆς Συνόδου μέρει ἐπιστολῶν τοῦ Κυρίλλου καὶ Κελεστίνου Ῥώμης, καὶ ἑτέρων, καὶ ἀπὸ τῶν τοῦ καιροῦ περιστατικῶν, δείκνυται κατὰ δεκατέσσαρας τρόπους μὴ γινώσκεσθαι, μήτε εἶναι τὸν Ῥώμης ἐν τῇ καθόλου Ἐκκλησίᾳ μονάρχην, ἢ ἀθροιστὴν Συνόδων, ἀλλ' Ἐπίσκοπον μερικὸν, καὶ ὑπὸ τὰς Συνόδους.

Εἰς τὰς ἐπιστολὰς τὰς κειμένας ἐν τῷ πρώτῳ μέρει σημειωτέον, ὅτι ὁ Κύριλλος χωρὶς τοῦ ἐρωτῆσαι τὸν Ῥώμης, ἢ συμβουλευθῆναι αὐτῷ, ἔγραψε πρὸς τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ μονάζοντας κατὰ τῆς Αἱρέσεως Νεστορίου, εἶτα ἔγραψε καὶ παρῄνει τὸν Νεστόριον, εἶτα ἔγραψε καὶ εἰς τοὺς Βασιλεῖς εἰς πλάτος περὶ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως. δεύτερον, ὅτι πρὸς τοὺς ἐν Κωνσταντινουπόλει Κληρικοὺς στασιάζοντας γράφει ταῦτα, συμβαίνει γὰρ ὅτι ἡ τοῦ Σωτῆρος οἰκονομία διὰ μικρῶν καὶ εὐτελεστάτων πραγμάτων συνάγει Σύνοδον, ἵνα καθαρίσῃ τὴν αὐτοῦ Ἐκκλησίαν. καὶ σημείωσαι ὅτι οὐ λέγει ἵνα ὁ Πάπας καθαρίσῃ; ἀλλὰ ἡ Σύνοδος. τρίτον, πρὸς Κελεστῖνον γράφων, οὐ λέγει ὅτι πιστεύει Θεὸν εἶναι τὸν Χριστὸν ὡς βεβαιοῖ ὁ Κελεστῖνος καὶ οἱ Ἐπίσκοποι Ῥώμης, ἀλλ' ὡς βεβαιοῦσιν ὅλοι οἱ τῆς Οἰκουμένης Ἐπίσκοποι καὶ λαοί, καὶ μετ' ὀλίγα, ὅτι οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει δυσχεραίνουσι καὶ ἐκδέχονται τὴν παρὰ τῶν ὀρθοδόξων Διδασκάλων ἐπικουρίαν, ὑπαινιττόμενος Οἰκουμενικῆς Συνόδου συνάθροισιν, καὶ γνῶθι ὅτι Κανὼν πίστεως ἡ καθολικὴ Ἐκκλησία καὶ οἱ Διδάσκαλοι αὐτῆς, οὐχ ὁ Ῥώμης μόνος. τέταρτον, ζητῶν τὴν γνώμην τοῦ Κελεστίνου διὰ τὴν ἀκοινωνησίαν Νεστορίου ὁ Κύριλλος λέγει, τὰ μακρὰ τῶν Ἐκκλησιῶν ἔθη πείθουσιν ἀνακοινοῦσθαι αὐτῷ, ἀλλ' οὐ μόνῳ, ὅθεν κατωτέρω λέγει, οὔτε πρὸς τὴν σὴν θεοσέβειαν γέγραφα, οὔτε μὴν πρὸς ἕτερον τῶν συλλειτουργῶν. οὐ λέγει δὲ διὰ τὸ εἶναι τὸν Ῥώμης βικάριον τοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ διὰ τὰ μακρὰ ἔθη τῆς Ἐκκλησίας, ὅπερ ἐστὶ κοινῶς ὑπὸ τῶν Ἐπισκόπων, καὶ μάλιστα τῶν πρώτων τὰ Ἐκκλησιαστικὰ θεωρεῖσθαι, καὶ οὐχ ὑφ' ἑνός. δῆλον δὲ ὅτι δι' ἐκεῖνα τὰ μακρὰ ἔθη ἔγραψε τῷ Ῥώμης, δι' ἃ ἔγραψε καὶ τῷ Ἀντιοχείας καὶ Ἱεροσολύμων, καὶ ἄλλοις τισὶν Ἐπισκόποις ἐγκρίτοις δοκοῦσι τῷ τότε καιρῷ. πέμπτον, ὅτι ὁ Κύριλλος ζητῶν πρῶτον τὴν γνώμην τῆς Ῥώμης, εἶχε καὶ ἄλλην αἰτίαν, ἐπειδὴ γὰρ σπουδαίως λίαν ἐκινήθη κατὰ Νεστορίου, ἐφοβεῖτο ἵνα μὴ εἴπωσιν οἱ ἐχθροὶ καὶ οἱ φθονοῦντες αὐτῷ, ὅτι ἀπεχθανόμενος τῷ Νεστορίῳ, ἐνήργει κατ' αὐτοῦ, καὶ μάρτυς αὐτὸς ἐν τῇ πρὸς τοὺς αἰτιασαμένους αὐτὸν ὅτι οὐ σεσιώπηκεν, ἀλλ' ἀκοῇ μόνῃ πεισθεὶς ἔγραψε κατὰ Νεστορίου, λέγει γάρ, τί οὖν ἐκώλυε καὶ ἡμᾶς ταῖς ἐκείνου φωναῖς χρησαμένους, γράψαι τἀναντία καὶ εἰπεῖν, εἴτις οὐ λέγει Θεοτόκον τὴν Μαρίαν, ἀνάθεμα. ἀλλ' οὐ πεποίηκα τοῦτο δι' αὐτὸν τέως, καὶ ἵνα μὴ εἴπωσί τινες, ὅτι ἀνεθεμάτισεν αὐτὸν ὁ Ἀλεξανδρείας Ἐπίσκοπος, ἤτοι ἡ Σύνοδος ἡ Αἰγυπτιακή. ἐὰν δὲ μάθωσιν οἵ τε κατὰ Δύσιν καὶ Ἀνατολὴν θεοσεβέστατοι Ἐπίσκοποι, ὅτι ἀνεθεματίσθησαν πάντες, πῶς ἄρα διατεθήσονται; ἀλλὰ δὴ καὶ τῷ Κελεστίνῳ τὰ αὐτὰ τούτοις ἔγραφε λέγων, ἐγὼ δὲ ὁμολογῶ, καίτοι βουληθεὶς Συνοδικῷ γράμματι φανερὸν αὐτῷ καταστῆσαι, ὅτι ταῦτα αὐτῷ λέγοντι καὶ φρονοῦντι κοινωνεῖν οὐ δυνάμεθα. τοῦτο μὲν οὐ πεποίηκα, λογισάμενος ὅτι χρὴ τοῖς ὀλισθήσασι χεῖρα διδόναι. ταῦτα ὁ Κύριλλος, ἐξ ὧν δείκνυται ὅτι ἐδύνατο κατὰ τὸ ἐκκλησιαστικὸν ἀρχαῖον ἔθος γράψαι μόνος διὰ τῆς οἰκείας Συνόδου, καὶ ἀκοινώνητον ποιῆσαι Νεστόριον, ἀλλ' οὐ πεποίηκε, καὶ διὰ μακροθυμίαν ἀποβλέπουσαν πρὸς διόρθωσιν τοῦ ἀλάστορος, καὶ διὰ τοὺς ἐχθροὺς, καὶ ἵνα γραφόντων αὐτῷ τῶν πολλῶν ἴσως ἐντραπῇ καὶ διορθωθῇ. ἕκτον, πρὸς τούτοις βλέπων ὁ Κύριλλος τὸν Νεστόριον ὕπουλον, καὶ τὸν Βασιλέα τρόπῳ τινὶ ὑπερασπίζοντα αὐτοῦ, αὐτοῦ δὲ Κυρίλλου καταγινώσκοντα διὰ τὸν πολὺν ζῆλον ὡς ἡ πρὸς αὐτὸν ὕστερον γενομένη Σάκρα παρίστησι, καὶ ἡ πρὸς τὸν Βασιλέα αὐτοῦ ἀπολογία, κειμένη ἐν τῷ τρίτῳ μέρει τῆς Συνόδου, φανεροῖ, καὶ βουλόμενος ἀναδέξασθαι τὸν ὑπὲρ τοῦ ὀρθοδόξου δόγματος πόλεμον, ὡς μόνος γράφων πρὸς τοὺς ἐν Κωνσταντινουπόλει Κληρικοὺς λέγει, οὐ γὰρ μὴ δώσω ὕπνον τοῖς ὀφθαλμοῖς μου, καὶ νυσταγμὸν καὶ ἀνάπαυσιν τοῖς κροτάφοις μου; ἕως οὗ ἀγωνίσωμαι τὸν ὑπὲρ τῆς ἁπάντων σωτηρίας ἀγῶνα. διὰ ταῦτα οὖν ἐκεῖνα ἐποίει, ἅτινα ἦν ἀναγκαίως καὶ τῷ καιρῷ καὶ τῇ χρείᾳ οἰκειότατα. ἦσαν δὲ τοιαῦτα, τὸ μὴ πρώτως ποιεῖν τὰ κατὰ τοῦ ἀλάστορος, ἀλλὰ πάντας διεγεῖραι, καὶ μετὰ πάντων ἐνεργῆσαι τὸ ἐκκλησιαστικὸν δίκαιον. ὅθεν οὐ μόνον πρὸς τὸν Ῥώμης καὶ πρὸς ἄλλους Ἐπισκόπους ἔγραψεν, ἀλλὰ καὶ πρὸς μονάζοντας καὶ Κληρικούς.

καθὼς τὰ μακρὰ ἔθη τῆς Ἐκκλησίας ἐβούλοντο, διὸ ἔγραψαν καὶ εὐχαρίστησαν αὐτῷ πλεῖστοι τῶν ἐν τέλει. ἕβδομον, ὅτι ἔγραψεν εἰς τὸν Ῥώμης, ἔπειτα ὁ Νεστόριος ἐλεγχόμενος ὑπ' αὐτοῦ, ἔγραψεν εἰς Ῥώμην, ὡς ἂν προξενήσῃ σχίσμα κατ' αὐτοῦ. ὅθεν ὁ Κύριλλος οἰκονομῶν ἔγραψε πρῶτον εἰς Ῥώμην. ὅτι δὲ ᾠκονόμει, δῆλον, παρήγγελλε γὰρ τῷ κομίζοντι εἰς Ῥώμην τὰ γράμματα Ποσειδωνίῳ ἵνα στοχασθῇ εἰ ὁ Νεστόριος οὐκ ἔγραψεν ἐκεῖ, μὴ δοῦναι τὰ τετράδια, εἶτα ἔστειλε τὰ τετράδια, ἐν οἷς ἦν ὁ ἔλεγχος τῆς Αἱρέσεως Νεστορίου, ἅτινα καὶ ἑρμηνεύσας εἰς γλῶτταν λατινικὴν ἔστειλε, φοβούμενος ἵνα μὴ προξενηθῇ τις ἀπάτη κατὰ τῆς πίστεως. εἰ δὲ καὶ ἔγραψε πρὸ τοῦ γράψαι εἰς τοὺς ἄλλους Πατριάρχας τῷ Ῥώμης διὰ τὰς εἰρημένας αἰτίας, ἀλλὰ πρότερον ἔγραψεν εἰς μονάζοντας, καὶ εἰς τοὺς Βασιλεῖς, καὶ εἰς ἄλλους πολλούς, καὶ μετὰ ταῦτα πάλιν ἔγραψεν εἰς πολλούς, ἐξ ὧν οὐ δείκνυται μοναρχία τοῦ Ῥώμης, ἀλλ' ἀδελφικὴ τῆς Δυτικῆς Συνόδου σύμπνοια καὶ ἰσοτιμία. πρὸς τούτοις, ἔγραψεν εἰς Ῥώμην οὐ μόνον οἰκονομῶν, ἀλλὰ καὶ διὰ ταπείνωσιν, ἅτινα φανεροῖ ἀναντιρρήτως ἐκεῖνα τὰ λόγια, Ἐπειδὴ καὶ Θεὸς ἀπαιτεῖ παρ' ἡμῶν τὸ νηφάλιον. διδάσκει δὲ ὁ Ἀλεξανδρείας τὸν Ῥώμης τὰ περὶ τῆς καθ' ὑπόστασιν ἑνώσεως· καὶ τὴν λέξιν ΚΑΘ' ΥΠΟΣΤΑΣΙΝ ΕΝΩΣΙΝ αὐτὸς πρῶτος ἐφεῦρε, καὶ πέμπει καὶ τὰ κεφάλαια τὰ διδασκαλικὰ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως διὰ τοῦ Ποσειδωνίου, καὶ γνῶθι ὅτι οὐ πάντοτε διδάσκει ὁ Ῥώμης, ἀλλὰ καὶ διδάσκεται, καὶ μάλιστα ἐν τοῖς μεγίστοις. ὅθεν ἀποκρινόμενος ὁ Κελεστῖνος λέγει αὐτῷ, Ὤφθη ἡμῖν ἑτοιμοτάτη θεραπεία δι' ἧς ἡ λοιμώδης νόσος ὑγιεινῷ φαρμάκῳ ἀπελαθείη, φημὶ δὲ τὴν τῆς καθαρᾶς πηγῆς ἐκροίαν τὴν ἀπὸ τοῦ λόγου τῆς σῆς ἀγάπης ἐκρεύσαν, δι' οὗ πᾶσα καθαιρεῖται ἰλὺς τοῦ κακῶς διαχεομένου ῥεέθρου, καὶ πᾶσιν ἀνοίγεται ὁ τρόπος τῆς δεούσης περὶ τὴν ἡμετέραν πίστιν ἐννοίας, καὶ ἀληθῶς ἐπὶ σὲ ἁρμόσει ἡ εὐαγγελικὴ διδασκαλία ἡ λέγουσα, ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ τῶν προβάτων, καὶ ἐν τῇ βεβαιώσει τῆς πίστεως ἐδοκιμάζομέν σε ἐνδικον ἰσχυρότατον, καὶ οὗτος ἐστι τῆς ἡμετέρας πίστεως θρίαμβος, τὸ ἀποδεῖξαι τὰ ἡμέτερα οὕτως ἰσχυρῶς, καὶ οὕτω νενικηκέναι τὰ ἐναντία διὰ τῆς τῶν θείων γραφῶν μαρτυρίας. ὄγδοον, ὅτι ἐν τῇ αὐτῇ ἐπιστολῇ ὁ Ῥώμης τὸν Κύριλλον καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν Ἐπισκόπους Ἀλεξανδρείας ἐκδίκους τοῦ ὀρθοδόξου δόγματος λέγει, καὶ εἶτα οὐ λέγει ὡς κατέχει ἡ Ῥώμη, ἀλλ' ἣν κατέχει ἡ Ῥωμαίων καὶ ἡ τῆς σῆς ἁγιότητος Ἐκκλησία. ἔνατον, ὅτι ἐπιστολῇ πρὸς Νεστόριον (ὁ Κελεστῖνος) τὸν Κωνσταντινουπόλεως Ἀττικὸν Διδάσκαλον λέγει τῆς καθολικῆς πίστεως, καὶ περὶ τὸ τέλος τῆς ἐπιστολῆς λέγει, ὡς ἐὰν μὴ κηρύξῃς ἅπερ καὶ ἡ Ῥωμαίων καὶ Ἀλεξανδρέων, καὶ πᾶσα ἡ καθολικὴ Ἐκκλησία κατέχει, ὡς καὶ ἡ μεγάλη κατὰ τὴν Κωνσταντινούπολιν Ἐκκλησία ἕως σοῦ κάλλιστα κατέχει. τὰ αὐτὰ καὶ Ἰωάννῃ τῷ Ἀντιοχείας γράφει. καὶ σημείωσαι, ὅτι ψευδῶς λέγει ἡ νῦν τοῦ Ῥώμης ὀφρῦς, ὅτι ὁ Πάπας μονάρχης τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ὅτι ἡ Ἐκκλησία Ῥωμαίων μόνη καθολικὴ Ἐκκλησία. μερικὴ γάρ ἐστιν, ὡς ἐστὶ καὶ ἡ Ἀλεξανδρέων καὶ ἡ Κωνσταντινουπολιτῶν, ἡ καθολικὴ δὲ ἐστὶν ἡ ἁπανταχοῦ. δέκατον, ὅτι τῷ Ἀντιοχείας Ἰωάννῃ γράφει ὁ Κύριλλος, οὐχ ὅτι ὁ Ῥώμης, ἀλλ' ὅτι ἡ Ῥωμαίων Σύνοδος τετύπωκε, καὶ γνῶθι, ὅτι ἂν ὁ Ῥώμης συνοδικῶς τυποῖ, ὡς καὶ Σωφρόνιος μετὰ τῆς ἐν Ἱερουσαλὴμ Συνόδου τετύπωκε κατὰ τῶν Μονοθελητῶν, καὶ ὁ Ἀλέξανδρος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ συνοδικῶς ἐτύπωσε κατὰ Ἀρείου, καὶ αὐτὸς ὁ Κύριλλος κατὰ Νεστορίου, κρείττων δὲ τῶν Τοπικῶν Συνόδων ἡ Οἰκουμενική, καὶ αὕτη ἐστὶ τῆς Ἐκκλησίας τὸ κριτήριον οὐχ ὁ Ῥώμης. εἶτα λέγει, καὶ γεγράφηκε καὶ πρὸς τὴν σὴν θεοσέβειαν, οἷς ἀνάγκη πείθεσθαι τοὺς ἀντεχομένους τῆς πρὸς ἅπασαν τὴν Δύσιν κοινωνίας, οὐ λέγει τῆς κοινωνίας τοῦ Πάπα, ἀλλὰ πάσης τῆς Δύσεως, ὡς καὶ πάσης ἄλλης Ἐκκλησίας. ἑνδέκατον, ὅτι ἐν τῇ πρὸς τὸν Ἱεροσολύμων ἐπιστολῇ ὁ Κύριλλος παροτρύνει ἵνα ἀγωνισθῶσι γράψαι εἰς τοὺς Βασιλεῖς τοῦ βοηθῆσαι τῇ Ἐκκλησίᾳ ὡς ἐτύπωσε καὶ ὁ Ῥώμης. καὶ ποῦ πρὸς Θεοῦ ἡ ἐξουσία τοῦ Ῥώμης; ἐπειδὴ εἰ ἦν ὁ Ῥώμης κεφαλὴ καὶ μονάρχης τῆς Ἐκκλησίας, ἔδει αὐτοὺς ἐκεῖνον μόνον ἐρωτῆσαι, καὶ ὅ,τι ἂν εἴποι ποιῆσαι, ἢ οἷς διώρισε μένειν χωρὶς τοῦ ζητεῖν Οἰκουμενικὸν κριτήριον. δωδέκατον, ὅτι ὁ Ἀντιοχείας πρὸς Νεστόριον γράφων λέγει, ἡ γὰρ Δύσις καὶ Αἴγυπτος, τάχα δὲ καὶ Μακεδονία ἔκριναν ἀπερρᾶγῆναι τῆς ἑνώσεώς σου, οὐχ ὡς ἔκρινε δηλονότι ὁ Ῥώμης, ἀλλ' ὡς ἔκριναν, τουτέστι δι' ἰδίας ἑκάστη ἐπαρχία Συνόδου, καὶ τὸ δὴ παράδοξον, ὅτι λέγει τοὺς ἱδρῶτας τῶν Ἐπισκόπων ποιῆσαι τὴν ἕνωσιν τῶν Ἐκκλησιῶν, καὶ μάλιστα τὸν τοῦ τὰ πάντα ἁγίου καὶ κοινοῦ πατρὸς τοῦ μεγάλου Ἀκακίου. ἰδὲ πῶς Πατριαρχῶν πατὴρ Ἀκάκιος ὁ Ἐπίσκοπος, καὶ πῶς τῆς ἑνώσεως τῆς Ῥωμαϊκῆς καὶ Ἀλεξανδρινῆς Ἐκκλησίας αἴτιος, ὁ Βεῤῥοίας Ἐπίσκοπος. ὁ Κύριλλος συνοδικῶς γράφει εἰς Νεστόριον, καὶ οὐ λέγει ὁ Ῥώμης, ἀλλ' ἡ ἐν Ῥώμῃ Σύνοδος προεδρεύοντος Κελεστίνου, καὶ ἡμεῖς ἅπαντες. καὶ μετ' ὀλίγα, Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἰσότιμοι ἀλλήλοις καθὸ καὶ Ἀπόστολοι καὶ ἅγιοι μαθηταί. καὶ ἰδὲ ὅτι ὁ Πάπας τῆς Ῥωμαϊκῆς Συνόδου προεδρεύει, ὡς καὶ πᾶς Μητροπολίτης καὶ Πατριάρχης τῆς ἰδίας Συνόδου, οὐ μὴν καὶ ἐπιτάττει. καὶ ποῦ τὸ, ὑπὲρ τοὺς Ἀποστόλους ὁ Πέτρος; καὶ ἔτι λέγει αὐτῷ, καὶ φρονήσεις καὶ διδάξεις ἃ καὶ ἡμεῖς πάντες οἵ τε κατὰ τὴν Ἑσπέραν καὶ τὴν Ἑῴαν Ἐπίσκοποι καὶ Διδάσκαλοι καὶ λαῶν Ἡγούμενοι. καὶ σημείωσαι, ὅτι ἡ κοινότης τῆς Ἐκκλησίας Κανὼν πί-

σεως,

στεως, καὶ οὐχ ὁ Ῥώμης. δέκατον τρίτον, ὅτι γράφων ὁ Κύριλλος πρὸς τοὺς ἐν Κωνσταντινουπόλει μοναχοὺς, οὐ λέγει ἡ κεφαλὴ, ἢ ὁ καθολικὸς, ἢ ὁ κορυφαῖος, ἢ ὁ ἄκρος, ἢ ὁ μονάρχης τῆς καθόλου Ἐκκλησίας Ῥώμης, ἀλλὰ τούτῳ τῷ γράμματι τῷ πεμφθέντι παρ᾽ ἡμῶν καὶ τοῦ Ῥώμης Κελεστίνου. καὶ σημείωσαι, ὅτι ἰσότιμος ὁ Κύριλλος καὶ Κελεστῖνος. δέκατον τέταρτον, σημείωσαι εἰς τὴν δέησιν Βασιλείου καὶ Θαλασσίου τῶν μὴ βεβαιούντων τὴν πίστιν ἀπὸ τοῦ Ῥώμης, ἀλλ᾽ ἀπὸ Πέτρου, Ἰακώβου τοῦ ἀδελφοθέου, Ἰωάννου τοῦ εὐαγγελιστοῦ καὶ μαρτύρων, ὁμολογητῶν καὶ Ἐπισκόπων καὶ τῶν τάδε καὶ τάδε Διδασκάλων, καὶ ἀπὸ τῆς Συνόδου Ἀντιοχείας τῆς κατὰ τοῦ Σαμοσατέως, ἐν ᾗ λέγουσιν ὅτι ἦσαν Ἐπίσκοποι ἑκατὸν ὀγδοήκοντα, καὶ ἀπὸ τῆς Συνόδου τῆς ἐν Ἀφρικῇ, καὶ γὰρ καὶ Τοπικὴ Σύνοδος προέχει τοῦ Ῥώμης, ὡς καὶ αὕτη ἡ ἐν Καρθαγένῃ ἔλεγε κατὰ τοῦ Ῥώμης φερομένη, ἀλλ᾽ ἔτι καὶ ἀπὸ τῆς ἐν Νικαίᾳ, ἥτις καὶ τὸν Ὅρον τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ ἐβεβαίωσε, καὶ ἀπὸ τῆς ἐν Καρθαγένῃ καὶ τῶν κζʹ μέρους ἁγίων, Πάπα δὲ Ῥώμης οὐδαμῶς μέμνηνται, καὶ ἴδε βιβλίου δεκάτου, μέρους τρίτου, κεφαλαίου τρίτου τμῆμα τέταρτον. Σύνοδον Οἰκουμενικὴν αἰτοῦσι παρὰ τῶν Βασιλέων, λέγουσι γὰρ, καὶ ἡμεῖς γὰρ ὑμᾶς παρεκαλέσαμεν περὶ Συνόδου Οἰκουμενικῆς τῆς δυναμένης ἀκριβῶς κρατῦναι καὶ διορθῶσαι τὰ σαλευόμενα, εἴτουν τὰ καταρραγέντα. καὶ σημείωσαι, ὅτι οὐκ ἀξιόπιστον νομίζουσιν οὐδὲ ἱκανὸν τὸν τοῦ ἐν Ῥώμῃ συνεδρίου προεδρεύοντος Κελεστίνου τύπον, οὔτε τὴν τοῦ Κυρίλλου Σύνοδον, ἀλλὰ τὸ Οἰκουμενικὸν ἄθροισμα, ὡς ὂν ἐπάνω Πατριαρχῶν καὶ Τοπικῶν Συνόδων ζητοῦσι κριτήν, ὅθεν οἱ Βασιλεῖς μετὰ τὸν τύπον τοῦ Ῥώμης καὶ τὴν Κυρίλλου Σύνοδον γράφοντες Σάκραν Κυρίλλῳ λέγουσιν, ἡμεῖς οὐκ ἀνεξετάστους εἶναι τοὺς λόγους ἀνεχόμεθα, ἀλλὰ κριτὰς τῶν λόγων προκαθίσαι τοὺς ἁπανταχοῦ προεστῶτας τῆς Ἱερωσύνης. καὶ σημείωσαι, ὅτι λῆρος τὸ, ὁ Πάπας ἀθροίζει τὰς Συνόδους, καὶ τὸ, ὁ Πάπας ἐπὶ τῶν Συνόδων.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Κ.

Ὅτι ἐκ τῶν κατὰ Νεστορίου ἐπιστολῶν τοῦ Κυρίλλου πρὸς τοὺς Ἀσκητὰς, καὶ Βασιλίδας, καὶ Ἀκάκιον Βερροίας, καὶ τοὺς λοιποὺς Πατριάρχας, καὶ τὸν Ῥώμης Κελεστῖνον, καὶ Κελεστίνου πρὸς Κύριλλον καὶ τοὺς λοιποὺς Πατριάρχας καὶ τὸν Θεσσαλονίκης Ῥοῦφον, καὶ ἐκ παραθέσεως πατριαρχικῶν Συνόδων, δείκνυται μὴ εἶναι τὸν Ῥώμης τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας Διδάσκαλον, ἢ βεβαιωτὴν τῶν τῆς πίστεως δογμάτων, ἢ ἐξουσιαστὴν, ἢ ἔκδικον τῆς πίστεως, ἢ Οἰκουμενικῶν Συνόδων ἀθροιστὴν, ἀλλὰ τὴν κοινότητα τῆς Ἱερωσύνης.

Καὶ ἄλλως, ὁ Πάπας Κύριλλος γράφων πρὸς τοὺς τὸν μονήρη βίον ἀσκοῦντας κατὰ Νεστορίου, οὐκ ἐμνήσθη Πάπα τινὸς, ἀλλὰ μόνον τὸν ἅγιον Ἀθανάσιον ἔφερεν εἰς μαρτυρίαν. καὶ ἐν τῇ πρὸς τὰς Βασιλίσσας ἐπιστολῇ οὐ διὰ τοῦ Ῥώμης ἐποίησε τὰς ἀποδείξεις, ἀλλὰ διὰ τῶν πατέρων Ἀθανασίου, Ἀττικοῦ, Ἀντιόχου, Ἀμφιλοχίου, Ἀμμώνος, Χρυσοστόμου, Σευηριανοῦ, Βιταλίου καὶ Θεοφίλου Ἀλεξανδρείας. καὶ πρὸς ἄλλους πολλοὺς γράψας κατὰ Νεστορίου, οὐκ εἶπε παντάπασιν ὅτι ὁ Ῥώμης κοινός ἐστιν ἁπάντων τῶν Χριστιανῶν Διδάσκαλος, καὶ οὕτω διορίζεται, πρὸς ὃν ὁ ἀντιλέγων οὐκ ἔστι Χριστιανὸς, ἀλλ᾽ ἀπὸ τῆς κοινότητος καὶ τῶν ἁγίων πατέρων ποιεῖται τὰς ἀποδείξεις. δεύτερον, ὅτι πρὸς τὸν Ῥώμης Κελεστῖνον γράφων, οὐ λέγει Θεὸς ἐστὶν ὁ Χριστὸς ὡς ὁ Ῥώμης βεβαιοῖ, ἀλλ᾽ ὡς ὅλοι οἱ τῆς Οἰκουμένης Ἐπίσκοποι καὶ λαοί. Καὶ, ὅτι οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει δυσχεραίνουσι, καὶ ἐκδέχονται τὴν παρὰ τῶν ὀρθοδόξων Διδασκάλων ἐπικουρίαν. Καὶ, πάντων τῶν κατὰ τὴν οἰκουμένην ὀρθοδόξων Ἐπισκόπων καὶ λαῶν ὁμολογούντων ὅτι Θεὸς ἦν ὁ Χριστός. Καὶ, πάντες οἱ πατέρες ἡμῶν οἱ μεγάλοι καὶ θαυμαστοὶ καὶ εὐδόκιμοι Θεοτόκον εἶναι εἶπον τὴν ἁγίαν Παρθένον. τρίτον, ὅτι οὐ μόνον εἰς τὸν Ῥώμης ἔγραψεν, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς Πατριάρχας, καὶ εἰς Ἀκάκιον τὸν Βερροίας. καὶ ὁ Κελεστῖνος ἔγραψεν οὐ μόνον εἰς τὸν Κύριλλον, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς Πατριάρχας, καὶ εἰς τὸν Θεσσαλονίκης Ῥοῦφον, παραθήγοντες ἀλλήλους κατὰ τοῦ Νεστορίου, καὶ διὰ τοῦτο ἔγραψεν ὁ Κύριλλος καὶ τούτῳ τῷ Κελεστίνῳ, ἵνα γράψῃ τοῖς κατὰ Μακεδονίαν καὶ Ἀνατολὴν Ἐπισκόποις τὴν γνώμην αὐτοῦ περὶ τοῦ Νεστορίου. ἵνα δὲ μὴ νομίσῃ τις ὅτι μόνος ὁ Ῥώμης καὶ ἡ Σύνοδος αὐτοῦ διεγείρουσι τοὺς ὀρθοδόξους Ἐπισκόπους κατὰ τοῦ Ἀλάστορος, ἐπήγαγεν, ἐπιθυμοῦσι γὰρ ἵνα δώσωμεν ἀφορμὰς τοῦ πάντας μιᾷ ψυχῇ καὶ μιᾷ γνώμῃ στῆναι καὶ ἐπαγωνίσασθαι τῇ ὀρθῇ πίστει πολεμουμένῃ. καὶ σημείωσαι πρῶτον, ὅτι οὐ μόνος ὁ Ῥώμης δίδωσιν ἀφορμὰς, ἀλλ᾽ ὁ Ἀλεξανδρείας καὶ ὁ Ῥώμης. δεύτερον, ὅτι οὐδεὶς ἄρα Πατριάρχης ἰδικῶς, ἀλλ᾽ ἡ κοινότης τῆς Ἱερωσύνης ἔκδικός ἐστι τῆς πίστεως, καὶ οἱ ἅγιοι πατέρες ἐξηγηταὶ τῆς ἁγίας γραφῆς, καὶ Διδάσκαλοι καὶ μάρτυρες ἐν τοῖς περὶ πίστεως. τέταρτον, ὅτι πρὸς τοῦτο ζητεῖ τὴν γνώμην ὁ Κύριλλος πρῶτον τοῦ Κελεστίνου διὰ τὴν ἀκοινωνησίαν Νεστορίου, οἰκονομῶν τὸν καιρὸν καὶ τὰ πράγματα, διὸ λέγει αὐτῷ, ἐπειδὴ καὶ Θεὸς ἀπαιτεῖ παρ᾽ ἡμῶν τὸ νηφάλιον ἐν τούτοις, ἤγουν τὸ ἁρμόζον τῷ καιρῷ καὶ τῇ χρείᾳ, τὸ συνετὸν, τὸ συμπαθητικὸν, τὸ ἐντελὲς, τὸ συμφέρον. ποῖον δὲ τὸ συμφέρον; ἵνα ψηφίσηται πρῶτος ὁ Ῥώμης, καὶ ἄρα διότι εἶχε τινὰ γενικὴν ἐξουσίαν ἐν τῇ καθόλου Ἐκκλησίᾳ; οὐδαμῶς. ἐπειδὴ πῶς ὁ Ἀλεξανδρείας Ἀλέξανδρος χωρὶς τοῦ ἐρωτῆσαι ἢ τὸν Ῥώμης, ἢ ἄλλον

τινὰ Ἐπίσκοπον Συνόδου ἀθροίσας, ἔκρινε καὶ καθῄρηκε τὸν Ἄρειον, καὶ ἔγραψε περὶ τῆς ἀκοινωνησίας αὐτοῦ ἑβδομήκοντα ἐπιστολὰς ὡς εἴπομεν ἀνωτέρω βιβλίου δευτέρου κεφαλαίῳ δευτέρῳ, καὶ ὁ Ἱεροσολύμων Σωφρόνιος πῶς συνοδικῶς πρῶτος πάντων ἀνεθεμάτισε τοὺς Μονοθελήτας ὡς ἐροῦμεν κατωτέρω βιβλίου ἕκτου κεφαλαίῳ ἕκτῳ. πέμπτον, ὅτι ὁ Κύριλλος γράψας πρῶτον εἰς πολλοὺς κατὰ Νεστορίου περὶ τῆς ἀκοινωνησίας, ἠξίωσε τὸν Ῥώμης ἵνα ἐκεῖνος πρῶτος φανερὰν ποιήσῃ τὴν γνώμην αὐτοῦ, καὶ διατυπώσῃ τὸ δοκοῦν, οὐχ ὅτι οὐκ ἐδύνατο πρῶτος συνοδικῶς ἀποκηρῦξαι τὸν Νεστόριον τῆς κοινωνίας αὐτοῦ, καὶ γὰρ ἐδύνατο, ὡς αὐτὸς γράφων πρὸς τοὺς αἰτιασαμένους αὐτὸν ὅτι οὐ σεσιώπηκεν, ἀλλ' ἀκοῇ μόνῃ πεισθεὶς, ἔγραψε κατὰ Νεστορίου, φησὶ γὰρ, τί οὖν ἐκώλυε καὶ ἡμᾶς ταῖς ἐκείνου φωναῖς χρησαμένους γράψαι τἀναντία, καὶ εἰπεῖν, εἴτις οὐ λέγει Θεοτόκον τὴν Μαρίαν ἀνάθεμα; ἀλλ' ὑπεπσίηκα τοῦτο δι' αὐτὸν τέως, καὶ ἵνα μὴ εἴπωσιν ὅτι ὁ Ἀλεξανδρείας, ἤτοι ἡ Αἰγυπτιακὴ Σύνοδος ἀνεθεμάτισεν αὐτὸν, ἀλλὰ δὴ καὶ τῷ Κελεστίνῳ τὰ αὐτὰ γράφει λέγων, ἐγὼ δὲ ὁμολογῶ, καίτοι βουληθεὶς συνοδικῷ γράμματι φανερὸν αὐτῷ καταστῆσαι, ὅτι ταῦτα λέγοντι καὶ φρονοῦντι κοινωνεῖν οὐ δυνάμεθα, τοῦτο μὲν οὐχ ὑπεποίηκα, λογισάμενος ὅτι χρὴ τοῖς ὀλισθήσασι χεῖρα διδόναι, ὡς τυχὸν καὶ ὁ μέγας Βασίλειος πρὸς Ἀμφιλόχιον γράφων ἐν κεφαλαίῳ εἰκοστῷ ἐνάτῳ φησὶ περὶ τῶν Πνευματομάχων, δεῖ ἡμῖν μακροθύμως φέρειν τὰ παρ' αὐτῶν. διὰ τούτων τῶν ῥημάτων τοῦ Κυρίλλου γίνεται φανερὸν ὅτι ἠδύνατο ὁ Κύριλλος κατὰ τὸ ἐκκλησιαστικὸν ἀρχαῖον ἔθος διὰ τῆς ἰδίας Συνόδου γράψαι καὶ ἀκοινώνητον ποιῆσαι τὸν Νεστόριον, καὶ εἶτα γράψαι καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς ἀδελφοὺς τὴν ἀσέβειαν αὐτοῦ, ὡς πεποιήκασιν Ἀλέξανδρος καὶ Σωφρόνιος, ἀλλ' οὐ πεποίηκε καὶ διὰ τοὺς ἐχθροὺς οὓς προεξένησεν αὐτῷ ὁ Νεστόριος, καὶ τὸν φθόνον διὰ τὸν πολὺν ζῆλον, καὶ ἵνα γραψάντων αὐτῷ πολλῶν ἴσως ἐντραπῇ καὶ διορθωθῇ ὁ αἱρετικός. καὶ τέως βουλόμενος ἀναδέξασθαι τὸν κατὰ τοῦ Νεστορίου πόλεμον, ὡς αὐτὸς γράφων τοῖς ἐν Κωνσταντινουπόλει Κληρικοῖς, ταῦτα φησὶν, οὐ γὰρ μὴ δώσω ὕπνον τοῖς ὀφθαλμοῖς μου καὶ νυσταγμὸν καὶ ἀνάπαυσιν τοῖς βλεφάροις μου, ἕως οὗ ἀγωνίσωμαι τὸν ὑπὲρ τῆς ἁπάντων σωτηρίας ἀγῶνα, ἐκεῖνα ἐποίει ἅτινα ἦν ὡς εἴρηται προσήκοντα τῷ καιρῷ καὶ τῇ χρείᾳ. ὅθεν γράφων συνοδικῶς πρὸς τοὺς Πρεσβυτέρους καὶ Διακόνους Κωνσταντινουπόλεως λέγει, αἰτιάσθω δὲ μηδεὶς τὴν μέλλησιν, οὐ γὰρ ἐνυστάξαμεν θορυβουμένης οὕτω μεγάλης ἀγέλης, μᾶλλον δὲ καὶ τῶν ἁπανταχοῦ λαῶν καὶ Ἐκκλησιῶν, ἐμιμησάμεθα δὲ τοὺς ἰατρικὴν ἔχοντας ἐμπειρίαν, οἳ τὰ ἐν τοῖς σώμασι γινόμενα τῶν παθῶν οὐκ εὐθὺς ταῖς διὰ σιδήρου καὶ πυρὸς ὑποφέρουσιν ἀνάγκαις, ἀλλ' ἠπίοις ἐν ἀρχαῖς φαρμάκοις καταμαλάσσουσι, περιμένοντες τὸν ταῖς τομαῖς πρέποντα καιρόν, οὔσαι δὲ τοιαῦτα, τὸ μὴ πρῶτον αὐτὸν ποιῆσαι τὰ κατὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου διὰ τὰς εἰρημένας αἰτίας, ἀλλὰ πάντας διεγείρειν καὶ μετὰ πάντων, ἤτοι διὰ Οἰκουμενικῆς Συνόδου ποιήσασθαι τὸ ἐκκλησιαστικὸν δίκαιον, ὅθεν ὡς εἴρηται ἔγραψε πρὸς πολλοὺς, ἀλλὰ θέλων γράψαι καὶ πρὸς τοὺς Πατριάρχας, ἔγραψε πρῶτον εἰς τὸν Ῥώμης, οὐκ ἔγραψε πρὸς τὸν Ἀντιοχείας, ὅτι ὑπώπτευεν αὐτὸν φίλον τοῦ Νεστορίου, καὶ ἐνόμιζεν αὐτὸν φανήσεσθαι αὐτῷ ἀντικείμενον, ὡς καὶ ἐγένετο ὕστερον ἐν τῇ ἀθροίσει τῆς Συνόδου, ἀλλ' ἔγραψεν εἰς Ῥώμην, ἐπειδὴ ὁ Νεστόριος ἔγραψεν ἐκεῖ· καὶ ἐσπούδαζε προξενῆσαι σχίσμα κατὰ τοῦ Κυρίλλου, ὅπερ εὐλαβούμενος ὁ πάντων ἀνθρώπων σοφώτατος, ἔγραψε καὶ ἐκεῖνος οἰκονομῶν πρὸ τῶν λοιπῶν Πατριαρχῶν εἰς τὸν Ῥώμης, ὅτι δὲ ᾠκονόμει, δῆλον, παρήγγειλε γὰρ τῷ Ποσειδωνίῳ μεθ' οὗ ἔπεμψεν εἰς Ῥώμην τὰ γράμματα ἵνα στοχασθῇ, εἰ μὲν ἔγραψεν ἐκεῖ ὁ Νεστόριος, δοῦναι αὐτὰ τῷ Ῥώμης, εἰ δὲ οὐκ ἔγραψε, μὴ δοῦναι, καὶ γὰρ ὑποπτευθεὶς ἵνα μὴ ἀπατηθῇ ὁ Κελεστῖνος ὑπὸ Νεστορίου, ἔπεμψεν αὐτῷ τετράδια, ἐν οἷς περιέχονται οἱ ἔλεγχοι τῆς Αἱρέσεως αὐτοῦ, ἅτινα καὶ μεταφράσας εἰς γλῶσσαν λατινικὴν ἔπεμψεν. ἕκτον, ὅτι δὲ οὐ κατὰ κανονικήν τινα ἀνάγκην ἔγραψεν ὁ Κύριλλος πρὸ τῶν λοιπῶν Πατριαρχῶν εἰς τὸν Ῥώμης, ἀλλ' οἰκονομῶν, δῆλον, ἐγίνωσκε γὰρ ὅτι ὁ Λουκίφερ ἐχειροτόνησε παρὰ Κανόνας ὡς εἴρηται ἀνωτέρω, καὶ μάλιστα ἄνθρωπον Αἱρετικὸν τὸν Παυλῖνον Ἀντιοχείας Ἐπίσκοπον, ἀλλ' οἱ Πάπαι Ῥώμης φθόνῳ καὶ πεισμονῇ δουλεύοντες, προὐξένησαν σχίσμα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ Ἀντιοχείας, καθότι τοῦ μὲν ὀρθοδόξου Μελετίου καὶ τοῦ μετ' αὐτὸν Φλαβιανοῦ κατεφρόνουν, τοῦ Αἱρετικοῦ δὲ Παυλίνου ἀντελαμβάνοντο, διὸ φοβούμενος ὁ Κύριλλος τὴν Ῥωμαϊκὴν ὀφρὺν ἔγραψεν ἐκεῖ πρῶτον διὰ τὸ συμφέρον. ἕβδομον, ὅτι δὲ καὶ τὰ τετράδια ἔπεμψεν ἵνα μὴ ἀπατηθῶσιν οἱ Ῥωμαῖοι ὑπὸ τοῦ Νεστορίου, δῆλον, ἐγίνωσκε γὰρ ὅτι ὁ Πάπας Δάμασος καίτοι ἅγιος ὢν, ἠπατήθη ὑπὸ τοῦ Αἱρετικοῦ Οὐϊταλίου, ἀλλ' ἐπειδὴ ἔγραψε πρῶτος ἐκεῖ, ἠξίου καὶ περὶ τῆς ἀκοινωνησίας τοῦ Νεστορίου διατυπῶσαι πρῶτον τὸν Ῥώμης. προφητικῶς δὲ διαλύων τὸ μεταταῦτα τῶν Ῥωμαίων φρόνημα περὶ τῆς μοναρχίας τοῦ Πάπα αὐτῶν, ἔγραψε καὶ τοῦτο ὡς εἴρηται, ἐγὼ δὲ ὁμολογῶ, καίτοι βουληθεὶς, καὶ τὰ ἑξῆς. οὐκ εἶπε δὲ τοὺς ἐχθροὺς ἢ ἄλλον τινὰ, ὧν εὐλαβούμενος ᾠκονόμει, ἀλλὰ μόνον τὸ χρὴ χεῖρα διδόναι, ἐπειδὴ τοῦτο ἦν τὸ κυρίως αἴτιον τῆς μακροθυμίας αὐτοῦ, ὅνπερ μιμούμενος καὶ ὁ μακάριος Κελεστῖνος, τὴν αὐτὴν μακροθυμίαν ἔδειξε περὶ τοῦ Νεστορίου γράφων αὐτῷ τῷ Κυρίλλῳ. ἴδε καὶ κατωτέρω Παραγράφῳ εἰκοστῷ ἕκτῳ τὸ, συναρπάσαι τὴν Ῥωμαίων Ἐκκλησίαν, καὶ τὸ, σύμφρονες γεγονότες ἑκάστοις ἅπαντες.

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ ΚΑ'.

Ὅτι τὸ ἐν τῇ κατὰ Νεστορίου πρὸς Κελεστῖνον ἐπιστολῇ τοῦ Κυρίλλου ῥητὸν τὸ, τὰ μακρὰ ἔθη τῶν Ἐκκλησιῶν πείθουσιν ἀνακοινοῦσθαι τῇ σῇ ὁσιότητι, πρὸς τῷ μὴ παρέχειν τῷ Ῥώμης ἰδικήν τινὰ ἐξουσίαν, λαμπρῶς καταβάλλει τὸ μοναρχικὸν αὐτοῦ ἀξίωμα. καὶ περὶ τοῦ ποσαχῶς λέγεται παρὰ τοῖς ἁγίοις πατράσι τὸ ἔθος, ἐξ ὧν συνάγεται εἶναι ἐπὶ πάντων τὴν κοινότητα τῶν Ἐπισκόπων.

Ἐκεῖνα ἅπερ λέγει ὁ Κύριλλος τῷ Κελεστίνῳ ἐν τῇ πρὸς αὐτὸν ἐπιστολῇ, καὶ τὰ μακρὰ τῶν Ἐκκλησιῶν ἔθη πείθουσιν ἀνακοινοῦσθαι τῇ σῇ ὁσιότητι, οὐ μαρτυροῦσιν ἰδικήν τινα ἐξουσίαν τῷ Πάπᾳ τῆς Ῥώμης, μάλιστα δὲ λαμπρῶς καθαιροῦσι τὸ θρυλλούμενον μοναρχικὸν ἀξίωμα αὐτοῦ. καὶ πρῶτον, ὅτι ἔγραψε τῷ Κελεστίνῳ χρεωστικῶς ὡς Διδάσκαλος, καὶ τοσούτου θρόνου Ἐπίσκοπος, οὐ διὰ τὸ εἶναι τὸν Ῥώμης δεσπότην κοινὸν ὡς ἀναισχυντοῦσιν οἱ παπισταὶ, ἀλλὰ διὰ τὸ νηφάλιον ὡς εἴρηται ἀνωτέρω, καὶ διὰ τὰ μακρὰ ἔθη. εἴπομεν δὲ περὶ τοῦ ἔθους ἀνωτέρω βιβλίου δευτέρου κεφαλαίου πέμπτου Παραγράφῳ ὀγδόῳ, καὶ ἤδη λέγομεν ὅτι τὸ ἔθος λέγεται παρὰ τοῖς πατράσι πολλαχῶς, καὶ τὸ παρὸν ἀρκεῖ εἰπεῖν ὅτι λέγεται ἔθος μακρὸν, ἔθος ἀρχαῖον, καὶ ἔθος ἄνωθεν κεκρατηκός. καὶ τὸ μὲν ἔθος τὸ μακρὸν δηλοῖ δύο τινὰ, πρῶτον, ἐκείνην τὴν ἀρχαίαν συνήθειαν καθ' ἣν καὶ οἱ Ἀπόστολοι καὶ οἱ ἐκείνων διάδοχοι καὶ καθεξῆς οἱ πατέρες κοινῶς ἐθεώρησαν τὰ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ συμβαίνοντα, εἰ καὶ μετὰ τοὺς Ἀποστόλους οὐκ ἦσαν πάντες οἱ τῆς Οἰκουμένης Ἐπίσκοποι ἐν ταῖς κοιναῖς συνελεύσεσιν, ὡς κατὰ Ναυάτου μόνον οἱ Δυτικοὶ Ἐπίσκοποι συνελθόντες κατέκριναν αὐτὸν, καὶ Παῦλον τὸν Σαμοσατέα μόνοι οἱ τῆς Ἀνατολῆς Ἐπίσκοποι ἀθροισθέντες, ἐξήνεγκαν τὴν κατ' αὐτοῦ ψῆφον, καὶ μετὰ τὰς ἀποφάσεις γεγράφασιν οἱ πατέρες ἀλλήλοις τὰ γενόμενα, ὡς ὁ πρὸς τὸν Βασιλέα προσφωνητικὸς τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου μαρτυρεῖ. δεύτερον, δηλοῖ τὸ ἀπό τινος μετρίου χρόνου ἀρξάμενον, ὥς ἐστιν ἡ ἄθροισις τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, ἀρχὴν λαβοῦσα ἀπὸ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, ἐν αἷς ἀναγκαία πάντων τῶν Πατριαρχῶν ἡ παρουσία, ἢ δι' ἑαυτῶν, ἢ διὰ Τοποτηρητῶν. τὰ δὲ ἀρχαῖα ἔθη δηλοῦσι τὸ πολυχρόνιον, ὡς φαίνεται ἐν τῷ ἕκτῳ Κανόνι τῆς πρώτης Συνόδου, καὶ ἀρκεῖ μάρτυς ὁ Ἐπιφάνιος Αἱρέσει ἑβδομηκοστῇ ἑβδόμῃ λέγων, τοῦτο γὰρ ἔθος ἐστὶν τὸν ἐν τῇ Ἀλεξανδρείᾳ Ἀρχιεπίσκοπον πάσης τῆς Αἰγύπτου καὶ Θηβαΐδος, Μαρεώτου τε καὶ Λιβύης Ἀμμωνιακῆς, Μαρεώτιδός τε καὶ Πενταπόλεως ἔχειν τὴν ἐκκλησιαστικὴν Διοίκησιν, ὅπερ ἐστὶν ὅτι ὁ Ἀλεξανδρείας ἔχει τὴν διοίκησιν τῶν εἰρημένων Ἐπαρχιῶν, οὐκ ἦν ὅμως ἀπὸ τοῦ καιροῦ τῶν Ἀποστόλων, ἀλλὰ μετὰ τοὺς Ἀποστόλους γέγονε συνήθεια, ὡς μετὰ τοὺς Ἀποστόλους γέγονε συνήθεια ἵνα διοικῇ ὁ Ῥώμης τὰ δυτικὰ μέρη. ἐπειδὴ δὲ γέγονεν αὕτη ἡ συνήθεια οὐ πολὺ μετὰ τοὺς Ἀποστόλους, εἴρηται ἀρχαῖα ἔθη. ἴδε καὶ βιβλίου δευτέρου κεφάλαιον τρίτον. τὴν ἄνωθεν συνήθειαν εἶπεν ὁ Κωνσταντινουπόλεως Ἀνατόλιος ἐν τῇ ἐν Χαλκηδόνι Συνόδῳ πράξει δεκάτῃ, ἡνίκα κἀκεῖνος ζητῶν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ εἰσαγαγεῖν τὸ μοναρχικὸν, ἤτοι ἀντιχριστιανικὸν ἀξίωμα, ἀλλὰ ταχύτατα ἀποκρουσθεὶς παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων, ἡσύχασε. δηλοῖ δὲ καὶ αὕτη ἡ τῷ Ἀνατολίῳ ἄνωθεν συνήθεια τὸ ἀπό τινος χρόνου ἀρξάμενον, ἤτοι ἐκεῖνον τὸν χρόνον ἐφ' οὗ ἡ Κωνσταντινούπολις κτισθεῖσα γέγονε βασίλειον. τὰ οὖν μακρὰ ἔθη τοῦ Κυρίλλου πρὸς Κελεστῖνον καὶ κατὰ τοὺς δύο τρόπους τῶν μακρῶν ἐθῶν ἐννοοῦνται, ἐκεῖνο μὲν, ὅτι συμπάσχειν δεῖ τὰ μέλη ἀλλήλοις, ὡς ἔγραφεν ὁ Ἀλεξανδρείας Ἀλέξανδρος πρὸς τοὺς ἁπανταχοῦ Ἐπισκόπους, ἐπαλείφων καὶ παροτρύνων αὐτοὺς πρὸς ἄμυναν τοῦ Ἀρείου καὶ τῆς Αἱρέσεως αὐτοῦ, καὶ ὁ μέγας Βασίλειος τῇ Τυανέων βουλῇ, καὶ ἴδε ἀνωτέρω βιβλίου δευτέρου κεφάλαιον ὄγδοον. τοῦτο δὲ, πρὸς ἄθροισιν Οἰκουμενικοῦ κριτηρίου, ἵνα καταλυθῇ ἡ ὀφρῦς τοῦ Οἰκουμενικοῦ ἐχθροῦ τῆς καθολικῆς πίστεως. διὰ τὰ μακρὰ ἔθη ὅμως ἅπερ ἔγραφεν ὁ Κύριλλος τῷ Κελεστίνῳ, δι' αὐτὰ ταῦτα ἔγραφε καὶ πρὸς τοὺς λοιποὺς Πατριάρχας, καὶ οἱ λοιποὶ Πατριάρχαι ἔγραφον πρὸς αὐτὸν, καὶ πρὸς ἀλλήλους, καὶ τῷ Νεστορίῳ ἔγραφον, εἰ φρονήσεις καὶ διδάξεις ἃ καὶ ἡμεῖς πάντες οἵ τε κατὰ τὴν Ἑσπέραν καὶ τὴν Ἑῴαν Ἐπίσκοποι καὶ Διδάσκαλοι καὶ λαῶν Ἡγούμενοι. καὶ σημείωσαι, ὅτι οὐκ ἔστιν ὁ κανονίζων εἷς Ἐπίσκοπος, ἢ εἷς Διδάσκαλος, οὐδὲ ἔστιν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ εἷς Ἡγούμενος, ἀλλὰ πολλοὶ, καὶ ταῦτα ἰσότιμοι. ὅθεν ὡς εἴρηται πανταχοῦ ἡ κοινότης τῶν Ἐπισκόπων ἐθεώρησε τὰ συμβαίνοντα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ.

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ ΚΒ'.

Ὅτι καὶ ἐκ τῆς Κελεστίνου Ῥώμης πρὸς τοὺς Κωνσταντινουπολίτας ἐπιστολῆς κατὰ Νεστορίου, καταῤῥάσσεται τὸ μοναρχικὸν ἀξίωμα τοῦ Ῥώμης.

Καὶ ἀπὸ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Κελεστίνου πρὸς τοὺς Κωνσταντινουπολίτας καταῤῥάσσεται τὸ παπικὸν μυθάριον. φησὶ γὰρ ὁ Κελεστῖνος, ἐκίνησέ ποτε ἱερόσυλον ζήτησιν ὁ Σαμοσατεὺς Παῦλος, ὅτε τῆς ἁγίας

κατὰ

κατὰ τὴν Ἀντιόχειαν Ἐκκλησίας προΐστατο, ἀλλὰ τοῦτον ἀπὸ τοῦ θρόνου ἐν ᾧ μιαρῶς προὐκαθέζετο καθῄρηκεν ἑνωθεῖσα τῶν καθολικῶν Ἱερέων ἡ ἀπόφασις. ἀκούεις παπιστὰ πῶς τὸν Ἀντιοχείας καθῄρηκεν οὐχ ὁ Πάπας, ἀλλὰ κοινῶς τῶν ὀρθοδόξων Ἐπισκόπων ἡ ἀπόφασις; ἀκούεις παπίδιον πῶς ὁ Πάπας Κελεστῖνος λέγει ὅτι οἱ Ἐπίσκοποι Σύνοδον ἀθροίσαντες ἐκεῖνον τὸν Παῦλον ὡς διεσαφήσαμεν ἀνωτέρω βιβλίῳ πρώτῳ κεφαλαίῳ δεκάτῳ ἐνάτῳ. γνῶθι λοιπὸν ὅτι οὐδὲ ὁ Κελεστῖνος ἐγίνωσκε τοῦτο τὸ ἀξίωμά σου, ἐν ᾧ καινοτόμως καὶ μιαρῶς προὐκαθέζεσθαι νομίζεις τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας. ἰδὲ πῶς ὁ Κελεστῖνος ἐν τῇ πρὸς Νεστόριον ἐπιστολῇ λέγει ὅτι ὁ Χριστός ἐστι κεφαλὴ τῆς Ἐκκλησίας, καὶ οὐ λέγει ὅτι ἐστὶ καὶ ἑτέρα, φοβούμενος τὸ τοῦ Ναζιανζηνοῦ, ἤτοι τό, ἡ δὲ δευτέρα καταπτυέσθω.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΚΓʹ.

Ὅτι καὶ ἐκ τῆς πρὸς Ἰωάννην Ἀντιοχείας ἐπιστολῆς τοῦ Κελεστίνου Ῥώμης κατὰ Νεστορίου, καταστρέφεται ἡ τοῦ Ῥώμης μοναρχία, καὶ δείκνυται μία τῶν μερικῶν ἡ ἐν Ῥώμη Ἐκκλησία.

Καὶ ἀπὸ τῆς ἐπιστολῆς ἣν ἔγραψεν ὁ Κελεστῖνος πρὸς Ἰωάννην τὸν Ἀντιοχείας καταστρέφεται ἡ παπικὴ μοναρχία, γράφει γὰρ περὶ Νεστορίου, καὶ ταύτην τὴν πίστιν ἐὰν μὴ ὁμολογήσῃ κατέχειν, ἥντινα κατὰ τὴν ἀποστολικὴν διδασκαλίαν ἡ Ῥωμαίων καὶ Ἀλεξανδρέων καὶ ἡ καθολικὴ πανταχοῦ Ἐκκλησία κατέχει, ἀπὸ τῆς ἡμετέρας κοινωνίας χωρίζομεν. καὶ σημείωσαι, ὅτι οὐ μία Ἐκκλησία, ἀλλὰ πολλαὶ μερικαί, ἐξ ὧν καὶ ἡ Ῥώμη μία ἐστί, καὶ ἡ Ἀλεξάνδρεια μία ἐστί, καὶ ἡ Κωνσταντινούπολις μία ἐστίν, ἄλλη δέ ἐστιν ἡ καθολική, ἥτις ἐστὶν ἡ ἁπανταχοῦ, ὅθεν ἐπιφέρει, καὶ ἡ καθολικὴ πανταχοῦ Ἐκκλησία. δεύτερον γράφει αὐτῷ, ταῦτα ἀδελφὲ τιμιώτατε πρὸς τὴν σὴν ἁγιωσύνην ἐγράψαμεν, ἵνα ἐνδυναμωθῇ ἐν τῷ Δεσπότῃ, καὶ τὸν οἰκεῖον τῷ σῷ ἤθει θώρακα καὶ τὴν ἐλπίδα τῆς καθολικῆς ὁμολογίας ἐνδυσάμενος, τὴν ἀγέλην τοῦ ἡμετέρου Δεσπότου Χριστοῦ ἀπὸ τῆς πονηρᾶς καὶ αἰσχίστης διδασκαλίας ἑλκύσῃς. καὶ σημείωσαι, ὅτι οὐδὲ ὁ Κελεστῖνος οἶδε τὴν παπικὴν μοναρχίαν, καὶ οὐδεὶς προσέχει αὐτῷ μόνῳ λέγοντι, ὅθεν καὶ ἄλλοις γράφει καὶ δέεται, ὡς ἔγραφε καὶ ὁ Κύριλλος ἵνα συνεργήσωσι πρὸς καθαίρεσιν Νεστορίου, ἰσοτιμίαν ἑαυτῷ ἐκείνοις προσμαρτυρῶν. σημείωσαι ὅτι ὀργανικῶς οἱ Πατριάρχαι τὴν Σύνοδον ἀγείρουσι, καὶ οὐ μόνος ὁ Ῥώμης, καὶ οὐ προστακτικῶς, ὥσπερ ἡ μετὰ τὸ σχίσμα τῶν παπιστῶν βούλεται μανία.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΚΔʹ.

Ὅτι καὶ ἀπὸ τῆς πρὸς τὸν Ἀντιοχείας Ἰωάννην ἐπιστολῆς τοῦ Κυρίλλου κατὰ Νεστορίου, καὶ τῆς περὶ πίστεως ἐκθέσεως τοῦ Κωνσταντινουπόλεως Φλαβιανοῦ τοῦ ὁδηγοῦ Λέοντος Ῥώμης ἐξαχῶς καταβάλλεται ὁ τῆς μοναρχίας τοῦ Ῥώμης πύργος.

Καὶ ἀπὸ τῆς ἐπιστολῆς Κυρίλλου πρὸς Ἰωάννην τὸν Ἀντιοχείας τὸ αὐτὸ συνάγεται. λέγει γάρ, ὅτι ὁ Νεστόριος διὰ τὸ γράψαι αὐτῷ τὸν Κύριλλον πρὸς διόρθωσιν, ἐχθρὸς ἐγένετο αὐτῷ, καὶ νομίσας συναρπάσαι καὶ τῶν Ῥωμαίων τὰς ἀκοὰς τοῦ πιστεῦσαι αὐτῷ, ἐκτοπά τινα ἔγραψε τῷ Ἐπισκόπῳ Ῥωμαίων Κελεστίνῳ, καὶ ἔστειλε καὶ τετράδια τῆς αἱρέσεως αὐτοῦ, ἅτινα οἱ παρευρεθέντες ἐν τῇ Ῥώμῃ Ἐπίσκοποι ἀναγνόντες, καὶ πολλῶν συνεδρίων γενομένων, κατέγνωσαν αὐτοῦ. ἐπειδὴ οὖν ὁ Νεστόριος ἔγραψεν ἐκεῖ ταῦτα, λέγει ὁ Κύριλλος ἀναγκαίως ἔγραψα καὶ ἐγὼ τὰ γεγονότα ἅπαντα. ὅθεν ἡ ἁγία Ῥωμαίων Σύνοδος φανερῶς τετύπωκε καὶ ἔγραψε πρὸς τὴν σὴν θεοσέβειαν, ὡς ἀνάγκη πείθεσθαι τοὺς ἀντεχομένους τῆς πρὸς ἅπασαν τὴν Δύσιν κοινωνίας. Καί, τῆς σῆς τοίνυν θεοσεβείας ἐστὶ σκοπῆσαι τὸ συμφέρον, ἡμεῖς γὰρ τοῖς παρ' αὐτοῦ ἠκολουθήσαμεν κρίμασι, δεδιότες ἀπολισθαίνειν τῆς τοσούτων κοινωνίας. καὶ λοιπὸν σημείωσαι πρῶτον, ὅτι οὐκ ἔγραψεν ὁ Κύριλλος ὡς πρὸς αὐτοκράτορα τῆς Ἐκκλησίας τῷ Ῥώμης, ἀλλὰ ἵνα μάθωσιν ἅπαντα τὰ γεγονότα οἱ Ῥωμαῖοι, καὶ μὴ ἀπατηθῶσι, καὶ γὰρ ἐγίνωσκεν ὅτι ἐδύνατο ἡ Ῥωμαίων Ἐκκλησία ἀπατηθῆναι καὶ ἁμαρτῆσαι ἐν τοῖς περὶ πίστεως. δεύτερον, οὐ λέγει ὅτι ἠβουλήθη ὁ Νεστόριος συναρπάσαι τὸν Πάπαν μόνον, ἀλλὰ τοὺς Ῥωμαίους, ὥστε πολλοὶ ἦσαν ἐν Ῥώμῃ οἱ κρίνοντες, ὡς καὶ εἰς τὰ λοιπὰ Πατριαρχεῖα. τοῦτο δὲ ἀναιρεῖ τό, ὅτι ὁ Ῥώμης ἐξ ἀποκαλύψεως διορίζει μόνος περὶ τῆς πίστεως, ἀπὸ Χριστοῦ καὶ τοῦ Πέτρου ἔχων τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἐξουσίαν, ἐπειδὴ συνοδικῶς καὶ ἐκεῖνος ἐξετάζει καὶ κρίνει. ὅθεν φησὶν ἐνταῦθα ὁ Κύριλλος, οἱ παρευρεθέντες ἐν Ῥώμῃ Ἐπίσκοποι ἀναγνόντες τὰ συγγράμματα Νεστορίου, καὶ πολλῶν συνεδρίων γενομένων, κατέγνωσαν αὐτοῦ· ὡς τυχὸν καὶ ἐπὶ Ἰωάννου τοῦ Καππάδοκος ἡ ἐνδημοῦσα ἐν Κωνσταντινουπόλει Σύνοδος ἀναγνοῦσα τοὺς λιβέλλους τῶν Ἀνατολικῶν περὶ τοῦ Σεβήρου, κατέγνω αὐτοῦ πρὸ τῆς κρίσεως τοῦ Πατριάρχου, καὶ ἰδὲ κατωτέρω βιβλίου πέμπτου κεφαλαίου πρώτου παράγραφον δεύτερον. τρί-

του, εἰπὼν ὅτι ἡ ἐν Ῥώμῃ Σύνοδος ἔγραψε πρὸς τὴν σὴν θεοσέβειαν, ἔδειξεν ὅτι τὸ πεμφθὲν αὐτῷ γράμμα τοῦ Κελεστίνου ἦν συνοδικὸν, καὶ οὐκ ἀπὸ τοῦ Ῥώμης ὡς μονάρχου, ὅπερ καὶ παντὶ Πατριάρχῃ ἴδιον. εἰ δὲ καὶ μόνος ἔγραφεν, οὐδὲ τοῦτο μοναρχίαν προσῆπτεν αὐτῷ, καθότι καὶ τοῦτο παντὶ Ἐπισκόπῳ ἴδιον, καὶ ἴδε τὰ περὶ τοῦ Πάπα Ἰουλίου ἀνωτέρω ἐν τοῖς παραγράφοις βιβλίου δευτέρου κεφαλαίου πέμπτου. τέταρτον, οὐκ εἶπεν ὁ Κύριλλος τῷ Ἀντιοχείας, ἀνάγκη πείθεσθαι τῷ μονάρχῃ, ἢ τῷ ἄκρῳ Ἀρχιερεῖ, ἢ τῷ βικαρίῳ τοῦ Χριστοῦ Πάπα, ἀλλὰ τοῖς Ἐπισκόποις τοῖς συστᾶσι τὴν Ῥωμαίων Σύνοδον, ἐν οἷς καὶ ὁ Πάπας, οἷς ἀνάγκη πείθεσθαι, οὐχ ὅτι ἔχουσι προνόμια ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ, ἢ τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὸ πείθεσθαι αὐτοῖς, ἀλλ᾽ ὅτι ὀρθοδόξοις εἰσὶ, καὶ τοῦ Αἱρετικοῦ κατεγνωκόσι, τὸν βουλόμενον κοινωνεῖν αὐτοῖς δεῖ κἀκείνοις ἐξακολουθεῖν. ἐπειδὴ πρὸς ἐκείνους πρῶτον ἔγραψεν ὁ Νεστόριος, καὶ ἐκεῖνοι πρῶτοι συνοδικῶς κατέγνωσαν αὐτοῦ, καὶ διὰ τὸ πλῆθος, ἦσαν γὰρ πολλοὶ, ἐπειδὴ καὶ οἱ Μακεδόνες καὶ ἄλλοι πολλοὶ προφανῶς συνέτρεχον αὐτοῖς, καὶ ἴδε ἀνωτέρω κεφαλαίου ἑβδόμου Παράγραφον δεύτερον. πέμπτον, οὐδὲ τοῦτο τὸ, τετύπωκεν ἡ Ῥωμαίων Σύνοδος, παρέχει τῇ Ῥωμαϊκῇ Ἐκκλησίᾳ προνόμιον ἐξουσίας τινὸς, ἡ γὰρ (ἵνα ἐάσωμεν τὰς λοιπὰς) ἐπὶ Φλαυϊανοῦ τῶν Κωνσταντινουπολιτῶν Σύνοδος τετύπωκε κατὰ Εὐτυχοῦς, καὶ πάντες αὐτῇ ἐξηκολούθησαν, ὅθεν ὁ Λεγάτος τοῦ Ῥώμης Πασχασῖνος ἐν τῇ ἐν Χαλκηδόνι Συνόδῳ ἔφη, ἁγνῶς καὶ καθαρῶς καὶ ὁλοκλήρως τὴν πίστιν ἐξέθετο ὁ τῆς ὁσίας μνήμης Φλαυϊανὸς, ἧς πίστις καὶ ἔκθεσις συμφωνεῖ τῇ ἐπιστολῇ Λέοντος, πράξει πρώτῃ. εἶποι δ᾽ ἄν τις εἰκότως ὅτι μάλιστα ἡ ἐπιστολὴ Λέοντος συμφωνεῖ τῷ περὶ πίστεως τύπῳ τοῦ Φλαυϊανοῦ, καὶ ὁδηγὸς καὶ Διδάσκαλος ὁ Φλαυϊανὸς τοῦ Λέοντος, ἐπειδὴ προτέρα ἡ ἔκθεσις τῆς πίστεως τοῦ Φλαυϊανοῦ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Λέοντος. ἕκτον, οὐδὲ τὸ, οἷς ἀνάγκη πείθεσθαι τοὺς ἀντεχομένους τῆς κοινωνίας αὐτῶν, προνόμιόν τι δίδωσι τῇ Ῥωμαϊκῇ Ἐκκλησίᾳ, ὅτι οὐ μόνη ἡ ἀκοινωνησία τῆς Ῥώμης ἐπήγετο τοῖς μὴ δεχομένοις κατὰ Νεστορίου ὑπογράψαι, ἀλλὰ καὶ ἡ τῆς Ἀλεξανδρείας καὶ ἡ τῶν ἁπανταχοῦ Ἐκκλησιῶν, ὡς λέγει ἡ πρὸς τὸν Ἀντιοχείας τοῦτον Βασιλικὴ Σάκρα, κειμένη ἐν τῷ τρίτῳ μέρει τῆς Συνόδου, ὡς εἰ ὑπογράψεις τῇ καθαιρέσει Νεστορίου, εὐθὺς ὁ ἁγιώτατος Ἐπίσκοπος Κύριλλος καὶ οἱ μετ᾽ αὐτοῦ, καὶ ἡ σὴ θεοσέβεια καὶ οἱ μετ᾽ αὐτῆς, καὶ ὁ ὁσιώτατος τῆς ἐνδόξου πόλεως Ῥώμης Ἐπίσκοπος Κελεστῖνος, καὶ πάντες οἱ ἁπανταχοῦ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως ἱερεῖς τῇ σῇ θεοσεβείᾳ κοινωνήσουσι. εἶτα τῷ Κυρίλλῳ ἐκοινώνει πᾶσα ἡ Οἰκουμένη ὡς οἱ αὐτοὶ βασιλεῖς γράφουσι Συμεὼν τῷ Στυλίτῃ περὶ τοῦ αὐτοῦ Ἀντιοχείας. εἰ γὰρ τῷ εὐλαβεστάτῳ Κυρίλλῳ ὁμονοήσειεν, ᾧπερ οἱ ἐν τῇ Δύσει, καὶ οἱ ἐνταῦθα, καὶ οἱ ἁπανταχοῦ συντρέχουσι. καὶ ἴδε κατωτέρω Παράγραφον τριακοστὸν ἕκτον. ἔπειτα ὁ Κύριλλος ἔγραφε περὶ τῶν Δυτικῶν, οἷς ἀνάγκη πείθεσθαι τοὺς ἀντεχομένους τῆς κοινωνίας αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ τῷ Κελεστίνῳ γράφων ἔλεγε, γινωσκέτω ἡ σὴ θεοσέβεια ὅτι καὶ ἅπασι τοῖς κατὰ τὴν Ἀνατολὴν Ἐπισκόποις συνᾴδει τὰ λεγόμενα, καὶ δυσχεραίνουσι πάντες καὶ λυποῦνται, καὶ μάλιστα οἱ κατὰ τὴν Μακεδονίαν Ἐπίσκοποι. καὶ σημείωσαι ὅτι ὡς τοὺς Ἀνατολικοὺς ὑποστηρίζει διὰ τῆς κοινωνίας τῶν Ῥωμαϊκῶν Ἐπισκόπων, οὕτω καὶ τῷ Πάπᾳ βεβαιοῖ τοὺς οἰκείους κατὰ Νεστορίου λόγους διὰ τῆς κοινωνίας τῶν Ἀνατολικῶν καὶ τῶν Μακεδονίας Ἐπισκόπων.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΚΕ´

Ὅτι καὶ ἐκ τῆς πρὸς τὸν Βερροίας Ἀκάκιον ἐπιστολῆς τοῦ Κυρίλλου, καὶ τοῦ Ἀκακίου πρὸς τὸν Κύριλλον κατὰ Νεστορίου, πρὸς τῷ μηδεμίαν μνήμην γενέσθαι ἐν αὐταῖς τοῦ Ῥώμης, ἢ τῆς Συνόδου αὐτοῦ, συνάγεται μὴ εἶναι τὸν Ῥώμης μονάρχην ἐν τῇ καθόλου Ἐκκλησίᾳ, ἢ βεβαιοῦν τὴν πίστιν, ἀλλὰ τοὺς ἁγίους πατέρας.

Καὶ ἀπὸ τῆς πρὸς Ἀκάκιον τὸν Βερροίας Κυρίλλου ἐπιστολῆς τὸ αὐτὸ συνάγεται, φέρει γὰρ εἰς μαρτυρίαν οὐ Πάπαν τινὰ, ἢ Ῥωμαϊκὴν Σύνοδον περὶ τῆς Θεοτόκος φωνῆς, ἀλλὰ τῶν ἁγίων πατέρων Ἀθανασίου, Θεοφίλου, Βασιλείου, Γρηγορίου καὶ Ἀττικοῦ τὰς μαρτυρίας. δεύτερον, ποιεῖ φανερὸν διατί οὐκ ἀνεθεμάτισε τὸν Νεστόριον εὐθὺ, ἐπειδὴ δηλονότι ὑπώπτευε τοὺς Ἀντιοχεῖς ἵνα μὴ ὦσι βοηθοὶ αὐτοῦ τοῦ Νεστορίου. φησὶ γὰρ, ὅτι ὁ Νεστόριος μαχόμενος αὐτῷ διὰ τὴν ὑπεράσπισιν τῶν ὀρθῶν δογμάτων, γέγονεν ἐχθρὸς, καὶ συλλέγει τινὰς ἀγύρτας καὶ κατεγνωσμένους, καὶ παρασκευάζει ψεύδεσθαι κατ᾽ αὐτοῦ τινὰ ἐπὶ πολλῶν. τρίτον, ποιεῖ φανερὸν ὁ Κύριλλος, ὅτι διὰ τὸ ὑπόπτους αὐτῷ εἶναι τοὺς Ἀντιοχεῖς ἵνα μὴ γένωνται δηλονότι βοηθοὶ τοῦ Νεστορίου, ἔγραψε καὶ ἐζήτει πρῶτον τὴν περὶ αὐτοῦ γνώμην τοῦ Κελεστίνου, ὅθεν λίαν ἐσκεμμένως φησὶν, εἰ γὰρ εἰχόμεθα ζῆλον Θεοῦ καὶ τῆς τῶν πατέρων φιλοθείας ἐγενόμεθα μιμηταὶ, πάλαι ἂν ἦμεν κατὰ τῶν τετολμηκότων φλυαρῆσαι κατὰ Χριστοῦ, καὶ ἀναθεματισάντων ὑμᾶς τοὺς ζῶντας (εἶπε γὰρ ὁ Ἐπίσκοπος Δωρόθεος ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπ᾽ Ἐκκλησίας παρόντος Νεστορίου, εἴ τις Θεοτόκον λέγει τὴν Μαρίαν ἀνάθεμα) καὶ τοὺς πρὸς Θεὸν ὄντας ἤδη πατέρας ἁγίους, ψῆφον ὁσίαν ἐξενέγκαντες, δι᾽ ἧς ἦν εἰκὸς θεραπεύεσθαι καὶ τοὺς εἰς πίστιν ἠδικημένους τῶν λαῶν. τέταρτον, ἀλλὰ δὴ καὶ ὁ Ἀκάκιος ἀμοιβαίαν γράφων τῷ Κυρίλλῳ, οὐδεμίαν

μίαν

μίαν μνείαν ποιεῖται ἰδικὴν τοῦ Πάπα, ἢ τῆς Συνόδου αὐτοῦ, ἀλλὰ διὰ τῶν ἁγίων πατέρων βεβαιοῖ τὴν πίστιν, καὶ τὸν Κύριλλον μυρίοις ἐγκωμίοις καταστέφων παρακαλεῖ καὶ δι' αὐτοῦ καὶ ἐκ μέρους τοῦ Ἀντιοχείας Ἰωάννου, ἵνα ἐπαγωνισθῇ ὑπὲρ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΚϚʹ.

Ὅτι καὶ ἐκ τῆς πρὸς τὸν Ἱεροσολύμων Ἰουβενάλιον ἐπιστολῆς τοῦ Κυρίλλου κατὰ Νεστορίου, καὶ τῶν λόγων Ζωναρᾶ, Θεοφάνους καὶ Γεωργίου Κεδρηνοῦ, δείκνυται ἡ τοῦ Ῥώμης μοναρχία, καὶ ἡ ἄθροισις αὐτοῦ τῶν Συνόδων, καὶ ἡ ἐπ' αὐτῶν ἐξουσία σὺν τῷ περὶ τὴν πίστιν ἀναμαρτήτῳ καπνὸς καὶ ἀτμὶς Ἡλίῳ διαλυομένη.

Καὶ ἀπὸ τῆς πρὸς τὸν Ἱεροσολύμων Ἰουβενάλιον Κυρίλλου ἐπιστολῆς τοῦτο συνάγεται, ὅτι δηλαδὴ ὁ Νεστόριος ἔπεμψεν ἐπιστολὴν καὶ τετράδια εἰς Ῥώμην, νομίσας τὴν Ἐκκλησίαν Ῥωμαίων συναρπάσαι, καταγνωσθέντος δὲ διὰ τούτων τοῦ Νεστορίου ὡς αἱρετικοῦ, τοῦ δὲ Ῥώμης Κελεστίνου γράψαντος φανερῶς κατ' αὐτοῦ, καὶ ἀποστείλαντες πρὸς με τὰς ἐπιστολάς, δεῖν ᾠήθην ἀποστεῖλαι ταύτας. καὶ ἀκονηθεῖσαν οἴκοθεν εἰς εὐσεβῆ ζῆλον τὴν σὴν θεοσέβειαν διαναστῆσαι διὰ τοῦ γράμματος, ὅπως ἂν ἐκ μιᾶς ψυχῆς καὶ συντόνου προθυμίας τὴν εἰς Χριστὸν ἀγάπην ζωσώμεθα, καὶ σώσωμεν λαοὺς κινδυνεύοντας, καὶ στήσωμεν Ἐκκλησίαν τὴν οὕτω διαφανῆ, σύμφρονες γεγονότες ἑκάστοις ἅπαντες. Καί, δεῖ δὲ ἡμᾶς ἀναγκαίως καὶ τῷ φιλοχρίστῳ Βασιλεῖ καὶ ἅπασι δὲ τοῖς ἐν τέλει γράψαι καὶ συμβουλεῦσαι μὴ προτιμῆσαι τῆς εἰς Χριστὸν εὐσεβείας ἄνθρωπον, ἀλλὰ χαρίσασθαι τῇ Οἰκουμένῃ τὸ βέβαιον εἰς πίστιν ὀρθήν, καὶ Ποιμένος ἀπαλλάξαι πονηροῦ τὰ θρέμματα, εἰ μὴ ταῖς τῶν Ἐπισκόπων ἁπάντων εἴκει (ὁ Νεστόριος) συμβουλαῖς. καὶ λοιπὸν σημείωσαι πρῶτον, ὅτι οὐχ ὁ Ῥώμης ἢ ἄλλος τὶς μόνος, ἀλλὰ κοινῶς οἱ ἔγκριτοι καὶ σοφοὶ τῶν πατέρων ἀναζώννυνται καὶ σώζουσι τοὺς λαοὺς κινδυνεύοντας περὶ τὴν πίστιν, ὅπερ γίνεται ὅτε σύμφρονες γίνονται οὐ τῷ Ῥώμης μόνῳ, ἀλλ' ἑκάστοις ἅπαντες, ὅθεν φησὶν ὁ Ζωναρᾶς, ταῦτα μαθόντες οἱ τῶν Πατριαρχικῶν προεστῶτες θρόνων, ὁ τῆς Ῥώμης Κελεστῖνος, Κύριλλος ὁ Ἀλεξανδρείας, Ἰωάννης ὁ Ἀντιοχείας καὶ Ἰουβενάλιος Ἱεροσολύμων, ἀναφέρουσι πρὸς τὸν ἄνακτα Θεοδόσιον καὶ τὴν Πουλχερίαν, αἰτούμενοι Σύνοδον ἀθροισθῆναι καὶ γυμνασθῆναι τὰ παρὰ Νεστορίου δογματισθέντα. καὶ ὁ Θεοφάνης φησί, γνοὺς δὲ ὁ Νεστόριος, ὅτι οὐκ ἀνέχονται οἱ Πατριάρχαι παρασιωπῆσαι οὕτω τεταραγμένων τῶν Ἐκκλησιῶν, παρεσκεύασε τὸν Βασιλέα γράψαι σάκραν πρὸς Κύριλλον πλήρη στιγμάτων, καὶ δοκῶν ἐκ τούτων κτυπεῖν, μᾶλλον διήγειρε. καὶ διαναστὰς (ὁ Κύριλλος) γράφει τῷ Βασιλεῖ καὶ ταῖς τούτου ἀδελφαῖς ἅμα, αἰτούμενος καὶ Σύνοδον Οἰκουμενικὴν γενέσθαι εἰς τὸ γυμνασθῆναι κανονικῶς τὰ κατὰ Νεστόριον. τότε ὁ Βασιλεὺς Θεοδόσιος γράφει πᾶσι τοῖς ὑπ' αὐτὸν Ἐπισκόποις παραγενέσθαι εἰς Ἔφεσον χωρὶς πάσης ὑπερθέσεως μετὰ τὸ Πάσχα, ὁρίσας ὅτι οὐδεμίαν ἕξει πρὸς Θεὸν οὐδὲ πρὸς ἡμᾶς ἀπολογίαν ὁ μὴ τὴν ἡμέραν τῆς ἁγίας Πεντηκοστῆς εὑρισκόμενος εἰς τὴν ἐν Ἐφέσῳ Σύνοδον. καὶ Γεώργιος ὁ Κεδρηνὸς φησί, Κύριλλος δώδεκα κεφάλαια ἐξέθετο δογματικά, ἃ Νεστορίῳ ἔπεμψεν ἐν Κωνσταντινουπόλει, ὧν ἐκεῖνος καταφρονήσας, τὴν κατ' αὐτοῦ τρίτην Σύνοδον γενέσθαι παρεσκεύασε. δεύτερον, καὶ ἐκ τούτων γίνεται πασίδηλον, ὅτι οἱ Πατριάρχαι ὀργανικῶς ἀγείρουσι τὰς Οἰκουμενικὰς Συνόδους, ἐν οἷς καὶ ὁ Ῥώμης, καὶ οὐ μόνος ὁ Πάπας, ἢ ἐξουσιαστικῶς, ὡς φλυαρεῖ ὁ παπισμός. τρίτον, εἰ ἦν ὁ Ῥώμης κεφαλὴ τῆς Ἐκκλησίας, ἢ βικάριος τοῦ Χριστοῦ, ἢ τοῦ Πέτρου διάδοχος κατά τινα ἰδικὴν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀναμάρτητον ἐξουσίαν, ἐκεῖνον ἔδει μόνον διορίσαι τὰ περὶ πίστεως, καὶ τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ εἶναι Νόμον ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἐκεῖνον μόνον ἔδει γράψαι εἰς τὸν Βασιλέα καὶ τὰς Βασιλίσσας καὶ εἰς τοὺς ἐν τέλει, ἀλλ' ἐπειδὴ διδάσκει τὸν Πάπαν ὁ Κύριλλος, καὶ παρακινεῖται ὁ Κύριλλος ὑπὸ τοῦ Πάπα πρὸς καταστροφὴν τοῦ Ἀλάστορος, γράφει καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς Πατριάρχας ὁ Πάπας, καὶ εἰς Ῥοῦφον τὸν Θεσσαλονίκης τὰ αὐτά, γράφει ὁ Λεγάτος τοῦ Πάπα καὶ αὐτὸς Πάπας Ἀλεξανδρείας Κύριλλος καὶ εἰς Πατριάρχας καὶ εἰς ἄλλους Ἐπισκόπους γενέσθαι ὁμοψύχους καὶ ὁμοκαρδίους κατὰ τοῦ Αἱρετικοῦ, καὶ γράψαι καὶ πρὸς τὸν Βασιλέα, καὶ πρὸς τοὺς ἐν τέλει ὁμοῦ, γράφουσιν οἱ Πατριάρχαι εἰς τὸν Βασιλέα, καὶ τὰς ἀδελφὰς αὐτοῦ, καὶ ταῦτα πάντα ἵνα ἀπαλλάξωσι πονηροῦ Ποιμένος τὰ θρέμματα, ἤγουν τοῦ Νεστορίου τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ οὐκ ἐὰν μὴ πείθηται τῷ Ῥώμης, ἀλλ' ἐὰν μὴ εἴκῃ ἤτοι ἐὰν μὴ ὑποτάσσηται ταῖς βουλαῖς πάντων τῶν Ἐπισκόπων. ἐν τούτοις εἰρέσθω καὶ ὅπερ λέγει ὁ Ἀντιοχείας τῷ Νεστορίῳ, ἡ γὰρ Δύσις καὶ Αἴγυπτος καὶ Μακεδονία ἔκρινον ἀπερραγῆναι τῆς ἑνώσεώς σου. οὐ λέγει τὴν Δύσιν μόνον, ἢ μόνον τὸν Πάπαν, ἀλλὰ Δύσιν, Αἴγυπτον καὶ Μακεδονίαν ἰσοτίμως. τούτων οὕτως ἐχόντων, φαίνεται ὅτι ἡ τοῦ Πάπα Ῥώμης καινοτομηθεῖσα μοναρχία, καὶ ἡ ἐπὶ τῶν Συνόδων ἄθροισις καὶ ἐξουσία, καὶ τὸ ἀναμάρτητον περὶ τὴν πίστιν καπνός ἐστι, καὶ ἀτμὶς ὀλίγη, ἥτις Ἡλίου ἀνατέλλοντος ἀφανίζεται, ὁσάκις γὰρ λέγεται παρὰ τῶν παπιστῶν, τοσαυτάκις παρὰ τῶν ὀρθοδόξων καταφρονεῖται.

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ ΚΖ'.

Ὅτι καὶ ἀπὸ τῆς πρὸς Νεστόριον συνοδικῆς ἐπιστολῆς τοῦ Κυρίλλου, δείκνυται εἶναι τὸ ἄκρον ἀξίωμα, καὶ ἔσχατον καὶ ἀναμάρτητον κριτήριον τῆς Ἐκκλησίας τὴν κοινότητα, τὸ δὲ ἐκβάλλειν καὶ βάλλειν Πατριάρχας τὸν Ῥώμης, φλυαρία.

Καὶ ἀπὸ τῆς συνοδικῆς ἐπιστολῆς τοῦ Κυρίλλου πρὸς Νεστόριον τοῦτο παρίσταται, καὶ πρῶτον, ὅτι φησὶ πρὸς αὐτὸν, ἰδοὺ τοίνυν ἅμα τῇ Συνόδῳ τῇ κατὰ τὴν μεγάλην Ῥώμην συνειλεγμένῃ, προεδρεύοντος τοῦ ὁσιωτάτου καὶ θεοσεβεστάτου ἀδελφοῦ καὶ συλλειτουργοῦ ἡμῶν Κελεστίνου τοῦ Ἐπισκόπου, καὶ τρίτῳ σοι τούτῳ διαμαρτυρόμεθα γράμματι, συμβουλεύοντες ἀποσχέσθαι μὲν οὕτω σκαιῶν καὶ διεστραμμένων δογμάτων. καὶ σημείωσαι ὅτι οὐκ ἀρκεῖ ἡ Ῥωμαϊκὴ Σύνοδος, ἀλλὰ προστίθεται καὶ ἡ Αἰγυπτιακὴ, ὥστε οὐδὲν δύναται μόνη ἡ Ῥωμαϊκὴ, καὶ ὅτι καὶ ἡ Ῥωμαϊκὴ καὶ ἡ Αἰγυπτιακὴ αἱ Σύνοδοι τῆς μὲν κοινωνίας Νεστορίου ἀπέχειν ἠδυνήθησαν, καθαιρῆσαι δὲ αὐτὸν, καὶ ἄλλον Ἐπίσκοπον χειροτονῆσαι ἐν Κωνσταντινουπόλει, οὐδαμῶς. καὶ ποῦ λοιπὸν ἡ φλυαρία ὅτι ὁ Πάπας βάλλει ἢ ἐκβάλλει Πατριάρχας; δεύτερον, ὅτι γράφει αὐτῷ, φρονήσεις καὶ διδάξεις ἃ καὶ ἡμεῖς πάντες οἵ τε κατὰ τὴν Ἑσπέραν καὶ τὴν Ἑῴαν Ἐπίσκοποι, καὶ Διδάσκαλοι, καὶ λαῶν Ἡγούμενοι. Καὶ, αὕτη γάρ ἐστιν ἡ καθολικὴ πίστις, ἣ συναινοῦσιν ἅπαντες οἵ τε κατὰ τὴν Ἑσπέραν καὶ τὴν Ἑῴαν ὀρθόδοξοι Ἐπίσκοποι. καὶ σημείωσαι, ὅτι οὐκ ἀρκετὴ μόνη ἡ τοῦ Κυρίλλου ἐπιστολὴ, ἢ τοῦ Ῥώμης ἡ Σύνοδος, ἀλλὰ χρεία τῆς ἐξίσου συναινέσεως τῶν ἁπανταχοῦ ὀρθοδόξων Ἐπισκόπων καὶ Διδασκάλων καὶ Ἡγουμένων τῶν λαῶν, ὥστε ἡ κοινότης τῆς Ἐκκλησίας ἐστὶ τὸ ἐν αὐτῇ ἄκρον ἀξίωμα καὶ ἔσχατον καὶ ἀναμάρτητον κριτήριον, διὸ καὶ τὰ μερικὰ γράμματα καὶ αἱ μερικαὶ Σύνοδοι Ῥώμης καὶ Αἰγύπτου καὶ τῶν λοιπῶν οὐδὲν ἐτελείωσαν, ἕως οὗ ἀθροισθεῖσα ἡ παροῦσα Οἰκουμενικὴ Σύνοδος πέρας ἔθηκε τοῖς πράγμασι.

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ ΚΗ'.

Περὶ τῆς αἰτίας, δι' ἣν ὁ Κύριλλος οὐκ ἐποίησε πρῶτος τὴν πρὸς Νεστόριον ἀκοινωνησίαν, καὶ περὶ τῶν συνοδικῶν Κελεστίνου Ῥώμης καὶ αὐτοῦ Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας, καὶ τῶν Νεστορίου τετραδίων τῶν κριθέντων προσταγῇ τοῦ Βασιλέως Θεοδοσίου ὑπὸ τῆς ἀθροισθείσης Οἰκουμενικῆς Συνόδου, καὶ πρὸ τῆς Συνόδου μηδὲν ἐνεργῆσαι ἰσχυσάντων, πλὴν τοῦ θορύβου, ἐξ ὧν συνάγεται τὸν Ῥώμης κρίνεσθαι ὑπὸ τῆς Συνόδου καὶ ὑπ' αὐτὴν εἶναι, ἀλλὰ μὴ μονάρχην τῆς καθόλου Ἐκκλησίας, μήτε ἀθροιστὴν τῶν Συνόδων.

Καὶ ἀπὸ τῆς σάκρας τῶν Βασιλέων πρὸς τὸν ἅγιον Κύριλλον φαίνεται φανερῶς ὅπερ ἐλέγομεν, ἤγουν διατί ὁ Κύριλλος οὐκ ἐποίησε πρῶτος τὴν πρὸς Νεστόριον ἀκοινωνησίαν, καὶ ὅτι οὐκ ἐποίησε δι' ἃς εἴπομεν αἰτίας, καὶ μάλιστα διὰ τὰς πρὸς αὐτὸν μέμψεις καὶ ἀγανακτήσεις τοῦ Βασιλέως Θεοδοσίου, ἐπειδὴ γὰρ καὶ εἰς ἄλλους καὶ πρὸς Νεστόριον καὶ πρὸς τὸν Βασιλέα καὶ τὰς Βασιλίσσας ἔγραψεν ἀγωνιστικῶς κατὰ τῆς Αἱρέσεως, ὁ Βασιλεὺς ἐνόμισε τοῦτο ὕβριν, καὶ εἰ καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν ἐσιώπησεν, ἐλθόντων ὅμως τῶν ἀπὸ Ῥώμης καὶ Αἰγύπτου καὶ Ἀντιοχείας συνοδικῶν πρὸς τὸν Νεστόριον καὶ τὸν Κλῆρον Κωνσταντινουπόλεως, καὶ γραψάντων καὶ τῶν Πατριαρχῶν πρὸς ἀλλήλους, ἔδειξεν ὁ Βασιλεὺς τὰς μέμψεις ἃς εἶχε πρὸς τὸν Κύριλλον, διὸ λέγει αὐτῷ, νῦν οὖν ἡ σὴ θεοσέβεια διδαξάτω τί δήποτε ἡμῶν, οἷς τοσοῦτον οἶδα μέλειν εὐσεβείας, ὑπεριδὼν, ἢ τῶν ἁπανταχοῦ ἱερέων, οὓς συλλεγέντας εἶναι ἄμεινον λῦσαι τὴν ἀμφισβήτησιν, ταραχὴν τό γε ἐπὶ σαυτῷ καὶ ταῖς Ἐκκλησίαις ἐμβέβληκας; ἢ κατωτέρω, ἢ θαυμαστὸν οὐδὲν ἐν τούτοις τὸ μέτρον ὑπερβεβηκότα, μὴ μέχρι τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ τῶν ἱερέων στῆσαι τὴν ἐπιχείρησιν, ἀλλὰ καὶ περὶ ἡμῶν αὐτῶν πιστεῦσαί τι τῆς ἡμετέρας εὐσεβείας ἀνάξιον, ἢ τίνα εἶχε λόγον ἕτερα μὲν πρὸς ἡμᾶς καὶ τὴν Αὐγοῦσταν Εὐδοκίαν τὴν ἐμὴν σύμβιον ἐπιστέλλειν, ἕτερα δὲ πρὸς τὴν ἐμὴν ἀδελφὴν Αὐγοῦσταν Πουλχερίαν; ἐν τούτοις σημείωσαι, ὅτι τῆς Ῥωμαίων Συνόδου καὶ τοῦ Ἀντιοχείας καὶ τοῦ Βερροίας γραψάντων σὺν Κυρίλλῳ πρὸς Κωνσταντινούπολιν, ὁ Κύριλλος μόνος ὑπὸ μέμψιν γίνεται, ἐπειδὴ τούτων πάντων αἴτιος ἐνομίζετο ὑπὸ τοῦ Βασιλέως. τί οὖν εἶχε παθεῖν, εἰ πρῶτος ἔγραφε περὶ ἀκοινωνησίας τοῦ Νεστορίου; σημείωσαι ὅμως δεύτερον, πῶς ὁ Βασιλεὺς καταφρονῶν τῶν συνοδικῶν γραμμάτων, τῆς τε Ῥώμης καὶ Ἀλεξανδρείας, τῶν ἁπανταχοῦ Ἐπισκόπων τὴν συλλογὴν πρὸς κρίσιν ἐπιζητεῖ τῆς Αἱρέσεως καὶ τοῦ ὀρθοῦ φανέρωσιν δόγματος. καὶ λοιπὸν ἐπειδὴ ἐκ τῶν συνοδικῶν τῶν Δυτικῶν Ἐπισκόπων ἐν οἷς καὶ ὁ Ῥώμης, καὶ τῶν Αἰγυπτίων ἐν οἷς καὶ ὁ Κύριλλος οὐδὲν διωρθώθη, ἀλλὰ μόνον ταραχὴ γέγονεν εἰς τὰς Ἐκκλησίας καὶ εἰς τὰς πόλεις, ὁ Βασιλεὺς Σύνοδον Οἰκουμενικὴν ὥρισε συνελθεῖν πρὸς σκέψιν καὶ διάκρισιν τῶν ἀμφιβαλλομένων, ἤτοι τῶν συνοδικῶν Ῥώμης καὶ Ἀλεξανδρείας, καὶ τῶν τετραδίων τοῦ Νεστορίου, καὶ δὴ καὶ τῶν ἐπιστολῶν ἃς ἔστειλεν ὁ Κύριλλος εἰς Ῥώμην καὶ Ἀλεξάνδρειαν, καὶ τοῦ τύπου τοῦ Κελεστίνου. καίτοι δὲ μεμφόμενος ὁ Βασιλεὺς τὸν Κύριλλον

ὡς

ὡς ταραχώδη, ὅμως προσκαλεῖται αὐτὸν εἰς τὴν Σύνοδον, καὶ τὸ αἴτιον δῆλον ἐξ ὧν γράφει αὐτῷ ἐν τῇ αὐτῇ Σάκρα, λέγει γάρ, καὶ δεδόσθαι τῇ σῇ θεοσεβείᾳ συγγνώμη, ὡς ἂν μὴ πρόφασις εἴη, μηδὲ λέγειν δύναιο διὰ τοὺς ὑπὲρ εὐσεβείας ἐγκεκλεῖσθαι λόγους, γυμνασθῆναι γὰρ τούτους ἐπὶ τῆς ἱερᾶς Συνόδου βουλόμεθα, καὶ κρατεῖν ὡς ἂν καλῶς ἔχειν δόξειεν, εἴτε μεταλαμβάνοιεν συγγνώμης, εἴτε καὶ μή, παρὰ τῶν πατέρων ἐκνικηθέντες. ἡμεῖς μέντοιγε συνταράσσεσθαι τὰς πόλεις καὶ τὰς Ἐκκλησίας οὐκ ἀνεχόμεθα, οὔτε μὴν ἀνεξετάστως εἶναι τοὺς λόγους, ὧν κριτὰς προκαθίσαι δεῖ τοὺς τῆς ἁπανταχοῦ προεστῶτας ἱερωσύνης, καὶ δι᾽ ὧν ἡμεῖς ἐγκρατέστεροι τῆς ἀληθινῆς δόξης ἐσμέν τε, καὶ ἐσόμεθα. καὶ σημείωσαι, ὅτι οὐδὲν ἄλλο ἴσχυσαν τὰ συνοδικὰ Ῥώμης καὶ Ἀλεξανδρείας, εἰμὴ μόνον ταραχὴν ἐποίησαν εἰς τὰς Ἐκκλησίας καὶ εἰς τὰς πόλεις. οὐδεμία γὰρ μνήμη τοῦ Ῥώμης, ἀλλ᾽ οἱ λόγοι Κυρίλλου, ἐν οἷς καὶ οἱ Κελεστίνου, καὶ οἱ λόγοι Νεστορίου γέγονεν ἀπόφασις ἵνα γυμνασθῶσιν ἐπὶ Οἰκουμενικῆς Συνόδου, καὶ ἰδοὺ δὴ κρίνεται καὶ ὁ Ῥώμης. ὥστε φλυαρία προφανὴς τό, ὁ πρῶτος θρόνος οὐ κρίνεται. ὅτι κριταὶ τῶν λόγων Κελεστίνου Κυρίλλου καὶ Νεστορίου προκαθέζονται οἱ ἁπανταχοῦ προεστῶτες τῶν Ἐκκλησιῶν, καὶ ποῦ λοιπὸν τὸ τῶν παπιστῶν, ὅτι ὁ Ῥώμης πρῶτος ἢ ἔσχατος κριτής; ποῦ ὅτι ὁ Ῥώμης μόνος κριτὴς τῶν Αἱρέσεων; ποῦ ὅτι ὁ Ῥώμης μόνος κριτής; ἐπειδὴ βλέπομεν καὶ πολλοὶ κρίνουσι. Σημείωσαι ἔτι, ὅτι διὰ τῆς κρίσεως καὶ ἐξετάσεως τῶν προεστώτων, οὐ Ῥώμης καὶ Ἀλεξανδρείας, ἀλλὰ τῶν ἁπανταχοῦ Ἐκκλησιῶν ἐγκρατέστεροι τῆς ἀληθινῆς δόξης γίνονται οἱ ὀρθόδοξοι, καὶ ποῦ ἡ φλυαρία τῆς ἐν Φλωρεντίᾳ Συνόδου, ὅτι ἰδικῶς ὁ Ῥώμης πάντων τῶν χριστιανῶν Διδάσκαλός ἐστι; Σημείωσαι εἰς τὴν δευτέραν Σάκραν πρὸς Κύριλλον, πῶς μονώτατος ὁ Βασιλεὺς ἀθροίζει τὴν Σύνοδον, διορίζει τὸν τόπον, καὶ τὸν καιρὸν τῆς ἀθροίσεως, καὶ λοιπὸν προφανέστατος λῆρος ὅτι ὁ Πάπας ἀγείρει τὰς Οἰκουμενικὰς Συνόδους, καὶ διορίζει καὶ τὴν προθεσμίαν τῆς ἀθροίσεως. ἀναιδέστατον τό, ὁ Πάπας ἐπὶ τῶν Συνόδων, καὶ αἱ λοιπαὶ τῶν παπιστῶν περὶ μοναρχίας τοῦ Ῥώμης ψευδολογίαι. οὐκοῦν ἀκουέτω ὁ Πάπας παρὰ παντὸς ἀγαπῶντος τὸν Χριστόν, σκληρόν σοι πρὸς κέντρα λακτίζειν ὦ Πάπα, καὶ ζητεῖν ἔχειν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ μοναρχικὸν ἀξίωμα.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΚΘʹ.

Περὶ τῶν λαληθέντων, ἀναγνωσθέντων καὶ πραχθέντων ἐν τῇ πρώτῃ πράξει τῆς τρίτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου κατὰ Νεστορίου, ἐξ ὧν δείκνυται ἀριδηλότατα κρίνεσθαι τὸν Ῥώμης καὶ τοὺς λοιποὺς Πατριάρχας ὑπὸ τῶν Συνόδων, ὧν ἀθροιστὴς οὐχ ὁ Ῥώμης, ἀλλ᾽ οἱ Βασιλεῖς, τὸν δὲ Ῥώμης εἶναι οὔτε κριτὴν Αἱρέσεων, οὔτε τῆς καθόλου Ἐκκλησίας Διδάσκαλον, οὔτε ἀναμάρτητον, οὔτε βεβαιωτὴν τῆς πίστεως, ἢ τὴν Ἐκκλησίαν κανονίζοντα, ἢ τῶν Συνόδων, ἢ τῶν πατέρων ἐν ταῖς ἐκκλησιαστικαῖς ὑποθέσεσιν ὑπερέχοντα, ἢ ἰδικόν, ἢ μοναρχικὸν ἀξίωμα ἔχοντα, ἢ ἐπὶ τῶν Πατριαρχῶν καὶ Βασιλέων ὑπάρχοντα, ἀλλ᾽ ὑπὸ τὰς Συνόδους καὶ μερικὸν Ἐπίσκοπον.

Ἐν τῇ πρώτῃ πράξει θεωρητέον πρῶτον, ὅτι Πέτρος Πρεσβύτερος καὶ Πριμμικήριος Ἀλεξανδρείας εἶπε πρὸς τὴν Σύνοδον, παρενεχθεισῶν ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως εἰς Αἴγυπτον παρά τινων ἐξηγήσεων ἐκταρασσουσῶν τοὺς ἀκούοντας, ὁ Κύριλλος ἔγραψε δὶς νουθετῶν καὶ συμβουλεύων τὸν Νεστόριον πρὸς διόρθωσιν, ὁ δὲ ἠναντιοῦτο. εἶτα μαθὼν ὁ Κύριλλος ὅτι ὁ Νεστόριος ἔγραψε καὶ εἰς Ῥώμην, καὶ ἔπεμψε καὶ βιβλία τῶν ἐξηγήσεων αὐτοῦ, ἔγραψε καὶ αὐτὸς πρὸς τὸν Ῥώμης Κελεστῖνον, καὶ ἐνετείλατο τῷ Ποσειδονίῳ, ὃν ἔπεμψε μετὰ τῶν γραμμάτων εἰπών, εἰ ἐδόθησαν τὰ χαρτία ἅπερ ἔπεμψεν ἐκεῖ ὁ Νεστόριος, ἀπόδος καὶ τὰ παρ᾽ ἐμοῦ γράμματα, εἰ δὲ μή, ἀνάγαγε ταῦτα ἐνταῦθα. εὑρὼν δὲ ἀποδοθέντα, ἀπέδωκε καὶ αὐτὸς τὰ τοῦ Κυρίλλου, καὶ γέγραπται τὰ εἰκότα παρὰ τοῦ Κελεστίνου, τύπον φανερὸν περιέχοντα. ἐπειδὴ δὲ ἐκ βασιλικοῦ θείου νεύματος ἡ ἁγία ἡμῶν συγκεκρότηται Σύνοδος, ἀναδιδάσκομεν ἀναγκαίως, ὅτι δὴ τοὺς ἐπὶ τούτοις χάρτας μετὰ χεῖρας ἔχομεν πρὸς τὸ παριστάμενον τῇ ἡμῶν θεοσεβείᾳ. ταῦτα ὁ Πέτρος. ἐν οἷς σημείωσαι, ὅτι οἱ χάρται ἦσαν αἱ ἐπιστολαὶ Κυρίλλου πρὸς Νεστόριον, καὶ ὁ συνοδικὸς τύπος τοῦ Κελεστίνου, καὶ τὰ γράμματα Νεστορίου πρὸς Κύριλλον καὶ Κελεστῖνον, καὶ τὰ βιβλία τῶν ἐξηγήσεων αὐτοῦ. καὶ συγκεκρότηται ἐκ βασιλικοῦ νεύματος Σύνοδος Οἰκουμενική, ἵνα κρίνῃ καὶ διαλύσῃ τὰ ἀμφιβαλλόμενα, ἤτοι τὰ εἰρημένα γράμματα Κυρίλλου, Κελεστίνου καὶ Νεστορίου, εἰ δὲ ταῦτα, γνῶθι ἄρα ὅτι οὐδὲν ἴσχυσαν τὰ γράμματα Κυρίλλου καὶ Κελεστίνου μόνα πρὸς διάκρισιν τῶν ἀμφιβαλλομένων, καὶ ὅτι καὶ τὰ Κελεστίνου καὶ Κυρίλλου ἦσαν ἀμφιβαλλόμενα. ὅθεν ἐξετάζεται καὶ κρίνεται καὶ ἡ τοῦ Ῥώμης ἀπόφασις, καὶ λοιπὸν παράνομον τὸ τῶν παπιστῶν ὅτι ὁ πρῶτος θρόνος οὐ κρίνεται, καὶ ὅτι οἱ Πάπαι ἀγείρουσι τὰς Οἰκουμενικὰς Συνόδους, ἐπειδὴ οἱ Αὐτοκράτορες ἀγείρουσιν αὐτάς. δεύτερον, ὅτι θέλοντες οἱ πατέρες ἄρξασθαι θεωρῆσαι τὰ περὶ πίστεως, καὶ μὴ παραγενομένου ἔτι τοῦ Ἀντιοχείας Ἰωάννου, οὐ ζητοῦσι τὸ πρακτέον ἀπὸ τοῦ Κυρίλλου ἢ τοῦ Πάπα, ἀλλ᾽ ἀπὸ τοῦ βασιλικοῦ γράμματος. καὶ δὴ προκατάρχων ὁ Ἱεροσολύμων, ἐζήτησεν ἀνα-

γνωσθῆναι

γνωσθῆναι τὸ βασιλικὸν γράμμα τῷ Κυρίλλῳ καὶ ὅτι ἁπανταχοῦ περιεσώθη τῶν Ἐκκλησιῶν πεμφθὲν, καὶ ἀνεγνώσθη. ἐλέγετο δὲ ἐν αὐτῷ, ἵνα μετὰ τὸ ἐπιὸν ἅγιον Πάσχα εἰς τὴν Ἐφεσίων τῆς Ἀσίας παραγενέσθαι κατ' αὐτὴν τὴν τῆς Ἁγίας Πεντηκοστῆς ἡμέραν. εἶτα ἐρωτηθεὶς παρὰ Φίρμου Καισαρείας ὁ Ἐφέσου Μέμνων, πόσος ἀριθμὸς ἐξῆκε μετὰ τὴν ἄφιξιν ἡμῶν; ἀποκριθεὶς εἶπεν, ἀπὸ τῆς ὡρισμένης ἡμέρας ἐν τῷ εὐσεβεῖ γράμματι παρῆλθον ἡμέραι δεκαέξ. καὶ οὕτως εἰπόντος τοῦ Κυρίλλου ὅτι καὶ ἄλλο βασιλικὸν γράμμα ἐστὶ τὸ προστάττον τὰ τῆς πίστεως ἐρευνᾶσθαι καὶ τυποῦσθαι δίχα πάσης ἀναβολῆς, ἤρξαντο οἱ πατέρες θεωρεῖν. καὶ σημείωσαι πῶς ὁ Κύριλλος ὁ τοῦ Πάπα Ῥώμης Τοποτηρητὴς οὐκ εἶπεν ὁριστικῶς ἵνα θεωρηθῇ τὰ περὶ πίστεως ἀπόντος τοῦ Ἀντιοχείας, ἀλλ' ἐγένετο ἡ περὶ τοῦ προταττομένου σκέψις ἀπὸ τῶν βασιλικῶν γραμμάτων, ὥστε καὶ ὁ τρόπος τῆς ἀθροίσεως τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, καὶ ὁ καιρὸς, ἤτοι ἡ προθεσμία τῆς ἀθροίσεως καὶ προκαταρξεως αὐτῶν ὑπὸ τῶν Βασιλέων ἐγένετο. ὥστε ψιλὸν προσρημάτιον τὸ τῶν παπισῶν, ὅτι ὁ Πάπας ταῖς Οἰκουμενικαῖς Συνόδοις τὴν τοιαύτην προθεσμίαν παρέχει. τρίτον, κληθέντος τοῦ Νεστορίου ὑπὸ τῆς Συνόδου, καὶ μὴ ἐλθόντος, εἶπεν ὁ Ἱεροσολύμων ἵνα θεωρηθῇ τὰ περὶ πίστεως, ἀναγινωσκέσθω δὲ ἐν πρώτοις ἡ ἐκτεθεῖσα πίστις παρὰ τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ πατέρων, ὥστε ταύτῃ τῇ ἐκθέσει παραβαλλομένων τῶν περὶ τῆς πίστεως λόγων, τοὺς μὲν συμφωνοῦντας βεβαιωθῆναι, τοὺς δὲ μὴ συμφωνοῦντας ἐκβληθῆναι, καὶ ἀνεγνώσθη. εἶτα ἀναγνωσθείσης καὶ τῆς τοῦ Κυρίλλου πρὸς Νεστόριον δευτέρας ἐπιστολῆς, εἶπεν ὁ Κύριλλος πρὸς τοὺς πατέρας, παρακαλῶ τὴν ὑμετέραν ὁσιότητα εἰπεῖν, πότερόν ποτε, ὀρθῶς καὶ ἀνεπιλήπτως καὶ συμφώνως τῇ ἁγίᾳ ἐκείνῃ Συνόδῳ (ἤτοι τῇ ἐν Νικαίᾳ πρώτῃ) τὰ τοιαῦτα γέγραπται, ἢ μή; ἀποκριθεὶς δὲ πρῶτος ὁ Ἱεροσολύμων εἶπεν, ὅτι σύμφωνα εἴρηνται, καὶ τούτοις τοῖς εὐσεβέσι γράμμασι συντίθεμαι καὶ συναινῶ, καὶ καθεξῆς πάντες οἱ πατέρες εἶπον τὰ αὐτά. καὶ λοιπὸν σημείωσαι πῶς τὸν Κύριλλον ἡ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος κρίνει, πῶς τὸν Τοποτηρητὴν τοῦ Πάπα ἡ Σύνοδος κρίνει. πῶς τοῦ Πάπα οὐδεμία μνήμη γίνεται, ἢ τοῦ τύπου αὐτοῦ, ἀλλ' ἡ Σύνοδος ἀπ' ἀρχῆς ἐξουσιαστικῶς ἐξ ἰδίας αὐθεντίας ἔκρινε τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Κυρίλλου, καὶ διέκρινε ποία ἐστὶν ἡ ὀρθόδοξος πίστις, καὶ ποῦ λοιπὸν τὸ τῶν παπισῶν, ὅτι ὁ Πάπας ἔσχατός ἐστι κριτὴς, ἢ κριτὴς τῶν Αἱρέσεων, ἢ καθόλου τῆς Ἐκκλησίας Διδάσκαλος, ἢ Διδάσκαλος ἀναμάρτητος; τέταρτον, ἐν ταύταις ταῖς συγκαταθέσεσι τῶν πατέρων ὁ Μελιτηνῆς Ἀκάκιος εἶπε, τὰ αὐτὰ φρονεῖν ὁμολογῶ ἄνωθεν καὶ ἐξ ἀρχῆς τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ τὸ αὐτὸ ἔχειν φρόνημα καὶ ἀπὸ τῶν πονημάτων τῶν ἁγίων πατέρων, καὶ ἀπὸ τῶν ἁγίων γραφῶν, καὶ ἀπὸ τῶν παραδόσεων τῆς πίστεως ἐπίσταμαι. καὶ σημείωσαι, ὅτι ἀπὸ τῆς γραφῆς καὶ τῶν πατέρων καὶ τῶν παραδόσεων βεβαιοῦται ἡ πίστις, οὐκ ἀπὸ τῶν ἐξηγήσεων καὶ διορισμῶν τῶν Ἐπισκόπων τῆς Ῥώμης. πέμπτον, Ἡσύχιος Ἐπίσκοπος Ἐρυθρῶν πόλεως εἶπε, πεισθεὶς ὄψει καὶ ἀποδείξει τῶν ἁγίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ συνελθόντων, τῶν τε Μητροπολιτῶν τῶν ἀπὸ διαφόρων Ἐπαρχιῶν, καὶ τῇ ἐπιστολῇ πρὸς Νεστόριον παρὰ Κυρίλλου, ὁμολογῶ καὶ πιστεύω. καὶ σημείωσαι, ὅτι τῇ Συνόδῳ καὶ τοῖς Μητροπολίταις, ἤτοι τῇ κοινότητι τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας δεῖ πείθεσθαι πρὸς ὀρθῆς πίστεως ὁμολογίαν, καὶ οὐ τῷ Πάπα. ἕκτον, κριθείσης τῆς ἐπιστολῆς Κυρίλλου, καὶ ὀρθοδόξου αὐτοῦ ἀναφανέντος, κρίνεται λοιπὸν καὶ ἡ Νεστορίου πρὸς Κύριλλον ἐπιστολὴ, ταὐτὸν εἰπεῖν ὁ Νεστόριος. ἀναγνωσθείσης γὰρ αὐτῆς ἐπὶ τῆς Συνόδου, εἶπεν ὁ Κύριλλος, τί δοκεῖ ταύτῃ τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ Συνόδῳ περὶ τῆς ἐπιστολῆς Νεστορίου, ἆρα καὶ αὕτη σύμφωνός ἐστι τῇ ὁρισθείσῃ πίστει παρὰ τῶν τριακοσίων δεκαοκτὼ ἁγίων πατέρων; καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἱεροσολύμων εἶπεν, ἀλλότρια ταῦτα πάντα τυγχάνει τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, καὶ καθεξῆς πάντες οἱ πατέρες οὕτως εἶπον, καὶ τέλος ἀνεθεμάτισαν αὐτὸν, καὶ τὰ συγγράμματα αὐτοῦ. καὶ λοιπὸν σημείωσαι, ὅτι αἱ Οἰκουμενικαὶ Σύνοδοι κριταὶ τῶν Αἱρέσεων, οὐχ ὁ τῆς Ῥώμης Πάπας ὡς νομίζουσιν οἱ παπισαί. ἕβδομον, προτροπῇ τοῦ Ἱεροσολύμων ἀναγνωσθείσης τῆς τοῦ Πάπα Κελεστίνου πρὸς Νεστόριον ἐπιστολῆς περὶ πίστεως, ὁ Πρεμμικήριος Πέτρος εἶπε, τούτοις τοῖς ἀναγνωσθεῖσι σύμφωνα γέγραφεν ἡ ἁγιότης Κυρίλλου, ἀποκριθεὶς δὲ Φλαυϊανὸς Φιλίππων εἶπεν, ἀναγνωσθέντα καὶ ταῦτα ἐμφερέσθω τοῖς πραττομένοις. καὶ δὴ ἀναγνωσθείσης καὶ τῆς Κυρίλλου πρὸς Νεστόριον συνοδικῆς ἐπιστολῆς, ὁ αὐτὸς Πέτρος εἶπεν, οὐ μόνον τὰ ἀπεσταλέντα παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου καὶ ὁσιωτάτου τῆς Ῥωμαϊκῆς Ἐκκλησίας, ἀπέσταλται καὶ ἀποδέδοται τῷ Νεστορίῳ, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐπισταλέντα παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου καὶ θεοσεβεστάτου τῆς Ἀλεξανδρέων Ἐκκλησίας Κυρίλλου διὰ τεσσάρων Ἐπισκόπων. καὶ σημείωσαι, ὅτι ἐξίσου καὶ ἰσοτίμως ἀναγινώσκονται αἱ συνοδικαὶ ἐπιστολαὶ Κυρίλλου καὶ Κελεστίνου, καὶ ἐξίσου τάττονται ἐν τοῖς πραττομένοις, καὶ ἐξίσου δίδονται τῷ Νεστορίῳ καὶ ἐν πᾶσιν ὁμοτίμως ἐγένοντο οἱ περὶ αὐτῶν λόγοι., καὶ λοιπὸν ποῦ τὸ τῶν παπισῶν, ὅτι ὁ Ῥώμης κανονίζει τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ αἱ ἀποφάσεις αὐτοῦ ἀνώτεραι πάντων τῶν Ἐπισκοπικῶν ἀποφάσεων, καὶ μόναι ἱκαναὶ πρὸς βεβαίωσιν πίστεως; ποῦ, ὅτι ἡ ἐν Ῥώμῃ διαδοχὴ αὐτοῦ ἔχει ὑπεροχὴν ἐξουσίας ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ; σημείωσαι, ὅτι ὁ μὲν Κελεστῖνος λέγεται Ἐπίσκοπος τῆς Ῥωμαίων, οὐδὲ Κύριλλος τῆς Ἀλεξανδρέων, καὶ γνῶθι ὅτι ὡς ὁ Ἀλεξανδρέων μόνης τῆς Ἀλεξανδρείας ἐστὶν Ἐπίσκοπος, οὕτω καὶ ὁ Ῥωμαίων μόνης τῆς Ῥώμης, καὶ οὐχὶ πάσης τῆς Οἰκουμένης. ὄγδοον, ἀνεγνώσθησαν αἱ τοῦ Κελεστίνου

καὶ

καὶ τοῦ Κυρίλλου ἐπιστολαί, ἀλλ᾽ οὐκ ἠρκέσθη ἡ Σύνοδος ἐν ταῖς τοῦ Πάπα Ῥώμης καὶ τοῦ Πάπα Ἀλεξανδρείας ἐπιστολαῖς, καὶ ταῦτα συνοδικαῖς, ἀλλ᾽ ἐζήτησε καὶ ἀνεγνώσθησαν χρήσεις τῶν ἁγίων πατέρων περὶ ἧς εἶχον περὶ τοῦ προκειμένου δόξης, Πέτρου καὶ Ἀθανασίου καὶ Θεοφίλου Ἀλεξανδρείας, Ἰουλίου καὶ Φίληκος Ῥώμης, Κυπριανοῦ, Ἀμβροσίου, Γρηγορίου τοῦ μεγάλου τοῦ Ναζιανζηνοῦ, Βασιλείου, Νύσσης καὶ Ἀμφιλοχίου. καὶ γνῶθι, ὅτι προτιμῶνται καὶ τοῦ Πάπα καὶ τῶν Πατριαρχῶν ἐν τοῖς περὶ πίστεως οἱ ἅγιοι πατέρες, προτάττονται τῶν Ἐπισκόπων Ῥώμης οἱ Ἐπίσκοποι Ἀλεξανδρείας. καὶ σημείωσαι, ὅτι ἀδρανές ἐστιν ἐνύπνιον τὸ τῶν παπιστῶν, ὅτι ὁ Πάπας ὑπερέχει ἐν ταῖς ἐκκλησιαστικαῖς ἀποφάσεσι καὶ τῶν Συνόδων καὶ τῶν ἁγίων πατέρων. ἔνατον, τῆς ἐπιστολῆς Καπραιόλου Καρθαγένης, ἣν ἔπεμψε διὰ Βεσούλα Διακόνου, ἀναγνωσθείσης ἐπὶ τῆς Συνόδου, Κύριλλος Ἀλεξανδρείας εἶπε, καὶ ἡ ἀναγνωσθεῖσα ἐπιστολὴ τοῦ Καρθαγένης ἐμφερέσθω τῇ πίστει τῶν ὑπομνημάτων, φανερὰν ἔχουσα διάνοιαν, βούλεται γὰρ τὰ μὲν ἀρχαῖα τῆς πίστεως κρατύνεσθαι δόγματα, τὰ δὲ νεαρὰ καὶ ἀτόπως ἐξευρημένα, καὶ ἀσεβῶς εἰρημένα ἀποδοκιμάζεσθαι καὶ ἐκβάλλεσθαι. καὶ σημείωσαι ὅτι ὁ Ῥώμης τῇ ἰδίᾳ αὐθεντίᾳ καὶ οὐ τῇ τῶν ἀρχαιοτέρων ψήφῳ βεβαιοῖ ὅπερ ἐφρόνησεν ἀξίωμα μοναρχικὸν καινόν, καὶ τοῖς παρὰ τῶν πατέρων ὁρισθεῖσιν ἀντικείμενον. ὅθεν ὡς ἀτόπως ἐξευρημένα, καὶ ἀσεβῶς εἰρημένα τὰ παρὰ τοῦ Εὐγενίου ἐν τῷ Ὅρῳ τῆς Φλωρεντίας ἀποδοκιμάζεται, καὶ τῆς Ἐκκλησίας ἐκβάλλεται, ἤτοι καταφρονεῖται καὶ ἀναθεματίζεται. σημείωσαι, ὅτι ἰσοτίμως τάττεται ἐν τοῖς πραττομένοις ἡ ἐπιστολὴ τοῦ Καρθαγένης ταῖς ἐπιστολαῖς Κυρίλλου καὶ Κελεστίνου, ἐπειδὴ σύμφωνα εἴρηκε τῇ ἀρχαιότητι καὶ τοῖς πατράσιν, ὥσπερ καὶ οὗτοι, καὶ διὰ τοῦτο οἱ πατέρες μετὰ τὴν διαλαλιὰν τοῦ Κυρίλλου περὶ αὐτῆς ἐβόησαν, ταῦτα πάντες λέγομεν. σημείωσαι τρίτον, ὅτι διὰ βασιλικῶν γραμμάτων ἐκλήθη ὁ Καπραίολος καὶ οἱ κατὰ πᾶσαν Ἐπαρχίαν τῆς Ἀφρικῆς Ἐπίσκοποι. δέκατον, ἐν τῇ καθαιρέσει Νεστορίου ἡ Σύνοδος εἶπε, κατεπειχθέντες ἀπὸ τῶν Κανόνων καὶ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Κελεστίνου, ὅπερ ἔφη ἵνα παραστήσῃ διὰ μὲν τῶν Κανόνων, ὅτι σύμφωνα τῇ ἀρχαιότητι, διὰ δὲ τῆς ἐπιστολῆς Κελεστίνου, ὅτι σύμφωνα τοῖς Δυτικοῖς Ἐπισκόποις διορίζει καὶ οὐ καινά, ὥσπερ δηλονότι σύμφωνα τῇ Ἀφρικῇ διὰ Κυρίλλου, καὶ σύμφωνα τῷ Ἰλλυρικῷ διὰ Ῥούφου Θεσσαλονίκης. ὅτι δὲ ταῦτα οὕτως ἔχει, φανερόν ἐστιν. ἐγκαλουμένη γὰρ ἡ Σύνοδος ὑπὸ τῶν ἀποστατῶν, καὶ τοῦ Νεστορίου γράφοντος πρὸς τοὺς Βασιλεῖς ὅτι οὐκ ἀνέμειναν οἱ πατέρες τῆς Συνόδου, δηλονότι τοὺς Ἐπισκόπους τοὺς ἀπὸ Ἰταλίας καὶ Σικελίας, καὶ οὕτω κοινὸν ἁπάντων ποιῆσαι συνέδριον, ἡ Σύνοδος καὶ αὐτὴ ἔγραψε τοῖς Βασιλεῦσιν ὅτι ἔχει πάντας τοὺς τῆς Οἰκουμένης Ἐπισκόπους, ὡς τὸ αὐτὸ φρονήσαντας, διὰ τὸ καὶ τὸν τῆς μεγάλης Ῥώμης συμπαρεῖναι ἐπίσκοπον τῇ Συνόδῳ καὶ τοὺς τῆς Ἀφρικῆς διὰ Κυρίλλου, ᾧ καὶ τὴν αὐτὴν γνώμην ἑνώσαντες, κεχωρισμένοι μόνοι τῷ τόπῳ τῇ αὐτοῦ τε καὶ πάντων ἡμῶν ψήφῳ συνῄνεσαν. ταῦτα ἡ Σύνοδος, ἥτις ἐν ἑτέρᾳ ἀναφορᾷ πρὸς τοὺς Βασιλεῖς εἰποῦσα τὰ ἀνωτέρω, προσέθηκε καὶ τοὺς Ἐπισκόπους τοῦ Ἰλλυρικοῦ. ἔτι ὁ Κλῆρος Κωνσταντινουπόλεως γράφων πρὸς τοὺς Βασιλεῖς ὑπὲρ τῆς Συνόδου λέγει, τὴν ὑμετέραν ἐνδυσωποῦμεν θειότητα καὶ ἐξαιτούμεθα ὡς πεπείσμεθα δίκαιον τό, καὶ παρ᾽ ὑμῶν βεβαιωθῆναι ταύτην τῶν πλεόνων τὴν ψῆφον, τῶν καὶ τῇ κατὰ θρόνους αὐθεντίᾳ καὶ τῇ κατὰ τὴν ἐξέτασιν τῆς ὀρθῆς πίστεως ἀκριβείᾳ σύμφωνα τῷ ἁγιωτάτῳ ἀνδρὶ καταθεμένων. Καί, εἰ γὰρ ὁ τῆς Οἰκουμενικῆς Συνόδου καθηγητὴς (ὁ Κύριλλος) ᾧ σύμψηφοι πάντες δι᾽ ὧν κατέθεντο γεγόνασιν, εὔδηλον ὡς διὰ τῆς οἰκείας βλάβης καὶ τὴν κατὰ τῶν ἄλλων ὁμοψήφων ἐπέρειαν βεβαιοῖ. πρᾶξις ἕκτη. σημείωσαι ἐν μὲν τῇ καθαιρέσει τὴν ἐπιστολὴν Κελεστίνου, ἤτοι τὴν ψῆφον αὐτοῦ κατὰ Νεστορίου, ὅθεν ἔγραψε πρὸς τοὺς Βασιλεῖς ἡ Σύνοδος, ἐπαινέσαντες τὸν Κελεστῖνον πρὸ τῆς ἡμῶν ψήφου καταγνόντα τῶν αἱρετικῶν δογμάτων Νεστορίου, καὶ πρὸ ἡμῶν προεξενεγκόντα τὴν καθ᾽ αὐτοῦ ψῆφον. ἐν δὲ ἄλλῃ πάλιν ἀναφορᾷ, ὅτι οἱ Ἀφρικανοὶ συνῄνεσαν τῇ ψήφῳ Κυρίλλου καὶ τῆς Συνόδου, ἅπερ εἰσὶν ἓν καὶ τὸ αὐτό; ἤγουν ὅτι ἐννοεῖται διὰ τοῦ Κελεστίνου πᾶσα ἡ Δυτικὴ Σύνοδος, διὰ δὲ τοῦ Κυρίλλου πᾶσα ἡ Σύνοδος ἡ Αἰγυπτιακή, ἐρρέθη δὲ διὰ τὴν συμφωνίαν τῶν Ἐκκλησιῶν. ὅθεν μετὰ ταῦτα ἐγκαλούντων τῶν ἀντικειμένων τῇ Συνόδῳ ἕνεκεν τῆς ὀλιγότητος τῶν πατέρων, ἡ Σύνοδος προσέθηκε τὴν Ἀφρικὴν καὶ τὸ Ἰλλυρικόν, ἔτι προσέθηκαν ἐν τῇ αὐθεντίᾳ τοῦ θρόνου Ῥώμης καὶ τὰς αὐθεντίας τῶν λοιπῶν θρόνων, καὶ ἐπὶ τούτοις τὴν ψῆφον τῶν πλεόνων. καὶ ἐπειδὴ ὁ Κύριλλος ἦν ὁ ἐλέγξας καὶ κατακρίνας πρῶτος τὸν Νεστόριον καὶ τὴν αἵρεσιν αὐτοῦ, οἱ πλείους, ἤτοι πᾶσα ἡ Σύνοδος ἐν ᾗ καὶ ὁ Ῥώμης σύμψηφοι ἐγένοντο τῷ Κυρίλλῳ, ὥστε ἐκ πάντων τούτων συμφωνία καὶ ἰσοτιμία συνάγεται, καὶ οὐδὲν ἰδικὸν ὑπεροχικὸν ἀξίωμα. ἑνδέκατον, μὴ θορυβείτω δὲ (λέγομεν πάλιν) τὸ καὶ ἀπὸ τῆς ἐπιστολῆς Κελεστίνου εἰρημένον τῇ Συνόδῳ ἐν τῇ καθαιρέσει Νεστορίου, ἐπειδὴ ἡ Σύνοδος οὐ μέμνηται ἐπιστολῆς τινὸς ὡς ἀπὸ μονάρχου τοῦ Ῥώμης γενομένης, ἀλλ᾽ ἐπιστολὴν εἶπε τὸν τύπον ὃν ἐποίησεν ἐν Ῥώμῃ συνοδικῶς ὁ Κελεστῖνος καὶ ἔπεμψε περὶ ἀκοινωνησίας Νεστορίου, περὶ οὗ εἴπομεν ἀνωτέρω πολλάκις. εἶτα ἴδε ἀνωτέρω τί ἔλεγον Ἡσύχιος ὁ Ἐρυθρῶν περὶ τῆς ἐπιστολῆς, ταὐτὸν εἰπεῖν περὶ τοῦ τύπου τοῦ Κυρίλλου. οὐκ εἰς μόνον δὲ τὸν τύπον Κελεστίνου ἀφορῶσα ἡ Σύνοδος καθεῖλε τὸν Νεστόριον, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν τύπον πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν. ὅθεν ὁ Τοποτηρητὴς τοῦ Κελεστίνου Φίλιππος συγκατάθεσιν ποιούμενος περὶ τῆς καθαιρέσεως Νεστορίου

ρίου, πρὸς τοῖς ἄλλοις εἶπον ὅτι καθῃρέθη ὁ Νεστόριος κατὰ τὸν τύπον πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν, ἐπειδὴ συνεστήκασιν ἐν τούτῳ τῷ ἱερατικῷ συλλόγῳ διά τε τῶν παρόντων, διά τε τῶν πρεσβυτῶν τῶν ἀπὸ τῆς Ἀνατολικῆς καὶ Δυτικῆς Ἐκκλησίας οἱ παρόντες Ἱερεῖς. ἀλλὰ δὴ καὶ ὁ Τοποτηρητὴς Ἀρκάδιος εἶπε, κατὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς ἀκολουθοῦντες τοῖς ἄνωθεν ἀπὸ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων καὶ τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας παραδοθεῖσιν (ἤγουν τοῖς Κανόσιν) ἀκολουθήσαντες δὲ καὶ τοῖς τύποις τοῦ Κελεστίνου (ὅπερ ἐστὶν ἡ ἐπιστολὴ τοῦ Κελεστίνου) καὶ τῆς ἁγίας Συνόδου τοῖς δόγμασιν (ὅπερ ἐστὶν ὁ τύπος πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν) ἵνα δὲ μήτις ἀκούσας τύπους Κελεστίνου, νομίσῃ ὅτι ὁ Κελεστῖνος μόνος ὡς μονάρχης ἔγραψε καὶ ἐτύπωσεν, ὁ ἅγιος Κύριλλος μεταταῦτα τῶν Τοποτηρητῶν τὰ ῥήματα εἰπὼν, κατέθεντο οἱ τὸν τόπον διαπληροῦντες τῆς ἀποστολικῆς καθέδρας, καὶ ἁπάσης δὲ τῆς κατὰ Δύσιν ἁγίας Συνόδου τῶν θεοφιλεστάτων καὶ ἁγιωτάτων Ἐπισκόπων, ὅθεν καὶ τὰ ἤδη ὁρισθέντα ὑπὸ Κελεστίνου ἐξεβίβασαν, ἤτοι τῇ Συνόδῳ κανονικῶς ἐπὶ τῇ καθαιρέσει Νεστορίου συνῄνεσαν. ἵνα δὲ πάλιν μήτις ἀκούσας, ὅθεν καὶ τὰ ἤδη ὁρισθέντα ὑπὸ τοῦ Κελεστίνου ἐξεβίβασαν, ἡ Σύνοδος γράφουσα πρὸς τοὺς Βασιλεῖς περὶ τῆς ἐλεύσεως τῶν ἀπὸ Ῥώμης Λεγάτων, ταῦτα φησὶν, ἐπεὶ οὖν οἱ ἄνδρες παραγενόμενοι τὴν γνώμην πάσης τῆς κατὰ Δύσιν ἁγίας Συνόδου φανερὰν τῇ ἐνταῦθα γενομένῃ Συνόδῳ πεποιήκασιν, ἐν οἷς δηλονότι καὶ ὁ Κελεστῖνος. Καὶ, τῆς γὰρ δυσσεβείας ἀναδειχθείσης, καὶ πάσης τῆς Οἰκουμένης σύμφωνον ψῆφον ἐξενεγκούσης, ὥστε ἔλεγον ἡ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος γυμνάσασα καὶ ἐξετάσασα τοὺς λόγους Κυρίλλου, Κελεστίνου καὶ Νεστορίου, ἀνέδειξεν, ἤτοι ἐφανέρωσε τὴν ἀλήθειαν, καὶ κοινῶς ἐξήνεγκε τὴν τῆς δυσσεβείας ψῆφον· ὡς οὖσα ἐσχάτου καὶ ἄκρου ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ κριτήριον. καὶ σημείωσαι ὅτι ἐν τῇ καθαιρέσει Νεστορίου τρία τινὰ θεωρεῖται, κανόνες, ἐπιστολὴ Κελεστίνου, ἤτοι ὁ συνοδικὸς τύπος πάσης τῆς κατὰ Δύσιν ἁγίας Συνόδου, καὶ τὸ ἐπισφράγισμα, ἤτοι ὁ τύπος πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν διὰ τῶν ἐν τῇ Συνόδῳ πατέρων καὶ τῶν Τοποτηρητῶν τῆς Ἀνατολικῆς καὶ Δυτικῆς Ἐκκλησίας. τούτων οὕτως ἐχόντων, ποῦ κεῖται ἡ τοῦ Πάπα τῆς Ῥώμης μοναρχία καὶ ἄκρα ἐξουσία, καὶ ἐπὶ τῶν Πατριαρχῶν καὶ τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων αὐτοκρατορικὴ δύναμις; οὐ δῆλον ὅτι οὔτε ἦν οὔτε ἐστὶν οὔτε ἔσται, καὶ μάτην τὸ μὴ ὂν συνιστᾶν σπουδάζουσιν οἱ τοῦ Πάπα συνήγοροι. δωδέκατον, σημείωσαι ὅτι Κελεστῖνος καὶ Κύριλλος συνοδικῶς ἐτύπωσαν ἀκοινωνησίαν τοῦ Νεστορίου, οὐ μὴν καὶ ἐδυνήθησαν καθελεῖν, ἡ δὲ Σύνοδος πεποίηκε τὴν ἐσχάτην κατ' αὐτοῦ ψῆφον, εἰποῦσα, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ὥρισε διὰ τῆς παρούσης Συνόδου ἀλλότριον εἶναι τὸν Νεστόριον τοῦ Ἐπισκοπικοῦ ἀξιώματος καὶ παντὸς συλλόγου ἱερατικοῦ. καὶ σημείωσαι ὅτι τῆς Συνόδου ἐστὶν ἡ ἐσχάτη ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ψῆφος, ἡ Σύνοδος ἐστὶν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ὁ ἔσχατος κριτὴς, ἡ Σύνοδος βεβαιοῖ τὰ τῶν Πατριαρχῶν, ὅθεν καὶ ἐπὶ τῶν Πατριαρχῶν, οἱ δὲ Πατριάρχαι ἐν οἷς καὶ ὁ Πάπας μέρος τῆς Συνόδου. δέκατον τρίτον, ἡ Σύνοδος ἐν τῇ πρὸς τοὺς Βασιλεῖς ἀναφορᾷ περὶ τῆς καθαιρέσεως Νεστορίου ζητεῖ ἵνα ὁρίσωσι καυθῆναι τὰ συγγράμματα Νεστορίου, καὶ ἵνα ἀπειλήσωσιν ὅπως μήτις καταφρονῇ τὰ θεσπίσματα. καὶ ὁ Κύριλλος ἐν τῇ κατὰ Νεστορίου ὁμιλίᾳ λέγει, γένοιτο δὲ ἡμᾶς τρέμειν καὶ προσκυνεῖν τὴν ἑνότητα, καὶ Βασιλεῖ θεοφιλεστάτῳ ὑπηκόους γίνεσθαι, καὶ ἀρχαῖς καὶ ἐξουσίαις ὑποτάσσεσθαι. καὶ σημείωσαι ποῦ τὸ μεγαλεῖον τοῦ Ῥώμης ἐπὶ τῶν Βασιλέων; καὶ ὅτι ὁ μὴ πειθόμενος τοῖς Βασιλεῦσι καὶ ταῖς ἀρχαῖς καὶ ταῖς ἐξουσίαις, οὐ μόνον παράνομος, ἀλλὰ καὶ φρενόληπτός ἐστιν, ἰδοὺ γὰρ μετὰ τῶν πατέρων τῆς Συνόδου ὁ Κελεστῖνος ὡς δοῦλος παρακαλεῖ καὶ ὑπόκειται τοῖς Βασιλεῦσι. δέκατον τέταρτον, ὁ Κύριλλος ἐν τῇ κατὰ Νεστορίου ὁμιλίᾳ λέγει πρὸς αὐτὸν, οὐκ ᾐδέσθης ἐξομοιῶν Περσικῇ Βασιλείᾳ, οὐκ ἐνετράπης ἀθετεῖν βουλόμενος πατέρων καὶ Εὐαγγελιστῶν καὶ Προφητῶν παραδόσεις, καὶ νομίσας ἄρχειν πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν. καὶ σημείωσαι ὅτι εἰ ἦν ἄρχων τῶν Ἐκκλησιῶν ὁ Ῥώμης, πῶς οὐκ εἶπεν ὁ Κύριλλος Νεστορίῳ, ὁ Πάπας ἐστὶν Ἄρχων τῶν Ἐκκλησιῶν, καὶ πῶς αὐτὸς ἐνόμισας τοιοῦτος εἶναι; σημείωσαι δεύτερον, ὅτι τὸ νομίζειν ἄρχειν πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν τοῦ Νεστορίου ἦν φρόνημα, καὶ ὁ Πάπας νῦν τοιοῦτον νομίζων εἶναι ἑαυτὸν, τῆς μερίδος ἐστὶ τοῦ Νεστορίου. δέκατον πέμπτον, ἐν τῇ αὐτῇ ὁμιλίᾳ λέγει ὁ Κύριλλος πρὸς Νεστόριον· δέχου μάρτυρα τὸν ἅγιον Ἀρχιεπίσκοπον τῆς μεγάλης Ῥώμης Κελεστῖνον, γράφοντά σοι ἀποστῆναι τοῦ ματαίου δόγματος, ἔτι γε μὴν καὶ τὴν ἡμετέραν πτωχείαν διὰ βραχέων γραμμάτων τὸν αὐτὸν τρόπον παρακαλοῦντας. καὶ σημείωσαι ὅτι εἰ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἔγραψε πρὸς Νεστόριον ὁ Κύριλλος τῷ Κελεστίνῳ, τῆς αὐτῆς δυνάμεως καὶ τιμῆς καὶ ἀξίας ἐστὶν ὁ Κύριλλος τῷ Κελεστίνῳ.

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ Λ'.

Περὶ τῶν λαληθέντων, ἀναγνωσθέντων καὶ πραχθέντων ἐν τῇ δευτέρᾳ καὶ τρίτῃ πράξει τῆς τρίτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ἐξ ὧν δείκνυται ἡ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος μόνον ἀναμάρτητος, ἀνακρίνουσα τὰς ἀποφάσεις τοῦ Ῥώμης καὶ αὐτὸν, καὶ πάντες οἱ Ἐπίσκοποι τῶν Ἀποστόλων διάδοχοι, καὶ ἡ κοινότης τῶν Ἐπισκόπων κριτὴς τῆς πίστεως καὶ ἐκδικητής. καὶ ὅτι ἐκ τῆς διαλαλιᾶς Φιλίππου τοῦ Λεγάτου Ῥώμης

ἐν τῇ Συνόδῳ οὐδὲν ἐπεγείρεται τοῖς παπισταῖς εἰς στηριγμὸν τῆς μοναρχίας τοῦ Ῥώμης, ὡς ἐνταῦθα κατὰ παράθεσιν ἀποδείκνυται.

Ἐν τῇ δευτέρᾳ καὶ τρίτῃ ταῖς πράξεσι σημειωτέον ὅτι ὁ Πάπας Κελεστῖνος εἰ καὶ πεποίηκε Τοποτηρητὴν αὐτοῦ ἐν τῇ Συνόδῳ τὸν ἅγιον Κύριλλον, ὅμως πάλιν ἔπεμψε πρεσβευτὰς ἀπὸ Ῥώμης τρεῖς, Φίλιππον πρεσβύτερον καὶ Ἐπισκόπους δύο, Ἀρκάδιον καὶ Προϊεκτον, οἵτινες παραγενόμενοι ἐν τῇ Συνόδῳ, ᾔτησαν ἀναγνωσθῆναι ἐπ' αὐτοῖς τὴν ἐπιστολὴν ἣν προσήνεγκαν αὐτῇ, ἧς μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν εἶπεν ὁ Ἱεροσολύμων, τὰ ἀναγνωσθέντα τοῦ ἁγιωτάτου καὶ ὁσιωτάτου Ἐπισκόπου τῆς μεγάλης Ῥώμης Κελεστίνου γράμματα εὐσεβῶς καὶ ὀρθοδόξως ἔχοντα, ἐμφερέσθω τοῖς ὑπομνήμασι. καὶ σημείωσαι, ὅτι οὐκ εἶπε τοῦ μεγίστου ἢ ἄκρου ἢ μονάρχου Ἀρχιερέως, ἀλλὰ τοῦ Ἐπισκόπου Ῥώμης. εἶτα εἰ ἦν ὁ Πάπας ἀναμάρτητος, καὶ καθ' οὐδὲν ἦν ἐνδεχόμενον σφάλλεσθαι εἰς τὰ περὶ πίστεως, οὐκ ἂν εἶπεν ὁ Ἱεροσολύμων ὅτι τὰ γράμματα αὐτοῦ εἰσὶν εὐσεβῆ καὶ ὀρθόδοξα, ἀλλὰ διότι ἦν ἐνδεχόμενον σφάλλεσθαι εἰς τὰ περὶ πίστεως, καθὼς εἴπομεν ἀνωτέρω περὶ Μαρκελλίνου, Λιβερίου καὶ Φίληκος, ὁ δὲ Κελεστῖνος ἦν ὀρθόδοξος καὶ τὰ γράμματα αὐτοῦ ὀρθόδοξα, διὰ τοῦτο εἶπεν ὁ Πατριάρχης Ἱεροσολύμων ὅτι εὐσεβῶς καὶ ὀρθοδόξως ἔχοντα, ἐμφερέσθω τοῖς ὑπομνήμασιν, ἐπειδὴ βούλεται τὰ μὲν ἀρχαῖα κρατύνεσθαι τῆς εὐσεβείας δόγματα, καὶ τὰ ἑξῆς. ἃ δὲ εἶπεν ὁ Κύριλλος περὶ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Καπρεόλου, ταῦτά ἐστιν οἷς εἶπεν ὁ Ἱεροσολύμων περὶ τῆς ἐπιστολῆς Κελεστίνου, καὶ διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν ἐμφέρεται ἀμφότερα τοῖς ὑπομνήμασιν, ὥστε ἰσότιμοι καὶ ἰσοδύναμοι αἱ τοῦ Ῥώμης καὶ τοῦ Καρθαγένης ἐπιστολαί. καὶ λοιπὸν ὁ ἰσοδύναμος τοῦ Καρθαγένης οὐκ ἔστιν Ἄρχων πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν. δεύτερον, εἰ καὶ πᾶσα ἡ παροῦσα ἐπιστολὴ τοῦ Κελεστίνου πρὸς τὴν Σύνοδον ἀναιρετική ἐστι παντὸς μοναρχικοῦ ἀξιώματος ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, καὶ παραστατικὴ τοῦ μὴ τὸν Κελεστῖνον εἰδέναι ὅλως τὸν τῆς Ῥώμης Ἐπίσκοπον ἐπὶ τῶν Συνόδων, ἀλλὰ τὴν Οἰκουμενικὴν Σύνοδον ἐγνωκέναι ἔσχατον κριτὴν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ὅμως ῥητέον καὶ ἐκ ταύτης τινὰ εἰς παράστασιν τῆς ἀληθείας. φησὶ τοιγαροῦν ἐν τῇ ἐπιστολῇ ὁ Κελεστῖνος, τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἐμφανίζει τὴν παρουσίαν τῶν Ἱερέων ἡ Σύνοδος, ἀληθές γάρ ἐστι τὸ γεγραμμένον, ἐπειδὴ καὶ οὐ δύναται ἡ ἀλήθεια ψεύσασθαι, ὅτι ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ τοιαύτη ἔγκειται φωνή, ὅπου δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι ἐν τῷ ἐμῷ ὀνόματι, ἐκεῖ εἰμι ἐν μέσῳ αὐτῶν. τούτου οὕτως ἔχοντος, εἰ οὐδὲ τοῦ οὕτω βραχέως ἀριθμοῦ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ἀπολείπεται, πόσῳ μᾶλλον αὐτῷ νῦν μεσιτεύειν πιστεύομεν ὅπου εἰς ἓν συνήχθη τοσοῦτον πλῆθος ἁγίων. καὶ ἐν ταύτῃ τῇ φροντίδι σφιγγόμεθα οἱ ἁπανταχοῦ καὶ ἀνὰ πᾶσαν τὴν Οἰκουμένην, τῇ ἐκείνων (τῶν Ἀποστόλων) διαδοχῇ τὸ ὄνομα Κυρίου κηρύττοντες, ὡς ἐκείνοις προστέτακται, πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη. προσέχειν ἡ ὑμετέρα ἀδελφότης ὀφείλει, παρεδέξατο γὰρ γονικὴν ἐντολήν, καὶ ἡμᾶς αὐτοὺς πάντας τοῦτο πράττειν ἠθέλησεν, ὅσης πᾶσιν ἐκείνοις περὶ τῆς κοινῆς πίστεως ἐνετείλατο καὶ λειτουργίας, ἀναγκαῖόν ἐστιν ὅπως προσηκόντως τοῖς ἑαυτῶν πατράσιν ἀκολουθήσωμεν, ὑπεισελθόντες πάντες αὐτῶν τὸν κάματον, καὶ οἱ τὴν τούτων διαδεξάμενοι τιμήν, χορηγήσωμεν τὴν ἐπιμέλειαν τοῖς τούτων δόγμασι. Καί, τοιγαροῦν περισπούδαστόν ἐστι καὶ πρακτέον, ὅπως καμάτῳ κοινῷ τὰ ἐμπιστευθέντα καὶ διὰ τῆς ἀποστολικῆς διδαχῆς ἕως τοῦ νῦν συγκρατηθέντα φυλάξωμεν, οὔτε γὰρ νῦν πρόσωπόν τι, ἀλλ' ἡ ἡμετέρα πίστις καλεῖται πρὸς δίκην. Καί, οὐ νῦν πρῶτον ὑμᾶς οἱ ἐκκλησιαστικοὶ περίβολοι Διδασκάλους ἐδέξαντο. Καί, τοιγαροῦν εἴ ἐστι γνώριμος ἡ διδασκαλία τῆς πίστεως, ἔστω γνωστὴ καὶ ἡ ὑμετέρα ἐκδίκησις. Καί, ἐπαγωνίσασθε κανονικῇ πίστει, καὶ τῇ ἐκκλησιαστικῇ εἰρήνῃ συνηγορήσατε. Καί, ἀπεστείλαμεν τοὺς τὴν ὑμετέραν ἀναδεχομένους φροντίδα, οἳ τοῖς πραττομένοις παρέσονται, καὶ τὰ παρ' ἡμῶν πάλαι ὁρισθέντα ἐκβιβάσουσιν, οἷς παρασχεθῆναι παρὰ τῆς ὑμετέρας ἁγιότητος οὐκ ἀμφιβάλλομεν συγκατάθεσιν. ταῦτα ὁ Πάπας τοῖς τῆς Συνόδου πατράσιν, ἀφ' ὧν σημείωσαι, ὅτι ἡ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἀναμάρτητος, ὅτι πάντες οἱ Ἐπίσκοποι πάντων τῶν Ἀποστόλων διάδοχοι, καὶ τὴν τῶν Ἀποστόλων ὡσαύτως τιμὴν διεδέξαντο, καὶ ὅτι κοινῶς οἱ Ἐπίσκοποι φυλάττουσι τὰ πρόβατα, Ποιμένες γὰρ πάντες, καὶ οὐ τινὲς μὲν Ποιμένες, τινὲς δὲ πρόβατα, καὶ ὅτι τῶν ἐκκλησιαστικῶν περιβόλων κοινῶς οἱ Ἐπίσκοποι Διδάσκαλοι, καὶ ἡ κοινότης τῶν Ἐπισκόπων κρίνει τὴν πίστιν καὶ ἐκδικεῖ τὰ τῆς πίστεως, καὶ συνηγορεῖ τὰ τῆς εἰρήνης; ὅπερ ἐστὶ τὴν μὲν εὐσέβειαν κηρύττειν, τὰς δὲ Αἱρέσεις καταβάλλειν, καὶ ὅτι τὰ ὁρισθέντα παρὰ τοῦ Πάπα ἐκβιβάσκονται, ἤτοι τέλος λαμβάνουσιν ἐν τῇ Οἰκουμενικῇ Συνόδῳ, καθὼς καὶ τὰ ὁρισθέντα τῷ ἁγίῳ Κυρίλλῳ ἐξεβιβάσθησαν, τουτέστιν ἐβεβαιώθησαν ἐν τῇ Οἰκουμενικῇ Συνόδῳ. καὶ λοιπὸν συμπεραίνομεν ὅτι ἡ Σύνοδος ἀνακαλεῖ, ἤτοι ἀνακρίνει τὰς ἀποφάσεις τοῦ Πάπα καὶ οὐ τὸ ἀνάπαλιν. ἡ Σύνοδος μεταλαμβάνει τὰς Ἐκκλήτους καὶ ἀνακρίνει καὶ τὸν Πάπαν καὶ οὐ τὸ ἀνάπαλιν. καὶ ὅτι μετὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς Συνόδου οὐδεμία πλέον χώρα Ἐκκλήτου. τρίτον, τῆς ἐπιστολῆς ἀναγνωσθείσης πάντες οἱ πατέρες ἀνεβόησαν, αὕτη δικαία κρίσις, ἤτοι εὐσεβής ἐστιν ἡ ἐπιστολὴ τοῦ Κελεστίνου, νέῳ Παύλῳ Κελεστίνῳ, νέῳ Παύλῳ Κυρίλλῳ, Κελεστίνῳ τῷ φύλακι τῆς πίστεως, Κυρίλλῳ τῷ ὁμοψύχῳ

τῆς

τῆς Συνόδου, εἷς Κελεστῖνος, εἷς Κύριλλος, μία πίστις τῆς Συνόδου, μία πίστις τῆς οἰκουμένης, ἅπερ καὶ ταῦτα τὰ ῥήματα ἰσοτιμίαν διδάσκει Κελεστίνου καὶ Κυρίλλου, καὶ τῇ Συνόδῳ καὶ τῇ κοινότητι τῆς Οἰκουμενικῆς Συνόδου ἀποδιδόασι τὸ κῦρος. τέταρτον, καίτοι ἐκβιβασθεισῶν, ἤτοι κριθεισῶν καὶ βεβαιωθεισῶν ὑπὸ τῆς Συνόδου τῶν πρὸς Νεστόριον ἐπιστολῶν Κυρίλλου καὶ Κελεστίνου ἐν τῇ πρώτῃ πράξει, Προϊέκτος ὅμως ὁ Τοποτηρητὴς τοῦ Πάπα ἐζήτησεν ἵνα ὁ τύπος, ἤτοι ὃν πεποίηκε πάλαι ἐν Ῥώμῃ συνοδικῶς ὁ Κελεστῖνος ἔλθῃ εἰς τέλος. οὐδὲ Καισαρείας Φιρμιλιανὸς εἶπεν, ἀποστολικὴν καὶ κανονικὴν κατανοήσαντες ἐν τῷ τύπῳ κρίσιν, τουτέστιν οὐ διὰ τὸ εἶναι ἁπλῶς τύπον τοῦ Ῥώμης, ἀλλὰ διὰ τὸ εἶναι ὀρθόδοξον ἐξεβιβάσαμεν αὐτόν, ἤτοι ἐβεβαιώσαμεν. καὶ οἱ πατέρες τῆς Συνόδου ἀναγνωσθείσης τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Κελεστίνου ἐξ ἴσου εὐφήμησαν Κελεστῖνον καὶ Κύριλλον, ὅμως οἱ Τοποτηρηταὶ τοῦ Ῥώμης ἕνεκεν μόνης τῆς φήμης τοῦ Ῥώμης εὐχαρίστησαν τῇ Συνόδῳ, ἐν οἷς ὁ Φίλιππος εἶπε, τὰ ἅγια μέλη ταῖς ἁγίαις ὑμῶν φωναῖς τῇ ἁγίᾳ κεφαλῇ καὶ ταῖς ἁγίαις ὑμῶν ἐκφωνήσεσιν ἐνηχήσατε, οὐ γὰρ ἀγνοεῖ ἡ ὑμετέρα μακαριότης ὅτι ἡ κεφαλὴ ὅλης τῆς πίστεως, ἢ καὶ τῶν Ἀποστόλων ὁ μακάριος Πέτρος ὁ Ἀπόστολος. ὁ αὐτὸς Φίλιππος συγκαταθέμενος τῇ συνοδικῇ καθαιρέσει τοῦ Νεστορίου εἶπεν, ὁ Πέτρος ὁ Ἔξαρχος καὶ κεφαλὴ τῶν Ἀποστόλων, ὁ κίων τῆς πίστεως, ὁ θεμέλιος τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τὰς κλεῖς τῆς Βασιλείας ἐδέξατο, καὶ αὐτῷ δέδοται ἡ ἐξουσία τοῦ δεσμεῖν καὶ λύειν ἁμαρτίας ἕως τοῦ νῦν, καὶ ἀεὶ ἐν τοῖς αὐτοῦ διαδόχοις ζῇ καὶ διδάσκει. τούτου τοιγαροῦν κατὰ τάξιν ὁ διάδοχος καὶ Τοποτηρητὴς εἰς ταύτην τὴν ἁγίαν Σύνοδον διαδόχους ἡμᾶς τῆς αὐτοῦ παρουσίας ἀπέστειλεν, ἥντινα Σύνοδον οἱ χριστιανικώτατοι Βασιλεῖς ὥρισαν, καὶ Νεστόριος τοίνυν ὁ τῆς καινῆς διαστροφῆς ἀρχηγὸς καὶ κεφαλὴ τῶν κακῶν. ταῦτα ὁ Φίλιππος, πρὸς ἃ ῥητέον, ὅτι κεφαλή ἐστι τῶν Ἀποστόλων ὁ Πέτρος, συμβολικῶς λέγεται, καὶ οὐχ ἱστορικῶς, ὃν τρόπον ὁ Φίλιππος ἐν ταὐτῷ εἶπε τὸν Νεστόριον ἀρχηγὸν καὶ κεφαλὴν τῶν κακῶν. εἰ δὲ καὶ ἐκεῖ εἶπε τὸν Πάπαν κεφαλὴν τῆς Ἐκκλησίας ὁ Φίλιππος, ὅμως εἰπὼν αὐτὸν κατὰ τάξιν διάδοχον καὶ Τοποτηρητὴν τοῦ Πέτρου, ῥητέον ὅτι ἐνόμισεν αὐτὸν καὶ κεφαλὴν τῆς Ἐκκλησίας, ὡς καὶ ὁ Πασχασῖνος ἐν τῇ τετάρτῃ Συνόδῳ εἶπε τὸν Πάπαν κεφαλὴν πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν. ἀλλὰ ῥητέον, ὅτι ἡ παροῦσα Σύνοδος γράψασα πρὸς τοὺς Βασιλεῖς κατὰ τοῦ Ἀντιοχείας Ἰωάννου καὶ τῶν περὶ αὐτὸν ὡς παρανόμως καθελόντων Κύριλλον καὶ Μέμνονα, εἶπε κεφαλὴν τῶν συνειλεγμένων ἁγιωτάτων Ἐπισκόπων, ἤτοι αὐτῆς τῆς Οἰκουμενικῆς Συνόδου τὸν Κύριλλον καὶ τὸν Μέμνονα. ὡς οὖν κεφαλὴ τῶν συνειλεγμένων, ἤτοι τῶν πατέρων τῆς Συνόδου, τουτέστι τῆς οἰκουμενικῆς Συνόδου ἐκλήθησαν Κύριλλος καὶ Μέμνων, οὕτω κεφαλὴ πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν ἐρρέθη ὁ Ῥώμης, καὶ ἀκολούθως ὡς μέλη Κυρίλλου καὶ Μέμνονος οἱ τῆς Οἰκουμενικῆς Συνόδου πατέρες, ταὐτὸν εἰπεῖν πᾶσα ἡ καθόλου Ἐκκλησία, πρόσωπον γὰρ αὐτῆς ἡ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος, οὕτω μέλη τοῦ Ῥώμης πᾶσα ἡ Ἐκκλησία. ἔτι ἡ Σύνοδος γράφουσα τοῖς Κληρικοῖς Κωνσταντινουπόλεως κατὰ τοῦ Ἀντιοχείας, λέγει αὐτοῖς, ὑμεῖς δὲ μέλη τῆς οἰκουμενικῆς Συνόδου τὸν ὑπὲρ εὐσεβείας ζῆλον διαπαντὸς ἐνδειξάμενοι. ὃν τρόπον οὖν μέλη τῆς Συνόδου οἱ Κληρικοὶ Κωνσταντινουπόλεως, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ οἱ πατέρες τῆς Συνόδου μέλη τοῦ Πάπα καὶ τοῦ Κυρίλλου καὶ Μέμνονος, ἤτοι διὰ τὸν ὑπὲρ εὐσεβείας ζῆλον, ἐκ τούτου δὲ ἀδελφικὴ σύμπνοια καὶ τάξις, οὐ μοναρχικὸν συνάγεται ἀξίωμα. πέμπτον, εἰς ἐκεῖνο δέ, ὅτι ὁ Ἔξαρχος τῶν Ἀποστόλων ὁ Πέτρος, καὶ ἀκολούθως Ἔξαρχος τῶν Ἐπισκόπων ὁ Ῥώμης, ῥητέον ὅτι ἡ Σύνοδος γράφουσα πρὸς τοὺς Βασιλεῖς, καὶ ἔτι ἡ Σύνοδος γράφουσα πρὸς τοὺς Βασιλεῖς διὰ τῶν πρεσβευτῶν, γράφουσα καὶ εἰς τοὺς πρεσβευτάς, εἶπε τὸν Κύριλλον καὶ τὸν Μέμνονα προέδρους καὶ Ἐξάρχους τῆς Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ἰδίως δὲ τὸν Κύριλλον εἶπε Καθηγητὴν τῆς Οἰκουμενικῆς Συνόδου, τὸν δὲ Ἀντιοχείας εἶπε πολλάκις ἡ Σύνοδος Ἔξαρχον τῆς ἀποστασίας, καὶ Ἔξαρχον τοῦ ἀποστατικοῦ συνεδρίου. καὶ λοιπὸν ὡς εἰσὶ Πρόεδροι καὶ Ἔξαρχοι Κύριλλος καὶ Μέμνων τῆς Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ἥτις πρόσωπον ἐπιφέρει τῆς καθόλου Ἐκκλησίας κατὰ τὸν ἕκτον Κανόνα τῆς ἐν Νικαίᾳ πρώτης Συνόδου, οὕτως ὁ Πάπας Ἔξαρχος πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν. ἀλλαμὴν ὁ Πέτρος Ἔξαρχος τῶν Ἀποστόλων διὰ τὸν πολὺν ζῆλον καὶ διὰ τὴν πολλὴν πρὸς Χριστὸν ἀγάπην, καὶ Κύριλλος καὶ Μέμνων Ἔξαρχοι τῆς Οἰκουμενικῆς Συνόδου διὰ τὸν πολὺν ζῆλον τῆς εὐσεβείας, δι' ὃν καὶ ὑπὸ τῶν ἀποστατῶν καθῃρέθησαν, καὶ Ἀντιοχείας Ἔξαρχος τῶν ἀποστατῶν διὰ τὸν πολὺν ζῆλον τῆς πεισμονῆς, ἄρα κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον καὶ ὁ Ῥώμης Ἔξαρχός ἐστι τῶν πατέρων, οὐ πάντοτε δέ, ἀλλ' ὅταν ἔχῃ τὸν τοιοῦτον ζῆλον, ὡς εἶχεν αὐτὸν ὁ Κελεστῖνος, καὶ οὐ κατὰ τὸ αὐτοκρατορικὸν ἀξίωμα ὡς νομίζουσιν οἱ τοῦ παπισμοῦ δεφένσορες. ἕκτον, ὁ Πέτρος ἐστὶ κίων τῆς πίστεως, δοτέον ὅτι καὶ ὁ Ῥώμης, ἀλλὰ καὶ Παῦλος ὁ Ἐμέσης εἶπε τὸν Ἀθανάσιον καὶ τὸν Θεόφιλον στύλους ὀρθοδοξίας, καὶ ἴδε κατωτέρω Παράγραφον ἔσχατον. ἕβδομον, περὶ δὲ τοῦ εἶναι τὸν Πέτρον τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας θεμέλιον, καὶ αὐτῷ δεδόσθαι τὴν ἐξουσίαν τοῦ δεσμεῖν τε καὶ λύειν ἁμαρτίας, ῥητέον κατὰ τὸν σκοπὸν τοῦ Φιλίππου εἶναι καὶ τὸν Ῥώμης τοιοῦτον, ἀλλὰ περὶ τούτων ἴδε βιβλίου δεκάτου, μέρους δευτέρου κεφάλαιον ἕκτον, καὶ μέρους τετάρτου κεφάλαιον πρῶτον. ὄγδοον, ἐν ᾧ φησιν ὁ αὐτὸς ὅτι ὁ Πέτρος ἐν τοῖς διαδόχοις αὐτοῦ ζῇ καὶ δικάζει, ῥητέον ὅτι οἱ Πάπαι διάδοχοι οὐ μόνον τοῦ Πέτρου,

ἀλλὰ

ἀλλὰ καὶ τοῦ Παύλου καὶ τῶν λοιπῶν Ἀποστόλων, ἐφ' ὅσον μέν τοι ἔχουσιν ἐκείνων τὴν πίστιν καὶ τὰς παραδόσεις, ταῦτα δὲ ἀλλοιώσαντες, καὶ καινὴν θρησκείαν διὰ σοφισμάτων καὶ εὑρεσιολογιῶν ἐπιτηδεύσαντες, ἀντίθεροι τοῖς Ἀποστόλοις, οὐ διάδοχοι. ἔπειτα μάλιστα πιστεύομεν τῷ μακαρίῳ Κελεστίνῳ, ἢ τῷ Τοποτηρητῇ αὐτοῦ Φιλίππῳ. ἐκεῖνος γὰρ ἐν τῇ πρὸς τὴν Οἰκουμενικὴν ταύτην Σύνοδον ἐπιστολῇ αὐτοῦ, ὡς ἀνωτέρω, ἑπόμενος τοῖς Κανόσι καὶ τῇ ἀποστολικῇ παραδόσει, ὡς εἴρηται ἀνωτέρω βιβλίου πρώτου κεφαλαίῳ ἐσχάτῳ, ἐξ ἴσου καὶ ἄνευ τινὸς διαφορᾶς εἶπε διαδόχους τῶν Ἀποστόλων πάντας τοὺς Ἐπισκόπους, ἐν οἷς πάντως ὁ Πέτρος ζῇ καὶ δικάζει ὡς καὶ οἱ λοιποὶ Ἀπόστολοι, ἐπειδὴ ἡ κοινότης ἐστὶ διὰ τοῦ ἁγίου Πνεύματος τῆς πίστεως ἡ ζωή, ἥτις καὶ τό γε νῦν ἔχον ἐδίκασε Κελεστῖνον, Κύριλλον καὶ Νεστόριον, καὶ τοὺς μὲν ὀρθοδόξους εὑροῦσα, ἐτίμησεν, ἀκολουθήσατα αὐτοῖς, τὸν δὲ φωράσασα ἄνομον, κατεδίκασε, καὶ τὴν ὑπεροψίαν αὐτοῦ κατέρραξεν. ὅθεν ὁ Κύριλλος ὁμιλίᾳ κατὰ Ἰωάννου Ἀντιοχείας φησὶ περὶ Νεστορίου, ὤφθη δράκων οὐ μίαν ἔχων, ἀλλὰ πολλὰς ἐν ἑνὶ σώματι κεφαλάς, ἀλλ' ἀναγκαιοτάτη γέγονεν ἡ τῶν νοητῶν Ἐλάφων ἀθροισίς τε καὶ παρουσία, ἵνα τῆς τῶν ἰοβόλων σκαιότητος τὸ δεσποτικὸν ἀπαλλάξῃ χωρίον, οὐκοῦν τὸ τοῦ Θεοῦ Πνεῦμα συνήγαγεν αὐτούς. Καί, πῶς νενίκηκεν ὁ Δαυῒδ ποτὲ λίθους ἔχων ἐν τῷ καδίῳ; λεῖοι δὲ ἦσαν οἱ λίθοι, καὶ τοῦτο ἦν εἰς τύπον Χριστοῦ, ποῖον γάρ ἐστι τὸ τοῦ Χριστοῦ κάδιον; ἡ ἐπὶ γῆς Ἐκκλησία, πολλοὺς ἔχουσα λίθους τιμίους καὶ ἐκλεκτούς, περὶ ὧν ὁ Προφήτης Ζαχαρίας κεφαλαίῳ ἐνάτῳ φησί, λίθοι τίμιοι κυλίονται ἐπὶ τῆς γῆς, διὰ τούτων τῶν ἁγίων λίθων περιέσται ὁ Χριστός. ταῦτα ὁ Κύριλλος, δι' ὧν βούλεται λέγειν, ὅτι οὐχ ὁ εἷς, ἤτοι ὁ Πέτρος, ἢ ὁ Ῥώμης, ἢ ἄλλος τις Ἐπίσκοπος, ἀλλ' οἱ λίθοι οἱ πολλοὶ καὶ ἐκλεκτοί, ἤτοι κοινῶς οἱ ἅγιοι πατέρες, δι' ὧν νικᾷ ὁ Χριστὸς τὸν δράκοντα τὸν ἀρχέκακον ὄφιν, καὶ τοὺς λοιποὺς δράκοντας τοὺς ὀπαδοὺς αὐτοῦ. οὐδὲν ἄρα καὶ ἀπὸ τῆς διαλαλιᾶς τοῦ Φιλίππου τοῖς παπισταῖς εἰς στηριγμὸν τῆς πολυθείας αὐτῶν ἐπεγένετο.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΛΑ΄.

Περὶ τῆς τετάρτης καὶ πέμπτης πράξεως τῆς τρίτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ἐν ᾗ ἀκοινωνησίᾳ κατεκρίθη ὁ Ἀντιοχείας Ἰωάννης, ὁ δὲ Κύριλλος ἐδικαιώθη. καὶ ὅτι ἴσος ἀποστολικὸς θρόνος ὁ τῶν Ἱεροσολύμων τῷ θρόνῳ Ῥώμης. καὶ ὅτι συνεδρεύει τῇ Οἰκουμενικῇ Συνόδῳ ὁ Ῥώμης, ἀλλ' οὐ προεδρεύει. καὶ ὅτι ὁ θρόνος Ἀντιοχείας ἐπὶ τῶν Ἀποστόλων ὑπὸ τοῦ θρόνου τῶν Ἱεροσολύμων ἐκρίθη.

Ἐν τῇ τετάρτῃ καὶ πέμπτῃ ταῖς πράξεσι σημείωσαι, ὅτι ὁ Κύριλλος καὶ Μέμνων παρανόμως καθαιρεθέντες ὑπὸ τοῦ Ἀντιοχείας καὶ τοῦ ἀποστατικοῦ συνεδρίου, ὡς εἴρηται ἀνωτέρω ἐν τῇ πρώτῃ πράξει, δόντες λιβέλλους τῇ Συνόδῳ, ἐζήτησαν ἵνα καλέσῃ τὸν Ἀντιοχείας καὶ κριθῶσιν ἐπ' αὐτῆς, ἤτοι ἐπὶ τῆς Συνόδου μετ' αὐτοῦ. εἶπον δὲ ἐν τοῖς λιβέλλοις, ὅτι οἱ περὶ τὸν Ἀντιοχείας ἦσαν τριάκοντα Ἐπίσκοποι, οἳ καίτοι οὔτε ὑπὸ θεσμῶν ἐκκλησιαστικῶν, οὔτε ὑπὸ θεσπίσματος βασιλικοῦ ἐξουσίαν εἶχον ἢ δικάσαι τινὶ ἡμῶν, ἢ ὅλως ἐπιχειρῆσαί τι τοιοῦτον, καὶ μάλιστα κατὰ μείζονος θρόνου, ὁπότε καὶ εἰ ἐξῆν αὐτῷ δικάσαι, ἐχρῆν τοῖς Κανόσιν ἐξακολουθῆσαι τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς, καὶ ὑπομνῆσαι τοὺς ὑβρισμένους ἡμᾶς. ἀποκριθεὶς δὲ Ἀκάκιος ὁ Μελιτηνῆς εἶπεν, ὁ πρόεδρος τῆς ἀποστασίας Ἰωάννης ἐπειδὴ ἐτόλμησε κατὰ τῶν προέδρων τῆς ἁγίας καὶ Οἰκουμενικῆς ταύτης Συνόδου, καλείσθω διὰ τριῶν Ἐπισκόπων εἰς κρίσιν. κληθέντος δὲ καὶ μὴ ἐλθόντος, εἶπεν ὁ Ἱεροσολύμων, ἐχρῆν μὲν Ἰωάννην τὸν εὐλαβέστατον Ἐπίσκοπον Ἀντιοχείας ἐνθυμούμενον τὴν ἁγίαν καὶ μεγάλην καὶ Οἰκουμενικὴν Σύνοδον ταύτην, καὶ τὸν ἀποστολικὸν θρόνον συνεδρεύοντα ἡμῖν τῆς μεγάλης Ῥώμης, εὐθέως εἰς ἀπολογίαν τῶν ἐπαγομένων αὐτῷ δραμεῖν, καὶ τῷ ἀποστολικῷ τῆς Ἱεροσολύμων ἁγίας τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίας ὑπακοῦσαι καὶ τιμῆσαι, παρ' ᾧ μάλιστα ἔθος αὐτὸν τῶν Ἀντιοχέων θρόνον ἐξ ἀποστολικῆς ἀκολουθίας καὶ παραδόσεως ἰθύνεσθαι, καὶ παρ' αὐτῷ δικάζεσθαι. ἐπειδὴ δὲ συνήθει ὑπεροψίᾳ χρώμενος οὐκ ἦλθε, τοῖς Κανόσιν ἑπόμενοι καὶ τὴν ἀκολουθίαν φυλάττοντες, ὁρίζομεν κληθῆναι καὶ δεύτερον καὶ τρίτον. καὶ λοιπὸν μὴ ἐλθόντα ἡ Σύνοδος αὐτὸν μὲν δηλαδὴ τὸν Ἰωάννην καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν ἀκοινωνήτους πεποίηκε, καὶ τὰ παρ' αὐτῶν πραχθέντα ἠκύρωσε, τὸν δὲ Κύριλλον καὶ Μέμνονα ἐδικαίωσε. καὶ σημείωσαι ὅτι ὁ Τοποτηρητὴς τοῦ Ῥώμης Κύριλλος οὐκ ἐδυνήθη εἰπεῖν οὐ κρίνεται μετὰ τῶν ἀποστατῶν, ἀλλὰ κριθῆναι ἐζήτησε μετ' αὐτῶν ἐπὶ τῆς Συνόδου. σημείωσαι περὶ τοῦ, καὶ μάλιστα κατὰ μείζονος θρόνου, ὅπερ ῥηθήσεται ἐν τῷ ἑβδόμῳ βιβλίῳ ἐν τῇ κατὰ Φωτίου Συνόδῳ. σημείωσαι ὅτι καθ' ὃν τρόπον ἐστὶ πρόεδρος τῆς ἀποστασίας ὁ Ἰωάννης, καὶ πρόεδρος τῆς ἁγίας Συνόδου Κύριλλος καὶ Μέμνων, οὕτως ἐστὶ πρόεδρος τῆς Ἐκκλησίας ὀρθοδόξων καὶ ζηλωτὴς ὢν ὁ Πάπας. σημείωσαι ὅτι τὸν αὐτὸν τρόπον, ἤτοι ἰσοτίμως ἐστὶν ἀποστολικὸς θρόνος ἡ Ῥώμη καὶ ἡ Ἱερουσαλήμ. καὶ ὅτι ὁ ἀποστολικὸς θρόνος Ῥώμης συνεδρεύει τῇ Οἰκουμενικῇ Συνόδῳ, οὐ προεδρεύει ὡς ἐπὶ τῆς ἐν Ῥώμῃ Συνόδου. καὶ ὅτι ὁ θρόνος Ἀντιοχείας οὐχ ὑπὸ τοῦ Πέτρου, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ θρόνου τῶν Ἱεροσολύμων ἐκρίθη

ἐκρίθη ἐπὶ τοῦ καιροῦ τῶν Ἀποστόλων. σημείωσαι ὅτι τὸν Κύριλλον ἡ Σύνοδος ὡς δίκαιον ὄντα καὶ ἀναφανέντα ἠθώωσεν, οὐδεμία δὲ μνήμη τοῦ Ῥώμης ἢ τῆς Τοποτηρησίας αὐτοῦ τοῦ Κυρίλλου.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΛΒ'.

περὶ τῶν συναγομένων ἐκ τῆς πρὸς Κελεστῖνον Ῥώμης ἐπιστολῆς, καὶ τῶν ὑπομνημάτων καὶ ὑπογραφῶν τῆς παρούσης οἰκουμενικῆς τρίτης Συνόδου, καὶ ὧν ἐκύρωσεν ὑπὸ Κελεστίνου ἐν Ῥώμῃ κατὰ Πελαγιανῶν καὶ Κελεστιανῶν πεπραγμένων ἡ παροῦσα Σύνοδος, ἐξ ὧν δείκνυται ὑπὸ τὴν Σύνοδον ὁ Ῥώμης, καὶ οὐ τὸ ἀνάπαλιν.

Ἐν τῇ πρὸς τὸν Πάπαν Κελεστῖνον ἐπιστολῇ ἡ Σύνοδος ἐξηγεῖται τὰ πεπραγμένα ἐν αὐτῇ, εἰποῦσα δὲ ἐν τούτοις καὶ τὰ περὶ τοῦ Ἀντιοχείας, καὶ ὅτι ἀκοινώνητον αὐτὸν ἐποίησεν, ἤτοι τῆς Ἱερωσύνης ἤργησεν, ἐπέγαγεν, ἀγανακτησάτω τοίνυν προσφόρως ἐπὶ τοῖς γενομένοις ἡ σὴ ὁσιότης. εἰ γὰρ δοθείη τοῖς ἐθέλουσιν ἄδεια καὶ τοὺς μείζονας ὑβρίζειν θρόνους, καὶ καθ' ὧν οὐκ ἔχουσιν ἐξουσίαν παρανόμους οὕτω καὶ ἀκανονίστους ἐκφέρειν ψήφους, μᾶλλον δὲ ὕβρεις, καὶ τοῖς ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας τοσούτους ἄθλους ὑπομεμενηκόσιν, ὧν ἕνεκα νῦν ἡ εὐσέβεια διὰ τῶν εὐχῶν τῆς σῆς ὁσιότητος ἐξέλαμψεν, αἰχήσεται πρὸς ἐσχάτην ἀταξίαν τὰ τῆς Ἐκκλησίας πράγματα, σωφρονισθέντων δὲ καθ' ὃν προσήκει τρόπον τῶν τὰ τοιαῦτα τετολμηκότων, ἀργήσει πᾶς θόρυβος, καὶ ἡ πρέπουσα τοῖς Κανόσιν αἰδὼς παρὰ πάντων σωθήσεται. ἀναγνωσθέντων δὲ ἐν τῇ ἁγίᾳ Συνόδῳ τῶν ὑπομνημάτων τῶν πεπραγμένων ἐπὶ τῇ καθαιρέσει τῶν ἀνοσίων Πελαγιανῶν καὶ Κελεστιανῶν (καὶ τὰ ἑξῆς) ἐδικαιώσαμεν καὶ ἡμεῖς ἰσχυρὰ καὶ βέβαια μένειν τὰ ἐπ' αὐτοῖς ὁρισθέντα παρὰ τῆς σῆς θεοσεβείας, καὶ καθῃρημένους ἔχομεν αὐτούς. ὑπὲρ δὲ ἀκριβοῦς εὐμαθείας ἁπάντων τῶν πεπραγμένων, ἀπεστάλκαμεν καὶ τὰ ὑπομνήματα καὶ τὰς ὑπογραφὰς τῆς Συνόδου. καὶ σημείωσαι ὅτι τό, ἀγανακτησάτω ἡ σὴ ὁσιότης, οὐ δίδωσιν οὔτε μαρτυρεῖ τῷ Ῥώμης μοναρχικόν τι ἀξίωμα. καὶ γὰρ ὁ Πάπας Ἀγαπητὸς γράψας πρὸς τὸν Ἱεροσολύμων Πέτρον κατὰ Ἀνθίμου Κωνσταντινουπόλεως καὶ Σεβήρου, λέγει, τοὺς τῇ ψήφῳ τῆς ἀποστολικῆς καθέδρας κατακριθέντας, ἡ ὑμετέρα ἀγάπη ἀποστραφήτω, ὅπερ ταὐτόν ἐστι τῷ ἀγανακτησάτω, ἐπειδὴ οὐδὲν ἐδυνήθη ποιῆσαι κατὰ τοῦ Ἀντιοχείας. σημείωσαι ὅτι τὰ πεπραγμένα ἐν Ῥώμῃ κατὰ τῶν διαληφθέντων Αἱρετικῶν ὑπὸ τοῦ Κελεστίνου ἔπεμψεν ὁ αὐτὸς τῇ Συνόδῳ, ἥτις ἀνακρίνασα καὶ κανονικὰ εὑροῦσα ἐβεβαίωσεν, ὥστε Οἰκουμενικὴ Σύνοδος βεβαιοῖ τὰ ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας Ῥωμαίων ὁρισθέντα καὶ οὐ τὸ ἀνάπαλιν, ὅθεν ἡ Σύνοδος πέμψασα τῷ Πάπᾳ τὰ πεπραγμένα ἐν αὐτῇ ὑπομνήματα, οὐ πρὸς βεβαίωσιν ἔπεμψεν, ἀλλ' ὑπὲρ ἀκριβοῦς εὐμαθείας καὶ συναινέσεως. ἰδὲ καὶ βιβλίου τετάρτου κεφαλαίου πρώτου Παράγραφον εἰκοστὸν ὄγδοον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΛΓ'.

περὶ τοῦ ἐν τῇ ἕκτῃ πράξει κειμένου Συμβόλου τοῦ Νεστορίου, καὶ ὅτι ὁ Νεστόριος οὐκ ἐβλασφήμησεν εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον. καὶ περὶ τοῦ κατὰ τί ἴδιον τοῦ Υἱοῦ τὸ Πνεῦμα, καὶ τῆς ἐκ Πατρὸς ἐκπορεύσεως αὐτοῦ κατὰ Θεοδώρητον, Κυρίλλῳ συμφωνοῦντα ἐν τῷ μάχεσθαι, καὶ περὶ τοῦ προχεῖσθαι αὐτὸ καὶ χορηγεῖσθαι, καὶ ἐν συνόψει περὶ τῆς ἁγίας Τριάδος.

Ἐν τῇ ἕκτῃ πράξει κεῖται τὸ Σύμβολον τοῦ Νεστορίου, ὅπερ ἔγραψεν ὁ Πρεσβύτερος Χαρίσιος, ἐν ᾧ λέγει, τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐκ Θεοῦ νομίζομεν εἶναι, καὶ οὔτε ἐκ τοῦ Υἱοῦ νομίζομεν, οὔτε διὰ τοῦ Υἱοῦ τὴν ὕπαρξιν εἰληφός. οἱ δὲ πατέρες μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτοῦ ἐκώλυσαν πᾶσαν προσθήκην ἀπὸ τοῦ ἁγίου Συμβόλου, κεκρίκασι δὲ αἱρετικὰ εἶναι ἐν τῷ Συμβόλῳ τούτῳ τῷ αἱρετικῷ μόνα τὰ μιαρὰ δόγματα τοῦ Νεστορίου περὶ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, οὐ μὴν ὅτι εἶπον ἐβλασφήμησεν ὁ Νεστόριος καὶ εἰς τὸ ἅγιον Πνεῦμα, ὡς καὶ ἐν τῇ ἀνατροπῇ τοῦ ἐνάτου ἀναθεματισμοῦ εἰπόντος τοῦ Θεοδωρήτου, ἴδιον δὲ τὸ Πνεῦμα τοῦ Υἱοῦ, εἰ μὲν ὡς ὁμοφυὲς καὶ ἐκ Πατρὸς ἐκπορευόμενον, ἔφη, συνομολογήσομεν, καὶ ὡς εὐσεβῆ δεξόμεθα τὴν φωνήν, εἰ δὲ ὡς ἐξ Υἱοῦ ἢ δι' Υἱοῦ τὴν ὕπαρξιν ἔχον, ὡς βλάσφημον τοῦτο καὶ δυσσεβὲς ἀπορρίψομεν. πρὸς ταῦτα ὁ ἅγιος Κύριλλος ἀποκρινόμενος, οὐκ ἔφη τὸν Θεοδώρητον βλασφημῆσαι, ἢ ὅτι αἱρετικός ἐστιν, ἀλλ' ὅτι ἐκπορεύεται μὲν γὰρ ὡς ἐκ τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον κατὰ τὴν τοῦ Σωτῆρος φωνήν, οὐκ ἀλλότριον δέ ἐστι τοῦ Υἱοῦ, πάντα γὰρ ἔχει μετὰ τοῦ Πατρός. Καί, οὐκοῦν ἐδόξασε μὲν τὸν Ἰησοῦν τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐνεργοῦν τὰ παράδοξα, πλὴν ὡς Πνεῦμα αὐτοῦ, καὶ οὐχ ὡς ἀλλοτρία δύναμις. τὸ δὲ τὸ ἴδιον, ἐξηγεῖται αὐτὸς ὁ Κύριλλος ἐν τῇ πρὸς Νεστόριον συνοδικῇ ἐπιστολῇ λέγων, ἔστι δὲ οὐκ ἀλλότριον τοῦ Υἱοῦ κατὰ τὸν τῆς οὐσίας λόγον (ἤτοι ὡς ὁμοούσιον) καὶ πάλιν, καὶ γὰρ τὸ ἅγιον Πνεῦμα ὥσπερ κατ' οὐσίαν ὑπάρχει τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός, οὕτω καὶ τοῦ Υἱοῦ κατ' οὐσίαν ἐστίν, ὡς μετὰ τοῦ Υἱοῦ τοῦ οὐσιωδῶς γεννηθέντος ἐκ τοῦ Πατρὸς ἀφράστως

ἐκ

ἐκπορευόμενον. ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ τοῦ Συμβόλου φησὶν ὁ αὐτός, καὶ προχεῖται μέν, ἤτοι ἐκπορεύεται καθάπερ ἀπὸ πηγῆς τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός, χορηγεῖται δὲ τῇ κτίσει διὰ τοῦ Υἱοῦ (ἄλλο δὲ ἡ ἐκπόρευσις ἥτις σημαίνει τὴν ὕπαρξιν, καὶ ἄλλο χορηγία ἥτις δηλοῖ τὴν δόσιν πρὸς ἁγιασμὸν τῆς κτίσεως) ἐνεφύσησε γὰρ τοῖς Ἀποστόλοις λέγων, λάβετε Πνεῦμα ἅγιον. οὐκοῦν ἐκ Θεοῦ καὶ Θεὸς τὸ Πνεῦμα ἐστί, καὶ οὐκ ἀλλότριον τῆς ἀνωτάτω πασῶν οὐσίας, ἀλλ᾽ ἐξ αὐτῆς τε καὶ ἐν αὐτῇ καὶ ἴδιον αὐτῆς. καὶ περὶ μὲν τοῦ προχεῖται, καὶ ἐκπορεύεται, καὶ χορηγεῖται, θεωρητέον Νεῖλον τὸν Θεσσαλονίκης Ἀρχιεπίσκοπον, ἀνασκευάζοντα τὰ κεφάλαια τῶν Λατίνων περὶ τῆς ἐκπορεύσεως τοῦ ἁγίου Πνεύματος, καὶ μάλιστα τὸ δωδέκατον καὶ δέκατον ἕκτον, ὅτι ἐννοοῦνται περὶ τῆς ἀϊδίου ἐκ Πατρὸς τοῦ ἁγίου Πνεύματος ὑπάρξεως, καὶ τῆς πέμψεως αὐτοῦ διὰ τοῦ Υἱοῦ. καὶ ἔτι τὸ πρῶτον τμῆμα τοῦ Συνταγματίου Γεωργίου τοῦ Σχολαρίου. τὸ γὰρ προχεῖσθαι λέγειν τὸ Πνεῦμα, ἤγουν ἐκπορεύεσθαι ἐκ τοῦ Πατρός, δείκνυσι τὸν Πατέρα προβολέα τῆς τοῦ Πνεύματος ὑποστάσεως, καὶ προκαταρκτικὴν αἰτίαν τῶν διὰ τοῦ Υἱοῦ καὶ διὰ τοῦ Πνεύματος διδομένων τῇ κτίσει χαρισμάτων. τὸ δὲ δι᾽ Υἱοῦ χορηγεῖσθαι λέγειν τῇ κτίσει, τὸ καὶ ἐκ τοῦ Υἱοῦ ἀναβλύζειν τὸ Πνεῦμα ὡς ὕδωρ ἐκ τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἁγιάζειν καὶ ζωοποιεῖν τὴν κτίσιν κατασημαίνεται. διὰ τοῦ Υἱοῦ δὲ λέγει χορηγεῖσθαι, τῇ τε εὐαγγελικῇ ῥήσει κατακολουθῶν, λεγούσῃ, ὃν ἐγὼ πέμψω ὑμῖν παρὰ τοῦ Πατρός, προκαταρκτικὴ γὰρ αἰτία τῶν διὰ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Πνεύματος χορηγουμένων ὁ Πατήρ, καὶ μὴν καὶ τῇ ἀποστολικῇ, λεγούσῃ, ὅτι ἐξέχεεν ἐφ᾽ ἡμᾶς πλουσίως διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καίτοι ἀλλαχοῦ ἀδιαφόρως ταῖς προθέσεσι χρώμενος, ἔνθα φησί, καὶ προχεῖται παρ᾽ αὐτοῦ καθάπερ ἀμέλει καὶ παρὰ τοῦ Πατρός. περὶ δὲ τοῦ, οὐκ ἀλλότριον τῆς ἀνωτάτω πασῶν οὐσίας, ἀλλ᾽ ἐξ αὐτῆς τε καὶ ἐν αὐτῇ καὶ ἴδιον αὐτῆς, καὶ τοῦ, οὐκ ἀλλότριον δὲ τοῦ Υἱοῦ κατὰ τὸν τῆς οὐσίας λόγον, ἴδε τὴν ἑρμηνείαν ἐν τῷ εἰκοστῷ κεφαλαίῳ τοῦ αὐτοῦ βιβλίου τοῦ Νείλου, ἔνθα ἐξηγούμενος ταῦτα τοῦ Κυρίλλου τὰ ῥήματα, ἀποδείκνυσιν ἰσχυρῶς, ὅτι δεικνύουσι τὴν συμφυΐαν καὶ ὁμοουσιότητα τῆς ἁγίας Τριάδος. ἴδε καὶ κατωτέρω βιβλίου πέμπτου κεφάλαιον δέκατον ἕκτον. εἰς τοῦτο συντείνει καὶ τὸ τοῦ Δαμασκηνοῦ, ὡς ἐξ ἑνὸς Ἡλίου εἶναι τὴν τριάδα, μὴ καθ᾽ ὕπαρξιν, ἀλλὰ κατὰ τὴν ὁμοουσιότητα. τοιοῦτον καὶ τὸ παρὰ τοῖς Θεολόγοις λεγόμενον, τὰ τρία ἕν, καὶ ἐξ ἑνὸς τὰ τρία. καὶ τὸ τοῦ Θεολόγου ἐν τοῖς περὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος στίχοις, ἐκ Μονάδος Τριάς ἐστι, καὶ ἐκ Τριάδος Μονάς. καὶ τὸ τοῦ Μαξίμου ἐν τῇ ἐξηγήσει τοῦ Θεολόγου, ἐκ τῆς Θεότητος αἱ τρεῖς ὑποστάσεις. ἴδε ἔτι κατωτέρω βιβλίου ὀγδόου κεφάλαιον δέκατον, καὶ δέκατον ὄγδοον. καὶ βιβλίου ἐνάτου κεφάλαιον τρίτον, καὶ ἀνωτέρω τοῦ παρόντος βιβλίου κεφάλαιον πέμπτον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΛΔ΄.

Περὶ σημειώσεως τῶν ἐν τοῖς πρακτικοῖς τοῦ ἀποστατικοῦ συνεδρίου, μεθ᾽ οὗ ἡ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος κρίνεται, οὐκ εἰς τὸν Ῥώμης, ἀλλ᾽ εἰς τὸν Βασιλέα. καὶ περὶ ὧν ἐπράχθη καὶ ἐλαλήθη ὑπὸ τῆς Συνόδου, καὶ Ἀρχιμανδριτῶν, καὶ λαοῦ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ τοῦ ὁσίου Δαλματίου, τοῦ ὑπὲρ τῆς Συνόδου θεόθεν κληθέντος, ἐξ ὧν δείκνυται σύμφωνος ἡ Οἰκουμένη τῇ Συνόδῳ, καὶ ὑποκείμενοι τῇ Συνόδῳ ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς οἱ Αὐτοκράτορες, καὶ μέρος αὐτῆς μετὰ λήθης ὁ Ῥώμης.

Ἐν τοῖς πρακτικοῖς τοῦ ἀποστατικοῦ συνεδρίου σημείωσαι ὅτι ἡ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος κρίνεται μετὰ τῶν ἀποστατῶν, οὐκ εἰς τὸν Ῥώμης, ἀλλ᾽ εἰς τὸν Βασιλέα. δεύτερον, ὅτι γράφει πρὸς τοὺς ἐν Κωνσταντινουπόλει Κληρικοὺς καὶ προσκαλεῖται αὐτοὺς εἰς βοήθειαν πρὸς τὸν Βασιλέα. τρίτον, ὅτι εἴκοσι καὶ μίαν ἡμέραν ἀνεβάλετο ἡ Σύνοδος τὴν προκατάρξιν, περιμένουσα τὸν Ἀντιοχείας μετὰ τὴν ὡρισμένην ὑπὸ τῶν Βασιλέων προθεσμίαν. τέταρτον, ὅτι καθεῖλε τὸν Νεστόριον, καὶ ὅτι εἶχεν ἡ Σύνοδος πάντας τοὺς τῆς Οἰκουμένης Ἐπισκόπους ἓν καὶ τὸ αὐτὸ φρονοῦντας, διὰ τὸ καὶ τὸν Ῥώμης παρεῖναι τῇ Συνόδῳ, καὶ τοὺς τῆς Ἀφρικῆς Ἐπισκόπους διὰ τοῦ Κυρίλλου, ᾧ καὶ τὴν αὐτῶν γνώμην ἑνώσαντες, κεχωρισμένοι μόνῳ τῷ τόπῳ, τῇ αὐτοῦ τε καὶ πάντων γνώμῃ συνῄνεσαν. πέμπτον, ὅτι ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀναστάντα ἅπαντα τὰ μοναστήρια ἅμα τοῖς Ἀρχιμανδρίταις αὐτῶν, ἐξῆλθον ἐπὶ τὸ Παλάτιον, ψάλλοντες ἀντίφωνα, ἦν δὲ ὁ ἅγιος Δαλμάτιος εἷς τῶν Ἀρχιμανδριτῶν, ὅστις ἐπὶ ἔτη τεσσαράκοντα καὶ ὀκτὼ οὐκ ἐξῆλθε τοῦ μοναστηρίου αὐτοῦ, ἀλλ᾽ ἔσω ἦν κεκλεισμένος καὶ θαυματοποιῶν, ἐν τῷ καιρῷ ὅμως τούτῳ ἐν ᾧ ἔπασχεν ἡ Σύνοδος εὐξαμένου αὐτοῦ, φωνὴ ἐξ Οὐρανοῦ αὐτῷ κατῆλθεν, ὥστε ἐξελθεῖν. ὁ γὰρ Θεὸς οὐκ ἠθέλησεν ἀπολέσθαι αὐτοῦ τὴν ἀγέλην εἰς τέλος. ἀπῆλθον οὖν οἱ Ἀρχιμανδρῖται καὶ ὁ Δαλμάτιος καὶ μονάζοντες καὶ λαὸς πολὺς ὀρθόδοξος ψάλλοντες ἀντίφωνα εἰς τὸ Παλάτιον, καὶ εἰσελθὼν ὁ Δαλμάτιος εἰς τὸν Βασιλέα, καὶ συνομιλήσας, καὶ ἐξελθών, καὶ ἀπελθὼν μετὰ τῶν συνοδευόντων αὐτῷ εἰς τὸν Ναὸν τοῦ ἁγίου Μωκίου, ἀνῆλθεν ἐφ᾽ ὑψηλοῦ τόπου καὶ ἐλάλησεν ἐν τοῖς ὠσὶ τοῦ λαοῦ ὅσα ἐλάλησε μετὰ τοῦ Βασιλέως περὶ τῆς ἁγίας Συνόδου, ἐν οἷς εἶπε τῷ Βασιλεῖ καὶ τοῦτο, τίνος θέλεις ἀκοῦσαι τῶν ἑξακισχιλίων ἀριθμῷ Ἐπισκόπων, ἢ ἑνὸς ἀνθρώπου δυσσεβοῦς; τῶν ἑξακισχιλίων

εἶπον, ὅτινές εἰσιν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν Μητροπολιτῶν τῶν ἁγίων Ἐπισκόπων. Καί, εὔχεσθε ὑπὲρ ἐμοῦ. Καί, οἶδα ὅτι ὁ Βασιλεὺς ἐξακολουθήσει μᾶλλον τῷ Θεῷ καὶ τῇ ἁγίᾳ Συνόδῳ. καὶ οὕτως ὁ λαὸς ἐβόησεν ἀνάθεμα Νεστορίῳ. ἕκτον, ὅτι οἱ Ἀρχιμανδρῖται ἔγραψαν τῇ Συνόδῳ, ἵνα οὖν ἡ ὑμετέρα ἁγιωσύνη ὡς ὁ λαὸς σύμφωνος ἡμῖν γεγένηται, καὶ πολλαῖς εὐφημίαις εἴς τε τὴν ὑμετέραν καὶ ἁγίαν καὶ Οἰκουμενικὴν ἐχρήσατο Σύνοδον. ἕβδομον, ὅτι ἡ Σύνοδος γράφουσα εἰς τοὺς Βασιλεῖς ὑπὲρ Κυρίλλου καὶ Μέμνονος ἔφη, ὅτιπερ ἡ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἡ πᾶσαν μὲν τὴν Δύσιν μετὰ τῆς μεγάλης Ῥώμης συνεδρεύουσαν ἔχουσα, πᾶσαν δὲ τὴν Ἀφρικὴν καὶ πᾶν τὸ Ἰλλυρικόν, οὐ καθεῖλε Κύριλλον καὶ Μέμνονα, ὅπερ δηλονότι ἐτόλμησε τὸ συνέδριον τῆς ἀποστασίας. ὄγδοον, ὅτι Κύριλλος καὶ Μέμνων πρόεδροι τῆς Συνόδου, καὶ κατωτέρω ἐν ἄλλῃ ἐπιστολῇ πρὸς τοὺς βασιλεῖς· ὅτι Ἔξαρχοι τῆς Συνόδου Κύριλλος καὶ Μέμνων, καὶ ὅτι τῷ συνεδρίῳ τῆς ἀποστασίας Ἔξαρχος ὁ Ἀντιοχείας Ἰωάννης. ἔνατον, ὅτι ἐπέμφθησαν πρέσβεις εἰς τὸν Βασιλέα παρὰ τῆς Συνόδου Φίλιππος καὶ Ἀρκάδιος Λεγᾶτοι τοῦ Πάπα, Ἰουβενάλιος Ἱεροσολύμων, καὶ ἕτεροι Ἀρχιερεῖς πέντε. ἐν δὲ τῇ μεθ' αὐτῶν ἐπιστολῇ πρὸς τοὺς Βασιλεῖς ἡ Σύνοδος φησίν, ἡ μὲν οὖν ἁγία καὶ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἡ συνεδρεύει καὶ ὁ τῆς μεγάλης ὑμῶν Ῥώμης ἁγιώτατος καὶ θεοφιλέστατος Ἀρχιεπίσκοπος Κελεστῖνος καὶ ἅπασα ἡ Δυτικὴ Σύνοδος διὰ τῶν παρ' αὐτῆς ἀπεσταλμένων πρὸς ἡμᾶς ἁγιωτάτων Ἐπισκόπων, συνεδρεύει δὲ καὶ Ἀφρικὴ πᾶσα καὶ τὸ Ἰλλυρικόν, νυνὶ δὲ διά τε τούτων τῶν γραμμάτων καὶ διὰ τῶν ἀποσταλέντων θεοφιλεστάτων Ἐπισκόπων μακραῖς ταῖς χερσὶ τῶν εὐσεβῶν ὑμῶν ἁπτόμεθα γονάτων δεόμενοι. σημείωσαι δέ, ὅτι πέμψασα ἡ Σύνοδος τοὺς πρέσβεις, ἐγγράφως ἐνετείλατο τὰ πραχθησόμενα ὑπ' αὐτῶν, ἔφη γάρ, ἐψηφισάμεθα τὴν ὑμετέραν θεοσέβειαν πρέσβεις. Καί, εἰ δὲ ἀνάγκη τις προάγοιτο παρὰ τοῦ Βασιλέως, ἐπειδὴ φιλοχρίστῳ καὶ εὐσεβεῖ κριτῇ πειθαρχεῖν δεῖ, εἰ ἕλοιντο ὑπογράψαι ἐν τῇ Νεστορίου καθαιρέσει (οἱ περὶ τὸν Ἀντιοχείας Ἰωάννην) διὰ λιβέλλων δὲ συγγνώμην αἰτῆσαι παρὰ τῆς ἁγίας Συνόδου ἐφ' οἷς προεπετόλμησαν κατὰ τῶν Προέδρων αὐτῆς, ἐπιτρέπομεν τῇ ὑμετέρᾳ ἀγάπῃ τούτων γενομένων ὑποσχέσθαι μὲν αὐτοῖς τὴν κοινωνίαν, γράψαι δὲ πρὸς ἡμᾶς, ὥστε καὶ ἡμῶν ὑμῖν συντεθεμένων, τελείαν τὴν πρὸς αὐτοὺς γενέσθαι εἰρήνην, μὴ πρότερον δὲ αὐτοῖς κοινωνίαν ὑποσχέσθαι, εἰ μὴ τοὺς Προέδρους ἑαυτῆς ἀπολάβοι ἡ ἁγία Σύνοδος. ἐν δὲ τῷ τέλει τοῦ γράμματος ἀπειλοῦσα αὐτοῖς εἶπον, εἰδέναι δὲ βουλόμεθα τὴν ὑμετέραν ὁσιότητα, ὅτιπερ εἴτι τούτων παροφθείη παρ' ὑμῶν, οὔτε ἡ ἁγία Σύνοδος καταδέξεται τὰ παρ' ὑμῶν πραττόμενα, οὔτε ὑμᾶς ἕξει κοινωνούς. καὶ σημείωσαι ἐν τούτοις πᾶσι τὴν ἰσχὺν τοῦ Αὐτοκράτορος, καὶ ἔτι τὸ ἄκρον ἀξίωμα καὶ τὴν ἄκραν ὑπεροχὴν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἡ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἔχει, ἡ γὰρ τοιαύτη κοινότης γυμνάζει, κρίνει, δοκιμάζει, ψηφίζεται, κατασκάπτει, ἀνοικοδομεῖ, καὶ συντρέχουσιν αὐτῇ Ἐπίσκοποι, Κληρικοί, Μοναχοί, Λαοί, ὑπόκεινται Αὐτοκράτορες καὶ πᾶσα συμφωνεῖ ἡ Οἰκουμένη. τοῦ δὲ Πάπα Ῥώμης οὐδεμία ἰδικὴ μνήμη, πλὴν ὅτι συνεδρεύει ὁ τῆς μεγάλης Ῥώμης ἁγιώτατος Ἐπίσκοπος Κελεστῖνος (περὶ οὗ ὅτι ἐν τῇ ἐν τῇ Ῥώμῃ Συνόδῳ προήδρευε) καὶ πᾶσα ἡ Δύσις καὶ Ἀφρικὴ καὶ τὸ Ἰλλυρικόν, οἷς ἁπλῶς συναριθμεῖται συνεδρεύειν καὶ ὁ Ῥώμης ὡς ἰσότιμος καὶ ἰσοδύναμος καὶ μέρος τῆς Συνόδου, οὐκ ἐπὶ τῆς Συνόδου, μάλιστα ὑπὸ τῆς Συνόδου ἐκρίθη ὡς εἴρηται ἀνωτέρω, καὶ οἱ Τοποτηρηταὶ αὐτοῦ ἐκρίθησαν ὑπ' αὐτῆς μετὰ τοῦ Ἀντιοχείας, καὶ πρέσβεις ἐπέμφθησαν ὑπὸ τῆς Συνόδου οἱ λεγᾶτοι τοῦ Πάπα, καὶ προστάττονται καὶ ἀπειλοῦνται, ὥστε ἔμενον εἶναι τὴν νυνὶ διακωδωνιζομένην παρὰ τῶν Παπιστῶν Ῥωμαίων μοναρχίαν φυσιμάχον; ἀναφανὲν μέν, διαλυθὲν δέ, καὶ ἀρχηγὸς μὲν ὁ Πάπας, ἀλλὰ τῆς ἀποστασίας ὡς ποτὲ ὁ Ἀντιοχείας Ἰωάννης, καὶ κεφαλὴ μέν, ἀλλὰ τῶν κακῶν ὡς ἐλύπησεν ὁ Νεστόριος, βουληθεὶς μὲν ἄρχειν πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν, μὴ δυνηθεὶς δέ, οὗ μετὰ πολλὰ ἔτη ἐγένετο μιμητὴς ὁ Ῥωμαίων Ἐπίσκοπος, ὅθεν καὶ τὸ ὄνομα καὶ τὴν φήμην αὐτοῦ ἐκληρώσατο. ὅτι δὲ ἡ Σύνοδος καὶ τῶν Βασιλέων ὑπερέχει ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς, δῆλον καὶ ἐξ ἄλλων πολλῶν, ἀλλὰ καὶ ἐκ τούτου, γράφει γὰρ ὁ Κλῆρος Κωνσταντινουπόλεως τοῖς Βασιλεῦσι, τὴν τῶν προγόνων ὑμῶν περὶ τὴν Ἐκκλησίαν στοργὴν ἀναλαβόντας κατὰ νοῦν, καὶ ὅπως ἕκαστος ἐκείνων τῇ κατὰ τοὺς οἰκείους καιροὺς γενομένῃ Συνόδῳ τῶν ἁγίων πατέρων ἐπειθάρχησεν, οὕτω καὶ αὐτοὺς τὰ ἴσα περὶ τὴν νῦν παρ' ὑμῶν συγκροτηθεῖσαν ἁγίαν Σύνοδον φρονῆσαι. εἰς τοῦτο συντείνει καὶ ἐκεῖνο ὅπερ ἔγραφον οἱ Βασιλεῖς περὶ καθαιρέσεως καὶ ἀθῳώσεως τοῦ ἁγίου Φλαβιανοῦ, οὐ δύνανται ἐκ διατάξεως Ἐπίσκοποι κατακρίνεσθαι, οὓς ἐπὶ φυλακῇ τῆς πίστεως συνοδικὴ ψῆφος ἐκόσμησε. Σύνοδος τετάρτη, μέρος τέταρτον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΛΕʹ.

Περὶ τῶν δώδεκα ἀναθεματισμῶν τοῦ Κυρίλλου κατὰ τῆς Νεστορίου Αἱρέσεως, καὶ τῶν κατ' αὐτῶν ἀντιρρήσεων τοῦ Θεοδωρήτου, ἐξ ὧν δείκνυται τὸ εἶναι ἄρχοντα τῆς καθόλου Ἐκκλησίας, ἢ ἐπὶ τῶν Ἐπισκόπων, ἢ κριτὴν Αἱρέσεων τὸν Ῥώμης, κόμπος.

Συνέγραψεν ὁ Κύριλλος δώδεκα ἀναθεματισμοὺς κατὰ τῆς Αἱρέσεως Νεστορίου, ἐπελάβοντο δὲ αὐτῶν οἱ Ἀνατολικοὶ καὶ ὁ Θεοδώρητος Κύρου, ὃς καὶ ἀντιρρήσεις συνέγραψε κατ' αὐτῶν, ἃς ἀπολογηθεὶς ἀνέτρεψεν ὁ ἅγιος Κύριλλος, οὐδεμία δὲ ἐγένετο πρὸς τοὺς Ἀνατολικοὺς μέμψις ἀποστατήσαντας τῆς Συνόδου καὶ γράψαντας κατὰ τῶν ἀναθεματισμῶν, ταὐτὸν εἰπεῖν κατὰ τῆς εὐσεβείας διὰ τὸ μὴ ἐρωτῆσαι τὸν Πάπαν, ἢ διὰ τὸ μὴ πεισθῆναι τῷ Πάπᾳ, ἀλλὰ πᾶσα ἡ κατάκρισις ἐγένετο αὐτοῖς διὰ τὸ ἀντειπεῖν τῷ ἁγίῳ Κυρίλλῳ, καὶ μὴ πεισθῆναι τῇ Συνόδῳ, καὶ πᾶσα ἡ ἀπόκρισις ἐγένετο διὰ τῆς γραφῆς καὶ τῶν ἁγίων πατέρων. κόμπος ἄρα ὅτι ὁ Ῥώμης Ἄρχων τῶν Ἐκκλησιῶν, ἢ ἐπὶ τῶν Συνόδων, ἢ κριτὴς τῶν Αἱρέσεων.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΛϚʹ.

Περὶ τῆς πρὸς Κύριλλον καὶ Ἰωάννην τοὺς μαχομένους σάκρας, καὶ πρὸς Συμεὼν τὸν στυλίτην ἐπιστολῆς τοῦ Βασιλέως Θεοδοσίου χάριν τοῦ εἰρηνεῦσαι αὐτούς, καὶ λοιπῶν Πατριαρχῶν ἐπιστολῶν, καὶ ἐγκωμίων προέδρων τινῶν Ἐκκλησιῶν, ἐξ ὧν συνάγεται ὀκταχῶς ἰσότιμον εἶναι τὸν Ῥώμης τοῖς λοιποῖς Ἐπισκόποις, καὶ ἧττονα τοῦ Ἀλεξανδρείας, καὶ ἐν τῇ τῶν μεγίστων Ἐκκλησιῶν εἰρήνῃ ἰδικῆς μνήμης οὐκ ἀξιούμενον.

Τοῦ ἁγίου Κυρίλλου καὶ τοῦ Ἀντιοχείας εὑρισκομένων εἰς μάχην, καὶ τοῦ Κελεστίνου καὶ τοῦ μετ' αὐτὸν Ξύστου τῶν Ἐπισκόπων Ῥωμαίων ἀγανακτούντων μέν, ἀλλὰ μηδὲν δυναμένων, ὁ Βασιλεὺς Θεοδόσιος ἔπεμψε σάκρας Κυρίλλῳ καὶ Ἰωάννῃ μετὰ Τριβούνου καὶ Νοταρίου Ἄρχοντος Ἀριστολάου ἵνα εἰρηνεύσωσιν, ἐν οἷς γράφει τῷ Ἀντιοχείας ὅτι ὑπεσχέθησαν αὐτῷ ὁ Κωνσταντινουπόλεως Μαξιμιανὸς καὶ οἱ παρευρεθέντες ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἐπίσκοποι καὶ ὁ Κλῆρος, ὡς εἰ ὑπογράψεις τῇ καθαιρέσει Νεστορίου, καὶ τὴν αὐτοῦ ἀναθεματίσεις διδασκαλίαν, οὐδεμία παραλειφθήσεται αἰτιολογίας ἀφορμή, ἀλλ' εὐθὺς ὁ Κύριλλος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἡ σὴ θεοσέβεια καὶ οἱ μετ' αὐτῆς, καὶ ὁ Κελεστῖνος καὶ πάντες οἱ ἁπανταχοῦ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως ἱερεῖς τῇ σῇ θεοσεβείᾳ κοινωνήσουσιν. ἐν δὲ τῷ τέλει φησίν, εἰ τῆς προθυμίας τῆς περὶ τὴν συγκρότησιν τῶν τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν ἡ σὴ ὁσιότης καταφρονήσει, ἀξίας ἀμοιβὰς ἐπενέγκαιτο. δεύτερον, ὁ αὐτὸς Βασιλεὺς γράφων Συμεὼν τῷ στυλίτῃ ἵνα παρακινήσῃ εἰς ἀγάπην μετὰ Κυρίλλου τὸν Ἀντιοχείας λέγει, εἰ γὰρ τοῦτο ποιήσειε, καὶ τῷ Κυρίλλῳ ὁμονοήσειεν ὥσπερ οἱ ἐν τῇ Δύσει καὶ οἱ ἐνταῦθα καὶ οἱ ἁπανταχοῦ συντρέχουσι. τρίτον, ὁ Ἀντιοχείας ὑπακούσας τῷ βασιλικῷ προστάγματι, ὃς τῇ μὲν ἀγανακτήσει τῆς Ῥωμαϊκῆς Ἐκκλησίας μὴ ὑπακούσας, τῷ βασιλικῷ δὲ προστάγματι πειθαρχήσας, ἔγραψεν ἐπιστολήν, τοῖς ὁσιωτάτοις καὶ θεοφιλεστάτοις ἀδελφοῖς Ξύστῳ, Κυρίλλῳ, καὶ Μαξιμιανῷ, ἐν ᾗ εἶπε, συναινοῦμεν τῇ χειροτονίᾳ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως Μαξιμιανοῦ, καὶ κοινωνοί ἐσμεν ἅπασι τοῖς κατὰ τὴν Οἰκουμένην θεοσεβεστάτοις Ἐπισκόποις, ὅσοι τὴν ὀρθόδοξον καὶ ἀμώμητον ἔχουσι καὶ τηροῦσι πίστιν. τέταρτον, ὁ Ἀντιοχείας ἔγραψε πρὸς Κύριλλον ἀναθεματίσας Νεστόριον, καὶ πέμψας καὶ ἔκθεσιν πίστεως μετὰ Παύλου Ἐμέσης ἣν δεξαμένου τοῦ Κυρίλλου, καὶ ἀντιγράψαντος αὐτῷ, εἰρήνευσαν αἱ Ἐκκλησίαι. πέμπτον, ὁ Παῦλος διδάσκων ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἐν τῇ μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ παρόντος Κυρίλλου, ὁ λαὸς ἐβόα, τῶν Ἐπισκόπων τὸν πατέρα Κύριλλε σῶσον, καλῶς ἦλθες Ἐπίσκοπε ὀρθόδοξε, τῆς Οἰκουμένης παιδευτά, τῷ δὲ λαῷ ἀμειβόμενος ὁ Παῦλος ἔφη, τὰ ὑμῶν ὑμῖν παρεθήκαμεν, αὕτη γὰρ τοῦ πατρὸς ὑμῶν (ἤτοι τοῦ Κυρίλλου) ἡ διδασκαλία, οὗτος ὁ θησαυρὸς προγονικὸς ὑμῖν τοῦ μακαρίτου Ἀθανασίου τὰ δόγματα, τοῦ μεγάλου Θεοφίλου τὰ διδάγματα, τῶν στύλων τῆς ὀρθοδοξίας. σημειῶσαι, ὅτι ὅπερ οὐκ ἴσχυσεν ὁ Πάπας ποιῆσαι, καίτοι προτραπεὶς ὑπὸ τῆς Συνόδου ἀγανακτῆσαι κατὰ τοῦ Ἀντιοχείας, ἐτελείωσεν ἡ τοῦ Βασιλέως συμβουλή τε καὶ ἀπειλή. δεύτερον, ὅτι ἐν τῇ εἰρήνῃ τῶν μεγίστων Ἐκκλησιῶν οὐδεμία μνήμη ἰδικὴ τοῦ Πάπα, ἀλλ' ἐν πᾶσι τούτοις ὁμοτιμία δείκνυται τοῦ Πάπα μετὰ τῶν λοιπῶν Ἐκκλησιῶν καὶ οὐδὲν πλέον. τρίτον, ὅτι ὁ Κωνσταντινουπόλεως καὶ ὁ Κλῆρος συντείνουσι πρὸς εἰρήνην τῶν δύο Ἐκκλησιῶν, οὐδεμία δὲ μνήμη τοῦ Ῥώμης. τέταρτον, ὅτι ὡς κοινωνοῦσι τῷ Ῥώμης ὀρθοδοξοῦντι οἱ ὀρθόδοξοι Ἐπίσκοποι, οὕτω καὶ ὁ Ῥώμης κοινωνεῖ τοῖς λοιποῖς Πατριάρχαις, καὶ ἰδὲ ἀνωτέρω Παράγραφον εἰκοστὸν τέταρτον περὶ τούτου. πέμπτον, ὅτι προτιμᾶται μᾶλλον τοῦ Ῥώμης ὁ Ἀλεξανδρείας, ἐπειδὴ τῷ Κυρίλλῳ συντρέχουσιν, ἤτοι συμφωνοῦσιν οἱ ἐν τῇ Δύσει, ἐξ ὧν εἷς καὶ ὁ Πάπας, καὶ οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ οἱ ἁπανταχοῦ. ἕκτον, ὅτι ἐξ ἴσου καλοῦνται Ἀρχιεπίσκοποι ὁ Ῥώμης, ὁ Ἀλεξανδρείας καὶ ὁ Κωνσταντινουπόλεως. ἕβδομον, ὅτι ὁ Ἐπίσκοπος Ἐμέσης παιδευτὴς τῆς Οἰκουμένης καὶ πατὴρ τῶν Ἐπισκόπων καλεῖται, ὥσπερ ἐκλήθη καὶ ὁ Ὅσιος ὑπὸ τοῦ μεγάλου Ἀθανασίου ἐν τῇ δευτέρᾳ ἀπολογίᾳ, καὶ ὁ Ἐπιφάνιος ὑπὸ τοῦ Ἱερωνύμου ἐν τῇ πρὸς Παμμάχιον ἐπιστολῇ. καὶ λοιπὸν μάτην ὅτι μόνῳ τῷ Ῥώμης ἁρμόζει ὡς τερατεύονται οἱ παπισταί. ὄγδοον, Ἀθανάσιος καὶ Θεόφιλος στύλοι τῆς ὀρθοδοξίας καλοῦνται, ὅπερ

ταὶ

ταὐτόν ἐστι τῷ ὁ Πέτρος κίων τῆς πίστεώς ἐστιν ὡς εἶπον ὁ φίλιππος ἀνωτέρω.

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ ΛΖ'.

Περὶ τινων ῥητῶν τοῦ θείου Κυρίλλου ἀπὸ τῆς πρὸς τὸν Βασιλέα Θεοδόσιον ἀπολογίας αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ τῆς πρὸς τὸν Κωνσταντινουπόλεως Μάξιμον ἐπιστολῆς αὐτοῦ, καὶ τῆς πρὸς τοὺς τὸν μονήρη βίον ἀσκοῦντας, καὶ τῆς πρὸς τὸν Ἀντιοχείας Ἰωάννην, καὶ ἀπὸ τῆς πρὸς Ἀρμενίαν ἐγκυκλίου ἐπιστολῆς Πρόκλου Κωνσταντινουπόλεως, ἐξ ὧν δείκνυται μὴ εἶναι ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ μοναρχικὸν ἀξίωμα, ἀλλὰ τὸ κῦρος εἶναι τῶν ἁγίων πατέρων, καὶ τὴν ἐσχάτην ψῆφον τῆς Οἰκουμενικῆς Συνόδου.

Ὁ Κύριλλος ἐν τῇ πρὸς Θεοδόσιον τὸν Βασιλέα ἀπολογίᾳ κειμένῃ μέρει τρίτῳ τῆς τρίτης Συνόδου φησίν, ἐπειδὴ παρὰ Θεοῦ πεθείμεθα σκοποὶ καὶ λαῶν κηδεμόνες. καὶ σημείωσαι ὅτι οὐ λέγει σκοπὸν καὶ κηδεμόνα ἕνα ἐξόχως ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἀλλὰ σκοποὺς καὶ κηδεμόνας τεθειμένους δηλονότι ἀμέσως παρὰ Θεοῦ. Ὁ αὐτὸς ἐν τῇ αὐτῇ φησίν, ἐνταῦθα γὰρ οἱ μακάριοι πατέρες ἡμῶν θαρσηθέντες παρὰ Θεοῦ, τὴν Ἱερουσαλὴμ ταῖς τῶν Αἱρετικῶν καὶ καιροὺς ἀντετάξαντο δυσφημίαις. καὶ σημείωσαι ὅτι οὐχ ὁ Ῥώμης μόνος, ἀλλὰ κοινῶς οἱ πατέρες, οὐ τὴν Ῥωμαϊκὴν Ἐκκλησίαν, ἀλλὰ κοινῶς καὶ ἀμέσως τὴν κοινὴν Ἱερουσαλὴμ ἐξίσου ἀντετάξαντο ταῖς τῶν Αἱρετικῶν δυσφημίαις. Ὁ αὐτὸς ἐν τῇ αὐτῇ φησί, καὶ πάντες δὲ οἱ τῶν Ἐκκλησιῶν προεστῶτες καὶ τῆς ὀρθοδοξίας φύλακες διανιστῶσιν αὐτῷ τὴν ἀλήθειαν, ἤτοι τῷ Νεστορίῳ. καὶ σημείωσαι ὅτι ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ οὐχ εἷς, ἀλλὰ πολλοὶ οἱ προεστῶτες, καὶ οὐ μόνον ἡ Ῥώμης Ἐκκλησία μεγάλη, ἀλλὰ πολλαὶ ἐξίσου Ἐκκλησίαι, καὶ οὐ μόνον ὁ Ῥώμης, ἀλλὰ κοινῶς τῆς ὀρθοδοξίας φύλακες οἱ ἅγιοι πατέρες, οἳ καὶ ἐμαχέσαντο Νεστορίῳ καὶ ἐνίκησαν αὐτόν. Ὁ αὐτὸς ἐπιστολῇ πρὸς τὸν Κωνσταντινουπόλεως Μαξιμιανὸν λέγει, ταύτην παρέδωκαν τὴν παράδοσιν οἱ Ἀπόστολοι καὶ οἱ ἅγιοι πατέρες, καὶ γεγόνασι φωστῆρες ἐν κόσμῳ λόγον ζωῆς ἐπέχοντες. καὶ σημείωσαι ὅτι οὐ λέγει τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ῥώμης παραδεδωκέναι τῆς πίστεως τὴν ἀλήθειαν, ἀλλὰ κοινῶς τοὺς Ἀποστόλους καὶ τοὺς ἁγίους πατέρας, οἵτινες καὶ κοινῶς φωστῆρές εἰσι, καὶ λόγον ζωῆς ἐπέχουσιν ἐν τῷ κόσμῳ, ἤτοι ἐν τῇ καθόλου Ἐκκλησίᾳ. Ὁ αὐτὸς ἐπιστολῇ πρὸς τοὺς ἀσκοῦντας τὸν μονήρη βίον λέγει, ὅτι τοῖς τριακοσίοις δεκαοκτὼ συνέδρος ἦν ὁ Χριστός, ὅπου γάρ φησι δύο ἢ τρεῖς εἰσὶ συνηγμένοι, καὶ τὰ ἑξῆς. καὶ ὅτι πρόεδρος ἦν ἀοράτως ἐν αὐτοῖς ὁ Χριστός, καὶ ὅτι οἱ ἅγιοι πατέρες Ποιμένες λαῶν, φωστῆρες Ἐκκλησιῶν, εὐτεχνέστατοι μυσταγωγοί. καὶ σημείωσαι ὅτι τὸ πρόεδρος καὶ συνέδρος ἐν τοῖς προέχουσιν ἐν ταῖς Συνόδοις ταὐτόν ἐστι. δεύτερον, ὅτι οὐ μόνος ὁ Ῥώμης, ἀλλὰ κοινῶς οἱ πατέρες ἐξίσου Ποιμένες λαῶν καὶ φωστῆρες Ἐκκλησιῶν καὶ εὐτεχνέστατοι μυσταγωγοὶ πρὸς ποίμανσιν λαῶν καὶ Αἱρετικῶν ἀντίταξιν. Ὁ αὐτὸς ἐν τῇ αὐτῇ καὶ ἐν πολλοῖς ἄλλοις τόποις λέγει, ὅτι ὁ Βασιλεὺς ἔχει τὴν μέριμναν τῶν Ἐκκλησιῶν, καὶ ἐπιστολῇ πρὸς τὸν Ἀντιοχείας Ἰωάννην φησί, μηδεὶς ἐπιφημιζέτω παρακαλοῦμεν τοῖς ἁγίοις καὶ ὀρθοδόξοις ἡμῶν πατράσιν Ἀθανασίῳ, Βασιλείῳ, Γρηγορίῳ, Θεοφίλῳ καὶ τοῖς λοιποῖς. σημείωσαι ἔτι, ἐξ Ἀρμενίας ἐλθόντες ἄνθρωποι πρέσβεις πρὸς τὸν Κωνσταντινουπόλεως Πρόκλον περὶ τινων περὶ πίστεως πραγμάτων, ὁ Πρόκλος ἔγραψεν ἐγκύκλιον ἐπιστολὴν εἰς τὴν Ἀρμενίαν, ἧς πρὸς τὸ τέλος φησίν, ἀλλὰ φυλάττοντες τὰς παραδόσεις ἃς παρελάβετε τῶν ἁγίων καὶ μακαρίων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ τὴν ὀρθόδοξον πίστιν ἐκθεμένων, καὶ τῶν περὶ τὸν ἅγιον καὶ μακάριον Βασίλειον καὶ Γρηγόριον καὶ τῶν λοιπῶν τῶν αὐτοῖς ὁμοφρόνων. καὶ λοιπὸν ἐκ τούτων σημείωσαι ὅτι οὐκ ἔστιν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ μοναρχικὸν ἀξίωμα, ἀλλὰ τὸ κῦρος ἐστὶ τῶν ἁγίων πατέρων, καὶ ἡ ἐσχάτη ψῆφος ἐστὶ τῆς Οἰκουμενικῆς Συνόδου.

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ ΛΗ'.

Περὶ τῆς πεπλασμένης μαρτυρίας τῶν παπιστῶν ἐκ τῶν Θησαυρῶν τοῦ ἁγίου Κυρίλλου, καὶ ἑτέρων ψευδολογιῶν Βέκκου καὶ Γεωργίου μετοχίτου ὑπὲρ τῆς μοναρχίας τοῦ Ῥώμης. καὶ περὶ ἀποδείξεως ἐμμαρτύρου διὰ πολλῶν, ὅτι πλάσμα λαμπρὸν ἣν προσφέρουσιν οἱ παπισταὶ μαρτυρίαν τοῦ Κυρίλλου, καὶ ὅσα ὁ Βέκκος καὶ ὁ μετοχίτης Γεώργιος οἱ παπισταὶ καὶ φθορεῖς τῶν πατρικῶν βιβλίων. καὶ ὅτι ἐξαιρέτως ἡ Σύνοδος ἔχει τὴν ἐξουσίαν τοῦ δεσμεῖν καὶ λύειν, καὶ πάλιν ὁ Ῥώμης οὐ μονάρχης.

Καὶ ἐντεῦθεν ἐστὶ δῆλον ὅτι ἡ μαρτυρία ἣν προβάλλουσιν ἡμῖν οἱ παπισταὶ ὡς ἀπὸ τοῦ βιβλίου τῶν Θησαυρῶν τοῦ ἁγίου Κυρίλλου πεπλασμένη ἐστὶ καὶ διόλου ψευδής, ἔστι δὲ αὕτη, δεῖ ἡμᾶς ὡς μέλη ἐμμένειν τῇ κεφαλῇ ἡμῶν τῷ τῆς Ῥώμης Ἀρχιερεῖ καὶ τῷ ἀποστολικῷ θρόνῳ, ἀφ' οὗ ἡμέτερόν ἐστι ζητῆσαι τί πιστεύειν καὶ τί δοξάζειν μέλλομεν καὶ κρατεῖν, ὅτι αὐτοῦ μόνου ἐστὶν ἐλέγχειν, ἐπιδιορθοῦν, ἐπιτιμᾶν,

τιμᾶν, ἐπικυροῦν, διατιθέναι, λύειν καὶ δεσμεῖν. ταῦτα οἱ παπισταί. Ἀλλὰ ῥητέον πρῶτον, ὅτι ταῦτα τὰ ῥήματα ἀντίκειται καὶ διάμετρον τῇ θείᾳ γραφῇ καὶ τῇ πράξει τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας καὶ αὐτοῦ τοῦ Κυρίλλου. ὁ Κύριλλος δὲ οὔτ' εἴρηκεν, οὔτ' ἐφρόνησεν, οὔτ' ἔγραψεν ἀντικείμενα τῇ διδασκαλίᾳ τοῦ Πνεύματος καὶ ἑαυτῷ. δεύτερον, οὐχ εὑρίσκεται ἐν τοῖς Θησαυροῖς, καὶ τὸ δὴ γελοῖον ὅτι ἐρωτήσαντος τοῦ Ἱεροσολύμων Νεκταρίου περὶ τούτων τὸν Ἱσπανὸν Πέτρον, ἐκεῖνος εἶπεν, ὅτι εἶδεν αὐτὰ παρὰ Θωμᾷ τῷ Ἀκινάτῃ. τρίτον, ὅτι ὡς ἐψεύσαντο Λατῖνοι περὶ τῆς ἐπιστολῆς Ἀθανασίου πρὸς Φίλικα τὸν Ῥώμης, οὕτω ψεύδονται ἐνταῦθα περὶ τοῦ Κυρίλλου. τέταρτον, ὅτι εἰ ἦν ἀληθῆ πῶς οὐ προὐβάλετο ταῦτα ὁ Ἰούλιος πρὸς τοὺς Εὐσεβιανούς, ὁ Λιβέριος πρὸς τὸν Κωνστάντιον; ὁ Λέων κατὰ τοῦ εἰκοστοῦ ὀγδόου Κανόνος τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου, ὁ Βιγίλιος πρὸς τὴν πέμπτην Σύνοδον, ὁ Διάλογος πρὸς τὸν Νηστευτήν, καὶ τέως ὁ πρῶτος Νικόλαος καὶ ὁ μετ' αὐτὸν Ἀδριανὸς πρὸς τὸν Φώτιον, κρίνοντα καὶ καθαιροῦντα τοὺς Πάπας ἐπ' ὄψεσι πάσης τῆς Οἰκουμένης; πέμπτον, εἰ καὶ καταστρέφονται τὰ ῥήματα ταῦτα ὑπὸ πάσης τῆς παρούσης πραγματείας, διὰ ἀποφυγὴν ὅμως τῆς πολυλογίας ἀρκεῖ εἰπεῖν τινὰ ἐκ τῶν εἰρημένων ἐν τῷ παρόντι κεφαλαίῳ, καὶ πρῶτον, ὅτι ὁ τύπος τοῦ Κελεστίνου τοῦ πιστεύειν καὶ δοξάζειν καὶ ὀρθῶς κρατεῖν κατὰ τῆς Αἱρέσεως τοῦ Νεστορίου, ἐκρίθη καὶ ἀνεκρίθη ὑπὸ τῆς Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ἥτις καὶ τὴν ἀμφιβολίαν ἔλυσε, καὶ τὸ τί δεῖ πιστεύειν καὶ δοξάζειν καὶ κρατεῖν κατὰ τὴν προτροπὴν τῶν Βασιλέων καὶ πάσης τῆς Οἰκουμένης τὴν προσδοκίαν παρέδωκεν, εἶτα καὶ αὐτὸς ὁ Κελεστῖνος τοὺς πατέρας τῆς Συνόδου διὰ τῆς ἐπιστολῆς αὐτοῦ παρώτρυνεν ἵνα περὶ τῆς πίστεως κρίνωσι τὸ δίκαιον. δεύτερον, ὅτι ἤλεγξεν ὁ Ῥώμης καὶ ὁ Κύριλλος καὶ ὁ Ἀντιοχείας καὶ ἄλλοι τὸν Νεστόριον, ἀλλ' οὐδὲν ἤνυσαν καὶ μάλιστα παραπλουμένων πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν, ἕως οὗ ἐλέγξασα ἡ Σύνοδος ἐκάθηρεν αὐτόν. τρίτον, ὅτι οὐχ ὁ Ἀρχιερεὺς τῆς Ῥώμης διωρθώσατο τοὺς ἀμφιβάλλοντας ἐν πάσῃ τῇ Οἰκουμένῃ, ἀλλ' ἡ Σύνοδος. τέταρτον, ὅτι οὐχ ὁ Ῥώμης, ἀλλ' ἡ Σύνοδος ἐπεκύρωσε τὰ ὑπὸ τῶν ἀρχαίων Συνόδων καὶ πατέρων διορισθέντα, καὶ τὸ Σύμβολον ὥρισε μένειν ἀκαινοτόμητον, ἐπιτάξασα ἐξίσου καὶ τῷ Ῥώμης καὶ παντὶ Χριστιανῷ μένειν ἐν οἷς ἐπεκύρωσε. πέμπτον, ὅτι οὐχ ὁ Ῥώμης, ἀλλ' ἡ Σύνοδος διέθετο τὰ πράγματα, ἀπὸ μὲν τῆς βασιλικῆς προθεσμίας διορίσασα τὴν ἐν τῇ Συνόδῳ προκατάρξιν, ἀπὸ δὲ τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως καὶ τῆς μαρτυρίας τῶν ἁγίων ἐγκρίτων πατέρων λύσασα τὴν ἀμφιβολίαν τὴν ἀναφυεῖσαν ὑπὸ τῆς αἱρετικῆς κακοδαιμονίας, ἀπὸ δὲ τῆς συγκρίσεως μετὰ τῶν συνοδικῶν καὶ πατρικῶν συγγραμμάτων δεχθεῖσα πρῶτον τὴν ἐπιστολὴν Κυρίλλου, εἶτα τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Κελεστίνου, καὶ τέως ἀπὸ τῆς συμφωνίας πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν μετὰ τῶν Κανόνων καὶ ἁγίων πατέρων δήσασα τὸν Νεστόριον τῷ ἀφορισμῷ καὶ τῷ ἀναθέματι, ἀπὸ δὲ τῆς παρὰ τοὺς Νόμους καὶ τὸ ἔθος καὶ τοὺς Κανόνας πράξεως τοῦ Ἀντιοχείας κατὰ τοῦ ἁγίου Κυρίλλου καὶ Μέμνονος δικαιώσασα τὸν Λεγάτον τοῦ Ῥώμης Κύριλλον, ἀρνήσασα δὲ τὸν Ἀντιοχείας καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν Ἐπισκόπους. ἡ Σύνοδος ἄρα ἔχει ἐξαιρέτως τὴν ἐξουσίαν τοῦ δεσμεῖν τε καὶ λύειν, ὡς ἔλεγε καὶ ἡ ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδος γράφουσα τῷ Πάπᾳ Λέοντι, Καὶ ὡς ἐκριζοῦν καὶ καταφυτεύειν τὴν ἐξουσίαν δεξάμενοι, τὴν μὲν ἐκτομὴν μέχρις ἐδάφους ἐστενώσαμεν, τῶν καλῶν δὲ τὴν εὐκαρπίαν ἐπιμελῶς ἐρριζώσαμεν. ὅπερ ταὐτόν ἐστι τῷ ἐλύσαμεν καὶ ἐδήσαμεν, καὶ ἰδὲ τὸν τόπον βιβλίου τετάρτου κεφαλαίου πρώτου, Παραγράφῳ εἰκοστῷ ὀγδόῳ. ἕκτον, ὅτι ὁ Ῥόδου Ἀνδρέας βουλόμενος εἰπεῖν ἐν Φερραρίᾳ περὶ τοῦ πρωτείου τοῦ Πάπα πράξει ἑβδόμῃ, καὶ εἰπὼν ὅτι ἔχει εἰπεῖν μαρτυρίαν ἀξιόλογον τὴν τοῦ Κυρίλλου ἐν τοῖς Θησαυροῖς, οὐκ ἐτόλμησεν εἰπεῖν ῥητῶς τὸ πλαστούργημα, φοβούμενος τὸν ἔλεγχον τὸν παρὰ τοῦ Ἐφέσου, ἀλλὰ μόνον εἰπὼν ὅτι ἔχομεν πατέρες ἄριστοι καὶ πλείονα ἄλλα ῥητὰ περὶ ταύτης τῆς ὕλης, μάλιστα δὲ πάντων τοῦ ἁγίου Κυρίλλου ἐν τοῖς Θησαυροῖς, λάμπει γὰρ τὰ μάλιστα ἡ αὐθεντία τοῦ Ῥωμαίων Ἀρχιερέως ἐν τοῖς τοῦ Κυρίλλου συγγράμμασι, ταῦτα εἰπὼν ἐσιώπησεν. ἐν οἷς σημείωσαι ὅτι εἰ μάλιστα πασῶν τῶν περὶ τοῦ Πάπα μαρτυριῶν ἡ τοῦ Κυρίλλου ὑπερέχει, δῆλον ὅτι πρὸ τοῦ Κυρίλλου οὐκ ἔχουσιν ἄλλην μαρτυρίαν οἱ Λατῖνοι ἀξιόλογον περὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ Πάπα. καὶ ποῦ αἱ παρ' αὐτῶν προβαλλόμεναι περὶ ταύτης τῆς ὕλης ἀναμάρτητοι καὶ θεόπνευστοι Δεκρετάλεις ἐπιστολαὶ τῶν ἀρχαίων Παπῶν; ποῦ τὸ τοῦ Κωνσταντίνου τὸ μέγα θέσπισμα; ποῦ τὸ τοῦ Σιλβέστρου τό, ὁ πρῶτος θρόνος οὐ κρίνεται; ποῦ τὰ τοῦ Ἰουλίου καὶ Ζωσίμου καὶ Βονιφατίου καὶ Κελεστίνου οἱ τῆς ἐν Νικαίᾳ Κανόνες; ποῦ τῆς πρώτης ἐν Νικαίᾳ Συνόδου ὁ ἕκτος κανὼν ὁ ὁρίσας κατὰ τὴν διεφθαρμένην τῶν παπιστῶν ἑρμηνείαν ἔχειν τὸν Ἀλεξανδρείας τὴν ἐξουσίαν τῶν τάδε Ἐπαρχιῶν παρὰ τοῦ Ῥώμης; ποῦ τῆς ἐν Σαρδικῇ Συνόδου οἱ περὶ Ἐκκλήτου Κανόνες; ἢ δῆλον πάντα τὰ τοιαῦτα πλάσματα ψευδῆ καὶ ἀνύπαρκτα καὶ παρεξηγήσεις διὰ τοῦτο καὶ οἱ παπισταὶ ἀναγκαζόμενοι ὑπὸ τῆς ἀληθείας, ἀνατρέπουσι μόνοι τὰ ἴδια. δεύτερον, ἐπειδὴ ἡ πρωτεύουσα μαρτυρία περὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ Πάπα ἐστὶν ἡ παροῦσα μαρτυρία τοῦ ἁγίου Κυρίλλου, αὕτη δὲ σαφέστατα δέδεικται πλάσμα λαμπρόν, πλάσμα ἄρα καὶ ἡ μοναρχικὴ ἐξουσία τοῦ Πάπα λαμπρότατον. ὅθεν ὁ Ἐφέσου βλέπων ποτὲ μὲν τὸν Ῥόδου, ποτὲ δὲ τὸν Ἐπίσκοπον Ἰωάννην τοιαῦτα προτείνοντας περὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ Πάπα, καὶ μάλιστα Ἰούλιον τὸν Καρδινάλιν μέγαν νομιζόμενον ἐν τῇ δωδεκάτῃ πράξει

πράξει καὶ λέγοντα ἡ ἐξουσία τῆς Ῥωμαϊκῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἄκρου Ἀρχιερέως ἐστὶ φανερὰ διὰ τῶν Εὐαγγελίων, ἔτι γε μὴν καὶ διὰ τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, εἶπεν ὅτι οὐκ ἀνέχεται καταλιπεῖν ἀνεξέταστον, ἐπειδὴ ἔχει περὶ τούτου πολλὰ καὶ ἀναγκαῖα εἰπεῖν πρὸς καταστροφὴν δηλονότι τοῦ παπισμοῦ, ὅπερ εὐλαβούμενος ὁ Ἰούλιος παρῃτήσατο εἰπεῖν, προφασισθεὶς τό, ἐν καιρῷ καὶ περὶ τούτου ῥηθήσεται, πρᾶξις δωδεκάτη, καιρὸν Συνόδου ἁρμόδιον τὰ μετὰ ταῦτα πονηρὰ τῶν Λατίνων τεχνήματα, καὶ τὴν συμμαχίαν Βησσαρίωνος καὶ Γρηγορίου, τήν τε πρὸς τοὺς ἀρίστους τῶν Ἑλλήνων πεῖναν, στενοχωρίαν, φυλακὴν, καὶ ὅλως βίαν, καὶ τὰ πρὸς τοὺς ἀσθενεῖς χλανίδια, ἀργυρίδια, καὶ χρυσίδια, ἅπερ ἴδε κατωτέρω ἐν τῷ πρώτῳ μέρει τοῦ δεκάτου βιβλίου, καὶ λοιπὸν λάμπει ἡ αὐθεντία τῆς κοινότητος, ἤτοι τῶν Συνόδων ἐπί τε τῆς Ῥωμαϊκῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Ἐπισκόπου Ῥώμης καὶ ἐπὶ παντὸς ἄλλου μερικοῦ Ἐπισκόπου καὶ μερικῆς Συνόδου ἐν τοῖς τοῦ Κυρίλλου συγγράμμασι, τὸ δὲ ἀνάπαλιν, ψεῦδός ἐστι καὶ ἀσέβεια. ἕβδομον, προβάλλουσιν ἔτι εὑρίσκεσθαι παρὰ τῷ Γενναδίῳ τὰ ῥήματα τοῦ Κυρίλλου, ἀλλὰ ῥητέον ὅτι ὁ Γεννάδιος ἐστὶ ψευδογεννάδιος, ὡς γὰρ ἐροῦμεν ἐν τῷ δεκάτῳ βιβλίῳ οὐκ ἦν ὁ Γεννάδιος ὁ συγγραψάμενος ταῦτα, ἀλλ' ἕτερός τις, ἐπειδὴ δὲ ψευδεπίπλαστός ἐστιν ὁ Γεννάδιος, ψευδὴς ἄρα καὶ ἡ παρ' αὐτοῦ μαρτυρία. εἶτα ὅστις ἂν εἴη ὁ ταῦτα συγγραψάμενος, πάντως οὐκ ἀξιόπιστός ἐστιν εἰς μαρτυρίαν, ἐπιλέγει γὰρ ἐκεῖ ὅτι ὁ Κωνσταντῖνος εἰς Ῥώμην ἐβαπτίσθη, καὶ ὅτι ὁ Ἰούλιος καὶ Λιβέριος τοὺς περὶ Ἀθανάσιον διωκομένους ὑπὸ τῶν Ἀρειανῶν ἐβεβαίωσαν εἰς τοὺς θρόνους αὐτῶν, ὅπερ μάταιον ἐδείχθη ἀνωτέρω βιβλίῳ δευτέρῳ, καὶ ὅτι ὁ Διάλογος τῶν Εἰκονομάχων τὴν Αἵρεσιν ἤλεγξεν, οὐκ ἦν δὲ ὁ Διάλεγις, ἀλλὰ Γρηγόριος ὁ δεύτερος, καὶ ὅτι ὁ Πάπας Νικόλαος ὁ πρῶτος ἦλθε σωματικῶς εἰς Κωνσταντινούπολιν, προτείνει τὸ θέσπισμα τοῦ Κωνσταντίνου ὡς ἀληθές, καὶ ἄλλα μυρία τοιαῦτα ῥαψῳδεῖ. ἐκ τῶν τοιούτων δὲ μαρτυρίαν λαμβάνειν καὶ μάλιστα ἐν τοῖς περὶ πίστεως, κομιδῇ μάταιον. ὄγδοον, λέγουσιν οἱ αὐτοὶ ὅτι τὰ ῥήματα τοῦ Κυρίλλου ταῦτα ὡς ἀληθῆ δέχονται ὁ Βέκκος λόγῳ τρίτῳ κατὰ Γρηγορίου τοῦ Κυπρίου, καὶ Γεώργιος ὁ Μετοχίτης λόγῳ δευτέρῳ ὑπὲρ τοῦ Βέκκου. ἀλλὰ ῥητέον, ὅτι Βέκκος καὶ Μετοχίτης εἰσὶ παπισταὶ καὶ εἰσηγήτορες τοῦ παπισμοῦ ἔξοχοι, καὶ τῶν βιβλίων τῶν πατέρων φθορεῖς, καὶ τῶν περὶ τοῦ παπισμοῦ πλαστουργημάτων ὁδηγοί· καὶ ἔντεχνοι σοφισταὶ ὡς οἱ ἱστορικοὶ βοῶσι, καὶ ἡμεῖς ἐροῦμεν ἐν πολλοῖς μετὰ ταῦτα, καὶ κατωτέρω βιβλίῳ ἐνάτῳ. ἔνατον, πρὸς τούτοις ὁ Στηθάτος κατὰ τῆς ἀρχῆς τοῦ Πάπα λόγῳ δευτέρῳ, καὶ Γερμανὸς Κωνσταντινουπόλεως ὁ νέος κατὰ Λατίνων βιβλίῳ πρώτῳ, ἰωάννης ὁ Φουρνῆς ἐν τοῖς περὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, μιχαὴλ ὁ Ἀγχιάλου κατὰ τῆς λατινικῆς Αἱρέσεως πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα, Νικόλαος ὁ Μεθώνης βιβλίῳ δευτέρῳ κατὰ Λατίνων, καὶ Μάρκος ὁ Ἐφέσου ἐν τῷ εἰς τὸν εἰρημένον Ῥόδου ἀντιρρητικῷ, οὗτοι πάντες δεικνύουσιν ὅτι τὰ ῥήματα ταῦτα τοῦ Κυρίλλου νόθα καὶ πεπλασμένα εἰσὶ παρὰ τῶν παπιστῶν, καὶ διόλου ὑπὸ τόλμης ἀθέου ἐξευρημένα.

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ ΛΘ'.

Περὶ Φωτίου, Νείλου, καὶ ἀνωνύμου, ὑπαριθμούντων τὸν Ῥώμης ἐν τοῖς Ἡγεμόσι τῆς Οἰκουμενικῆς τρίτης Συνόδου, ὄντα μέρος αὐτῆς.

Ὁ Φώτιος ἐπιστολῇ πρὸς Μιχαὴλ Ἄρχοντα Βουλγάρων φησὶν, οἱ τῆς τρίτης Συνόδου Ἡγεμόνες ἐγνωρίζοντο Κύριλλος Ἀλεξανδρείας, Μέμνων καὶ Ἰουβενάλιος. ὁ Νεῖλος φησὶν, ἡγοῦντο δὲ αὐτοῖς Κελεστῖνος Ῥώμης, Κύριλλος Ἀλεξανδρείας, Ἰουβενάλιος Ἱεροσολύμων, καὶ Μέμνων Ἐφέσου. Ἀνώνυμος ὁ λέγων ὅτι ἀπέχει ἡ τρίτη ἀπὸ τῆς δευτέρας ἔτη εἰκοσιεννέα καὶ μῆνας τρεῖς, λέγει, σὺν Κελεστίνῳ τῷ Πάπᾳ Ῥώμης, καὶ τῷ προμάχῳ τῆς εὐσεβείας Κυρίλλῳ Ἀλεξανδρείας ἡ ἁγία Σύνοδος αὕτη καθεῖλε τὸν Νεστόριον. ἕτερος Ἀνώνυμος ἐν ᾧ γράφει περὶ τῶν ἁγίων ἑπτὰ Οἰκουμενικῶν Συνόδων φησὶ, ἧς ἡγοῦντο Κύριλλος Ἀλεξανδρείας διέπων τὸν θρόνον Κελεστίνου Πάπα Ῥώμης, καὶ Ἰουβενάλιος Ἱεροσολύμων. ὁ ἅγιος Γερμανὸς γράφων πρὸς Ἄνθιμον Διάκονον λέγει, προήδρευον δὲ ἐν αὐτῇ Κύριλλος Ἀλεξανδρείας, Κελεστῖνος Ῥώμης, Ἰουβενάλιος Ἱεροσολύμων καὶ Ἀκάκιος Μελιτηνῆς.

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ Μ'.

Ὅτι καὶ ἐκ τῆς ἀπαριθμήσεως τῶν τῆς Συνόδου Ἡγεμόνων, καὶ ἐκ παραθέσεως, δείκνυται μὴ ἔχειν τὸν Ῥώμης ἰδικὸν ἀξίωμα, ἢ πρεσβεῖον ἐν τῇ καθόλου Ἐκκλησίᾳ.

Ἐν τούτοις σημείωσαι πρῶτον, ὅτι οὐδεὶς τῶν εἰρημένων ἔγραψεν ὅτι ἐξῆρχεν, ἢ ἡγεῖτο, ἢ μόνος, ἢ ἐξόχῳ τινὶ τρόπῳ ὁ Ῥώμης, ἀλλ' ἡγεμόνευον, καὶ ἡγοῦντο, καὶ προήδρευον οἱ εἰρημένοι ἐξίσου καὶ συντεταγμένως. δεύτερον, ὅτι οὐ προαριθμοῦσι πάντες τὸν Ῥώμης, ὁ γὰρ ἅγιος Γερμανὸς ὑπαριθμεῖ αὐτὸν τοῦ Ἀλεξανδρείας. τρίτον, ὅτι ὡς οὐκ ἔδωκαν οἱ συγγραφεῖς Ἡγεμόνας, Ἡγε-

μόνας

μόνας καὶ προέδρους καλέσαντες τοὺς Ἐπισκόπους Ἀλεξανδρείας, Ἱερουσαλὴμ, Ἐφέσου, καὶ Μελιτηνῆς ἀξίωμά τι ἰδικὸν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, οὕτως οὐδὲ τὸν Ῥώμης συνειπόντες Ἡγεμόνα Ἡγούμενον καὶ Πρόεδρον ἔδωκαν, ἢ ἐμαρτύρησαν αὐτῷ ἰδικόν τι πρεσβεῖον ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ ΜΑ'.

Ὅτι ἐκ τῆς τοῦ Κελεστίνου Πάπα ἐπιστολῆς πρὸς Κωνσταντινουπολίτας καὶ τὸν Νεστόριον, καὶ ἐκ τοῦ βασιλικοῦ προστάγματος πρὸς τοὺς τῆς Συνόδου πατέρας, ὡς διὰ διστόμου μαχαίρας ἀναιρεῖται ἡ τοῦ Ῥώμης μοναρχία, καὶ τὸ μὴ δέχεσθαι ἔκκλητον τὰς ἀποφάσεις αὐτοῦ ἐν Οἰκουμενικῇ Συνόδῳ.

Τέλος πάντων εἰπέον, ὥσπερ τινὰ μάχαιραν δίστομον ἀναιρετικὴν τῆς μοναρχίας τὸ προειρημένον, ἤτοι ὅπερ γράφει ὁ Πάπας Κελεστῖνος Κωνσταντινουπολίταις καὶ Νεστορίῳ, ὡς ἐὰν μὴ κηρύξῃς ὥσπερ καὶ ἡ Ῥωμαίων καὶ ἡ Ἀλεξανδρέων καὶ πᾶσα ἡ καθολικὴ Ἐκκλησία κατέχει, ὡς καὶ ἡ ἁγία κατὰ τὴν μεγάλην Κωνσταντινούπολιν Ἐκκλησία ἕως σοῦ κάλλιστα κατεῖχε, καὶ ἐντὸς δεκάτης ἡμέρας ἀριθμουμένης ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης τῆς ὑπομνήσεως φανερᾷ καὶ ἐγγράφῳ ὁμολογίᾳ ἀθετήσῃς, ἀπὸ πάσης κοινωνίας τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας ἐκβέβλησαι. ταῦτα ὁ Κελεστῖνος, ἥν τινα ἀπόφασιν μετὰ τὸ λαβεῖν ὁ Νεστόριος σφοδρότερον ἐκήρυττε τὰς βλασφημίας αὐτοῦ, καὶ πᾶσαν ἐπετέλει ἱεροπραξίαν, παρ' οὐδενὸς ἐναντιούμενος ἢ μεμφόμενος ὡς παρήκοος ἢ παράνομος. τέως, τὴν κρίσιν τοῦ Κελεστίνου εἰς οὐδὲν λογισάμενος, ἐπεκαλέσατο Οἰκουμενικὴν Σύνοδον, ἥτις ἕως ἂν ἀθροισθῇ, ὁ Βασιλεὺς Θεοδόσιος προσέταξεν ἵνα τὰ πάντα εὑρίσκωνται ὡς ἦσαν καὶ πρότερον ἀπραγῆ, καὶ ὡς μὴ ἐκφωνηθέντα ποτέ. ὅτι δὲ τοῦτο τὸ βασιλικὸν πρόσταγμα σύμφωνον ἦν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς Κανόσι, πρόδηλον. ἀπεδέξατο γὰρ αὐτὸ ἡ ἐν Ἐφέσῳ Σύνοδος, ἥτις θεσπίσματι βασιλικῷ ἀλισθεῖσα ἀνακρῖναι τὰς ἀποφάσεις Κυρίλλου καὶ Κελεστίνου καὶ Νεστορίου, μέχρι τῆς γενομένης καθαιρέσεως τοῦ Νεστορίου εὐλαβέστατον καὶ ὁσιώτατον ἔλεγεν αὐτὸν, ἐπειδὴ ἐγίνωσκε τὰ θεσπίσματα τοῦ Βασιλέως τοῖς θείοις ὁμοφρονοῦντα Κανόσιν, ἀλλὰ δὴ καὶ τὸν Νεστόριον σφοδρῶς ἤλεγξεν ὁ ἅγιος Κύριλλος γράφων πρὸς τὸν Κλῆρον Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ὁμιλῶν ἐν Ἐφέσῳ, διότι οὐχ ὡς ἔποχος, ἀλλ' ὡς κριτὴς καὶ ἔξοχος καὶ ἄρχων τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ πλούσιος χρυσίῳ καὶ ἀργυρίῳ παραγέγονεν εἰς τὴν Σύνοδον. ταῦτα δὲ αὐτοῦ στηλιτεύων ὁ Κύριλλος, ἐκεῖνο τὸ ζητῆσαι τὸν Νεστόριον Σύνοδον οἰκουμενικὴν, οὔτε αὐτὸς ὁ Κύριλλος κατέκρινεν, οὔτε ὁ Κελεστῖνος, οὔτε ἕτερός τις, μάλιστα ἡ Σύνοδος ἀσμένως ἐδέχθη τὰς βασιλικὰς ἐπιστολὰς καὶ ἐντολὰς, καὶ προθύμως καὶ ἐπιμελῶς ἤθελε κρῖναι τὰ κατ' αὐτὸν, ἤτοι τὸν Νεστόριον, καὶ ἐπειδὴ ἐψεύσθη, καὶ παρεῖδε τὴν ἔκκλητον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἀπήντησεν εἰς τὴν Σύνοδον, καθεῖλεν αὐτόν. μάτην ἄρα λέγουσιν οἱ Ῥωμᾶνοι ὅτι ὁ Πάπας μονάρχης ἐστὶ καὶ κοινὸς κριτὴς, καὶ μάτην λέγουσιν ὅτι αἱ ἀποφάσεις τοῦ Πάπα οὐ δέχονται ἔκκλητον ἀπ' αὐτοῦ εἰς τὴν οἰκουμενικὴν Σύνοδον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙϚ'.

Περὶ τῆς ἐλεύσεως τῆς ἁγίας Μελάνης εἰς Βυζάντιον, καὶ ἀποδημίας τῆς Βασιλίσσης Εὐδοκίας εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὧν ᾠκοδόμησε καὶ ἀνεκαίνισεν ἐκεῖ οἰκοδομημάτων.

Εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Πρόκλου τοῦ Πατριάρχου ἦλθεν ἡ νέα Μελάνη ἀπὸ τῆς Ἱερουσαλὴμ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἐνέτυχε τῇ Βασιλίσσῃ Εὐδοκίᾳ τῇ γυναικὶ τοῦ Βασιλέως Θεοδοσίου, καὶ ἐλάλησε πάμπολλα διὰ τοὺς ἁγίους τόπους, καὶ ηὔξησε τὴν εὐλάβειαν εἰς πολλῶν ἀνθρώπων καρδίας, καὶ πάλιν ὑπέστρεψεν εἰς τὴν μετάνοιαν αὐτῆς, λέγω εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα μετὰ τὸ βαπτισθῆναι τὸν Βουλουσιανὸν τὸν πατέρα αὐτῆς ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου μετὰ πλείστης περιποιήσεως, καὶ δεξιώσεως λαϊκῶν καὶ ἱερωμένων, ἀπῆλθε δὲ ἡ Βασίλισσα εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα ὅπου εἰσὶ τὰ σεβάσμια προσκυνήματα, ὡς διηγεῖται εἰς τὸ ἕβδομον καὶ ὁ Σωκράτης, ὅστις θέλει καὶ τὴν Εὐδοκίαν ὑποσχέσθαι ἀπελθεῖν εἰς τοὺς ἁγίους τόπους, εἴγε ἑώρα γεγονημένον τῆς θυγατρὸς αὐτῆς τῆς Εὐδοξίας τὸν γάμον, καὶ κοσμῆσαι τοὺς ἁγίους τόπους διαφόροις ἀναθήμασιν, ὡς καὶ ἐποίησε. πλὴν ἡ περισσοτέρα παρακίνησις ἦν τῆς ἁγίας Μελάνης, ἥτις ὅτε ἦλθεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἠγαπήθη παρὰ τῆς Βασιλίσσης, ἥτις καὶ εἶχεν αὐτὴν ὡς τιθη-

κεθηνὸν, ἤγουν παραμονὰν, μάλιστα δὲ αὐτὴ ἡ Μελάνη ἰάτρευσεν αὐτῆς τὸν πόδα εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα. διέτριψε δὲ ἡ Εὐδοκία εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα ἕνα χρόνον ὡς φησιν ὁ Εὐάγριος, κτίζουσα λαύραν, καὶ γυναικεῖα μοναστήρια, ἀλλὰ καὶ τὰ τείχη τῆς Ἱερουσαλὴμ ἀνεκαίνισε, καὶ ἐπληρώθη τοῦ Προφήτου Βασιλέως ἡ προφητεία ἡ φάσκουσα, ἀγάθυνον Κύριε ἐν τῇ εὐδοκίᾳ σου τὴν Σιών, καὶ οἰκοδομηθήτω τὰ τείχη Ἱερουσαλήμ. γράφει προσέτι ὁ Εὐάγριος ἐν τῷ αὐτῷ βιβλίῳ, ἤτοι ἐν τῷ πρώτῳ, κεφαλαίῳ εἰκοστῷ πρώτῳ, ὅτι ἔκτισε καὶ Ναὸν εἰς μνήμην τοῦ Πρωτομάρτυρος καὶ Ἀρχιδιακόνου Στεφάνου, ἓν στάδιον μακρὰν τῶν Ἱεροσολύμων, πλὴν ταῦτα καὶ ἄλλα περισσότερα ᾠκοδόμησεν ἡ Βασίλισσα μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Θεοδοσίου, ὅτε ἐβασίλευσεν ὁ Μαρκιανός, καθότι τότε ἐπανῆλθεν εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν, καὶ ἔμεινε μέχρις ἐσχάτης ἀναπνοῆς αὐτῆς, ὡς ἱστορεῖ ὁ Εὐάγριος εἰς τὸ πρῶτον τῆς ἱστορίας αὐτοῦ, ὅστις καὶ περὶ μοναχῶν τῶν τότε ὄντων εἰς τὴν Παλαιστίνην, παράδοξά τινα καὶ θαύματος ἄξια ἱστορεῖ εἰς τὸ εἰκοστὸν πρῶτον κεφάλαιον τοῦ πρώτου βιβλίου αὐτοῦ, ἃ οὐκ ἠκούσθησαν ἐκ τοῦ αἰῶνος.

ΠΑΡΑΤΡΑΦΟΝ Β΄.

Περὶ ὧν ἔπεμψεν ὁ Βασιλεὺς Θεοδόσιος δώρων καὶ Σταυροῦ εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ περὶ τῆς παρὰ τοῦ Ἱεροσολύμων πεμφθείσης χειρὸς τοῦ πρωτομάρτυρος Στεφάνου τῇ Βασιλίσσῃ Πουλχερίᾳ.

Ἱστοροῦσιν ὁ Θεοφάνης καὶ ὁ Κεδρηνὸς ὅτι ὁ Θεοδόσιος ἔστειλεν εἰς τὸν Ἱεροσολύμων Ἀρχιεπίσκοπον μεγάλην ἐλεημοσύνην τοῦ διανεῖμαι αὐτὴν τοῖς πτωχοῖς, καὶ ἕνα Σταυρὸν χρυσοῦν μετὰ πολυτιμήτων πετραδίων ἵνα τεθῇ εἰς τὸν τόπον τοῦ Κρανίου. ἔστειλε δὲ καὶ ὁ Ἱεροσολύμων Πατριάρχης τὴν δεξιὰν χεῖρα τοῦ ἁγίου Στεφάνου, ἥτις ὁπόταν ἔφθασεν εἰς τὴν Χαλκηδόνα, ἐφάνη εἰς τὸν ὕπνον τῆς Πουλχερίας Αὐγούστης ὁ ἅγιος Στέφανος λέγων πρὸς αὐτήν, ἰδοὺ ἐπέτυχες οὗπερ ἐπεθύμεις, ἐγὼ ἔφθασα εἰς τὴν Χαλκηδόνα. ὅθεν ἐξῆλθε μετὰ τοῦ Βασιλέως εἰς προϋπάντησιν τοῦ λειψάνου, καὶ ὕστερον ἔκτισε Ναόν, ἐν ᾧ ἔβαλεν ἐκεῖνο τὸ ἅγιον κειμήλιον κατὰ τὸ εἰκοστὸν ἔτος τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοδοσίου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῆς. σφάλλει δὲ ὁ Νικηφόρος, διηγούμενος πεπομφέναι καὶ τὸν Πραΰλιον τοιοῦτον λείψανον, ὅστις ἦν προτεθνηκώς, καὶ ἦν πατριάρχης ὁ Ἰουβενάλιος. ἐκτὸς εἰ μὴ ἤθελε τις εἰπεῖν ἑκάτερον αὐτῶν ἀπεσταλκέναι τὸ λείψανον τοῦ Πρωτομάρτυρος εἰς τὴν Πουλχερίαν κατὰ διαφόρους καιρούς, ὅπερ οὔτε φαίνεται οἰκεῖον τῇ ἱστορίᾳ, οὔτε ἀπίθανον, ἢ ἴσως γὰρ ὁ μὲν εἷς ἐμελέτησε τὴν πέμψιν, ὁ δὲ ἕτερος ἀπέστειλε.

ΠΑΡΑ´ΓΡΑΦΟΝ Γ΄.

Περὶ τῆς τελευτῆς Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας, καὶ ἀρχιερατείας Διοσκόρου. καὶ περὶ τῆς καταδρομῆς τοῦ Ἀτήλα Οὔννου, καὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ. καὶ περὶ τοῦ ὅθεν ἤρξατο οἰκοδομεῖσθαι, καὶ πότε ἡ Βενετία.

Ἐτελεύτησε καὶ ὁ παμμέγιστος φωστὴρ τῆς Ἀλεξανδρέων Ἐκκλησίας ὁ θεολογικώτατος Κύριλλος, ὁ μέγας πρόμαχος τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, καὶ τῆς ἀπλανοῦς ἀληθείας ὁ πρόβολος, καὶ τοῦ Νεστορίου ὁ ἔλεγχος, καὶ ἀντ᾽ αὐτοῦ ἐκάθισεν ὁ Διόσκορος. τότε καὶ ὁ ἐθνικὸς Ἀττήλας μετὰ τῶν Οὔννων (οἵτινες κατὰ τὸν Εὐάγριον εἰσὶν οἱ πάλαι Μασσαγέται) ἐξῆλθεν εἰς ἀφανισμὸν τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῆς Δύσεως. ἔλεγε δὲ ἑαυτὸν ὁ Ἀττήλας ὀνομάζεσθαι μάστιγα Θεοῦ, ὡσανεὶ ἦν δῆθεν ἀπεσταλμένος εἰς ἐκδίκησιν τῶν ἁμαρτωλῶν, καθὼς καὶ ὁ Ἀσσοὺρ ὠνομάζετο ῥάβδος τῆς ὀργῆς Κυρίου κατὰ τὸν Ἡσαΐαν εἰς τὸ δέκατον κεφάλαιον, ὡς βούλονται οἱ χρονογράφοι. καίτοι πολεμηθεὶς ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων καὶ Γότθων εὑρέθη τεθνηκὼς εἰς τὰ περὶ Δούναβα. τότε διὰ τοὺς ἀφανισμοὺς οὓς ἐποίει ὁ Ἀττήλας εἰς τὰς Ῥωμαϊκὰς χώρας, καὶ μάλιστα Ἰταλικάς, καὶ διὰ τὰς καταδρομὰς τοῦ Ἀλαρίχου, ζητούντων τῶν ἀνθρώπων τόπον καταφυγῆς εἰς τὰς πέριξ νήσους, εὑρέθη ἡ ἐπίνοια, καὶ ἤρξατο οἰκοδομεῖσθαι ἡ Βενετία εἰς τοὺς τετρακοσίους πεντήκοντα δύο χρόνους ἀπὸ Χριστοῦ. ὁ Ἰγνάτιος λέγει ὅτι ζῶντος Ὀνωρίου ἤρξατο οἰκοδομεῖσθαι. αὕτη δὲ ἡ οἰκοδομὴ ἐγένετο τῆς Ἀκυληΐας καταστροφή.

ΚΕΦΑ'ΛΑΙΟΝ ΙΖ'.

Περὶ τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει σεισμοῦ, καὶ τοῦ ἁρπαγέντος ἐν τῷ Οὐρανῷ παιδὸς, καὶ περὶ τοῦ τρισαγίου ὕμνου, καὶ τοῦ ἀγέννητος διὰ ἑνὸς Ν'. καὶ γεννητὸς διὰ δύο, καὶ περὶ τοῦ τί δεῖ λέγειν ὅτι ἐγέννησεν ἡ Θεοτόκος.

Συνέβη καὶ ὁ φοβερὸς σεισμὸς εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, καὶ ἠναγκάσθησαν οἱ πολῖται ἐξελθεῖν εἰς τὸ πεδίον καὶ λιτανεύειν (συνελιτάνευε δὲ ὁ Βασιλεὺς καὶ ὁ Πρόκλος ἀνυπόδητοι κατὰ τὸν Γλυκᾶν) καὶ ἡρπάγη τὸ παιδίον εἰς τὸν ἀέρα, καὶ ἤκουσε τὸν ἀγγελικὸν ὕμνον, Ἅγιος ὁ Θεὸς, Ἅγιος Ἰσχυρὸς, Ἅγιος Ἀθάνατος ἐλέησον ἡμᾶς. ὅθεν καὶ ὁ τόπος ὅπου τὸ παιδίον ὑψώθη ἐπωνομάσθη μετέπειτα θεῖον ὕψωμα, καὶ ὑψωμαθεία, ὡς μαρτυρεῖ ὁ Νικηφόρος εἰς τὸ δέκατον βιβλίον τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας αὐτοῦ κεφαλαίῳ τεσσαρακοστῷ ἕκτῳ. τοῦ δὲ Κωδινοῦ λέγοντος τὸν Θεοδόσιον τότε μετὰ τὸν ὕμνον, ἐξορίσαι τοὺς Χατζιτζαρίους τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἀγνοῶ ποῖοι ἦσαν οἱ τοιοῦτοι, καθότι πρὸ τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου τῶν Θεοπασχιτῶν οὔπω ἦν μοῖρα κεχωρισμένη, ἐπειδὴ ὁ ἐπὶ Ζήνωνος Πέτρος ὁ Κναφεὺς ἦν ὁ ἐφευρετὴς τῆς τοιαύτης Αἱρέσεως. ἐξ ἐκείνου λοιπὸν προσέταξεν ὁ Βασιλεὺς Θεοδόσιος ψάλλεσθαι πανταχοῦ τὸν Τρισάγιον ὕμνον γλώσσῃ ἑλληνίδι, ὅθεν καὶ ὁ ἅγιος Σάββας ὕστερον ὅτε συνεχώρησε τοῖς Ἀρμενίοις ψάλλειν τὴν ἀκολουθίαν αὐτῶν εἰς τὴν γλῶσσαν αὐτῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ, οὐκ εἴασεν ὅμως τὸ Τρισάγιον ψάλλεσθαι ἀρμενιστὶ, ἀλλὰ μόνον ἑλληνιστὶ, ἵνα μὴ δόξωσιν εἶναι Θεοπασχῖται, καὶ συγκοινωνεῖν τῷ Πέτρῳ τῷ Κναφεῖ, τῷ προσθέντι εἰς τὸ, Ἀθάνατος τὸ, ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς, ὡς ἱστορεῖ ὁ μοναχὸς Κύριλλος. διότι ὡς θεολογεῖ ὡραιότατα ὁ Δαμασκηνὸς Ἰωάννης εἰς τὸ τέταρτον βιβλίον, κεφαλαίῳ ὀγδοηκοστῷ τρίτῳ, ἡ θεία φύσις ἐστὶν ἀγέννητος δι' ἑνὸς Ν, ἄκτιστος δηλαδή. καὶ τὸ γεννᾶσθαι διὰ δύο ΝΝ, οὐκ ἔστι τῆς φύσεως, ἀλλὰ μόνον τῆς ὑποστάσεως. ὅθεν ὁ Πατὴρ ἐστὶν ἀγέννητος δι' ἑνὸς Ν, ὡς ἄκτιστος, καὶ διὰ δύο ΝΝ, ὡς ἀγέννητος. οὔτε γὰρ γέγονεν οὔτε ἐγεννήθη ἐκεῖνος. καὶ λοιπὸν ἡ Θεοτόκος Μαρία ἐγέννησεν ὑπόστασιν ἐν δυσὶ ταῖς φύσεσι γνωριζομένην θεότητι καὶ ἀνθρωπότητι, καὶ ὅτε ἔπαθεν ὁ Χριστὸς, ἔπαθε τῇ παθητῇ φύσει, καὶ οὐ τῇ θεότητι, ὅθεν δύο φύσεις οὐκ ἐσταυρώθησαν, ἀλλὰ μόνον ἐσταυρώθη σαρκὶ, ἀπέθανε σαρκὶ, μενούσης κατὰ πάντα ἀπαθοῦς τῆς θεότητος, οὐ γὰρ πάσχει τὸ θεῖον ἄκτιστον ὂν καὶ ἀγέννητον ὡς προείπομεν.

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ Β'.

Περὶ τῆς ἀναφορᾶς τοῦ Τρισαγίου ὕμνου, καὶ τοῦ Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος, Κύριος· καὶ διατί οὐ πληθυντικῶς αὗται αἱ τρεῖς φωναὶ, ἀλλ' ἑνικῶς λέγονται.

Ἀλλὰ καὶ ὁ Τρισάγιος ὕμνος οὐκ ἀναφέρεται μόνος ὅλος εἰς τὸν Υἱὸν, ἀλλ' εἰς ὅλην τὴν ἁγίαν Τριάδα, ὡς ἐδίδαξεν ἡμᾶς ὁ παναοίδιμος χορὸς τῶν θεοφόρων πατέρων, καθότι καὶ τὰ ἅγια Σεραφὶμ διὰ μέσου τῆς τριπλῆς ἁγιότητος δεικνύουσιν ἡμῖν καὶ φανεροῦσι τὰς τρεῖς ὑποστάσεις τῆς ὑπερουσίου Θεότητος, καὶ οὕτω τὸ Ἅγιος ὁ Θεὸς, δίδομεν τῷ Πατρὶ, ὡς ὄντι ἡ πρώτη καὶ μόνη πηγὴ τῆς Θεότητος. τὸ Ἅγιος Ἰσχυρὸς, ἀναφέρομεν τῷ Υἱῷ, ὡς ὄντι καὶ λεγομένῳ ἡ δεξιὰ τοῦ Κυρίου, καὶ ὁ βραχίων. τὸ Ἅγιος ἀθάνατος, τάττομεν ἐν τῷ Πνεύματι τῷ ἁγίῳ, τῷ ὄντι ὁ θησαυρὸς τῶν ἀγαθῶν καὶ ζωῆς ὁ χορηγὸς, μιμούμενοι τὸν θεῖον Ἀπόστολον λέγοντα, εἷς Θεὸς ὁ Πατὴρ, ἐξ οὗ τὰ πάντα, καὶ ἡμεῖς ἐξ αὐτοῦ. καὶ εἷς Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς, δι' οὗ τὰ πάντα, καὶ ἡμεῖς δι' αὐτοῦ. καὶ ἓν Πνεῦμα ἅγιον, ἐν ᾧ τὰ πάντα, καὶ ἡμεῖς ἐν αὐτῷ. ἡ γὰρ πανύμνητος καὶ σεβάσμιος καὶ προσκυνητὴ Τριὰς κατὰ τὸν μέγαν Ἀθανάσιον μία καὶ ἀδιαίρετος καὶ ἀσχημάτιστος, συνάπτεται δὲ ἀσυγχύτως, ὥσπερ καὶ ἀτμήτως ἡ μονὰς χωρίζεται. τῷ γὰρ τριττῷ τὰ τίμια ζῶα ταῦτα προσφέρειν τὴν δοξολογίαν, Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος, λέγοντα, τὰς τρεῖς ὑποστάσεις τελείας δεικνύοντα ἐστὶν, ὡς καὶ ἐν τῷ λέγειν, Κύριος, τὴν μίαν οὐσίαν δηλοῦσιν. ὁ Ἐπιφάνιος ἐν τῷ Ἀγκυρωτῷ, Παραγράφῳ δεκάτῳ, τρεῖς φωνὰς ἑνικάς. οὐ λέγουσιν Ἅγιοι, Ἅγιοι, ἵνα μὴ τὸ ἑνικὸν πολυώνυμον ἀποφήνωσι, μηδὲ τῶν τριῶν τὸν ἀριθμὸν ἀποκρύψωσιν, ἀλλὰ τρεῖς μὲν διδόασι τὴν ἁγιαστείαν, μονοειδῶς δὲ καὶ ἑνικῶς ἀποφθέγγονται τὸν λόγον, ἵνα μὴ πολυθείαν ὀνομάσωσι. Πατὴρ ἀληθινὸς ἐνυπόστατος, καὶ Υἱὸς ἀληθινὸς ἐνυπόστατος, καὶ Πνεῦμα ἅγιον ἀληθινὸν ἐνυπόστατον, τρία ὄντα, μία Θεότης, μία οὐσία, μία δοξολογία, εἷς Θεός. Ὁ αὐτὸς ἐν τῷ αὐτῷ, Παραγράφῳ εἰκοστῷ ὀκτῷ, σεμνοὶ δὲ Ἄγγελοι ἐν Οὐρανῷ τὸν ἐπινίκιον ὕμνον ᾄδουσι σὺν Σεραφὶμ καὶ Χερουβὶμ τὴν Τριάδα ὁμοδόξως καὶ ὁμοστοίχως καὶ ὁμοουσίως δοξάζοντες καὶ λέγοντες τὸ Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος, τρεῖς

φωναὶ

φωνὰς ἀποτελοῦντες, ἐν ἑνότητι δὲ λέγοντες καὶ οὐ πολυωνύμως, οὐ γὰρ λέγουσιν Ἅγιος τετράκις, ἵνα μὴ προστεθῶσι τῇ τῆς Τριάδος ὀνομασίᾳ, οὐ λέγουσι δὶς τὸ Ἅγιος, ἵνα μὴ ἐλλιπὴς εἴη ἡ δόξα τῆς τελειότητος, ἀλλὰ τρεῖς, ἵνα Πατέρα καὶ Υἱὸν καὶ ἅγιον Πνεῦμα ἐν τῇ αὐτῇ τιμῇ ἁγιάσωσι, καὶ οὐ λέγουσιν Ἅγιος καὶ ἡμιάγιος, ἀλλ᾽ ἴσως λέγουσι τὸ Ἅγιος μιᾷ φωνῇ καὶ ἑνὶ λόγῳ καὶ μιᾷ τελειότητι Τριάδα δοξάζοντες ὁμοῦ ἐν ἑνότητι, καὶ ἑνότητα ἐν Τριάδι. Καισάρειος ὁ ἀδελφὸς τοῦ Θεολόγου Γρηγορίου ἐν τῷ τρίτῳ αὐτοῦ διαλόγῳ φησί, καὶ τῆς φωνῆς τῶν Χερουβὶμ καὶ Σεραφὶμ ἀκούσωμεν, Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος, ἀσιγήτως βοώντων. οὐ γὰρ δὶς ἢ τετράκις τοῦτο φασὶ τὰ πνευματικὰ ἐκεῖνα καὶ θεοφόρα ζῶα, οὐδ᾽ αὖ πάλιν μονοφωνοῦσιν, ἢ Ἅγιοι, Ἅγιοι, φασίν, ἵνα μὴ τὸ ἑνικὸν πολυώνυμον ἀποφήνωσιν, ἀλλὰ τρισὶ μὲν τὸν ἁγιασμὸν ἀσιγήτως ἀναφωνοῦσιν, ἑνικῶς δὲ ἀποφαίνονται, ἵνα μὴ πολυθεΐαν τοῖς νηπιόφρεσιν ὑποσπείρωσι. σημείωσαι ὅπερ φησὶν Ἐφραίμιος Ἀντιοχείας πρὸς Ζηνόβιον, ὅτι οἱ Ἀνατολικοὶ τὸ Τρισάγιον λέγουσιν εἰς Χριστόν, οἱ δὲ Δυτικοὶ εἰς τὴν Τριάδα. ἀλλ᾽ ἐπειδὴ οἱ Αἱρετικοὶ λεγόμενον εἰς Χριστόν, κακῶς ἐλάμβανον, οἱ πατέρες περιεῖλον αὐτό, φύλλος ἀναγνώσει διακοσιοστῇ εἰκοστῇ ὀγδόῃ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΗ'.

Περὶ τῆς Αἱρέσεως τοῦ Εὐτυχοῦς, καὶ ὧν οἱ βοηθοὶ αὐτῷ Σιλεντιάριος καὶ Χρυσάφιος εὐνοῦχος κατὰ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως Φλαυϊανοῦ ἐνήργησαν, καὶ τῆς δι᾽ αὐτῶν μάχης πρὸς Φλαυϊανὸν τῆς Εὐδοκίας Βασιλίσσης.

Ἤρξατο παράσεσθαι Εὐτυχής τις δυστυχέστατος, Ἀρχιμανδρίτης, καὶ ἵνα φανῇ ἐχθρὸς θανάσιμος τοῦ Νεστορίου, γέγονεν εἰς τὸν Χριστὸν βλάσφημος καὶ ἀντίθεος, ἀνακαινίζων τοῦ Βαλεντίνου τὴν ἄθεον Αἵρεσιν. οὐκ ἠρκέσθη ἐν οἷς ἡ τρίτη Οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἠγωνίσθη καὶ διώρισε κατὰ Νεστορίου, ἀλλὰ κενοδοξίᾳ δουλεύων, ἠθέλησε γενέσθαι Αἱρεσιάρχης. καὶ δὴ πατριαρχοῦντος τοῦ Φλαυϊανοῦ εἰς τὴν βασιλεύουσαν, ἐκράχθη δὶς καὶ τρὶς εἰς τὴν Σύνοδον, ἀλλ᾽ ὑπεκρίθη τὸν ἄρρωστον, ἦλθεν ὅμως ἠναγκασμένος, πλὴν πολλὰ διαυθεντευόμενος ὑπὸ τῆς αὐλῆς καὶ αὔρας τοῦ Αὐτοκράτορος Θεοδοσίου, ὅτι καὶ ὁ Σιλεντιάριος, καὶ ὁ εὐνοῦχος Χρυσάφιος διά τινα μῆνιν ἣν ἔτρεφεν ἔνδον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ κατὰ τοῦ Φλαυϊανοῦ Πατριάρχου, ἐκίνησε πᾶσαν δὴ κατὰ τὸ λεγόμενον ἄγκυραν, μάλιστα δὲ ἐδεήθη τοῦ Διοσκόρου ὑπερμαχῆσαι τοῦ Εὐτυχοῦς, ὡς καὶ γέγονε. ταῦτα συμβαίνουσιν, ὅταν κοσμικοὶ ἁπλῶς καὶ ὡς ἔτυχεν ἐμπλέκονται τοῖς τῆς Ἐκκλησίας πράγμασι, καὶ ὅπου οὐκ ἔστιν εὔλογον, ὁπωσοῦν μηδὲν εὐλαβούμενοι τὸ μὴ περαιτέρω, καὶ μὴ συλλογιζόμενοι τὸ πᾶν μέτρον ἄριστον, ὑπερβασίαι δ᾽ ἀλεγειναί. διὰ τὸ μῖσος δὲ ὃ εἶχεν ὁ Χρυσάφιος εἰς τὸν Φλαυϊανόν, λέγει ὁ Εὐάγριος ὅτι ἐζήτει αὐτὸν χρήματα, ὡς ἂν διαυθεντεύῃ αὐτοῦ, καὶ ὁ Φλαυϊανὸς ἔστειλεν αὐτῷ τὰ σκεύη τῆς Ἐκκλησίας, καθότι ἄλλον οὐκ εἶχε πλοῦτον, βιβλίῳ δευτέρῳ κεφαλαίῳ δευτέρῳ. ὁ Θεοφάνης δὲ λέγει, ὅτι ὁ Χρυσάφιος ἔπεισε τὸν Βασιλέα ζητῆσαι παρὰ τοῦ Φλαυϊανοῦ εὐλογίας κατὰ τὴν ἀνάρρησιν αὐτοῦ, καὶ ἐκεῖνος ἔπεμψε τῷ Βασιλεῖ ἄρτους, καὶ ὅτι ὁ αὐτὸς εὐνοῦχος κατέπεισε τὴν Εὐδοκίαν ἵνα βιάσῃ τὴν μακαρίαν Πουλχερίαν γενέσθαι Διάκονον, καὶ τοῦτο ὁ Φλαυϊανὸς ἐμήνυσε τῇ Πουλχερίᾳ, ὅθεν ἐκείνη ἀνεχώρησεν εἰς τὸ Ἕβδομον, καὶ λοιπὸν ἐμάχετο ἡ Εὐδοκία τῷ Φλαυϊανῷ. πλὴν ῥητέον, ὅτι ὁ Φλαυϊανὸς οὐκ εἶχεν ἀγῶνα διὰ ἁμάρτημα, ἢ πάθος ἴδιον, ἀλλ᾽ ὑπερησπίζετο τῆς καθολικῆς πίστεως, εἰς ἣν ὁ Εὐτυχὴς ἐβλασφήμει. ὁ οὖν Χρυσάφιος καὶ ἀποτυγχάνων τῶν χρημάτων, καὶ οὕτως ἐκπλαγὴς ἐλεγχόμενος, ἐμαίνετο κατὰ τοῦ ἁγίου Φλαυϊανοῦ, τί δὲ ἔπρεπεν ἡμᾶς εἰπεῖν περὶ τοῦ Χρυσαφίου, ἀρκεῖ ὅσα εἶπε περὶ τῶν τοιούτων εὐνούχων ὁ ἅγιος Ἀθανάσιος.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Β'.

Περὶ τῆς καθαιρέσεως τοῦ Εὐτυχοῦς ὑπὸ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως Φλαυϊανοῦ, καὶ διὰ κατασκευῆς τοῦ Χρυσαφίου γενομένης παρεγγελίας παρὰ τῷ Βασιλεῖ Θεοδοσίῳ τῷ μικρῷ, τῷ ἐν Ἐφέσῳ Σύνοδον κελεύσαντι γενέσθαι τοῦ θεωρῆσαι τὰ κατὰ Φλαυϊανὸν καὶ Εὐτυχῆ, καὶ τὴν κρίσιν Διοσκόρῳ Ἀλεξανδρείας ἐπιτρέψαντι. καὶ περὶ τῆς ἐγκυκλίου ἐπιστολῆς Λέοντος τοῦ Ῥώμης κατὰ Εὐτυχοῦς, καὶ ἀνακρίσεως αὐτῆς ὑπὸ τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου.

Εὐσέβιος ὁ μετέπειτα χρηματίσας Ἐπίσκοπος Δορυλαίου, ὢν τότε κοσμικός, τὸ ἐπιτήδευμα ῥήτωρ, καὶ ἔχων φιλίαν μετὰ τοῦ Εὐτυχοῦς, καὶ γνοὺς τὴν Αἵρεσιν αὐτοῦ, ἔδωκε λίβελλον τῷ Κωνσταν-

Κωνσταντινουπόλεως Φλαβιανῷ, καὶ ἐθεάτρισε τὸν Εὐτυχῆ. συγκροτεῖ Σύνοδον Τοπικὴν ὁ Φλαβιανὸς Ἐπισκόπων τριάκοντα, καὶ εὑρίσκει βλάσφημον τὸν κακογέροντα, γράφει καὶ πρὸς τὸν Ῥώμης Λέοντα τὸν μέγαν, διότι εἶχε πολλοὺς Συγκλητικοὺς ὁ Εὐτυχὴς βοηθοὺς αὐτῷ ὡς ἕτοιμον, καὶ ἠθέλησαν ἔχειν βοηθὸν καὶ τὸν Ῥώμης ὁ Φλαβιανός. ὅστις Λέων ἦν δυνατὸς εἴς τε σοφίαν καὶ ἁγιότητα καὶ πολιτικὴν δύναμιν, καὶ ὅλως εἰπεῖν ἄξιος καὶ πράξει καὶ θεωρίᾳ. γράφει δὲ πρὸς Λέοντα καὶ ὁ Εὐτυχὴς, ἀλλ' ὁ Λέων συνιδὼν τὸν Εὐτυχῆ βλάσφημον, ἔγραψε Τόμον πρὸς τὸν ἅγιον Φλαβιανὸν, βεβαιοῦντα τὰ κατὰ Εὐτυχοῦς πεπραγμένα. ἔδωκαν δὲ καιρὸν μετανοίας τῷ Εὐτυχεῖ ὅ, τε Ῥώμης καὶ ὁ Φλαβιανὸς, ἀλλ' οὐδ' ὅλως μετενόησε, καὶ λοιπὸν καθαιρέσει ὑπέβαλον αὐτὸν, αὐτὸς δὲ κατεσκεύασε μετὰ τοῦ εὐνούχου Χρυσαφίου τόσον (καθὼς θέλει ὁ Νικηφόρος) ὥστε γενέσθαι παρέγγραπτον τὴν καθαίρεσιν αὐτοῦ τὴν ὑπὸ τοῦ Φλαβιανοῦ γενομένην ἔνδον ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει συνοδικῶς, καὶ ἀθροισθῆναι Σύνοδον Οἰκουμενικὴν, ὡς καὶ ἐγένετο ἐν τῇ Ἐφέσῳ, ἐν ᾗ ἐπέτρεψεν ὁ Βασιλεὺς πᾶσαν τὴν κρίσιν Διοσκόρῳ καθὼς φησὶ καὶ ὁ σχολαστικὸς Λεόντιος, κρίσιν δὲ λέγει τὴν αὐθεντίαν τῆς Συνόδου: οὐ μὴν δὲ κριτὴν εἶναι μόνον τὸν Διόσκορον, ὅθεν ὁ Ζωναρᾶς σαφέστερον φησὶν, ὅτι δηλαδὴ ἐπέτρεψεν Διοσκόρῳ μετὰ καὶ ἄλλων Ἐπισκόπων τὰ κατ' αὐτοὺς (Φλαβιανὸν καὶ Εὐτυχῆ) θεωρῆσαι. πλὴν λῃστρικῶς ἐγένετο ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ μικροῦ Θεοδοσίου, ὅστις ἔγραψε πρὸς τὸν Λέοντα τὸν Πάπαν, ἵνα εὑρεθῇ παρὼν εἰς τὴν Σύνοδον ἐκείνην. ἀντέγραψε δὲ πρὸς τὸν Βασιλέα ὁ Λέων, καὶ δὴ ἔστειλε καὶ εἰς τὸν Κωνσταντινουπόλεως Φλαβιανὸν μίαν ἐγκύκλιον ἐπιστολὴν συνοδικὴν (ἥτις ἀνωτέρω εἴρηται Τόμος) ἣν φασιν ἐπιθεῖναι αὐτὸν ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ ἁγίου Πέτρου μετὰ πολλῆς προσευχῆς καὶ νηστείας, καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις οἷς ἐδέετο, δεηθῆναι τοῦ ἁγίου εἰπόντα, εἰ ὡς ἄνθρωπος ἐγὼ ἀνέθηκά τι τῇ ἐπιστολῇ παρὰ τὸ δέον, σὺ διόρθωσον τοῦτο, καὶ μετὰ τέσσαρας ἡμέρας ὀφθῆναι αὐτῷ τὸν Ἀπόστολον λέγοντα, ἀνέγνων αὐτὴν καὶ διώρθωσα, καὶ λαβὼν ταύτην εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ ὁ Λέων, εὗρεν αὐτὴν διωρθωμένην παρ' αὐτοῦ τοῦ Ἀποστόλου, ὡς ἐδιηγήθη ὁ Ἀλεξανδρείας Εὐλόγιος, ὁ ἑωρακὼς καὶ τὸν Λέοντα εἰς τὴν ὀπτασίαν αὐτοῦ εὐχαριστοῦντα αὐτῷ διὰ τῆς ἐπιστολῆς τὴν δεξίωσιν. πλήν γε ὅμως ἀρκεῖ τῆς Οἰκουμενικῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου τὸ ἐφύμνιον, τῆς τὴν τοιαύτην ἐπιστολὴν ἀσπαζομένης, καὶ ὑπερεγκωμιαζομένης ὡς μίαν στήλην τῆς εἰλικρινοῦς πίστεως, ἐπὶ τῆς ἀσφαλοῦς ὁμολογίας τοῦ κορυφαίου τῶν Ἀποστόλων πεπετρωμένην καὶ τεθεμελιωμένην. μετὰ ταῦτα δὲ πάντα, εἰ καὶ εἶπον τινὲς τὰ ἀνωτέρω περὶ τῆς ἐπιστολῆς, ὅμως ἡ ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδος οὐκ ἐπίστευσεν ἁπλῶς, οὔτε ὅτι ὁ Λέων ἐδεήθη τῶν Ἀποστόλων περὶ τῆς ἐπιστολῆς, οὔτε τὴν ἀπόκρισιν τῶν διισχυριζομένων ὅτι ταῦτα δηλονότι εἶπον τῷ Λέοντι οἱ Ἀπόστολοι, ἀλλὰ πρῶτον παρέβαλον αὐτὴν ταῖς δυσὶν ἐπιστολαῖς Κυρίλλου, τῇ μιᾷ πρὸς Νεστόριον, καὶ τῇ ἑτέρᾳ πρὸς Ἰωάννην Ἀντιοχείας μετὰ τὴν εἰρήνην. εἶτα παρέβαλον αὐτὴν τῷ Συμβόλῳ τῆς πρώτης καὶ δευτέρας τῶν Συνόδων, ἔπειτα τῇ ἐξετάσει καὶ ἐρευνῇ καὶ ἀναψηλαφήσει καὶ συγκρίσει, ἐβεβαίωσαν αὐτὴν καὶ ἐπῄνεσαν, ὡς ἡ τρίτη Σύνοδος τὴν Κυρίλλου πρὸς Νεστόριον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Γ'.

Περὶ τῶν εὑρεθέντων ἐν τῇ λῃστρικῇ Συνόδῳ ταύτῃ πατέρων, καὶ οὗ συνέστη ἔτους ἤτε ἐπὶ Φλαβιανοῦ Σύνοδος καὶ αὕτη, καὶ τῆς βίας ἧς πρὸς τοὺς πατέρας ἐποίησεν ὁ Διόσκορος, Ἔξαρχος ὢν τῆς Συνόδου, καὶ τῆς ἀναιρέσεως τοῦ Φλαβιανοῦ διὰ Διοσκόρου ὑπὸ τοῦ Βαρσουμᾶ, καὶ τοῦ φόνου Χρυσαφίου τῷ Βασιλίσσης Πουλχερίας προστάγματι.

Παρῆσαν δὲ ταύτῃ τῇ Συνόδῳ πρῶτος ὁ Ἀλεξανδρείας Διόσκορος, Ἰουβενάλιος ὁ Ἱεροσολύμων, Δόμνος ὁ Ἀντιοχείας, Φλαβιανὸς ὁ Κωνσταντινουπόλεως, Θαλάσσιος ὁ Καισαρείας Καππαδοκίας. ἐνήργησε δὲ ὁ Διόσκορος καὶ ἐκάθισεν ὁ Φλαβιανὸς πέμπτος, ἀθετῶν τὸν Κανόνα τῆς δευτέρας Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ἐν ᾗ μετὰ τὸν Ῥώμης τὸν Κωνσταντινουπόλεως εἶναι διορίζεται. ἠθροίσθη δὲ ἡ μὲν ἐπὶ Φλαβιανοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐν ἔτει τῷ τετρακοσιοστῷ τεσσαρακοστῷ ὀγδόῳ, ἡ δὲ παροῦσα τῷ τετρακοσιοστῷ τεσσαρακοστῷ ἐνάτῳ. ἦσαν δὲ Ἐπίσκοποι ποτὲ μὲν ἑκατὸν τριάκοντα καὶ δύο, ποτὲ δὲ τούτων ἐλάσσονες, καὶ ποτὲ πλείονες, πάντα αὐτῆς ἦσαν ἀκατάστατα. ἦσαν καὶ λεγάτοι τοῦ Ῥώμης Λέοντος Ἰουλιανὸς Ἐπίσκοπος, Ῥενᾶτος Πρεσβύτερος καὶ Ἱλάριος Διάκονος, οἵτινες ἔφερον καὶ τὴν εἰρημένην ἐπιστολὴν τοῦ Λέοντος. οὐκ ἀφῆκε δέποτε ὁ Διόσκορος ἀναγνωσθῆναι τοῦ Λέοντος τὴν ἐπιστολὴν κατὰ τὴν συνήθειαν τῶν Συνόδων, ἐν αἷς ἀναγινώσκονται τῶν μὴ παραγινομένων εἰς τὴν Σύνοδον Πατριαρχῶν αἱ συνοδικαὶ ἐπιστολαὶ, ἀλλὰ μόνον τοῦ Εὐτυχοῦς ὁ λίβελλος εἰς τὴν Σύνοδον ἀνεγνώσθη, πλήρης δολιοτήτων καὶ σοφισμάτων, ἐκ δὲ τῶν Ἐπισκόπων κατεσκεύασε λαλῆσαι ἐν τῇ Συνόδῳ μόνον μερικοὺς, ὅσοι δηλονότι ἐνομίζοντο βοηθοὶ τοῦ Εὐτυχοῦς καὶ συγκοινωνοὶ τῇ αὐτοῦ Αἱρέσει, τῶν δὲ λοιπῶν τινὰς μὲν ἀπεστόμισε, τινὰς δὲ ἐφόβησε, τί χρὴ λέγειν τὰ μεταξύ; Βαρσουμᾶς τις Ἀρχιμανδρίτης τὸ γένος Σύρος τὸν Πατριάρχην Φλαβιανὸν

τῇ

τῇ βουλῇ τοῦ Διοσκόρου ἐφόνευσαν, ὅθεν εἰς τὴν ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδον ἐκράχθη ὁ Διόσκορος νέος Κάϊν, οἱ ἄλλοι διὰ τὸν φόβον ὑπέγραψαν καὶ ἀκουσίως ἵνα σώσωσι τὴν ζωὴν αὐτῶν, ὡς ὁ Πέτρος τὸν Χριστὸν ἠρνήθη διὰ τὴν ζωὴν, λέγει ὁ Θεοδώρητος. ὁ δὲ Χρυσάφιος ὁ χρηματίσας πάντων τῶν κακῶν αἴτιος ἐφονεύθη τῷ τῆς Πουλχερίας προστάγματι κατὰ τὸν Κεδρηνόν.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Δ'.

Περὶ τῆς ὑπὸ Διοσκόρου χειροτονίας ἐν τῷ θρόνῳ Κωνσταντινουπόλεως Ἀνατολίου, καὶ τῆς πρὸς Θεοδόσιον τὸν Βασιλέα ἐπιστολῆς Λέοντος Ῥώμης περὶ Οἰκουμενικῆς Συνόδου κατὰ Διοσκόρου. καὶ περὶ τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου ἐπὶ Μαρκιανοῦ Βασιλέως, ἐν ᾗ ἀνεθεματίσθη ἡ τοῦ Εὐτυχοῦς Αἵρεσις, καὶ καθῃρέθη ὁ Διόσκορος.

Ἐχειροτόνησε δὲ ὁ Διόσκορος Κωνσταντινουπόλεως Πατριάρχην τὸν Ἀποκρισιάριον αὐτοῦ Ἀνατόλιον, ὃν ὁ Ταράσιος εἰς τὴν πρώτην πρᾶξιν τῆς ἑβδόμης Συνόδου Ἔξαρχον τῆς τετάρτης καλεῖ, καὶ λέγει ὅτι συνελειτούργησε καὶ τῷ Εὐτυχεῖ. ταύτην τὴν χειροτονίαν καίτοι γενομένην ὑπὸ τοιαύτης Συνόδου λῃστρικῆς, διὰ τὴν εὐσέβειαν αὐτοῦ ἡ Ἐκκλησία ἐσιώπησε, καθὼς συνεχώρησεν ἡ τετάρτη Σύνοδος καὶ Μάξιμον τὸν Ἀντιοχείας εἶναι Ἀντιοχείας, τὸν καὶ ἐκεῖνον ὑπ' ἐκείνης χειροτονηθέντα τῆς Συνόδου, τὰ δ' ἄλλα ὅλα ἠθετήθησαν παντελῶς, μάλιστα ὁ ὑπερήφανος Διόσκορος ἔδωκε καὶ Πατριαρχικὸν δίκαιον τῇ Μητροπόλει Ἐφέσου, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνο ἡ τετάρτη Οἰκουμενικὴ ἀνῄρηκεν. ἀφ' οὗ δὲ ἔτρεξαν τὰ πράγματα τοιουτοτρόπως, ἐμόγησε λίαν ὁ Λέων Ῥώμης Ἐπίσκοπος, καὶ ἔγραψεν εἰς τὸν Θεοδόσιον ταῦτα, ἐπεὶ οὖν τὸ συνέδριον τῶν Ἐπισκόπων, ὅπερ γενέσθαι προσετάξατε ἐν τῇ Ἐφεσίων, αὐτὴν καταβλάπτει τὴν πίστιν, δέομαι γαληνότατε καὶ προσκυνητὲ Βασιλεῦ μετὰ τῶν σὺν ἐμοὶ Ἐπισκόπων ἵνα πάντα (τὰ ὑπὸ Διοσκόρου ἐν Ἐφέσῳ) μένωσιν ἀπραγῆ, καθὼς καὶ πρὸ τῆς δίκης ἐτύγχανε, περιμένωσι δὲ τὸ μεῖζον τῆς Συνόδου κριτήριον, ἐν ᾗ ὁ πᾶς ἀριθμὸς τῶν Ἐπισκόπων ἐκ πάσης τῆς Οἰκουμένης συνάγεται. καὶ μετ' ὀλίγα, πᾶσαι αἱ Ἐκκλησίαι τῶν ἡμετέρων μερῶν, καὶ πάντες οἱ Ἱερεῖς τὴν ἡμερότητα τὴν ὑμετέραν μετὰ δακρύων ἱκετεύουσι κατὰ τὴν αἴτησιν Φλαυϊανοῦ τοῦ Ἐπισκόπου ἰδικὴν Σύνοδον ἐντὸς τῆς Ἰταλίας ἐπιτελεσθῆναι. καὶ μετ' ὀλίγα, ὥστε καὶ ταῦτα ἀναγκαῖον διαφυλάξαι, ὅσα ὁ ἐν Νικαίᾳ Κανὼν διακελεύεται, ὅσα ὁ ὅρος ὁ ἀπὸ πάσης τῆς Οἰκουμένης τῶν Ἐπισκόπων κατὰ τὸ ἔθος τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν ἡμετέρων πατέρων ἐλευθέραν τὴν πίστιν. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ Οὐαλεντιανὸν τὸν Βασιλέα τῆς Ῥώμης καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ Πλακιδίαν, καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ Εὐδοξίαν παρεκάλεσε καὶ ἔγραψαν πολλὰ καὶ αὐτοὶ πρὸς τὸν Θεοδόσιον ἵνα ὁρίσῃ γενέσθαι Οἰκουμενικὴν Σύνοδον εἰς Ἰταλίαν, καὶ ἀναθεωρηθῆναι τήν τε Αἵρεσιν τοῦ Εὐτυχοῦς, καὶ τὸν ἄδικον θάνατον τοῦ Φλαυϊανοῦ, καὶ τὴν λῃστρικὴν γνώμην τοῦ Διοσκόρου, ὡς φαίνεται εἰς τῆς Συνόδου τὰ πρακτικά. καὶ ὁ Θεοφάνης λέγει, ὅτι ὁ Πάπας Λέων πρόσεισι τῷ Βασιλεῖ Οὐαλεντιανῷ καὶ ταῖς Αὐγούσταις μετὰ δακρύων αἰτῶν ἐπιστολὰς τῷ Θεοδοσίῳ γράψαι διόρθωσιν γενέσθαι τῶν ἐν Ἐφέσῳ ἀθέσμων, ἀλλ' ὁ Θεοδόσιος ἐνόμισεν εἶναι οὕτω συμφερώτερον, οἰόμενος φθέγγεσθαι τὸν Ῥώμης καὶ τοὺς λοιποὺς παθητικῶς, καὶ εἶπεν, ἀρκοῦσι τὰ πεπραγμένα. σημείωσαι δὲ ὅτι οὐ μόνον Λέων ὁ Ῥώμης, ἀλλὰ καὶ ὁ Κωνσταντινουπόλεως Ἀνατόλιος παρεκίνησε τὸν Θεοδόσιον περὶ τῆς Συνόδου, ὡς λέγει ὁ Ζωναρᾶς εἰς τὸ χρονικὸν αὐτοῦ ῥητῶς, ὅτι δηλαδὴ Λέων ὁ Ῥώμης καὶ Ἀνατόλιος ὁ Κωνσταντινουπόλεως ᾐτήσαντο Θεοδόσιον μὴ μεῖναι ἀνεξέταστα τὰ κατὰ τὸν Ἀλεξανδρείας Διόσκορον καὶ Εὐτυχῆ, καὶ ὅσα παρ' αὐτῶν ἐτολμήθησαν εἰς Φλαυϊανὸν, ἀλλὰ παντάπασιν ὁ Θεοδόσιος ἀθροισθῆναι Σύνοδον οὐκ ἠθέλησεν. ἀποθανόντος δὲ τοῦ Θεοδοσίου ἐν ἔτει τῷ τετρακοσιοστῷ πεντηκοστῷ, (ἐκπεσὼν γὰρ τοῦ ἵππου κατὰ τὸν Ζωναρᾶν καὶ ἀσθενήσας ἀπέθανε) Λέων ὁ Ῥώμης (λέγει ὁ Θεοφάνης) ἔγραψε Μαρκιανῷ αἰτῶν τὰ τολμηθέντα παρὰ Διοσκόρου καὶ Εὐτυχοῦς ἐν Ἐφέσῳ εἰς τὸν ἅγιον Φλαυϊανὸν ζητηθῆναι ἐπὶ Οἰκουμενικῆς Συνόδου, καὶ ἐκέλευσεν ὁ Βασιλεὺς συναχθῆναι πάντας τοὺς Ἐπισκόπους. ὁ Εὐάγριος δὲ φησὶν ὅτι προσίασι τῷ Βασιλεῖ Μαρκιανῷ οἵ τε Λέοντος τοῦ τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης Ἐπισκόπου διακονούμενοι (ἐν Κωνσταντινουπόλει) ταῖς ἀποκρίσεσιν (ἀλλὰ καὶ ἑτέρους ἔπεμψε μετὰ γραμμάτων πρὸς τὸν Μαρκιανὸν ὁ Λέων, ὡς παρίστησιν ἡ πρὸς τὸν Λέοντα τοῦ Μαρκιανοῦ Σάκρα προσκαλοῦσα αὐτὸν εἰς τὴν Σύνοδον) καὶ οἱ παρὰ τοῦ Διοσκόρου καθυβρισθέντες, τὰ κατὰ σφᾶς ἱκετεύοντες συνοδικῶς κριθῆναι, παρώτρυνε δὲ μάλιστα Εὐσέβιος ὁ Δορυλαίου, ἐξ ὧν ἡ ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδος ἀλίζεται, βιβλίῳ δευτέρῳ κεφαλαίῳ δευτέρῳ. καὶ λοιπὸν ὁ Μαρκιανὸς καὶ ἡ Πουλχερία ἤθροισαν τὴν Οἰκουμενικὴν τετάρτην Σύνοδον ἐν Νικαίᾳ, ἐπειδὴ δὲ ἦσαν πολλοὶ πατέρες ἀσθενεῖς καὶ θεραπείας δεόμενοι, καὶ οἱ Λεγάτοι τοῦ Ῥώμης ἐδεήθησαν παρεῖναι ἐν τῇ Συνόδῳ, ὁ Μαρκιανὸς διὰ τὸ συμφερώτερον, ὃς καὶ ἀπελθεῖν εἰς Νίκαιαν ἐκωλύετο ὑπὸ τῶν πολιτικῶν φροντίδων, μετήνεγκε τὴν Σύνοδον εἰς Χαλκηδόνα, ἥτις ἀνεθεμάτισε τὴν Αἵρεσιν τοῦ Εὐτυχοῦς, καὶ καθεῖλε τὸν Διόσκορον διὰ τὰ πολλὰ αὐτοῦ ἐγκλήματα, καὶ ἐβεβαίωσε τὸ δόγμα τῆς καθολικῆς πίστεως, καὶ ἄλλα ἀναγκαῖα

διώρισε. καὶ ταῦτα πάντα δι᾽ ὁρισμοῦ τοῦ Βασιλέως, καὶ οὐ διὰ προστάγματος τοῦ Ῥώμης, ἢ ἄλλου τινὸς Πατριάρχου. ὁ δὲ Ῥώμης ὀργανικῶς μόνον συνήργησεν, εἰ καὶ οὐ μόνος, ἀλλὰ καὶ οἱ ὑπὸ Διοσκόρου καθυβρισθέντες, καὶ ὁ Δορυλαίου Εὐσέβιος, καὶ αὐτὸς ὁ Κωνσταντινουπόλεως Ἀνατόλιος.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Ε΄.

Περὶ σημειώσεων τινῶν ἀπὸ τῶν εἰρημένων ἐν τῷ παρόντι κεφαλαίῳ, ὅτι κατὰ ἑκκαίδεκα τρόπους συνάγεται μὴ εἶναι τὸν Ῥώμης, πρὸς τὴν μηδεμίαν μνήμην αὐτοῦ ἐν ταῖς συνελεύσεσι τῆς ἐπὶ Φλαυϊανοῦ Συνόδου γενέσθαι, κριτὴν μόνον τῶν Αἱρέσεων, ἢ ἀναμάρτητον, ἢ ὑπεροχικὸν τῆς καθόλου Ἐκκλησίας κριτὴν, ἢ ἔκκλητον ἔχοντα πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν. καὶ ὅτι τὸ ὄνομα τῆς ἐκκλήτου πρῶτον ἀπὸ τοῦ Αἱρετικοῦ Εὐτυχοῦς ἠκούσθη, καὶ τὸ μόνας ἐρευνᾶν τὰς γραφὰς, τὰς δὲ ἐκθέσεις τῶν πατέρων μὴ καταδέχεσθαι, ὃ λαβόντες οἱ Λουτηροκαλβῖνοι δόγμα ἐποίησαν.

Ἐν ταῖς συνελεύσεσι ταῖς γενομέναις ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπὶ Φλαυϊανοῦ κατὰ Εὐτυχοῦς, σημείωσαι ὅτι ἡ τοιαύτη ἐν Κωνσταντινουπόλει Σύνοδος ἁγία καὶ μεγάλη καλεῖται. δεύτερον, ὅτι ὁ Δορυλαίου Εὐσέβιος ἐν τῷ κατὰ Εὐτυχοῦς λιβέλλῳ λέγει, ὅτι πιστεύει ὡς ἡ πρώτη Σύνοδος, καὶ ἕπεται τοῖς ἐν Ἐφέσῳ φρονηθεῖσι καὶ τοῖς ἐκτεθεῖσι παρὰ Κυρίλλου, Ἀθανασίου, Γρηγορίου, Γρηγορίου καὶ Γρηγορίου, Ἀττικοῦ καὶ Πρόκλου. καὶ σημείωσαι ὅτι τῶν ἁγίων πατέρων γίνεται μνήμη πρὸς σύστασιν εὐσεβείας, τοῦ δὲ Ῥώμης οὐδεμία ἐνθύμησις ἰδική. τρίτον, ἐν τῇ δευτέρᾳ πράξει πρὸς βεβαίωσιν εὐσεβείας ἀνεγνώσθησαν αἱ δύο Κυρίλλου ἐπιστολαὶ, ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ ἐπιστολῇ λέγει Κύριλλος, ὅτι ἕπεται ταῖς τῶν πατέρων δόξαις, καὶ μάλιστα τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου, τοῦ δὲ Ῥώμης οὐδεμία μνήμη. τέταρτον, ὁ Κωνσταντινουπόλεως Φλαυϊανὸς συνθέμενος ταῖς ἐπιστολαῖς Κυρίλλου, ἐξέθετο τὴν πίστιν αὐτοῦ κατὰ Εὐτυχοῦς, ἐν ᾗ πάλιν οὐδεμία μνήμη τοῦ Πάπα. πέμπτον, ὁ Σελευκείας Βασίλειος εἶπεν, ὅτι τὴν ἀσέβειαν Νεστορίου μέλλουσαν ἐπικλύζειν τὴν Οἰκουμένην, ἐπέσχε δι᾽ οἰκείας συνέσεως ὁ Κύριλλος. καὶ σημείωσαι ὅπερ ἐλέγομεν ἀνωτέρω ὅτι ὁ Κύριλλος ἀναδεξάμενος τὸν κατὰ Νεστορίου πόλεμον οἰκονομικῶς ἔγραψε πρῶτον εἰς τὸν Ῥώμης, αὐτὸς ὅμως ἦν ἡ ἀρχὴ καὶ ἡ διδασκαλία τοῦ ἀγῶνος κατὰ τοῦ Ἀλάστορος, ὅθεν καὶ προτιμᾶται τοῦ Ῥώμης καὶ πάντων τῶν Πατριαρχῶν. ἕκτον, ἐν τῇ ἕκτῃ πράξει ὁ Ἀρχιμανδρίτης Μαρτῖνος εἶπεν, ὅτι ἐδεήθη αὐτοῦ ὁ Εὐτυχὴς ἵνα ὑπογράψῃ ἐν τῷ τόμῳ τῆς πίστεως αὐτοῦ, ὁ δὲ οὐκ ἠνέχετο, εἰπὼν μὴ εἶναι ἐμὸν τὸ ὑπογράφειν, Ἐπισκόπων δὲ μόνον. καὶ σημείωσαι κατὰ τῶν Καρδηναλέων τῆς Ῥώμης ὡς ἐροῦμεν βιβλίου δεκάτου μέρους ἕκτου κεφαλαίῳ πρώτῳ. ἕβδομον, ἐλθόντος τοῦ Εὐτυχοῦς εἰς τὴν Σύνοδον πρὸς ἀπολογίαν, ἔγραψε τῇ Συνόδῳ ὁ Βασιλεύς, ἡμεῖς τῆς εἰρήνης φροντίζοντες καὶ τῶν ἁγίων Ἐκκλησιῶν καὶ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, θέλομεν συνεῖναι τῇ (κρινομένου τοῦ Εὐτυχοῦς) ἀκροάσει τὸν Πατρίκιον Φλωρέντιον, ἐπειδὴ ὁ λόγος ὑπὲρ πίστεώς ἐστιν, ὅθεν ἡ Σύνοδος τὸν Βασιλέα Ἀρχιερέα καὶ φύλακα τῆς πίστεως εὐφήμησεν. ἀνεγνώσθησαν οὖν τὰ πεπραγμένα ἐν ταῖς ἓξ πράξεσι κατὰ Εὐτυχοῦς, ἵνα ἀκούσῃ ταῦτα ὁ Φλωρέντιος. καὶ τούτων γενομένων, ὁ Εὐτυχὴς ἀπειθήσας καθῃρέθη. ἦσαν δὲ Ἐπίσκοποι εἰκοσιεννέα, καὶ Ἀρχιμανδρῖται εἰκοσιτρεῖς. σημείωσαι ὅτι καὶ ὁ Βασιλεὺς ἔχει τὴν φροντίδα πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν, ὡς εἶπε καὶ ὁ Κύριλλος πολλάκις, ὡς εἴπομεν ἀνωτέρω, ὥστε μάτην καυχᾶται ὁ Πάπας ἔχειν ταύτην ἰδικῷ ἀξιώματι. σημείωσαι ὅτι τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει Σύνοδον ἀνακρίνων ὁ Βασιλεύς, συνακροατὴν αὐτῇ πέμπει, καὶ ὁ Κωνσταντινουπόλεως μετὰ τῶν παρευρεθέντων Ἐπισκόπων κρίνει τὴν Αἵρεσιν Εὐτυχοῦς, καὶ καθαιρεῖ τὸν Αἱρεσιάρχην, καὶ λοιπὸν ὕθλος τῶν παπιστῶν ὅτι ὁ Ῥώμης μόνος ἐστὶ κριτὴς τῶν Αἱρέσεων. ὄγδοον, μετὰ τὴν καθαίρεσιν αὐτοῦ ὁ Εὐτυχὴς ἔδωκε λίβελλον ὡς ἀδίκως καθῃρέθη, ὅθεν ὁ Βασιλεὺς ἔπεμψε τὸν Ὕπατον Πρωτογένην, καὶ συνελεύσεως γενομένης, ἀνεγνώσθησαν ἅπαντα τὰ πεπραγμένα ἐν τῇ Συνόδῳ, καὶ ἀνέκριναν ὁ Ὕπατος τὴν Σύνοδον καὶ τὸν Φλωρέντιον, καὶ σημείωσαι τοῦ Βασιλέως τὴν ὑπεροχὴν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ. ἔνατον, ἐν ταύτῃ τῇ μετὰ τὴν καθαίρεσιν τοῦ Εὐτυχοῦς πράξει, τοῦ Εὐτυχοῦς ἀλλοίου καὶ παλιμβόλου φαινομένου, Σελεύκιος Ἐπίσκοπος εἶπεν, ἐπειδὴ πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν γράμματα τοῦ Ῥώμης Λέοντος ἐνεφανίσθη ὑμῖν, περιέχοντα ὅτι ᾐτιάσατο ὁ Εὐτυχὴς, καὶ ἐπεκαλέσατο ἐν τῷ καιρῷ τῆς ζητήσεως τὴν ὑμετέραν ἀκρόασιν διὰ τῆς τοῦ λιβέλλου δεήσεως, πῶς νῦν ἐνιστάμενος καὶ λέγων περὶ τὴν πίστιν εἶναι τὸν λίβελλον ἐπὶ τοῦ Ῥώμης Ἐπισκόπου, τὴν ἐπὶ Συνόδου παραίτησιν ἔκκλητον αὐτὴν ἐπεκάλεσε; καὶ ἐντεῦθεν διδάχθητε ὅτι οὐ τοῖς αὐτοῖς ἐπιμένει ὁ Εὐτυχής. καὶ κατωτέρω, Κωνσταντῖνος Διάκονος εἶπεν, ἀναγινωσκομένης τῆς καθαιρέσεως, ἐπεκαλέσατο τὴν ἁγίαν Σύνοδον τοῦ Ῥώμης καὶ Ἀλεξανδρείας καὶ Ἱεροσολύμων καὶ Θεσσαλονίκης. Καὶ, ἐπικαλοῦμαι τὴν Ῥώμης καὶ τὴν Αἰγύπτου καὶ τὴν Ἱεροσολύμων Σύνοδον. Καὶ, ὁ Φλωρέντιος εἶπε, θορύβου γενομένου καὶ διαλυθείσης τῆς Συνόδου, εἶπε (ὁ Εὐτυχῆς) πρᾴως ἐμοί, ἐπικαλοῦμαι τὴν Ῥώμης καὶ τὴν Αἰγύπτου καὶ τὴν Ἱεροσολύμων Σύνοδον, κἀγὼ νομίσας ἄτοπον εἶναι λαθεῖν τοῦτο τὸν ἁγιώτατον καὶ θεοφιλέστατον Φλαυϊανὸν, ἀπελ-

ἀπελθὼν εἶπον αὐτῷ. καὶ λοιπὸν σημείωσαι ὅτι τὸ πρῶτον ἀκουσθὲν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ὄνομα τῆς Ἐκκλήτου ἐπὶ τοῦ Ῥώμης παρὰ Αἱρεσιάρχου στόματος ἐξῆλθε τοῦ Εὐτυχοῦς. δεύτερον, ὅτι ὁ Ῥώμης πρὸς ψόγον τοῦ Εὐτυχοῦς εἶπεν ὅτι ἐπεκαλέσατο τὴν ἐκείνου ἀκρόασιν. τρίτον, ὅτι ἐπικαλεσάμενος τὴν ἀκρόασιν τοῦ Ῥώμης, ἦν ἀπατεών, ποτὲ μὲν γὰρ ἔλεγεν οὕτω, ποτὲ δὲ ἄλλως. τέταρτον, ὅτι καὶ ὁ Εὐτυχὴς τὸν Ῥώμης ἐπικαλεσάμενος, καὶ ὁ Ῥώμης τὴν πρὸς αὐτὸν ταύτην Ἔκκλητον εἰς Κωνσταντινούπολιν γράψας, οὐδὲν ἴσχυσαν, ἐπειδὴ βασιλικῇ προτροπῇ ὁ Πρωτογένης ἀνέκρινε τὰ τῆς Συνόδου, εἶτα ἐπειδὴ μήτε ἡ βασιλικὴ ἀνάκρισις ἴσχυσε πέρας ἐπιθεῖναι τοῖς πράγμασιν ὡς καὶ τὰ τοῦ Ῥώμης γράμματα, Οἰκουμενικὴ Σύνοδος ὡρίσθη συγκροτηθῆναι, ἧς τὸ κράτος ἐμφανίζων ὁ Δορυλαίου εἶπεν, ἐν εὔχομαι τὴν ἁγίαν καὶ ὁμοούσιον Τριάδα τῇ μελλούσῃ ἔσεσθαι οἰκουμενικῇ Συνόδῳ κατὰ τὸ θέσπισμα τῶν φιλοχρίστων ἡμῶν Βασιλέων φυλαχθῆναι τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, περὶ τῶν δύο ἐπὶ Χριστοῦ φύσεων δηλονότι. πέμπτον, ὅτι οὐ μόνον τὸν Ῥώμης ἐπεκαλέσατο ὁ Εὐτυχῆς, ἀλλὰ καὶ τὸν Ἀλεξανδρείας καὶ τὸν Ἱεροσολύμων καὶ τὸν Θεσσαλονίκης. ἕκτον, ὅτι οὐκ ἐπεκαλέσατο τοὺς Πατριάρχας ὡς δυναμένους τι ἰδικῶς μόνους, ἀλλὰ τὰς Συνόδους αὐτῶν, ἐν αἷς καὶ τὴν Ῥώμης Σύνοδον, οὐ τὸν Ῥώμης ὡς Αὐτοκράτορα καὶ ἀναμάρτητον καὶ κριτὴν ὑπερέχικὸν τῶν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ πραγμάτων. μυθολόγημα ἄρα τῶν παπιστῶν ὅτι ὁ Ῥώμης ἔχει τὴν Ἔκκλητον πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν. ἕβδομον, σημείωσαι ἐν τῇ αὐτῇ πράξει τὸν Εὐτυχῆ εἰπόντα περὶ τῶν ἁγίων πατέρων, εἰ δὲ που τύχοι τι παρ' αὐτῶν ἐν ταῖς λέξεσιν ἢ διασφαλθὲν, ἢ διαπλανηθὲν, τοῦτο μήτε ἐκβάλλειν μήτε καταδέχεσθαι, μόνας δὲ τὰς γραφὰς ἐρευνᾶν· ὡς βεβαιοτέρας οὔσας τῆς τῶν πατέρων ἐκθέσεως. καὶ σημείωσαι ὅτι καὶ ἐκ ταύτης τῆς ὡς ἀληθῶς ἐσφαλμένης καὶ πεπλανημένης γνώμης τοῦ Εὐτυχοῦς, λαβόντες οἱ Λουτηρανοκαλβῖνοι, δόγμα ἐξαίρετον τῆς Αἱρέσεως αὐτῶν πεποιήκασι.

ΠΑΡΑ'ΓΡΑΦΟΝ ς'.

Περὶ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Βασιλέως Θεοδοσίου πρὸς Λέοντα Ῥώμης, παραθήγοντος αὐτὸν κατὰ τοῦ Φλαυϊανοῦ, καὶ νομίζοντος ἀδίκως καθαιρεθῆναι τὸν Εὐτυχῆ. καὶ περὶ τοῦ Λιβέλλου τοῦ Εὐτυχοῦς πρὸς Λέοντα Ῥώμης, καὶ τῆς οἰήσεως τοῦ Λέοντος εἰς τὸ γενέσθαι κριτὴν τοῦ Εὐτυχοῦς καὶ τοῦ Φλαυϊανοῦ, καὶ ἧς ἔγραψε πρὸς Φλαυϊανὸν ἐπιστολῆς. καὶ περὶ τῆς ἰσχύος τοῦ βασιλικοῦ προστάγματος ἐπὶ τὸ εἰρηνεῦσαι τὰς Ἐκκλησίας, ἐξ ὧν πάντων, καὶ ἐκ παραθέσεως πολλῶν πρὸς πολλοὺς Ἐκκλήτων, δείκνυται μὴ ἔχειν τὸν Ῥώμης Ἔκκλητον ἐπὶ τῆς καθόλου Ἐκκλησίας, οὔτε ἰδικὸν ἀξίωμα ἐν αὐτῇ, ἀλλ' ἅγιον ὄντα, συναριθμεῖσθαι τοῖς πατράσι. καὶ ὅτι αἱ διατυπώσεις, οὐ τῷ Ῥώμης, ἀλλὰ τοῖς πατράσιν ἀνήκουσιν εἰς τελειότητα τῆς πίστεως.

Ὁ Βασιλεὺς Θεοδόσιος ὅτι οὐκ εἶχε καταθύμιον τὸν Κωνσταντινουπόλεως Φλαυϊανὸν, εἴρηται ἀνωτέρω ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ αὐτοῦ κεφαλαίου. ὅθεν νομίζων αὐτὸν ἄδικον ἐν τῇ κρίσει τοῦ Εὐτυχοῦς, ἔπεμψε συνακροατὴν τὸν Φλωρέντιον, καὶ πάλιν ἀνάκρισιν ἐποίησε διὰ τοῦ Ὑπάτου Πρωτογένους. εἶτα καίτοι ἐν πᾶσι τούτοις τοῦ Εὐτυχοῦς Αἱρεσιάρχου ἀναφανέντος, καὶ διὰ τοῦτο καθαιρεθέντος, ὁ Βασιλεὺς ἔγραψεν εἰς τὸν Ῥώμης Λέοντα, φήμην σοφίας καὶ ἁγιωσύνης ἔχοντα, παραθήγων αὐτὸν κατὰ τοῦ Φλαυϊανοῦ, ὅπερ οὐκ ἔξην, καθότι τοῦ Φλαυϊανοῦ διὰ τῆς παρευρεθείσης Συνόδου καθελόντος τὸν Αἱρετικὸν, οὐκ ἔδει τὸν Βασιλέα ἀνακρῖναι τὴν ψῆφον αὐτοῦ, ἀλλ' ἠρεμεῖν, ἴσως δὲ ὅμως τοῦτο ἐγένετο βουλήσει τοῦ κρείττονος, ἐπειδήπερ πολλοὶ εἵποντο τῷ Εὐτυχεῖ, ἵνα θεωρηθῇ κοινῶς ἡ Αἵρεσις καὶ διευκρινηθῇ τὰ τῆς πίστεως, ὡς συμβέβηκεν ἐπὶ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, ὃς μὴ ἀρκεσθεὶς τῇ καθαιρέσει Ἀρείου παρὰ τῆς Αἰγυπτιακῆς Συνόδου, ἀνέκρινε τὰ κατ' αὐτοῦ, πέμψας εἰς Αἴγυπτον Ὅσιον τὸν Κουδρούβης, καὶ τέλος διὰ τὸ πολλοὺς ἠκολουθηκέναι τῷ Ἀρείῳ, συνεκρότησε τὴν πρώτην Οἰκουμενικὴν Σύνοδον, ἀλλὰ δὴ καὶ ὁ Εὐτυχὴς ἔγραψεν εἰς τὸν Πάπαν λίβελλον Ἐκκλήτου ὡς εἴρηται ἀνωτέρω. ὁ οὖν Λέων λαβὼν τὰ τοῦ Βασιλέως γράμματα, καὶ τὸν λίβελλον τοῦ Εὐτυχοῦς, ἐνόμισεν εὔλογον γενέσθαι κριτὴς αὐτοῦ τε τοῦ Εὐτυχοῦς καὶ τοῦ Φλαυϊανοῦ, καὶ δὴ πέμπει τῷ Φλαυϊανῷ ἐπιστολὴν ἐν ᾗ λέγει, ὅτι ὁ Βασιλεὺς μεριμνῶν ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας, ἔγραψε πρὸς αὐτόν. δεύτερον, ὅτι καὶ ὁ Εὐτυχὴς ἔγραψεν ὅτι ἠδικήθη, ὥστε καὶ ἐν τῷ δικαστηρίῳ, ἤτοι ἐν τῇ ἐν Κωνσταντινουπόλει Συνόδῳ κρινόμενος, ἔδωκε λίβελλον Ἐκκλήτου πρὸς αὐτὸν, ἤτοι τὸν Λέοντα. τρίτον, ζητεῖ παρὰ τοῦ Φλαυϊανοῦ ὁ Λέων μαθεῖν τὰ γινόμενα, ἵνα κρίνῃ δικαίως, καὶ μὴ ἀπατηθῇ ἀμφιβολίᾳ τινὶ τῶν δύο μερῶν, φησὶ γάρ, ἐπειδὴ ἡμεῖς οἱ βουλόμενοι τῶν Ἱερέων τοῦ Δεσπότου δικαίας εἶναι τὰς κρίσεις, οὐδὲν δυνάμεθα μὴ διαγνωσθέντων τῶν πραγμάτων εἰς τινὸς μέρους πρόκριμα ἀποφήνασθαι, πρὶν ἢ τὰ πραχθέντα ἀκούσωμεν. τέταρτον φησίν, ἔστι γὰρ ἡμῖν καταθύμιον καὶ παραφυλακτέον τοῦ Θεοῦ ἐμπνέοντος, ἵνα μὴ αἱ διατυπώσεις τῶν προσκυνητῶν πατέρων αἱ θεόθεν τὴν ἰσχὺν ἔχουσαι, καὶ εἰς τὴν τελειότητα τῆς πίστεως ἀνήκουσαι, φαύλῃ τινὸς

ἑρμηνείᾳ μολυνθῶσι, ταῦτα ὁ Λέων. ἐν οἷς σημείωσαι πρὸς μὲν τὸ πρῶτον, ὅτι καὶ ὁ Βασιλεὺς ἔχει τὴν μέριμναν τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας, ἄνευ οὐ μόνος ὁ Ῥώμης. δεύτερον, οὐ μόνῳ τῷ Λέοντι ἔγραψαν ὁ Βασιλεὺς ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τῶν Ἐκκλησιῶν, ἀλλὰ καὶ τῷ Ἀλεξανδρείας Διοσκόρῳ, καὶ τῷ Ἱεροσολύμων Ἰουβεναλίῳ, καὶ μετὰ ταῦτα τῷ Ἀντιοχείας Ἰωάννῃ, καὶ τῷ ἁγίῳ Κυρίλλῳ καὶ Συμεὼν τῷ στυλίτῃ, καὶ τῷ Βεῤῥοίας Ἀκακίῳ. τρίτον, οὐ μόνον τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ Πάπα ἐστὶν ἴδιον φροντίζειν ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τῶν Ἐκκλησιῶν, ἀλλὰ καὶ ἑτέρων δυναμένων ὡς εἴρηται ἀνωτέρω κεφαλαίῳ δεκάτῳ ἕκτῳ, καὶ κεφαλαίῳ τετάρτῳ. ὅτι ὁ Χρυσόστομος καὶ ἡ ἐν Καρθαγένῃ Σύνοδος ἐφρόντιζον ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τῶν Ἐκκλησιῶν Ῥώμης, Ἀλεξανδρείας, καὶ Ἀντιοχείας, καὶ ὁ Ἀντιοχείας Ἰωάννης ἔγραφε τῷ Νεστορίῳ ὅτι ὁ Ἀκάκιος ὁ κοινὸς πατὴρ ἐγένετο αἴτιος τῆς εἰρήνης ταύτης τῶν τριῶν Ἐκκλησιῶν, δηλονότι Ῥώμης, Ἀλεξανδρείας, καὶ Ἀντιοχείας. πρὸς δὲ τὸ δεύτερον, σημείωσαι ὅτι ὁ Εὐτυχὴς οὐκ ἔδωκε λίβελλον ἐν τῷ δικαστηρίῳ Ἐκκλήτου, ἀλλὰ λίβελλον περὶ τὴν πίστιν, ὡς εἴρηκεν ὁ Ἐπίσκοπος Σέλευκος ἀνωτέρω, τὸν δὲ τῆς Ἐκκλήτου λίβελλον ὑπεψιθύριζεν. ὥστε ὁ Φλαβιανὸς οὐδὲν τοιοῦτον ἤκουσε παρὰ τοῦ Εὐτυχοῦς, ἀλλ᾽ ὁ Φλωρέντιος εἰπόντος αὐτῷ πρᾴως τοῦ Εὐτυχοῦς περὶ τοῦ λιβέλλου τῆς Ἐκκλήτου, ἀνέφερε περὶ τούτου τῷ Φλαβιανῷ, εἶτα καὶ ὁ Διάκονος Κωνσταντῖνος καὶ ὁ Φλωρέντιος οὐκ ἤκουσαν παρὰ τοῦ Εὐτυχοῦς ὅτι ἔμελλε πέμψειν εἰς Ῥώμην λίβελλον Ἐκκλήτου, ἀλλ᾽ ὅτι ἐπεκαλέσατο τὴν Σύνοδον Ῥώμης, Ἀλεξανδρείας, Ἱεροσολύμων, καὶ Θεσσαλονίκης. ὥστε λαθραίως ἔγραψε πρὸς τὸν Ῥώμης ὁ Εὐτυχὴς τὸν τοιοῦτον λίβελλον, περὶ οὗ ὁ Πάπας ἀπατηθεὶς, ἔγραψε τῷ Φλαβιανῷ ὅτι ὁ Εὐτυχὴς δέδωκε λίβελλον Ἐκκλήτου ἐν τῷ δικαστηρίῳ, ἐκκαλούμενος αὐτὸν, ἤτοι τὸν Πάπαν. δεύτερον, ὅτι εἰ καὶ ὁ Εὐτυχὴς παρεῖχεν ὡς ἀληθῶς λίβελλον ἵνα ἀνακριθῇ παρὰ τοῦ Ῥώμης, οὐδεμίαν ἰσχὺν εἶχεν ἡ Ἔκκλητος, ἐπειδὴ ἦν παρὰ Κανόνας, καὶ γὰρ καὶ ἡ συνήθεια καὶ οἱ Κανόνες τῶν προγενομένων τριῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων παρὰ τῆς Συνόδου τῆς Ἐπαρχίας βούλονται γυμνάζεσθαι καὶ διατυποῦσθαι τὰς συμβαινούσας ἐν τῇ Ἐπαρχίᾳ ἀμφιβολίας, καθ᾽ ὃν τρόπον σεσαφήνισται ἀνωτέρω ἐν πολλοῖς, καὶ οὐκ ἐδύνατο οὔτε ἡ καινοτομία τοῦ Αἱρεσιάρχου: οὔτε ἡ θέλησις τοῦ Πάπα ἀνατρέψαι τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας τὴν παράδοσιν, καὶ συστῆσαι τὸ διόλου παράνομον, διὸ ματαίως εἶπεν ὁ Λέων ὅτι ἡ ἐκκλησιαστικὴ διοίκησις ἐδίδου ἐκείνῳ τὸ ἀνακρίνειν, καὶ γὰρ εἰ τοῦτό ποτε γέγονεν, ἔδει εἰπεῖν πότε γέγονεν, ἀλλ᾽ ἐπειδὴ πώποτε οὐκ ἐγένετο, οὐκ ἐδυνήθη εἰπεῖν, ὅθεν κατέφυγεν ἐπὶ τὸ ἀληθὲς θεμέλιον τῆς ἀνακρίσεως, ὅπερ ἦν τὸ βασιλικὸν πρόσταγμα, διατοῦτο εἰπών, καὶ γὰρ ἡ ἐκκλησιαστικὴ διοίκησις, συνῆψε, καὶ τοῦ θεοφιλεστάτου Βασιλέως ἡ πίστις πολλὴν φροντίδα ἐνέβαλε περὶ τῆς εἰρήνης τῶν Ἐκκλησιῶν. ὅτι δὲ τοῦ Βασιλέως τὸ πρόσταγμα ἀνακρίνει τῶν Ἐπισκόπων τὰς ψήφους, πλὴν τῶν ἀποφάσεων τῶν Οἰκουμενικῶν νομίμων καὶ κανονικῶν Συνόδων, μάρτυρες σαφεῖς (ἵνα ἐάσωμεν τὰς πολλὰς) αἱ γενόμεναι ἐπὶ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου Σύνοδοι ὑπὲρ τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου, καὶ τὰ γεγενημένα ἐν τῇ τρίτῃ Οἰκουμενικῇ Συνόδῳ, καὶ ἐκεῖνο τὸ τοῦ ἁγίου Κυρίλλου ὅτι ὁ Ἀντιοχείας καὶ οἱ περὶ αὐτὸν ἀποστάται ἐτόλμησαν χωρὶς βασιλικοῦ προστάγματος καθελεῖν αὐτὸν καὶ τὸν Ἐφέσου Μέμνονα, καὶ ἐκεῖνο τὸ μὴ δυνηθῆναι ἀντειπεῖν τὸν Φλαβιανὸν ἀνακρινόμενον ὑπὸ τοῦ Πρωτογένους. διὰ προστάγματος δὲ βασιλικοῦ οὐ μόνον ὁ Πάπας κρίνει καὶ ἀνακρίνει, ἀλλὰ καὶ ἕτερος Πατριάρχης καὶ Μητροπολίτης καὶ ἁπλῶς Ἐπίσκοπος. ὅτε δὲ ἐσάλευεν ἡ ἀπόφασις τῆς πρώτης Συνόδου ὑπὸ Κωνσταντίου καὶ Οὐάλεντος, καὶ ἡ τῆς τρίτης ὑπὸ Θεοδοσίου, πᾶσα Ἀνατολὴ καὶ Δύσις καὶ Ἀφρικὴ συνηγωνίσθησαν τοῦ μεῖναι ἐκείνας ἀκινήτους, ὡς καὶ γέγονεν. ἀπὸ βασιλικοῦ οὖν θεσπίσματος, καὶ οὐκ ἀπὸ τῆς φλυαρίας Εὐτυχοῦς ἐζήτει ὁ Λέων ἀνακρῖναι, ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ὅλως ἐδυνήθη ὡς ῥηθήσεται. ὅθεν οὐκ ἀποβλέπομεν εἰς τοὺς λιβέλλους τοῦ Αἱρεσιάρχου καὶ εἰς τὴν θέλησιν τοῦ Πάπα, ἀλλ᾽ εἰς τὴν γνώμην καὶ ἐνέργειαν τοῦ κοινοῦ τῆς Ἐκκλησίας, ἧς καὶ ὁ Ῥώμης μέρος ἐγένετο συνεδρεύων ταῖς Οἰκουμενικαῖς Συνόδοις. ἐν τούτοις προσθετέον ὅτι ὥσπερ οὐκ ἐπεγένετο ἰδικόν τι ἀξίωμα τοῖς θρόνοις Ἀλεξανδρείας, Ἱεροσολύμων, καὶ Θεσσαλονίκης ἀπὸ τῆς πρὸς αὐτοὺς Ἐκκλήτου τοῦ Εὐτυχοῦς, οὕτως οὐδὲ τῷ θρόνῳ Ῥώμης προσεγένετό τι τοιοῦτον ἀπὸ τῆς αὐτῆς Ἐκκλήτου. εἶτα ὡς ἔγραψε τῷ Ῥώμης ὁ Βασιλεὺς, ἔγραψεν ἴσως καὶ τοῖς λοιποῖς Πατριάρχαις, ὡς ἔγραψεν αὐτοῖς καὶ περὶ Στεφάνου καὶ Βασσιανοῦ τῶν Μητροπολιτῶν τῆς Ἐφέσου, καὶ ἴδε βιβλίου τετάρτου κεφαλαίου πρώτου Παράγραφον εἰκοστὸν τρίτον. πρὸς τὸ τρίτον, ῥητέον ὅτι ἔλεγχος σαφὴς ὁ μακάριος Λέων τῶν μετὰ τὸ σχίσμα Παπῶν, εἰπὼν ἵνα μὴ αἱ διατυπώσεις τῶν πατέρων ἑρμηνείᾳ φαύλῃ τινὸς μολυνθῶσι, βούλεται γὰρ τρία τινὰ εἰπεῖν, πρῶτον, ὅτι τῶν πατέρων αἱ διατυπώσεις θεόθεν ἔχουσι τὴν ἰσχὺν καὶ οὐ διὰ τοῦ Πάπα τοῦ βεβαιοῦντος τὰ φαῦλα συγγράμματα τῶν σχολαστικῶν, ἀντικείμενα ὄντα τῇ ἐκκλησιαστικῇ ἀληθείᾳ. δεύτερον, ὅτι αἱ διατυπώσεις αἱ ἀνήκουσαι εἰς τελειότητα τῆς πίστεως εἰσὶ τῶν προσκυνητῶν, ἤτοι τῶν ἁγίων πατέρων καὶ οὐ μόνου τοῦ Πάπα, ὃς ὅτε ἐστὶν ἅγιος συναριθμεῖται τοῖς ἁγίοις πατράσι καὶ συνδιατυποῖ, ὅτε δὲ μόνῃ τῇ τριπύργῳ Μίτρᾳ καὶ τῷ πολυτελεῖ οὐραίῳ καὶ τῷ ἐκδεδιῃτημένῳ βίῳ καὶ τῷ προστάττομεν, ὁρίζομεν, ἀποφαινόμεθα παπίζει, οὔτε διατυποῖ οὔτε Πάπας ἐστί. τρίτον, ὅτι αἱ διατυπώσεις τῶν πατέρων ἀνήκουσιν εἰς τελειότητα τῆς πίστεως, ὥστε βλά-

σφημον

σφημον ἐκεῖνο τὸ τοῦ συγγραφέως τῶν Κανόνων, ἤτοι τὸ, εἰ καὶ πᾶσα ἡ Οἰκουμένη ἀποφαίνοιτό τι κατὰ τοῦ Πάπα, ἤτοι τῇ τοῦ Πάπα γνώμῃ ἐναντίον, μείζω ἰσχύει ἡ γνώμη τοῦ Πάπα τῆς Οἰκουμένης.

ΠΑΡΆΓΡΑΦΟΝ Ζʹ.

Περὶ τῆς ἀντιγραφῆς τοῦ Φλαβιανοῦ πρὸς Λέοντα Ῥώμης· καὶ πέμψεως τῶν κατὰ Εὐτυχοῦς ὑπομνημάτων εὐμαθείας χάριν, ἐξ ὧν, καὶ ἑτέρων τοιούτων ὑπὸ πολλῶν Συνόδων καὶ Πατριαρχῶν καὶ Μητροπολιτῶν γενομένων, καὶ κατὰ παράθεσιν, συνάγεται μηδὲν εἶναι ὑπερεχικὸν ἀξίωμα τοῦ Ῥώμης ἐν τῇ καθόλου Ἐκκλησίᾳ, ἀλλ᾽ ἀδελφικὴν σύμπνοιαν καὶ ὁμοφωνίαν περὶ τὴν πίστιν, καὶ τὸ προσέχειν τὸν Ῥώμης μὴ ἀπατηθῆναι, ὥσπερ τινὲς τῶν πρὸ αὐτοῦ Ἐπισκόπων Ῥώμης ἠπάτηνται.

Ἀντέγραψεν ὁ Φλαβιανὸς τῷ Λέοντι, καὶ ἔπεμψε καὶ τὰ ὑπομνήματα τὰ γενόμενα ἐν Κωνσταντινουπόλει κατὰ Εὐτυχοῦς, οὐ πρὸς ἀνάκρισιν, ἀλλ᾽ εὐμαθείας χάριν, ὡς καὶ ἡ Σύνοδος ἡ τρίτη εὐμαθείας χάριν ἔπεμψε τὰ ἐν αὐτῇ ὑπομνήματα τῷ Κελεστίνῳ. φέρει δὲ εἰς μαρτυρίαν κατὰ Εὐτυχοῦς τὴν πρώτην Οἰκουμενικὴν Σύνοδον καὶ τὴν τρίτην. οὐ φέρει δὲ τὸν τύπον τοῦ Κελεστίνου, ἀλλὰ τὰς ἐπιστολὰς Κυρίλλου, ὡς ὅρον οὔσας τῆς τρίτης Συνόδου. οὐ μέμνηται δὲ ἐν τῇ ἐπιστολῇ οὔτε περὶ ἐκκλήτου, οὔτε περὶ ἄλλου τινὸς ὧν ἔγραψεν αὐτῷ ὁ Λέων, ἀλλ᾽ ὅτι τὸν Εὐτυχῆ ὡς ἐπὶ τούτοις ἁλόντα τῆς ἱερωσύνης ἐγυμνώσαμεν καὶ τοῦ προεστάναι μοναστηρίου καὶ τῆς ἡμετέρας κοινωνίας. ὅθεν καὶ ἡ σὴ ὁσιότης γνοῦσα τὰ κατ᾽ αὐτὸν, πᾶσι τοῖς ὑπὸ τὴν σὴν θεοσέβειαν τελοῦσι θεοφιλεστάτοις Ἐπισκόποις δήλην ποιησάτω τὴν αὐτοῦ δυσσέβειαν, ἵνα μὴ ἀγνοίας πολλάκις τῶν παρ᾽ αὐτοῦ φρονηθέντων, ἐφ᾽ οἷστε ἑάλω σαφῶς, ὡς πρὸς ὁμόδοξον ἢ διὰ γραμμάτων, ἢ καὶ ἑτέρων τὰς πρὸς αὐτὸν ὁμιλίας εὑρεθῶσι ποιούμενοι. ταῦτα ὁ Φλαβιανός. ἐξ ὧν οὐχ ὑπερεχικόν τι σημαίνεται ἀξίωμα οὗ πρὸς ὃν τὰ γράμματα, ἀλλ᾽ ἀδελφικὴ σύμπνοια καὶ ὁμοφωνία περὶ τὴν ὀρθόδοξον πίστιν ὑποδηλοῦται, ὅθεν ἡ κατὰ τοῦ Σαμοσατέως ἐν Ἀντιοχείᾳ Σύνοδος γράφουσα τοῖς ἁπανταχοῦ περὶ αὐτοῦ καὶ τοῦ μετ᾽ αὐτὸν γενομένου Ἀντιοχείας Δόμνου, φησὶν, ἐδηλώσαμέν τε ὑμῖν ὅπως τούτῳ γράφητε (τῷ Δόμνῳ) καὶ παρ᾽ αὐτοῦ τὰ κοινωνικὰ δέχησθε γράμματα, τῷ δὲ Ἀρτεμᾷ (παλαιῷ Αἱρετικῷ, ᾧ ἠκολούθησεν ὁ Σαμοσατεὺς) οὗτος ἐπιστελλάτω, καὶ οἱ τὰ Ἀρτεμᾶ φρονοῦντες τούτῳ κοινωνησάτωσαν, Εὐσέβιος βιβλίῳ ἑβδόμῳ κεφαλαίῳ τριακοστῷ. ἀλλὰ δὴ καὶ ὁ Ἀλεξανδρείας Ἀλέξανδρος ἐπιστολῇ πρώτῃ τοῖς ἁπανταχοῦ γράψας κατὰ Ἀρείου καὶ τῶν ὀπαδῶν αὐτοῦ, λέγει, ἐδηλώσαμεν δὲ καὶ τῇ ὑμετέρᾳ θεοσεβείᾳ ἀγαπητοὶ καὶ τιμιώτατοι συλλειτουργοὶ, ἵνα μήτε τινὰς ἐξ αὐτῶν εἰ προπετεύσαιντο καὶ πρὸς ὑμᾶς ἐλθεῖν, μὴ προσδέξασθε, μήτε Εὐσεβίῳ, ἢ ἑτέρῳ τινὶ γράφοντι περὶ αὐτῶν πεισθῆτε, πρέπει γὰρ ὑμᾶς Χριστιανοὺς ὄντας, πάντας τοὺς κατὰ Χριστοῦ λέγοντάς τι καὶ φλυαροῦντας ὡς θεομάχους καὶ φθορέας τῶν ψυχῶν ἀποστρέφεσθαι, καὶ μήτε χαίρειν τοῖς τοιούτοις λέγειν, ἵνα μήποτε καὶ ταῖς ἁμαρτίαις αὐτῶν κοινωνοὶ γενώμεθα, Σωκράτης βιβλίῳ πρώτῳ κεφαλαίῳ ἕκτῳ. πρὸς τούτοις ἡ ἐν Σαρδικῇ Σύνοδος ἐπιστολῇ τοῖς ἁπανταχοῦ φησὶ περὶ ὧν καθῃρήκει Αἱρετικῶν, τούτοις μηδένα κοινωνεῖν παραγγείλατε, οὐδεμία γὰρ κοινωνία φωτὶ πρὸς σκότος, τούτους πάντας μακρὰν ποιεῖτε, οὐδεμία γὰρ συμφωνία Χριστῷ πρὸς Βελίαρ. Καὶ, φυλάξασθε ἀγαπητοὶ μήτε γράφειν πρὸς αὐτοὺς, μήτε γράμματα παρ᾽ αὐτῶν δέχεσθαι, σπουδάσατε δὲ μᾶλλον καὶ ὑμεῖς ἀδελφοὶ καὶ συλλειτουργοὶ ὡς τῷ πνεύματι παρόντες τῇ Συνόδῳ ἡμῶν συμψηφίσασθαι δι᾽ ὑπογραφῆς ὑμετέρας, ὑπὲρ τοῦ παρὰ πάντων τῶν ἁπανταχοῦ συλλειτουργῶν τὴν ὁμοφωνίαν διασώζεσθαι, Ἀθανασίου ἀπολογίᾳ δευτέρᾳ. εἰς τοῦτο συντείνει καὶ ἅπερ ἔγραφον Κύριλλος καὶ Κελεστῖνος περὶ τῆς ἀκοινωνησίας Νεστορίου τοῖς λοιποῖς Πατριάρχαις καὶ πολλοῖς τῶν τότε ἐγκρίτων Μητροπολιτῶν. ὃν τρόπον οὖν γεγράφηκασι τὰ τοιαῦτα καὶ Σύνοδοι καὶ πατέρες, κατὰ τοῦτον ἔγραψε πρὸς τὸν Λέοντα καὶ ὁ Φλαβιανὸς κατὰ Εὐτυχοῦς, ὥστε καὶ ἐκ τούτου οἱ παπισταὶ οὐδὲν ὠφελοῦνται. ἐνταῦθα μνημονευτέον καὶ ὅπερ γράφει ὁ Βασίλειος ἐπιστολῇ τετάρτῃ πρὸς Μελέτιον, ἔδοξε παρακαλέσαι τοὺς ἐν Δύσει μὴ ἀκρίτως δέχεσθαι τὰς κοινωνίας τῶν ἐκ τῆς Ἀνατολῆς ἀφικνουμένων, ἀλλ᾽ ἐκ τῆς μαρτυρίας τῶν κανονικῶν προσλαμβάνεσθαι, καὶ μὴ παντὶ γράφοντι πίστιν ἐπὶ προφάσει τῆς ὀρθοδοξίας προστίθεσθαι, οὕτω γὰρ εὑρεθήσονται τοῖς μαχομένοις κοινωνοῦντες. ταῦτα ὁ Βασίλειος. ἐν οἷς σημείωσαι πρῶτον, ὅτι οὐ καινοτομῶν ὁ μέγας Βασίλειος, ἀλλὰ κατὰ τὸ ἀρχαῖον καὶ πάτριον ἔθος ἔγραψε τοῖς Δυτικοῖς φυλάττεσθαι μὴ δέχεσθαι τοὺς Αἱρετικοὺς, μήτε πιστεύειν αὐτοῖς, ἵνα μὴ κοινωνοὶ γίνωνται αὐτοῖς, καὶ γίνονται καὶ αὐτοὶ οἱ Δυτικοὶ ἀκοινώνητοι κοινωνοῦντες τοῖς ἀκοινωνήτοις. δεύτερον, οὐ τῷ Ἐπισκόπῳ Ῥώμης ἢ μόνῳ ἢ ὡς μονάρχῃ εἶπε γράψειν, ἀλλὰ τοῖς ἐν Δύσει, ἤτοι τῷ Πάπᾳ καὶ τοῖς Δυτικοῖς Ἐπισκόποις, τουτέστι τῇ κατὰ Δύσιν Συνόδῳ, ἐπειδὴ ὁ Πάπας καὶ οἱ Δυτικοὶ Ἐπίσκοποι ἐπλανήθησαν παρὰ τῶν Μακεδονιανῶν ἐν Ῥώμῃ καὶ Σικελίᾳ καὶ Ἰλλυρικῷ. ἀλλὰ δὴ καὶ ὁ Θεοφάνης λέγει, ὅτι Λιβέριος τοῖς Ἀνατολικοῖς γράψας, ὀρθοδοξίαν τῶν Μακεδονιανῶν ἐμαρτύρησε. καὶ σημείωσαι ὅτι ἐκ τῆς τοιαύτης πλάνης ἠκολούθησεν ἀπάτη, καὶ ἑπομένως μαρτυρία ψευδὴς, ἐξ ὧν προξενήθησαν τὰ μεγάλα κακὰ ἐν τῇ

Ἀνατολῇ ὡς εἴρηται ἀνωτέρω βιβλίου δευτέρου κεφαλαίῳ δεκάτῳ πέμπτῳ. καὶ κατὰ τούτων φερόμενος ὁ Βασίλειος ἔγραφε τοῖς ἐν Δύσει μὴ δέχεσθαι ἀκρίτως τοὺς ἀπὸ τῆς Ἀνατολῆς, οὐ μὴν ὅτι ἐγίνωσκεν ἐν τῇ Ῥώμῃ μοναρχικὸν ἀξίωμα. ἰδὲ καὶ βιβλίου ἕκτου, κεφαλαίου ἑβδόμου, Παραγράφῳ δεκάτῳ τρίτῳ τὰ ἐκεῖ λεγόμενα περὶ τῆς ἐγκυκλίου πρὸς τοὺς ἁπανταχοῦ ὀρθοδόξους ἐπιστολῆς τοῦ Πάπα Μαρτίνου, καὶ τῆς κατ' αὐτὸν ἐν Ῥώμῃ Συνόδου, καὶ ἀνωτέρω βιβλίου δευτέρου, κεφαλαίου ἕκτου Παράγραφον δέκατον πρῶτον.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Η'.

Περὶ τῆς μετὰ τὰς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἑπτὰ συνελεύσεις ἐπὶ Φλαβιανοῦ κατὰ Εὐτυχοῦς ὀγδόης συνελεύσεως, κελεύσει τοῦ Βασιλέως, ἐπὶ παρουσίᾳ Ὑπάτου Πρωτογένους, καὶ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Βασιλέως περὶ Οἰκουμενικῆς Συνόδου, καὶ τῆς ἐγκυκλίου ἐπιστολῆς Λέοντος Ῥώμης πρὸς Φλαβιανόν, ἐξ ὧν πάντων, καὶ ἐκ παραθέσεως συνάγεται μὴ γράψαι τὸν Λέοντα ὡς ἀνεξέταστον, ἢ ἀναμάρτητον, ἢ ἄρχοντα τῶν Ἐκκλησιῶν τὴν ἐπιστολήν, ἀλλ' ὡς μερικῆς Ἐκκλησίας Ἐπίσκοπον.

Ἐγύμνασεν ὁ Φλαβιανὸς τὰ περὶ Εὐτυχοῦς ἐν ἓξ συνελεύσεσιν, ἐν δὲ τῇ ἑβδόμῃ, ὅτε παρεγένετο ὁ Εὐτυχὴς μόνος ἐν τῇ Συνόδῳ, ἔπεμψεν ὁ Βασιλεὺς συνακροατὴν τὸν Φλωρέντιον· ὅτε καὶ καθῃρέθη ὁ Αἱρετικός, εἶτα ἔγραψεν ὁ βασιλεὺς εἰς τὸν Ῥώμης, ὅτε καὶ ὁ Εὐτυχὴς ἔπεμψε τὸν λίβελλον τῆς Ἐκκλήτου τῷ Λέοντι, ἅτινα γράμματα λαβὼν ὁ Λέων, ἔγραψεν εἰς τὸν Φλαβιανόν, ἐν ᾧ ἔλεγε καὶ περὶ τῆς Ἐκκλήτου τοῦ Εὐτυχοῦς ὡς εἴρηται ἀνωτέρω, ὅπερ γράμμα λαβὼν ὁ Φλαβιανὸς ἀντέγραψεν αὐτῷ ὡς εἴρηται πάλιν ἀνωτέρω. ἐν τούτοις ὁ Βασιλεὺς ἰδὼν ὅτι οὐδὲν συμπεραίνεται ὑπὸ τοῦ Ῥώμης, τετύπωκε συνελθεῖν Οἰκουμενικὴν Σύνοδον, ἥτις πρὸ τοῦ ἀθροισθῆναι, ὁ Βασιλεὺς ἢ ἵνα κατανοήσῃ προυργιαίτερον τὰ γενόμενα ἐν ταῖς ἑπτὰ συνελεύσεσιν, ἢ διὰ τὸ δοῦναι τὸν Εὐτυχῆ λίβελλον, λέγοντα ἀδίκως καθαιρεθῆναι, καὶ ἐνόμισε γενομένης πάλιν μερικῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Συνόδου, διορθωθήσεται, ὥρισε καὶ ἐγένετο καὶ ὀγδόη συνέλευσις ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ Ὑπάτου Πρωτογένους, ἐφ' οὗ καὶ ἐπὶ τῆς Συνόδου ἀναγνωσθέντων τῶν ὑπομνημάτων, κατεγνώσθη ὁ Εὐτυχὴς καὶ ὡς Αἱρετικὸς καὶ ὡς ἀμεταμέλητος. ὅτι δὲ πρὸ τῆς συνελεύσεως ἐν ᾗ παρῆν ὁ Πρωτογένης ἐτυπώθη ἡ ἄθροισις τῆς Οἰκουμενικῆς Συνόδου φανερόν ἐστιν, ἔλεγε γὰρ ἐν αὐτῇ ὁ Ἐπίσκοπος Μελίφθογγος, εἰ καὶ τὰ μάλιστα Οἰκουμενικὴ ἐκελεύσθη Σύνοδος, καὶ πεφύλακται τὰ κυριώτερα τῶν πραγμάτων ἐν ἐκείνῃ τῇ Συνόδῳ. ἐν τούτοις λαβὼν τὴν ἀντιγραφὴν τοῦ Φλαβιανοῦ ὁ Λέων, οὐκ ἔτι περὶ Ἐκκλήτου ἢ εἰρήνης τῶν Ἐκκλησιῶν ἀντέγραψεν αὐτῷ, ἀλλ' ὑποκύψας τῷ βασιλικῷ προστάγματι, ἔγραψε τῷ Φλαβιανῷ ἐγκύκλιον ἐπιστολὴν περὶ τῶν δύο ἐπὶ τοῦ Χριστοῦ φύσεων, ἔγραψε δὲ οὐχ ὡς μονάρχης μόνος, ἀλλὰ μετὰ Συνόδου τῶν Δυτικῶν Ἐπισκόπων, ὡς ἔγραψεν ὁ Ἰούλιος μετὰ Συνόδου πεντήκοντα Ἐπισκόπων τοῖς Εὐσεβιανοῖς, καὶ ὁ Δάμασος μετὰ τῆς ἐν Ῥώμῃ Συνόδου ἔγραψε τῇ ἐν τῷ Ἰλλυρικῷ Συνόδῳ, καὶ ὁ Κελεστῖνος ἐτύπωσεν ἀκοινωνησίαν τοῦ Νεστορίου μετὰ τῆς ἐν Ῥώμῃ Συνόδου. οὔτε ἔγραψεν ὁ Λέων ὡς ἀνεξέταστος καὶ ἀναμάρτητος Ἄρχων τῶν Ἐκκλησιῶν τὴν ἐπιστολήν, ἀλλ' ὡς μερικῆς Ἐκκλησίας Ῥωμαϊκῆς Ἐπίσκοπος, καὶ διὰ μαρτυρίας τῶν ἁγίων πατέρων Ἱλαρίου, Ναζιανζηνοῦ, Ἀμβροσίου, Χρυσοστόμου, Αὐγουστίνου καὶ Κυρίλλου, πράξει δευτέρᾳ τῆς τετάρτης Συνόδου. οὕτως ἔγραψε καὶ ὁ Κύριλλος πρὸς Νεστόριον, καὶ ὁ Σωφρόνιος πρὸς Σέργιον, καὶ ὁ Φλαβιανὸς πρὸς τὸν Λέοντα.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΝ Θ'.

Περὶ τῆς διὰ τὴν ἀθροιζομένην Σύνοδον πρὸς τὸν Βασιλέα Θεοδόσιον ἐπιστολῆς τοῦ Λέοντος Ῥώμης, ἐξ ἧς συνάγεται εἶναι τὸ ἔσχατον ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ κριτήριον τὸ οἰκουμενικόν, ὑφ' ᾧ καὶ ὁ Ῥώμης, καὶ μόνον τὸν Βασιλέα Οἰκουμενικῆς Συνόδου ἀθροιστήν.

Ἔγραψεν ὁ Λέων περὶ τῆς ἀθροιζομένης Συνόδου καὶ τῷ Βασιλεῖ ἐπιστολήν, ἐν ᾗ φησίν, „ἐπείπερ ἡ ὑμετέρα εὐσέβεια ἡ εἰς τιμὴν τοῦ Θεοῦ τὴν εὐλαβεστάτην καθολικὴν ἀλήθειαν ἀγαπῶσα, τετύπωκε συνοδικὸν κριτήριον, ὥστε τῷ ἀπείρῳ γέροντι τὴν ἀλήθειαν περὶ ἣν μάλιστα διέσφαλται φανεροποιηθῆναι, τοὺς ἀδελφοὺς τοὺς ἡμετέρους Ἰούλιον καὶ Ῥενάτον καὶ Ἵλαρον πέπομφα εἰς τόπον τὸν ἐμόν (ἢ εἰς τάξιν τῆς ἐμῆς παρουσίας ὡς γράφει τῇ Πουλχερίᾳ, ἢ εἰς τάξιν ἐμὴν τῇ ἁγίᾳ τῆς ὑμῶν ἀδελφότητος Συνόδῳ παρέσονται, ὡς ἔγραψε τῇ ἐν Ἐφέσῳ Συνόδῳ) καὶ σημείωσαι ὅτι μηδὲν δυνηθεισῶν τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἐν Ῥώμῃ Συνόδων, μήτε αὐτοῦ τοῦ Πάπα, σαλπίζοντος καὶ ἀπειλοῦντος, καὶ κρίνειν δικαίως ἐπαγγελλομένου, καὶ τὰ ὑπομνήματα ζητοῦντος, ἵνα μὴ ἀμφιβολίᾳ τινὶ ἀπατηθῇ, Οἰκουμενικὴν Σύνοδον ὁρίζεται συγκροτηθῆναι, οὐχ ὑπὸ τοῦ Πάπα, ἀλλ' ὑπὸ μονωτάτου τοῦ Βασιλέως, ὥστε τὴν

ἀλήθειαν